ΕΤΟΣ Γ!

32/5 = ΑΡ. 153

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

32 = 152

Η όδοντόκρεμα ΚΟΛΥΝΟΣ καθαρίζει τους όδόντας, τά ούλα, ὁλόκληρον τὸ στόμα. Δοκιμάσατέ την καὶ θὰ αἰσθανθῆτε καθαριότητα καὶ δροσερότητα τοῦ στόματος ἐπὶ ὥρας.

ΚΟΛΥΝΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται δραχ. 3.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΥΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὴν πραγματικῆς εὐκαιρίας τὰ κάτωθι ὁδοντοϊατρικὰ μηχανήματα: 1) Ἕνα τοῦρν ἠλεκτρικὸν χειρουργεῖου RITER, καὶ 2) ἕνα ταμπλὼ ἠλεκτρικὸν DENTAL, ἀμφότερα ἐν ἀρίστῃ καταστάσει. Πληροφορίαι ὁδὸς Κοδρῆ 5, γ' ὄροφος, γραφεῖα Π. Α. Ε. Κ.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς Ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην, ὁδὸς Κεφαλληνίας 30.
Ὧραι 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.
Ἀριθ. Τηλ. 7—62 (Παλαιόν).

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.

ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ

Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
27 Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-68

ΚΥΡΙΑΙ! ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ!

Ἰδοὺ ἐν μεταφράσει τί εἶπεν ὁ γνωστὸς μεγάλος χημικὸς τῆς Γερμανίας Dr. Kürt Zimmermann *κατὰ τὸν πρὸ ἡμερῶν ἐν Βερολίνῳ λόγον του περὶ τῶν Γερμανικῶν βαφῶν ὑφασμάτων* ARTI

«Ὡς μία λίαν σοβαρὰ καὶ σπουδαιοτάτη πρόοδος τῆς Γερμανικῆς Χημείας πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ σύνθεσις τῶν βαφῶν ὑφασμάτων σήματος «ARTI», ἡ ἀφάνταστος ἐπιτυχία τῶν ὁποίων ἔχει ἀπασχολήσει ἐπὶ καιρὸν τὸν παγκόσμιον τύπον. Τὰ συστατικὰ τῶν βαφῶν «ARTI», Κύριοι, δὲν μᾶς εἶνε ἀπολύτως γνωστά, διότι τὸ ἐργοστάσιον κρατεῖ αὐστηρῶς μυστικὸν τὸ ἓν ἐκ τῶν συστατικῶν τούτων. Κατόπιν ὅμως γενομένων κατ' ἐπανάληψιν πειραμάτων, ἀπεδείχθη ὅτι πάντως τὰ συστατικὰ τῶν βαφῶν «ARTI» εἶνε τοιαῦτα, ὥστε τὸ βαφόμενον ὕφασμα ἀποδεδειγμένως νὰ μὴν ὑφίσταται τὴν παραμικρὰν βλάβην, νὰ προσλαμβάνῃ ὄψιν καινουργοῦς, νὰ δύναται νὰ πλένεται χωρὶς νὰ ξεβάφῃ καὶ νὰ ἐκτίθεται εἰς τὸν ἥλιον χωρὶς νὰ ὑφίσταται καμμίαν ἀπολύτως ἀλλοίωσιν τοῦ χρωματισμοῦ. Λόγῳ τῶν μεγάλων τούτων προτερημάτων, ὡς καὶ τῆς ἁπλουστάτης χρήσεώς των, αἱ βαφαὶ «ARTI» κατέκτησαν κυριολεκτικῶς τὸν κόσμον ὅλον. Ἡ τοιαύτη ἐπιτυχία τῶν βαφῶν «ARTI» ἐπέφερε βεβαίως μεγάλον κλονισμὸν εἰς τὰ βαφεῖα, διότι σήμερον ὁ κόσμος δὲν δίδει πλέον τὰ φορέματά του εἰς τὰ βαφεῖα, ἀλλὰ τὰ βάφει μόνος του μὲ βαφὰς «ARTI».

Αἱ Γερμανικαὶ βαφαὶ ARTI *πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας*

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης
ΠΕΤΡ. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ—Ἀθῆναι—Λέκκα 21α

ΚΡΕΜΑ ΠΙΚΡΑΜΥΓΔΑΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΚΑΛΛΟΝΗ
(Σῆμα κατατεθέν)

Εἶνε ἀφρὸς πικραμυγδάλου, ἡ μόνη κρέμα ποὺ θὰ σᾶς ἀφαιρέσῃ τὰς ρυτίδας καὶ θὰ σᾶς προφυλάξῃ τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸν καύσωνα τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ζητήσατε την παντοῦ

Κεντρικὴ Ἀποθήκη Φαρμακείων ΚΑΤΣΑΡΗ & ΡΕΡΑ
Γωνία Πατησίων 17 καὶ Βερανζέρου

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΔΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ τυπογραφικαὶ κάσσαι καὶ στρίποδα ἐν καλῇ καταστάσει καὶ εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίαι εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου» ὁδὸς Λέκα ἀριθ. 7.

ΤΑ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ODO-RO-NO

Ἀνωτερα πάντων, ἀποτελεσματικώτερα, εὐκολα εἰς τὴν χρῆσιν, ἄοσμα, δὲν καταστρέφουν τὰ φορέματα. Πωλεῖναι παντοῦ. Κεντρικὴ Ἀποθήκη χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως

Μ. ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ
ΒΟΥΛΗΣ, ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ καὶ ΚΑΝΑΡΗ 10

ΑΒΛΑΒΕΣ ΑΝΤΙΒΡΩΤΙΚΟΝ

ΑΠΟΨΙΛΩΤΙΚΟΝ ΑΟΣΜΟΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΝ

ΓΑΛΑ ΒΛΑΧΑΣ

ΠΗΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΩΣ ΔΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι Λέκκα 21α

ΕΤΟΣ Γ'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 33 (153) ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 2.50

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 130
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΑΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ . . ΔΟΛΛΑΡΙΑ 5
ΑΦΡΙΚΗΣ ΣΕΛΙΝΙΑ 24
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ » » 24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Ι. ΘΕΟΔΟΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1929

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52 - 03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»: Ἐν Ἀμερικῇ M. D. STROYMBOS 261 w. 85th Str New-York U.S.A., ἐν Αἰγύπτῳ Σουδὰν ὁ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΑΡΑΦΗΣ 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὼ ὁ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

Γενικοὶ Πράκτορες ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δὲν ν ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

ΑΠΟ ΟΤΙ ΒΛΕΠΩ ΚΑΙ ΑΚΟΥΩ

ΟΙ ΤΟΙΧΟΙ... ΟΙ ΚΑΚΟΤΥΧΟΙ!...

Δὲν θὰ καθαριστοῦν οἱ τοῖχοι τῶν κέντρων ἀπὸ τά... τσιρώτα καὶ τά... ἐκδόρια τῶν ὑποψηφίων δημάρχων, συμβούλων καὶ παρέδρων; Ἡ ἐκλογὲς ἐπέρασαν, ὁ νέος δημοτικὸς ἄρχων ἀναλαμβάνει κτ' αὐτὸς κι' ὅμως οἱ τοῖχοι τῆς πρωτευούσης παρουσιάζουν οἰκτρὸν θέαμα. Νομίζει κανεὶς πὼς τώρα μόλις ἀρχίζει ὁ προεκλογικὸς σάλος; καὶ ἀναβρασμός...

Εἶνε δὲ τόσο θλιβεροὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὑποψήφιοι ἐπὶ τῶν τοίχων!...

Τοὺς ἔψησε, τοὺς ἔκαψε, τοὺς ἐκκρεμάνιασε ὁ ἥλιος.

Μαῦροι ἀπὸ τὸν ἀττικὸν Φοῖβον, μαῦροι ἀπ' τὴν λαϊκὴ ψῆφο, μαῦροι ἀπ' τὴ σκόνη, σοῦ ραγίζουν τὴν καρδιὰ νὰ τοὺς βλέπῃς. Ὑποθέτεις πὼς πρόκειται περὶ ἐπιδρομῆς Βεδουΐνων.

Ἂς τοὺς ξεκολλήσουν τοὺς χριστιανοὺς ἀπὸ κεῖ πάνω. Φθάνει πειὰ τὸ μαρτύριό τους. Κι' ἂν δὲν λυποῦνται αὐτούς, ἂς λυπηθοῦν τοὺς Ἀθηναίους τοίχους. Τοὺς παρασχημίσαμε τοὺς κακότυχους!...

Ἂς τοὺς καθαρίσουν λοιπὸν κι' ἔπειτα ἂς τοὺς ἀπρίσουν. Τοὺς τοίχους δηλαδή. Γιατί οἱ ὑποψήφιοι θὰ παραμείνουν ἐπὶ μακρὸν μαῦροι κι' ἄραχλοι!...

.....

ΤΟ ΠΕΠΟΝΙ

Τὰ πεπόνια καὶ τὰ καρπούζια εἶνε τόσον ἄφθονα ἐφέτος, ὥστε στὴ Μακεδονία πωλοῦνται ἀντὶ 80 λεπτῶν τὴν ὁκά!

Σὲ λίγο ἐδῶ ξενοδοχεῖα τοῦ φαγητοῦ, μιὰ... ἀνήλικος φετίτσα πεπονιοῦ τιμᾶται ἀντὶ δραχμῶν τεσσάρων!...

Ἂν δὲ ὑπολογίσῃ κανεὶς τὸ βάρος της μὲ τὸ σύνολον τοῦ πεπονιοῦ, ἔρχεται πρὸς 40 δραχμὰς ἡ ὁκᾶ, ὁπότε παύει πλέον νὰ εἶνε πεπόνι καὶ γίνεται π ε π ό ν ο ι καὶ.. κομμάτα!...

.....

ΠΥΡ ΟΜΑΔΟΝ

Ἡ μιὰ πυρκαϊὰ διαδέχεται τὴν ἄλλη. Καιγόμαστε βοηθοῦντος τοῦ Θεοῦ, τῆς μακαριότητός μας, τῶν πυροσβεστικῶν ὑπηρεσιῶν. Στὴν Ἀθήνα καίγουνται τὰ κτίρια. Στὴν Ὕπατρο τὰ δάση. Δὲν λείπουν φυσικὰ καὶ οἱ ἐμπρησμοί. Ἡ σχετικὴ ἐπιχείρησις εἶνε ἁπλουστάτη: Ἀσφαλίζεις τὸ μαγαζί σου, ἔπειτα τὸ καίεις καὶ κατόπιν εἰσπράττεις τὰ ἀσφάλιστρα!....

Θὰ καταντήσῃ δηλαδὴ ν' ἀκοῦμε στοὺς δρόμους στὸ μέλλον:

—Τὸν βλέπεις αὐτόν;... Τυχερὸς ἄνθρωπος!...

—Τοῦπεσε τὸ λαχεῖο;

—Κάτι καλύτερο.

—Κληρονόμησε κανένα βαθύπλουτο συγγενῆ του;

—Ἀκόμη καλύτερο.

—Βρῆκε κανένα θησαυρό;

—Ἀκόμη πιὸ καλύτερο.

—Δηλαδή;

—Νά, κάηκε τὸ μαγαζί του!...

—.....!

ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΡΟΥ

ΤΟ ΤΕΡΑΣ

Μόλις σ' εἶδα γυμνὴ εἰς τὴν Γλυφάδα
Νὰ παριστάνῃς, μάτια μου, τὴ Φρύνη
Ἀπὸ τὶ φρίκη στὴ στιγμὴ μαρμάρωσα
Γιὰ καψορία, φάλαινα, δελφίνι,
Γιὰ σκυλόψαρο σὲ πῆρα κ' ἐκαμάρωσα!

ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΣ

ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ὁ ἔρως καμμιὰ ἄλλη κατάστασι δὲν παραδέχεται ὡς κανονικὴ ἐκτὸς τῆς τρέλλας.

—Ὁ ἔρως φέρει στὸ ἴδιο ἐπίπεδο τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴ βλακεία.

—Ὁ ἔρως εἶνε καταστρεπτικὴ φωτιὰ ποὺ ὅσο νωρίτερα ἀνάβει τόσο λιγώτερο διαρκεῖ.

ΠΕΝΝΙΕΣ

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἀστυνομίας ἐκοινοποίησε ἐγκύκλιο πρὸς τοὺς σωφέρ. διὰ τῆς ὁποίας τοὺς διατάσσει ὅπως ἀντικαταστήσουν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὶς σάλπιγγες ποὺ χρησιμοποιοῦν τώρα, μὲ ἄλλες πιό... μπάσες στὸν ἦχο.

—Ἐπίσης τοὺς διατάσσει ὅπως τὶς σάλπιγγες αὐτὲς τὶς χρησιμοποιοῦν σὲ ὡρισμένες μόνο περιπτώσεις γιὰ νὰ γλυτώσουν ἔτσι τ' αὐτιὰ τοῦ κυρμάκη ἀπὸ τὸ ἀνυπόφορο αὐτὸ μαρτύριο.

—Ὁ Πειραιεὺς σιγὰ-σιγὰ ξεκαθωρίζεται ἀπὸ τὴν ἀσχημιὰ τῶν παραγκῶν, ἡ ὁποῖες μέχρι τινὸς τὸν κατέκλυζαν.

—Ἂς ἐλπίσουμε πὼς τὸ παράδειγμα τοῦ ἐπινείου θὰ μιμηθῇ καὶ ἡ πρωτεύουσα.

—Ἡ Ἀθήνα ἔχει πλημμυρίσει κατ' αὐτὰς ἀπὸ διαφόρους ξένους περιηγητάς, οἱ ὁποῖοι κάνουν τὸ γῦρο τῆς Εὐρώπης χωρὶς πεντάρα στὴν τσέπη τους.

Τὸ θέαμά τους, μὲ τὶς διάφορες τριχωτὲς γυμνότητες ποὺ ἐπιδεικνύουν, εἶνε ὀλίγον ἀξιοθρήνητον καὶ δικαίως προκαλεῖ τὶς ἀμφιβολίες τοῦ κόσμου περὶ τῆς καλῆς διανοητικῆς των καταστάσεως.

Τὰ ἔργα τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας πλησιάζουν πρὸς τὸ τέλος τους.

Κ' ἔτσι θὰ δοῦμε σὲ λίγο ἐκεῖ τὸ νέο σταθμὸ τοῦ ἠλεκτρικοῦ, μὲ τέσσαρας ἐξόδους στὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς πλατείας.

Στοὺς πλανοδίους νυκτερινοὺς πωλητὰς προστέθη ἕνας ἀκόμη.

Πουλάει... μοσχολίβανο!...

Τὸ ὁποῖο, φυσικά, εἶνε ἐντελῶς ἄχρηστο στοὺς ξενύχτες Ἀθηναίους...

ΔΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΣΤΗΝ
"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ,,
"ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ,,
Τὸ περιπαθέστερο, τὸ συγκινητικώτερο τῶν μυθιστορημάτων.
Ἀπὸ τὸ Ἡμερολόγιο μιᾶς νέας ποὺ ἀγάπησε πολὺ καὶ ἐπόνεσε περισσότερο

ΑΠΟ ΤΟ ΗΡΩΪΚΟ 21

ΕΝΑ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Ὁ Καραϊσκάκης, θέλοντας νὰ δείξῃ πόσο τιμοῦσε τοὺς γενναίους, χάριζε στὰ παλληκάρια ποὺ πολεμοῦσαν ἀντρειωμένα ἕνα ζευγάρι ἀσημένια πιστόλια. Ἀπέναντι ὅμως τῶν δειλῶν στρατιωτῶν φερνόταν ἄγρια, σκληρὰ καὶ ἀπότομα. Σχετικῶς μάλιστα διηγοῦνται καὶ τὸ ἑξῆς αὐθεντικὸ ἀνέκδοτο:

Στὴ μάχη τῆς Δομβραίνης, ὁ Καραϊσκάκης εἶχε τοποθετήσει τὸν ἀτρόμητο ἀλλαχηγὸ τῆς Λεβαδειᾶς Μπούσγο ἀπάνω σ' ἕνα λόφο, σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὸν τόπο τῆς μάχης, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ μὴ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ ὅ,τι κι' ἂν συνέβαινε, ἐκτὸς μόνο ἂν τὸν καλοῦσε σὲ βοήθεια. Πράγματι ὁ Καραϊσκάκης βρῆκε γενναία ἀντίσταση ἐκ μέρους τῶν Τούρκων κ' ἐστειλε σὲ λίγο ἕνα στρατιώτη νὰ καλέσῃ τὴν ἐφεδρεία τοῦ λόφου. Ἐκεῖνος ὅμως φοβήθηκε καὶ προτίμησε νὰ τὸ σκάσῃ. Ἔτσι ὁ Μπούσγος, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ ποὺ εἶχε λάβει, ἔμεινε ἀκλόνητος στὴ θέσι του. Ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα ὁ Καραϊσκάκης ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ πλησίασε στὸ λόφρο. Φουχτιασμένος τότε ἀπὸ τὸ θυμό του, διατάσσει νὰ πιάσουν τὸν Μπούσγο, τὸν ὁποῖον ἐθεωροῦσε ὡς αἴτιον τῆς ἀποτυχίας του, καὶ νὰ τοῦ φέρουν τὸ περίφημο «βραχί τῆς Κατερίνας», μὲ τὸ ὁποῖο σεῖλευε τοὺς ἀνάνδρους στρατιῶτας του, γιὰ νὰ τοὺ τὰ φορέσῃ. Ὁ Μπούσγος ὅμως, ἀπάνω στὸ δίκηο του, ξεφεύγει ἀπ' τὰ χέρια τῶν στρατιωτῶν καὶ κατακόκκινος ἀπ' τὴν ὀργὴ τραβάει τὸ πιστόλι του κατὰ τοῦ στρατηγοῦ. Εὐτυχῶς πτήκαν οἱ ἄλλοι στὴ μέση, δόθηκαν ἐξηγήσεις καὶ ὁ Καραϊσκάκης ἀσπάσθηκε τὸ γενναῖο πολεμιστὴ ζητώντας του συγχώρησι.

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΓΚΑΣΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΓΑΜΟ

Ὁ στρατάρχης ντὲ Γκασσιών, ὅταν τὸν ρωτοῦσαν γιὰ ποιὸ λόγο εἶχε ἀπορρίψει ὅλες τὶς προτάσεις γάμου ποὺ τοῦ εἶχαν κάμει, ἀπαντοῦσε:

Δὲν βρίσκω πὼς ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε τόσο μεγάλη, ὥστε νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ χαρίσῃ κανεὶς τὴ μισὴ σὲ μιὰ γυναίκα!...

Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΛΛΟΝΗ

Η ΣΑΓΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Η Πέτζυ Τζεϋς, ὁ δημοφιλέστερος ἀστὴρ τῆς ἐπιθεωρήσεως. Οἱ τέσσερες γάμοι της καὶ ἡ οἰκονομικὴ καταστροφὴ τῶν συζύγων της. Τὰ δακτυλίδια της καὶ τὰ κοσμήματά της. Η σταδιοδρομία της. Πῶς σαγηνεύει τοὺς ἄνδρες. Η γοητευτικὴ Μαὶη Μώρραιη καὶ ὁ πρίγκηψ τρίτος συζυγός της. Η Γκλάντυς Γκλάντ, ὁ τύπος τοῦ νοικοκυροκόριτσου. Πριγκηπικοὶ γάμοι.

Η Πέτζυ Τζεϋς

Οἱ Ἀμερικανοί, μολονότι ξέρουν νὰ κερδίζουν τὰ χρήματα εὐκολώτερα ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, διατηροῦν ὡστόσο τὴν καρδιά τους ἐντελῶς [illegible] καὶ δὲν ντρέπονται νὰ δείχνουν φανερὰ τὸ ζῆλο τους γιὰ πράγματα, γιὰ τὰ ὁποῖα οἱ σοβαροὶ ἐκεῖ Εὐρωπαῖοι δὲν θὰ καταδεχόντουσαν οὔτε καν νὰ μιλήσουν. Ἔτσι στῆλες τῶν μεγαλυτέρων καὶ ἐγκυρωτέρων Ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων γεμίζουν συχνὰ μὲ τὶς περιγραφὲς τῶν ἐρωτικῶν περιπετειῶν καὶ τῶν ἐπενεχθεισῶν γάμων τῆς Πέτζυ Τζεϋς, τοῦ δημοφιλεστέρου ἀστέρος τῆς Ἀμερικανικῆς ἐπιθεωρήσεως. Αὐτὸ ὡστόσο, δὲν πρέπει νὰ σᾶς [illegible] πολὺ παράδοξο γιατί, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ Πέτζυ φοάει στὰ δάχτυλά της ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα διαμάντια τοῦ [illegible] καὶ κάθε παρουσιάζεται στὸ θέατρο φορώντας κοσμήματα ἀξίας καὶ τὶς ἀκριβώτερες Παρισινὲς τουαλέττες, [illegible] ἡ Πέτζυ ἔχει κατορθώσει, τὸν ἕνα πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλον, [illegible] ἑκατομμυριούχους. Κατὰ τὴν ἀντίληψη δὲ τῆς Πέτζυ, ἕνας ἄνδρας δὲν ὑφίσταται γι' αὐτὴν παρὰ μόνον ὅταν ἡ περιουσία του καὶ ἡ πίστωσίς του στὴν Τράπεζα ἀνέρχονται σὲ δεκάδες ἑκατομμυρίων.

Καὶ ὅμως ἡ Πέτζυ Τζεϋς ἦταν ἕνα φτωχὸ κορίτσι πού, σὲ ἡλικία δεκαὲξ ἐτῶν, τὸ ἔσκασε κρυφὰ ἀπὸ τὸ [illegible] του καὶ ἀνέβηκε στὴ σκηνὴ τῆς ἐπιθεωρήσεως. Οὔτε γιὰ τὴν ἐπιθεώρηση ὅμως, οὔτε γιὰ τὸ θέατρο γενικά, εἶχε κανένα ξεχωριστὸ ταλέντο. Η φύσις ὅμως τῆς εἶχε χαρίσει δυὸ ἄλλα δῶρα, τὰ ὁποῖα αὐτὴ ἐξεμεταλεύθη συστηματικῶς: Τὸ πρόσωπό της καὶ τὶς ἀπαιτήσεις της, ἡ ὁποῖες ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἦσαν πολὺ μεγάλες καὶ ἡ ὁποῖες, ὅσο ἱκανοποιοῦντο, τόσο καὶ πιὸ πολὺ μεγάλωναν.

Ὅσον ἀφορᾶ ὅμως τὸ πρόσωπό της, ἀσφαλῶς πολλὲς γυναῖκες, μόλις τὸ ἀντικρύσουν, θ' ἀπορήσουν πῶς κατώρθωσε ἡ Πέτζυ νὰ ἔχῃ τόσες κατακτήσεις! Βεβαίως τὰ χαρακτηριστικά της εἶνε κανονικά, τὰ μάτια της ἔχουν θαυμάσιο γαλανὸ χρῶμα, τὸ δέρμα της εἶνε τριανταφυλλένιο καὶ τὰ μαλλιά της μοιάζουν μὲ χρυσάφι. Ὅλα αὐτὰ ὅμως τὰ ἔχουν καὶ πολλὲς ἄλλες γυναῖκες, χωρὶς ὅμως καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς νὰ κατορθώσῃ νὰ ἔχῃ τὴ σταδιοδρομία τῆς Πέτζυ Τζεϋς. Η φιλόδοξη αὐτὴ νέα, ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τὸν ἠθοποιὸ γιὰ χάρι τοῦ ὁποίου εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι της, παντρεύθηκε διαδοχικῶς μὲ τρεῖς ἐκατομμυριούχους, μέσα σὲ διάστημα τεσσάρων ἐτῶν! Ἀφοῦ κατέστρεψε πρῶτα τοὺς συζύγους της, μόλις ἀντελημβάνετο ὅτι τὰ οἰκονομικά τους μέσα δὲν ἀνταποκρίνοντο πειὰ μὲ τὶς ἀπαιτήσεις της, τοὺς ζητοῦσε διαζύγιο. Τελευταίος σύζυγός της ἦταν ὁ Στένλεϋ Τζεϋς, τὸν ὁποῖον κατέστρεψε τελείως οἰκονομικῶς. Η ἴδια ὅμως ἔγινε μ' αὐτὰ διάσημη καὶ τὸ ὄνομά της κατελάμβανε ἐπὶ μῆνες τὶς πρῶτες σελίδες τῶν ἐφημερίδων. Ἔτσι ἔγινε [illegible] στότερο κ' ἔπ' αὐτὸν τὸν Πρόεδρο Κοὺλιτζ!

Ὁ Φλώρανς Ζίγκφιλδ, ὁ διευθυντὴς τοῦ μεγαλειτέρου θιάσου ἐπιθεωρήσεως τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, προσέφερε, ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ σκάνδαλα στὴν Πέτζυ Τζεϋς ἕνα μυθώδες ποσὸν γιὰ νὰ παρουσιασθῇ στὸ θέατρό του. Ἐκείνη ἐδέχθη καὶ ἡ ἐπιχείρησις αὐτὴ ἔφερε λαμπρὰ ἀποτελέσματα, γιατὶ ὁ κόσμος σκοτωνόταν γιὰ βρῇ θέσι γιὰ νὰ ἰδῇ ἀπὸ κοντὰ τὴν περιλάλητη γυναίκα!

Σὲ λίγον καιρὸ ὅμως ἡ Πέτζυ βρέθηκε νὰ εἶνε θεατρικὸς ἀστὴρ καὶ ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ κόμησσα! Καὶ ἔτσι παντρεύτηκε ἕνα νεαρὸ Σουηδὸ κόμητα, ὁ ὁποῖος ἐκέρδιζε ἐντίμως τὸ ψωμάκι του στὴ Νέα Ὑόρκη, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν παραμικρὴ ἰδέα τοῦ τι ἦταν ἡ Πέτζυ Τζεϋς. Εὐθὺς μετὰ τὸ γάμο τους κατάλαβαν κ' οἱ δυό τους τὴν κουταμάρα ποὺ εἶχαν κάνει καὶ ἀπεφάσισαν νὰ πάρουν διαζύγιο, πρὸς μεγάλο πάλι σκάνδαλο τοῦ Ἀμερικανικοῦ κοινοῦ. Η Πέτζυ τότε ἀπεφάσισε νὰ πάῃ στὴν Εὐρώπη. Πράγματι ἐπῆγε στὸ Παρίσι.

Λίγον καιρὸ μετὰ τὴν ἄφιξί της ἐκεῖ, κατὰ τὸ περασμένο φθινόπωρο, κυκλοφόρησε σ' ὅλο τὸν κόσμο ἡ εἴδησις ὅτι ὁ λόρδος τοῦ Νόρθικ, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἶχε παντρευθῇ τὴ χορεύτρια Γιεσικὰ Μπρόουν, ἐπρόκειτο νὰ χωρίσῃ τὴ γυναίκα του γιὰ νὰ παντρευθῇ μαζύ της! Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγον καιρό, ἡ ἴδια ἡ Πέτζυ, γυρίζοντας στὴ Νέα Ὑόρκη, διέψευσε κατηγορηματικῶς τὴν εἴδησι αὐτὴ καὶ ἐδήλωσε ὅτι εἶχε ἀναλάβει τὸν πρῶτο ρόλο σὲ μιὰ νέα ὑπερέττα, «Τὴν κυρία μὲ τὰ ὀρχεοειδῆ», καὶ ὅτι ὁ θεατρώνης της Ρὲς Γκὲτς τῆς εἶχε ἀπαγορεύσει νὰ ξαναντρευθῇ μὲ ὁποιονδήποτε.

Δὲν πέρασε ὅμως πολὺς καιρὸς καὶ ἄρχισε πάλι νὰ κυκλοφορῇ ἡ φήμη ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Γκὲτς ἐσκόπευε νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν διαζυγίου ἐναντίον τοῦ ἀνδρός της, ὁ ὁποῖος εἶχε κυριολεκτικῶς ξετρελλαθῇ μὲ τὴν Πέτζυ. Προτοῦ ὅμως νὰ φθάσουν τὰ πράγματα στὸ δικαστήριο, ἔφυγε ἡ Πέτζυ νὰ τὸ Μαϊάμυ, τὴ γνωστὴ Ἀμερικανικὴ λουτρόπολι, πιθανὸν γιατὶ θὰ ἀντελήφθη ὅτι τὰ εἰσοδήματα τοῦ Γκὲτς δὲν μποροῦσαν νὰ παραβληθοῦν μὲ τὶς περιουσίες τῶν πρώην συζύγων της, τοὺς ὁποίους εἶχε πιστουλομαδήσει!...

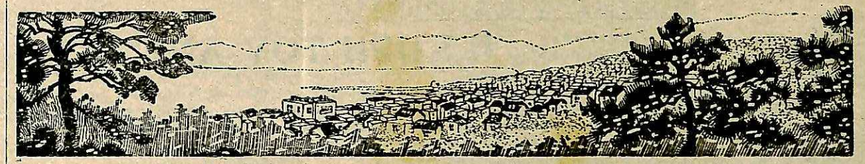
Στὸ Μαϊάμυ ἔπεσαν στὰ δίχτυα τῆς Πέτζυ οἱ δυὸ ἀδελφοὶ Λόϋ. Ἐξόδεψαν ἀφάνταστα ποσὰ γιὰ τὴν ὡραία αὐτὴ σειρῆνα, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἦσαν δικά τους. Ὅταν ἀνεκαλύφθη ἡ κατάχρησις αὐτή, οἱ μὲν ἀδελφοὶ Λόϋ μπῆκαν στὴ φυλακή, ἡ δὲ Πέτζυ, χωρὶς νὰ σκοτισθῇ διόλου, ἔκρινε σκοπιμώτερον νὰ μεταθέσῃ τὸ πεδίον τῆς δράσεώς της στὴν Εὐρώπη, ὅπου δίχως ἄλλο θὰ βρῇ τὸν πέμπτο σύζυγο...

Πολλὲς γυναῖκες ἀσφαλῶς θὰ νομίζουν ὅτι μιὰ ὁμόφυλή τους, γιὰ νὰ ἔχῃ τόσες ἐπιτυχίες καὶ νὰ τραβᾷ μὲ τέτοιο τρόπο τοὺς ἄνδρες ἀπὸ τὴ μύτη, πρέπει νὰ εἶνε ὀνειρωδῶς ὡραία, ἀπείρως ὡραιότερη ἀπ' ὅ,τι εἶνε ἡ Πέτζυ Τζεϋς. Δὲν ἔχουν ἴσως δίκηο, γιατὶ ἡ ὡμορφιὰ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι μὲ τὴ γοητεία! Μιὰ γυναῖκα ποὺ ξέρει νὰ γοητεύῃ τοὺς ἄνδρες, δὲν τὸ κάνει μόνο μὲ τὴν ὡμορφιά της, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν τέχνη μὲ τὴν ὁποία γνωρίζει νὰ ἀντιλαμβάνεται τὰ ἀσθενῆ τους σημεῖα. Κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν τροβαδούρων ὡς ὡραιότερη γυναίκα ἐθεωρεῖτο ἡ πιὸ ἀτρόμητη, καὶ ὅσο πιὸ ἀπρόσιτη ἦταν μιὰ γυναῖκα, τόσο μεγαλειτέρη ἐθεωρεῖτο ἡ γοητεία της. Τὴν ἐποχὴ τοῦ δολλαρίου, ὡς ὡραιότερη γυναῖκα θεωρεῖται ἐκείνη ποὺ ξέρει νὰ πουλήσῃ ὅσο πιὸ ἀκριβώτερα μπορεῖ τὴν ἐγνοιά της καὶ ποὺ μὲ τὸν ἀέρα της καὶ μὲ τὰ λούσα της ξέρει νὰ παίρνῃ τὰ μυαλὰ τῶν ἀνδρῶν. Ἐννοεῖται ὅτι ὅλες ἡ γοητευτικὲς γυναῖκες δὲν ἀνήκουν σ' αὐτὸ τὸν τύπο, γιατὶ τὸ λοῦσο δὲν ξετρελλαίνει ὅλους τοὺς ἄνδρες. Σὲ ἄλλον τύπο σαγηνευτικῆς γυναίκας ἀνήκει π. χ. ἡ Μαὶη Μώρραιη, ἡ γνωστὴ πρωταγωνίστρια τοῦ κινηματογράφου, ἡ ὁποία τώρα ἐργάζεται σὲ μιὰ ἐπιθεώρησι τῆς Νέας Ὑόρκης. Η Μαὶη Μώρραιη εἶνε σήμερα ἄνω τῶν σαράντα ἐτῶν καὶ ἔμως ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε ἡ αἰωνία «φλάπερ», δηλαδὴ τὸ αἰώνιο κοριτσόπουλο. Εἶνε πάντα εὔθυμη, γεμάτη ζωή, κέφι καὶ διάθεσι. Καὶ μ' αὐτὰ τὰ χαρίσματα, πολὺ περισσότερο παρὰ μὲ τὴν ὡμορφιά της, κατώρθωσε νὰ ἔχῃ πολυάριθμες ἐρωτικὲς κατακτήσεις καὶ ν' ἀλλάξῃ τρεῖς συζύγους ἀλληλοδιαδόχους: ἕνα διευθυντὴ κινηματογραφικῆς ἑταιρείας, ἕνα τραπεζίτη καὶ ἕνα πρίγκηπα, μὲ τὸν ὁποῖον ὅμως ἀκόμη δὲν ἐχώρισε. Ὁ τελευταῖος γάμος της μὲ τὸν Γεωργιανὸ πρίγκηπα Μ' Ντιβάνι, ἦταν ἀφορμὴ νὰ γίνουν τῆς μόδας οἱ γάμοι τῶν ἀστέρων τοῦ κινηματογράφου μὲ ἄνδρες ποὺ φέρουν ἀριστοκρατικὰ ὀνόματα. Ἔτσι ἡ Γκλόρια Σβάνσον παντρεύθηκε τὸ Γάλλο μαρκήσιο Ντὲ λὰ Φαλαὶζ καὶ ἡ Πόλα Νέγκρι μὲ τὸν ἀδελφὸ τοῦ πρίγκηπος Μ' Ντιβάνι.

Ἄλλος τύπος γοητευτικῆς γυναίκας εἶνε ἡ Γκλάντυς Γκλάντ, ἡ ὁποία μέσα σὲ λίγες μέρες ἔγινε ὁ πρῶτος ἀστὴρ τῆς περίφημης ἐπιθεωρήσεως «Ζίγκφιλδ», στὴν ὁποία παίζουν τὰ ὡραιότερα κορίτσια τῆς Ἀμερικῆς. Η Γκλάντυς Γκλάντ εἶνε τὸ ἰδεῶδες τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους σαγηνεύει ἡ γλυκύτης, ἡ σεμνότης καὶ ἡ τρυφερότης σὲ ἕνα κορίτσι, εἶνε ὁ τύπος τῆς ἡρωΐδος μιᾶς ρωμαντικῆς καὶ αἰσθηματικῆς ἀγάπης. Εἶνε ὁ τύπος τοῦ «νοικοκυροκόριτσου», ὁ παραθενικὸς τύπος τῆς Ἀμερικανίδος. Σ' ἕνα διαγωνισμὸ γιὰ τὴν ὡραιότερη Ἀμερικανοπούλα ποὺ δὲν κάνει καμμιὰ ἄλλη ἐργασία ἐκτὸς ἀπὸ τὰ «οἰκιακά», ἡ Γκλάντυς Γκλάντ ἐπῆρε τὸ πρῶτο βραβεῖο. Ἐννοεῖται ὅτι, ἀμέσως μετὰ τὴ βράβευσί της, ἔπαυσε πλέον νὰ εἶνε «ἁπλὴ ἐπαγγελματος», γιατὶ ὁ Ζίγκφιλδ ἔσπευσε ἀμέσως νὰ τῆς προτείνει νὰ γίνῃ μέλος τοῦ θιάσου του. Παρ' ὅλη τὴ διασημότητα ὅμως ποὺ ἀπέκτησε ἡ Γκλάντυς Γκλάντ, ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ ὅ,τι ἦταν καὶ πρίν. Ἕνα σεμνὸ νοικοκυροκόριτσο. Τὸ ὄνομά της δὲν ἀναφέρθηκε ποτὲ μαζὺ μὲ κανένα σκάνδαλο, οὔτε ἔχει γίνει γνωστὴ γιὰ τὶς ἐρωτικές κατακτήσεις της, οὔτε καὶ παντρεύτηκε κανένα ἑκατομμυριοῦχο. Κατ' ἀντίθεσι πρὸς τὴν Πέτζυ Τζεϋς, περιμένει νὰ παρουσιασθῇ ἐκεῖνος ποὺ θὰ τὴν κάνῃ εὐτυχισμένη καὶ ὁ ὁποῖος δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε Κροῖσος. Ὅσο γιὰ τοὺς πολυαρίθμους θαυμαστάς της, αὐτοὺς τοὺς ἀφίνει νὰ τὴν θαυμάζουν ἐλευθέρως, ἀπὸ μακρυὰ ὅμως!

Η Γκλάντυς Γκλάντ

ΜΙΑ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΠΟΝΣΟΝ ΝΤΙ ΤΕΡΑΪΓ, Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΤΟΥ «ΡΟΚΑΜΒΟΛ»

Η καταγωγή του. Ἀπόγονος τοῦ Μπαγιάρ. Τὸ πρῶτο του ἔργο. Πῶς ἐξοῦσε καὶ πῶς ἔγραφε. Ὁ πόλεμος τοῦ 1870. Τὸ... νεκροταφεῖο τῶν ἡρώων του. Πῶς ἀνάσταινε τὰ πεθαμένα πρόσωπα τῶν ἔργων του. Χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα καὶ μαργαρίτια. Τί γράφει ὁ Μεριμέ, κτλ. κτλ.

Τελευταία ἐωρτάστηκε στὴ Γαλλία ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ, τοῦ συγγραφέως τοῦ περιφήμου «Ροκαμβόλ», ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ λαοφιλεῖς μυθιστοριογράφους τοῦ περασμένου αἰῶνος.

Ὁ ὑποκόμης Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ ἰσχυριζότανε ὅτι κατήγετο ἀπὸ τὸν περιώνυμο καὶ θρυλικὸ γιὰ τὴν ἀνδρεία του Γάλλο ἱππότη τοῦ Μεσαίωνος, Μπαγιάρ. Καὶ ὁ ἴδιος ὅμως ἦταν [illegible] πὶ ἀνδρεῖος. Κατὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1848, ἐπὶ κεφαλῆς ἑνὸς τάγματος ἐφέδρων στρατιωτῶν, ὁ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ κατώρθωσε νὰ διαλύσῃ μεγάλα τμήματα ἐπαναστατῶν. Η πολεμικὴ ὅμως δόξα δὲν τὸν τραβοῦσε. Κ' ἔτσι ἀφιερώθηκε στὴ λογοτεχνία — στὴν ἐπαρχιλιοδραφία δηλαδὴ — ἡ ὁποία, ἂν δὲν τοῦδωσε τὴ δόξα τὴν ὁποία ζητοῦσε, τοῦδωσε ὅμως παγκόσμια φήμη.

Τὸ πρῶτο του ἔργο ἦταν ἕνα φιλοσοφικὸ διήγημα ποὺ τὸ δημοσίευσε μετὰ τὸ 1848 καὶ τὸ ὁποῖο ἐτιτλοφορεῖτο «Ἰκαρία ἢ Καμπέ». Στὸ διήγημα αὐτό, ὁ νεόβγαλτος συγγραφεὺς χτυποῦσε τοὺς σοσιαλιστὰς καὶ τὶς θεωρίες τους. Μὰ σιγὰ - σιγὰ ἄρχισε νὰ γράφῃ μυθιστορήματα, τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύοντο τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου ὡς ἐπιφυλίδες στὶς διάφορες ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς.

Ὁ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ σηκωνόταν στὶς πέντε τὸ πρωῒ καὶ ἀμέσως ἄρχιζε νὰ γράφῃ ὣς τὸ μεσημέρι. Τὸ ἀπόγεμμα ὅμως ἀφιερωνόταν στὴν κοσμικὴ ζωή. Πήγαινε στὸ Δάσος τῆς Βουλώνης, στὶς αἴθουσες τῆς ὑπλομαχητικῆς (τότε ἦταν πολὺ τῆς μόδας ἡ ὁπλομαχία) καὶ στὸ περίφημο ζαχαροπλαστεῖο τοῦ Τορτόνι, ὅπου συναντοῦσε τὸν διάσημο γιὰ τὰ πειράγματα καὶ εὐφυολογήματά του δημοσιογράφο Αὐρηλιανὸ Σόλλ.

Η εὐτυχισμένη καὶ ξέννοιαστη αὐτὴ ζωὴ ἐβάσταξε ὣς τὸ Γαλλογερμανικὸ πόλεμο τοῦ 1870. Τότε, ὁ ἀπόγονος τοῦ ἡρωϊκοῦ ἱππότη Μπαγιὰρ ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς ἑνὸς τάγματος ἐφέδρων στρατιωτῶν. Ὁ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ παρήγγειλε [illegible] ἕνα ντουλάπι. Καὶ ἐπειδὴ στὰ μυθιστορήματα τοῦ Τεραΐγ πεθαίνουν ἕνα πλῆθος πρόσωπα, τὸ ντουλάπι αὐτὸ ἦταν ἀληθινὸ... νεκροταφεῖο!...

***

Ὁ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ ἐλανσάρισε πρῶτος στὰ μυθιστορήματα τοὺς χτυπητοὺς τίτλους. Οἱ τίτλοι μάλιστα τῶν ἰδικῶν του ἔργων εἶνε οἱ πιὸ χτυπητοὶ ποὺ μποροῦν νὰ γίνουν. Ἰδοὺ μερικοί: Η Τρύπα τοῦ Σατανᾶ, ἡ Μαύρη Λειτουργία, Τὸ Πανδοχεῖον τῶν δδοῦ τῶν Κόκκινων Παιδιῶν, ἡ Ἐβδομὰς τοῦ Πύργου τῶν Τριῶν Πηγαδιῶν κτλ. κτλ. Οἱ τίτλοι αὐτοὶ ἐκαναν ἐντύπωσι στοὺς ἀφελεῖς ἀναγνώστας [illegible] οὺς τραβοῦσαν, ἀκριβῶς ὅπως γίνεται σήμερα μὲ τοὺς τίτλους τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

Τὸ διασημότερο μυθιστόρημα τοῦ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ εἶνε ὁ «Ροκαμβόλ». Ξέρετε τί σημαίνει ἡ περίφημη αὐτὴ λέξις; Σκόρδο!... Ἰσπανικὸ σκόρδο τὸ λένε ροκαμβόλ!...

Κάποτε ὁ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ μεταχειρίσθηκε γιὰ ἕνα τρόσωπ[illegible] ὄνομα ἑνὸς ἀν[illegible] στὴν πραγματικὴ ζωή. Ὁ... ἰδιο τῆς τοῦ ὀνόματος λεγό[illegible] πιγιάρ. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ὅμως φαίνεται τόσο ἐκφραστικὸ στὸν Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ, ὥστε τὸ μεταχειρίσθηκε [illegible] «Ἀνά[illegible]ου Ροκαμβόλ» δίνοντας τὸ σ' ἕναν ἡρωά του κακὸ καὶ φιλάργυρο. Ὁ ἀληθινὸς Γκραπιγιάρ, ὅταν τὸ μαθε αὐτό, ἔγινε ἔξω φρενῶν καὶ ἐνήγαγε τὸ μυθ[illegible]ορογράφο. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς [illegible]κης ἦταν ὅτι ὁ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ ὑποχρεώθη[illegible] πληρώσῃ στὸν ἐγκ[illegible]ονγα 1500 φράγκα γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης καὶ γιὰ προσωπική του ἀποζημίωσι καὶ ν' ἀλλάξῃ τὸ ὄνομα τοῦ [illegible]ώρος του, ποῖον καὶ ἐβάφτισε Ντουρηγιάρ.

***

Τὸ ὅ,τ[illegible] Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ [illegible] περίεργο γιὰ τοὺς... μαργαρίτας του [illegible]ες του φράσεις ἔχουν μείνει ἀπομνημονεύματα, ὅπως π[illegible] πασίγνωστη: «Τὰ χέρι του ἦταν κρι[illegible] μὲν χέρι φαδιοῦ». Νὰ [illegible] μερικὲς ἄλλες ἀπὸ τὶς πο[illegible]ρομιλοῦσε:

«Ὁ στρατηγός, μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια του, διάβαζε τὴν ἐφημερίδα του...»

«...Ὁ Μελγίου[illegible] διάστημα τοῦ ταξειδιοῦ, ὅλο ἔπινέ και ὅλο κρατοῦσε κλειστὸ τὸ στόμα του...»

«...Η νεᾶνις ἐσφράγισε τὸν φάκελον καὶ τὰ δάκρυά της...»

«...Στὸ παλάτι τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἐπεκράτει μία ἀθόρυβος... ταραχή, τὴν ὁποίαν θὰ ἠμπορούσαμε νὰ ὀνομάσουμε σιωπηλή...»

***

Παρ' ὅλα αὐτά, ὁ Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ διεσκέδασε πολὺ τοὺς συγχρόνους του. Ὁ Μεριμὲ μάλιστα ἔλεγε γιὰ τὸ συγγραφέα τοῦ «Ροκαμβόλ»: «Δὲν ὑπάρχει σήμερα παρὰ ἕνας μόνο μεγαλοφυὴς συγγραφεύς. Εἶνε ὁ κ. Πονσὸν ντὶ Τεραΐγ. Κανεὶς δὲν χειρίζεται ὡσὰν αὐτὸν τὸ ἔγκλημα καὶ τὴ δολοφονία. Τὸ διάβασμα τῶν ἔργων του εἶνε γιὰ μένα ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες ἀπολαύσεις».

ΕΡΓΟΧΕΙΡΙΑ

ΠΟΘΕΝ Η ΛΕΞΙΣ ΜΠΟΥΪΚΟΤΑΖ

Η λέξις μπουϊκοτάζ σημαίνει, ὡς γνωστόν, ἐμπορικὸν ἀποκλεισμόν, ἡ δὲ ὀνομασία της ὀφείλεται στὸ ἀκόλουθο γεγονός: Κάποιος Ἄγγλος κόμης εἶχε διορίσει στὰ 1880 ἐπίστατη τῶν ἀπεράντων κτημάτων του στὴν Ἰρλανδία τὸν Ἄγγλο λοχαγὸ Μπόϋκοτ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἐπιστάτης ἦταν ἄνθρωπος βιαίου χαρακτῆρος καὶ ἔφερετο μὲ μεγάλη σκληρότητα πρὸς τοὺς Ἰρλανδοὺς ἐργάτας, ἐκεῖνοι ἀπεράσαν νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν μ' ἕναν πολὺ πρωτότυπο τρόπο. Ἀρνήθηκαν δηλαδὴ ὄχι μόνο νὰ ἐργασθοῦν στὰ κτήματα ποὺ εἶχε ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησί του, ἀλλὰ καὶ νὰ τοῦ παράσχουν τρόφιμα γιὰ νὰ ζήσῃ. Κι' ὁ Μπόϋκοτ, ἐπειδὴ ἐκινδύνευε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ δὲν εἶχε κάνεν ἀνὰ ὑποστηρικτὴ στὰ περίχωρα, ἀναγκάσθηκε νὰ φύγῃ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ὁ λοχαγὸς Μπόϋκοτ ἀπέθανε στὰ 1897, ἀλλὰ τὸ ὄνομά του συνεδέθη ἔκτοτε μὲ μιὰ λέξι ἱστορικὴ ποὺ ἔχει πάρει σήμερα εὐρεία διάδοσι. Τὴ λέξι «μπουϊκοτάζ».

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

του ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (ΠΑΤΡΟΣ)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Η ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ

Ἐνῶ συνέβαιναν ὅλα αὐτά, ὁ Ντυμπονὰ τράβηξε γιὰ τὸ μέγαφο, στὸ ὁποῖο εἶχαν συναντηθῆ τὴν προηγουμένη ὁ ἀντιβασιλεὺς μὲ τὸν Γάστωνα καὶ συζήτησαν γιὰ τὴ συνωμοσία. Μόλις μπῆκε στὴν αἴθουσα ὁ Ντυμπονὰ ἀντίκρυσε μπρός του τὸν ἀντιβασιλέα καὶ παραξενεύτηκε.

—Γιατί παραξενεύεσαι; ρώτησε ὁ ἀντιβασιλεύς. Τὸ μεσημέρι ἔχω συνέντευξι μὲ τὸν ἱππότη, ὅπως ξέρεις.

—Ἐγὼ ὅμως ἐνόμιζα ὅτι ἡ διαταγὴ τῆς συλλήψεώς του ποὺ ὑπογράψατε ἔθετε τέρμα σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, εἶπε ὁ Ντυμπονά.

—Ἐγὼ ἐν τούτοις ἀτεφάσισα ν' ἀναβεντάσω ἀκόμα μιὰ φορὰ μ' αὐτὸν τὸ δυστύχισμένο νέο, μήπως καὶ τορθώσω νὰ τὸν πείσω νὰ παραιτηθῆ τῶν παρατόλμων σχεδίων του, εἶπε ὁ ἀντιβασιλεύς.

—Καὶ ἂν σᾶς ὑπακούσῃ;

—Τότε δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νὰ καταδιωχθῆ.

—Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν θὰ παραστῆ ἀνάγκη νὰ δείξετε τὴν ἐπιείκειά σας.

—Ὥστε νομίζεις ὅτι δὲν θὰ μεταβάλῃ γνώμη;

—Εἶμαι περισσότερο ἀπὸ βέβαιος γι' αὐτό. Ὑποσχεθῆτε μου ὅμως ὅτι θὰ τὸν παραδώσετε στὰ χέρια μου, ἂν ἐπιμένῃ νὰ σᾶς δολοφονήσῃ.

—Ναί, μὰ δὲν θὰ σοῦ τὸν παραδώσω ἐδῶ. Τὸ καλύτερο θἄναι νὰ τὸν πιάσῃς στὸ Ξενοδοχεῖο ὅπου μένει.

—Στὸ «Ἐρωτικὸ Μόδιο» εἶνε ἀδύνατο νὰ γίνῃ τέτοιο πρᾶγμα, γιατὶ ἡ γειτονιὰ ἔχει ἀναστατωθῆ ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐξαφάνισι τοῦ ξενοδόχου. Πολλοὶ μάλιστα ὑποπτεύονται τὸν Ταπὲρ ὡς ἔνοχο σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι. Ἐγὼ εἶμαι τῆς γνώμης νὰ συλλάβω τὸν ἱππότη καθὼς θὰ μπαίνῃ σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ σπίτι. Τ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ μάλιστα ἐτοποθέτησα ἐδῶ γύρω τέσσερες ἀνθρώπους μου, οἱ ὁποῖοι θὰ τὰ κατασέρουν μιὰ χαρά. Ἀφοῦ ἐπιμένετε λοιπὸν νὰ ἰδῆτε ἀκόμα μιὰ φορὰ τὸ νέο, θὰ τροποποιήσω λιγάκι τὸ σχέδιό μου. Ἀντὶ νὰ τὸν πάσουν ὅταν θὰ μπαίνῃ, τὸν πάνουν ὅταν θἄβγαίνῃ σ' ἔτσι κανονίζεται ἡ δουλειά. Στὴν πόρτα θὰ περιμένῃ ἄλλο ἁμάξι κι' ὁ ἁμαξᾶς ποὺ θὰ τὸν φέρῃ ὡς ἐδῶ δὲν θὰ μάθῃ τί-ἀπίχνιε.

—Κάμε ὅ,τι κρίνεις σκοπιμώτερο.

—Οἱ ἄλλοι ὅμως;

—Ποιοὶ ἄλλοι;

—Οἱ συνωμόται τῆς Βρετάνης, οἱ σύντροφοι τοῦ συμπαθοῦς νέου μας, τῶν ὁποίων μάλιστα κατόρθωσα ἐν τοιαύτῃ νὰ μάθω καὶ τὰ ὀνόματα. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ πληροφορηθοῦν τὴ σύλληψι τοῦ συντρόφου τους.

—Πῶς;

—Ὅταν δὲν θὰ λάβουν γράμμα ἀπὸ τὸ Παρίσι, θὰ ὑποπτευθοῦν ὅτι κάτι συνέβη. Μὰ μὴν ἀνησυχῆτε, ὑψηλότατε, γιατὶ αὐτὴ τὴν ὥρα ἴσως θὰ ἔχουν συλληφθῆ καὶ αὐτοί.

—Καὶ ποιὸς διέταξε τὴ σύλληψι τους;

—Ἐγώ. Μήπως εἶμαι μονάχα γιὰ τ' ὄνομα πρωθυπουργός σας; Ἄλλως τε σεῖς ὁ ἴδιος ὑπογράψατε τὴ διαταγή.

—Ἐγώ; Δὲν εἶσαι στὰ καλά σου σήμερα, Ντυμπονά.

—Δὲν ἔχετε δίκηο, ὑψηλότατε. Οἱ συνωμόται τῆς Βρετάνης ὑπέχουν ἴση εὐθύνη μὲ τοὺς εὐπατρίδη μας, καὶ ἀφοῦ μὲ διετάξατε νὰ συλλάβω αὐτόν, ἔκρινα καλὸ νὰ λάβω τὰ ἴδια μέτρα καὶ γιὰ κείνους.

—Καὶ πότε ἀνεχώρησε γιὰ τὴ Βρετάνη ὁ κομισσὴς τῆς διαταγῆς;

—Πρὸ τριῶν ὡρῶν ἀκριβῶς. Μολονότι προτήτερα σᾶς εἶπα ὅτι θὰ ἔχουν ἤδη συλληφθῆ, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ σύλληψίς των δὲν θὰ γίνῃ πρὶν ἀπὸ αὔριο τὸ πρωΐ.

—Ναί, ἀλλὰ οἱ κάτοικοι θὰ ἐπαναστήσουν.

—Ἡσυχάσατε. Δὲν ὑπάρχει τέτοιος φόβος.

—Καὶ ἂν οἱ Βρετόνοι δικασταὶ δὲν θελήσουν νὰ καταδικάσουν τοὺς συμπατριώτας των;

—Μείνατε ἥσυχος. Ἐφρόντισα ἐγὼ καὶ γι' αὐτό. Ἐπροχώρησα μάλιστα πὸ πέρα ἀκόμη. Ἂν ὑποτεθῆ ὅτι δὲν θὰ εὑρεθοῦν δήμιοι ἐκ τῶν ἐντοπίων γιὰ νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσουν, θὰ στείλουμε γι' αὐτὸν τὸ σκοπὸ τρεῖς-τέσσερες δικούς μας ἀνθρώπους, ἀρκετὰ ἐξασκημένους σ' αὐτὴ τὴ δουλειά.

—Διάβολε! φώναξε ὁ ἀντιβασιλεὺς παίρνοντας μὲ μᾶς ὕφος σοβαρό. Λὲν μοῦ ἀρέσει νὰ χύνεται αἷμα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου. Καὶ ἂν ἔγιναν δυὸ-τρεῖς θανατικὲς ἐκτελέσεις, αὐτὸ ὀφείλεται σὲ ἐξαιρετικὲς περιστάσεις, ἅπως ξέρεις. Δὲν μπορῶ νὰ τ' ἀκούω αὐτά, Ντυμπονά. Συγκινοῦμαι καὶ ταράσσομαι.

—Αὐτό, ὑψηλότατε, δὲν προέρχεται ἀπὸ τὴν εὐαισθησία, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀδυναμία ποὺ σᾶς ἔχει κυριεύσει. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως τὸ ἔγκλημα κατὰ τοῦ κράτους εἶνε τόσο φανερό, ὥστε δὲν χωρεῖ καμμιὰ ἐπιείκεια. Πρέπει ν' ἀφήσετε κατὰ μέρος κάθε ἐπιείκεια καὶ νὰ τιμωρήσετε παραδειγματικὰ τοὺς ἐνόχους.

—Εἶμαι ἀπολύτως σύμφωνος μαζύ σας. εἶπε ὁ ἀντιβασιλεὺς παίρνοντας ὕφος ἀγέρωχο.

—Τότε λοιπὸν δὲν μένει παρὰ νὰ ἐπικυρώσετε τοὺς διορισμοὺς τῶν δικαστῶν τῆς ἐπαστοσύνης μου.

—Πόσοι εἶνε;

—Δώδεκα ἐν ὅλῳ.

Καὶ ὁ Ντυμπονὰ ἀπαρίθμησε μὲ τὴ σειρὰ τὰ ὀνόματά τους. Σὲ λίγο ἐπρόσθεσε:

—Καὶ ξέρετε ποιὸν ἐξέλεξα πρόεδρο;

—Κανένα ἔντιμο πρόσωπο, ὑποθέτω, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ συγκρατῇ κάπως τὰ ἄγρια ἐνστικτα τῶν δώδεκα δικαστῶν σου.

—Λοιπόν, πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου θὰ εἶνε ὁ Σατονέφ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ὁλλανδίας, ὁ ὁποῖος φυσικὰ δέχτηκε μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι τὴν πρότασί μου. Ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου εἶνε ἐπίσης πρὸ πολλοῦ ὀργανά μου καὶ ἔχουν λάβει τὶς κατάλληλες ὁδηγίες ἀπὸ μένα. Κατέβαλα ὅλη τὴ δραστηριότητά μου καὶ ἡ ὑπόθεσις θὰ τελειώσῃ σύντομα.

Θὰ ἡσυχάσουμε ὅμως τοὐλάχιστον ὕστερα ἀπ' αὐτά;

—Ὑποθέτω. Καὶ τότε δὲν θὰ κάνουμε τίποτε ἄλλο παρὰ θὰ κοιμόμαστε μέρα καὶ νύχτα, ἀφοῦ τελειώσουμε προτήτερα καὶ τὸν πόλεμο κατὰ τῆς Ἱσπανίας.

Συγχρόνως ὁ Ντυμπονὰ παρουσίασε στὸν ἀντιβασιλέα τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ τῶν δικαστῶν, τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος ὑπέγραψε χωρὶς κανένα δισταγμό.

Ὁ καταθύμιος πρωθυπουργός, ἀφοῦ ἔβαλε στὴν τσέπη τὸ χαρτί, ἀποχαιρέτησε καὶ βγῆκε χαρούμενος γιὰ τὴ μεγάλη του ἐπιτυχία...

***

Ὁ Γάστων, βγαίνοντας μαζὺ μὲ τὴν Ἑλένη ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, διέταξε τὸν ἅμαξά νὰ κατευθυνθῆ πρὸς τὸ ξενοδοχεῖο «Ἐρωτικὸ Μόδιο». Ἐκεῖ τὸν περίμενε ἡ ἴδια ἅμαξα ποὺ τὸν εἶχε μεταφέρει καὶ χθὲς στοῦ ἀντιβασιλέως. Θὰ πήγαινε καὶ πάλι σήμερα, ὅπως εἶχαν ὁρίσει.

Ὁ ἱππότης, μὴ θέλοντας νὰ κατεβῇ ἡ Ἑλένη ἀπ' τὸ ἅμαξι, φώτησε ἂν τοῦ ἐπιτρεπόταν νὰ πάῃ στὴ συνέντευξι μὲ τὸ δικό του ἁμάξι. Τοῦ ἀπάντησαν καταφατικῶς καὶ ξεκίνησε ὁμέσως. Εἶχε πάρει στὸ δρόμο τὴν ἀπόφασι νὰ πάῃ μαζὺ μὲ τὴν Ἑλένη στὴ συνέντευξι καὶ νὰ τὴν ἐμπιστευθῆ στὸν εὐγενῆ συνένοχό του, μὴ ξέροντας ὅτι αὐτὸς δὲν ἦταν παρὰ ὁ ἀντιβασιλεύς, ὁ πατέρας τῆς ἀγαπημένης του.

Ὅταν ἔφτασαν καὶ τὸ ἁμάξι στάθηκε, ὁ Γάστων εἶπε σιγὰ στὴν Ἑλένη:

—Σ' αὐτὸ τὸ σπίτι μένει ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ ὁποίου βρίσκεται σήμερα ἡ πόλις Καζέρτα, ὠρθωνόταν στὰ παληὰ χρόνια, ἐπάνω σ' ἕναν ἀπόκρημνο λόφο, ὁ φεουδαρχικὸς πύργος τῶν ναρώνων Καντέλμο.

Ἀρχοντας τοῦ πύργου αὐτοῦ, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡγεμόνευε στὴ Νεάπολι ὁ βασιλεὺς Μανφρέντι, ἦταν ὁ βαρῶνος Οὐμπάλντο ντὶ Καντέλμο, ἕνας ἀπ' τοὺς τιμιωτέρους καὶ ἀνδρειοτέρους ἱππότες ὅλης τῆς Ἰταλίας, φίλος ἀδελφικὸς καὶ ἀχώριστος συμπολεμιστὴς τοῦ κόμητος τῆς Καζέρτα Ρικάρντο ντ' Ἀκουίνο, μεγάλου κοντοστάυλου τοῦ βασιλέως. Ἀπ' τὴν ἡμέρα ὅμως ποὺ ὁ κόμης Ρικάρντο, στὴ μάχη τοῦ Μπενεβέντο, ἐπρόδωσε τόσο ἄναντρα τὸ βασιλιᾶ του καὶ μὲ τὴν προδοσία του προκάλεσε τὸ θάνατό του, ὁ βαρῶνος Οὐμπάλντο περιφρόνησε τὸν παληὸ συμπολεμιστή του, καί, ἀηδιασμένος πειὰ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους, ἀποτραβήχτηκε στὸν πύργο του, ὅπου ζοῦσε μαζὺ μὲ τὴν ἀγαπημένη του μοναχοκόρη, τὴν Ἐλμίρα. Ἂν καὶ ὁ νικητὴς τοῦ Μανφρέντι, Κάρολος τοῦ Ἀνζοῦ, τὸν εἶχε προσκαλέσει κατ' ἐπανάληψι νὰ πάῃ νὰ μείνῃ κοντά του στὴν Αὐλή του, στὴ Νεάπολι, ὁ βαρῶνος Οὐμπάλντο ὡστόσο δὲν καταδέχτηκε κἀν ν' ἀπαντήσῃ στὶς προσκλήσεις του. Εἶχε ἀφοσιωθῆ ὁλόκληρος στὴν ἀνατροφὴ τῆς μοναχοκόρης του καὶ δὲν λάβαινε πειὰ μέρος οὔτε στοὺς πολέμους οὔτε στὶς διασκεδάσεις. Ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια μάλιστα ἔχασε σιγὰ - σιγὰ καὶ τὸ φῶς του κ' ἔκτοτε δὲν ξαναβγῆκε πειὰ ἀπὸ τὸν πύργο.

Ἔτσι περνοῦσε ἡ ζωὴ ἡσυχη καὶ μονότονη στὸν πύργο. Ἕνα ἀπόγεμμα, ἡ Ἐλμίρα καθόταν στὸ παράθυρο τοῦ ψηλοῦ δωματίου της ρεμβάζοντας καὶ κυτάζοντας τὴν ὡραία πεδιάδα τοῦ Βεζουβίου. Κάποια στιγμὴ εἶδε νὰ διαβαίνῃ πέρα, σὲ ἀπόστασι ἑνὸς μιλίου ἀπ' τὸν πύργο, κάποιος ἄνθρωπος παράξενα ντυμένος. Ἦταν ἕνας νέος μὲ συμπαθητικὸ πρόσωπο καὶ μὲ στολὴ Σαρακηνοῦ. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς προχωροῦσε μὲ μεγάλες προφυλάξεις καὶ κυττάζοντας ὁλοένα ἀνήσυχα γύρω του, ὥσπου τέλος πῆγε καὶ χώθηκε σὲ μιὰ μεγάλη σπηλιὰ ποὺ βρισκότανε κοντὰ στὸν πύργο.

Μολονότι ὁ ἄγνωστος αὐτὸς ἦταν Σαρακηνός, δηλαδὴ ἐχθρὸς τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῆς πατρίδος, ἡ Ἐλμίρα τὸν συμπόνεσε.

—Θὰ εἶνε κανεὶς κατατρεγμένος, ψιθύρισε. Νὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν βοηθήσῃ!...

Μὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὴν εἰδοποίησαν πὼς εἶχε ξυπνήσει ὁ πατέρας της καὶ ἁμέσως ἔτρεξε κοντά του. Ἄρχισαν τότε νὰ κουβεντιάζουν γιὰ διάφορα πράγματα, ὅταν ἔξαφνα ἀκούστηκε ἀπέξω ποδοβολητὸ ἀλόγων καί, σὲ λίγο, ὁ ὑπαξιωματικὸς τῶν θυρωρῶν τοῦ πύργου ἀνέβηκε ἀπάνω καὶ εἶπε στὸ βαρῶνο:

—Ἄρχοντα, κάτω στὴν πύλη εἶνε ἕνας εὐπατρίδης ποὺ ἔχει μαζύ του ἕνα σωρὸ θωρακοφόρους καβαλλαρέους. Λέει πὼς εἶνε ἀπεσταλμένος τοῦ βασιλιᾶ τῆς Νεαπόλεως Καρόλου τοῦ Ἀνζοῦ καὶ θέλει νὰ σᾶς μιλήσῃ.

—Τί νὰ θέλῃ ἀπὸ μένα; Πες του ὀπωσδήποτε νὰ ἔλθῃ! ἀποκρίθηκε ὁ γέρο - πυργοδεσπότης.

Σὲ λίγο, πράγματι, παρουσιάστηκε μπροστά του ἕνας πάνοπλος καὶ κατασκονισμένος εὐπατρίδης μὲ τὰ οἰκόσημα τῶν ντ' Ἀνζοῦ, καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἄρχοντα τοῦ Καντέλμο, θὰ ξέρετε βέβαια ὅτι ἕνα διάταγμα τοῦ νικητοῦ βασιλιᾶ μας Καρόλου καταδικάζει σὲ θάνατο ἐκείνους ποὺ θὰ δώσουν καταφύγιο στοὺς ἐπαναστάτες ὁπαδοὺς τοῦ Μανφρέντι. Ἐγὼ εἶμαι σταλμένος γιὰ νὰ πιάσω τὸν νεαρὸ βαρῶνο Οὔγο ντὲ λὰ Τόρρε, ποὺ εἶνε ἀπ' τοὺς ὑπαρχηγοὺς τοῦ ἐπαναστάτου Κορραντίνο. Καὶ ὑποψιάζομαι ὅτι εἶνε κρυμμένος ἐδῶ, στὸν πύργο σας. Ἐν ὀνόματι λοιπὸν τοῦ βασιλέως Καρόλου σᾶς ζητῶ νὰ μοῦ τὸν παραδώσετε.

—Συγγνώμην, ἀποκρίθηκε ὁ τυφλὸς πυργοδεσπότης. Πρῶτα-πρῶτα, ὁ Κορραντίνο δὲν εἶνε ἐπαναστάτης. Ζητάει ν' ἀνακτήσῃ τὸ βασίλειο τοῦ πατέρα του. Δεύτερον, ὁ νεαρὸς βαρῶνος ντὲ λὰ Τόρρε δὲν βρίσκεται στὸν πύργο μου καὶ μπορεῖτε κάλλιστα νὰ ψάξετε παντοῦ γιὰ νὰ βεβαιωθῆτε μόνοι σας. Καὶ λυποῦμαι εἰλικρινὰ γιατὶ δὲν ἦρθε νὰ μοῦ ζητήσῃ ἄσυλο, ποὺ θὰ τοῦ τὸ προσέφερα εὐχαρίστως, γιατὶ ὁ πατέρας του ἦταν ἀδελφικός μου φίλος καὶ συμπολεμιστής. Ὡστόσο ψάξετε σ' ὅλον τὸν πύργο ἐλεύθερα.

Ὁ βασιλικὸς ἀπεσταλμένος ἄρχισε πράγματι νὰ ψάχνῃ. Ἐντωμεταξὺ ὅμως ὁ νοῦς τῆς Ἐλμίρας πῆγε στὸ Σαρακηνὸ ποὺ εἶχε κρυφτῆ στὴ σπηλιὰ καὶ ἀνάφερε στὸν πατέρα της τὶ εἶχε ἰδῆ.

—Αὐτὸς θὰ εἶνε! εἶπε ὁ γέρο βαρῶνος. Αὐτὸς θὰ εἶνε καὶ μετεμφιέσθηκε σὲ Σαρακηνό! Πρέπει νὰ τὸν σώσουμε...

Φώναξε ἀμέσως τὸν πιστὸ ὑπασπιστή του, τὸν Λαντόλφο, ἕναν γέρο ὑπότη ποὺ τοῦ ἦταν χρόνια ἀφοσιωμένος, τοῦ εἶπε τί συνέβαινε καὶ τὸν ἔστειλε στὴ σπηλιά.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ Λαντόλφος γύρισε μαζὺ μὲ τὸ Σαρακηνό, ποὺ τὸν ἔβαλε στὸ δωμάτιο τῆς μοναχοκόρης του καὶ τοὺς ἄφησε μόνους.

ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΟΙ ΕΞΟΡΙΣΤΟΙ

Τὴν περιφέρεια τοῦ Βεζουβίου, καὶ σὲ ἀπόστασι ὀκτὼ ὡρῶν ἀπὸ τὴ Νεάπολι, κοντὰ στὸ μέρος ὅπου βρίσκεται σήμερα ἡ πόλις Καζέρτα, ὠρθωνόταν στὰ παληὰ χρόνια, ἐπάνω σ' ἕναν ἀπόκρημνο λόφο, ὁ φεουδαρχικὸς πύργος τῶν ναρώνων Καντέλμο.

Ἄρχοντας τοῦ πύργου αὐτοῦ, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡγεμόνευε στὴ Νεάπολι ὁ βασιλεὺς Μανφρέντι, ἦταν ὁ βαρῶνος Οὐμπάλντο ντὶ Καντέλμο, ἕνας ἀπ' τοὺς τιμιωτέρους καὶ ἀνδρειοτέρους ἱππότες ὅλης τῆς Ἰταλίας, φίλος ἀδελφικὸς καὶ ἀχώριστος συμπολεμιστὴς τοῦ κόμητος τῆς Καζέρτα Ρικάρντο ντ' Ἀκουίνο, μεγάλου κοντοστάυλου τοῦ βασιλέως. Ἀπ' τὴν ἡμέρα ὅμως ποὺ ὁ κόμης Ρικάρντο, στὴ μάχη τοῦ Μπενεβέντο, ἐπρόδωσε τόσο ἄναντρα τὸ βασιλιᾶ του καὶ μὲ τὴν προδοσία του προκάλεσε τὸ θάνατό του, ὁ βαρῶνος Οὐμπάλντο περιφρόνησε τὸν παληὸ συμπολεμιστή του, καί, ἀηδιασμένος πειὰ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους, ἀποτραβήχτηκε στὸν πύργο του, ὅπου ζοῦσε μαζὺ μὲ τὴν ἀγαπημένη του μοναχοκόρη, τὴν Ἐλμίρα. Ἂν καὶ ὁ νικητὴς τοῦ Μανφρέντι, Κάρολος τοῦ Ἀνζοῦ, τὸν εἶχε προσκαλέσει κατ' ἐπανάληψι νὰ πάῃ νὰ μείνῃ κοντά του στὴν Αὐλή του, στὴ Νεάπολι, ὁ βαρῶνος Οὐμπάλντο ὡστόσο δὲν καταδέχτηκε κἀν ν' ἀπαντήσῃ στὶς προσκλήσεις του. Εἶχε ἀφοσιωθῆ ὁλόκληρος στὴν ἀνατροφὴ τῆς μοναχοκόρης του καὶ δὲν λάβαινε πειὰ μέρος οὔτε στοὺς πολέμους οὔτε στὶς διασκεδάσεις. Ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια μάλιστα ἔχασε σιγὰ - σιγὰ καὶ τὸ φῶς του κ' ἔκτοτε δὲν ξαναβγῆκε πειὰ ἀπὸ τὸν πύργο.

Ἔτσι περνοῦσε ἡ ζωὴ ἡσυχη καὶ μονότονη στὸν πύργο. Ἕνα ἀπόγεμμα, ἡ Ἐλμίρα καθόταν στὸ παράθυρο τοῦ ψηλοῦ δωματίου της ρεμβάζοντας καὶ κυτάζοντας τὴν ὡραία πεδιάδα τοῦ Βεζουβίου. Κάποια στιγμὴ εἶδε νὰ διαβαίνῃ πέρα, σὲ ἀπόστασι ἑνὸς μιλίου ἀπ' τὸν πύργο, κάποιος ἄνθρωπος παράξενα ντυμένος. Ἦταν ἕνας νέος μὲ συμπαθητικὸ πρόσωπο καὶ μὲ στολὴ Σαρακηνοῦ. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς προχωροῦσε μὲ μεγάλες προφυλάξεις καὶ κυττάζοντας ὁλοένα ἀνήσυχα γύρω του, ὥσπου τέλος πῆγε καὶ χώθηκε σὲ μιὰ μεγάλη σπηλιὰ ποὺ βρισκότανε κοντὰ στὸν πύργο.

Μολονότι ὁ ἄγνωστος αὐτὸς ἦταν Σαρακηνός, δηλαδὴ ἐχθρὸς τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῆς πατρίδος, ἡ Ἐλμίρα τὸν συμπόνεσε.

—Θὰ εἶνε κανεὶς κατατρεγμένος, ψιθύρισε. Νὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν βοηθήσῃ!...

Μὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὴν εἰδοποίησαν πὼς εἶχε ξυπνήσει ὁ πατέρας της καὶ ἁμέσως ἔτρεξε κοντά του. Ἄρχισαν τότε νὰ κουβεντιάζουν γιὰ διάφορα πράγματα, ὅταν ἔξαφνα ἀκούστηκε ἀπέξω ποδοβολητὸ ἀλόγων καί, σὲ λίγο, ὁ ὑπαξιωματικὸς τῶν θυρωρῶν τοῦ πύργου ἀνέβηκε ἀπάνω καὶ εἶπε στὸ βαρῶνο:

—Ἄρχοντα, κάτω στὴν πύλη εἶνε ἕνας εὐπατρίδης ποὺ ἔχει μαζύ του ἕνα σωρὸ θωρακοφόρους καβαλλαρέους. Λέει πὼς εἶνε ἀπεσταλμένος τοῦ βασιλιᾶ τῆς Νεαπόλεως Καρόλου τοῦ Ἀνζοῦ καὶ θέλει νὰ σᾶς μιλήσῃ.

—Τί νὰ θέλῃ ἀπὸ μένα; Πες του ὀπωσδήποτε νὰ ἔλθῃ! ἀποκρίθηκε ὁ γέρο - πυργοδεσπότης.

Σὲ λίγο, πράγματι, παρουσιάστηκε μπροστά του ἕνας πάνοπλος καὶ κατασκονισμένος εὐπατρίδης μὲ τὰ οἰκόσημα τῶν ντ' Ἀνζοῦ, καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἄρχοντα τοῦ Καντέλμο, θὰ ξέρετε βέβαια ὅτι ἕνα διάταγμα τοῦ νικητοῦ βασιλιᾶ μας Καρόλου καταδικάζει σὲ θάνατο ἐκείνους ποὺ θὰ δώσουν καταφύγιο στοὺς ἐπαναστάτες ὁπαδοὺς τοῦ Μανφρέντι. Ἐγὼ εἶμαι σταλμένος γιὰ νὰ πιάσω τὸν νεαρὸ βαρῶνο Οὔγο ντὲ λὰ Τόρρε, ποὺ εἶνε ἀπ' τοὺς ὑπαρχηγοὺς τοῦ ἐπαναστάτου Κορραντίνο. Καὶ ὑποψιάζομαι ὅτι εἶνε κρυμμένος ἐδῶ, στὸν πύργο σας. Ἐν ὀνόματι λοιπὸν τοῦ βασιλέως Καρόλου σᾶς ζητῶ νὰ μοῦ τὸν παραδώσετε.

Ἡ Ἐλμίρα καθόταν στὸ παράθυρό της...

—Συγγνώμην, ἀποκρίθηκε ὁ τυφλὸς πυργοδεσπότης. Πρῶτα-πρῶτα, ὁ Κορραντίνο δὲν εἶνε ἐπαναστάτης. Ζητάει ν' ἀνακτήσῃ τὸ βασίλειο τοῦ πατέρα του. Δεύτερον, ὁ νεαρὸς βαρῶνος ντὲ λὰ Τόρρε δὲν βρίσκεται στὸν πύργο μου καὶ μπορεῖτε κάλλιστα νὰ ψάξετε παντοῦ γιὰ νὰ βεβαιωθῆτε μόνοι σας. Καὶ λυποῦμαι εἰλικρινὰ γιατὶ δὲν ἦρθε νὰ μοῦ ζητήσῃ ἄσυλο, ποὺ θὰ τοῦ τὸ προσέφερα εὐχαρίστως, γιατὶ ὁ πατέρας του ἦταν ἀδελφικός μου φίλος καὶ συμπολεμιστής. Ὡστόσο ψάξετε σ' ὅλον τὸν πύργο ἐλεύθερα.

Ὁ βασιλικὸς ἀπεσταλμένος ἄρχισε πράγματι νὰ ψάχνῃ. Ἐντωμεταξὺ ὅμως ὁ νοῦς τῆς Ἐλμίρας πῆγε στὸ Σαρακηνὸ ποὺ εἶχε κρυφτῆ στὴ σπηλιὰ καὶ ἀνάφερε στὸν πατέρα της τὶ εἶχε ἰδῆ.

—Αὐτὸς θὰ εἶνε! εἶπε ὁ γέρο βαρῶνος. Αὐτὸς θὰ εἶνε καὶ μετεμφιέσθηκε σὲ Σαρακηνό! Πρέπει νὰ τὸν σώσουμε...

Φώναξε ἀμέσως τὸν πιστὸ ὑπασπιστή του, τὸν Λαντόλφο, ἕναν γέρο ὑπότη ποὺ τοῦ ἦταν χρόνια ἀφοσιωμένος, τοῦ εἶπε τί συνέβαινε καὶ τὸν ἔστειλε στὴ σπηλιά.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ Λαντόλφος γύρισε μαζὺ μὲ τὸ Σαρακηνό, ποὺ τὸν ἔβαλε στὸ δωμάτιο τῆς μοναχοκόρης του καὶ τοὺς ἄφησε μόνους.

Ἐνῶ συνέβαιναν ὅλα αὐτά, ὁ Ντυμπονὰ τράβηξε γιὰ τὸ μέγαφο, στὸ ὁποῖο εἶχαν συναντηθῆ τὴν προηγουμένη ὁ ἀντιβασιλεὺς μὲ τὸν Γάστωνα καὶ συζήτησαν γιὰ τὴ συνωμοσία. Μόλις μπῆκε στὴν αἴθουσα ὁ Ντυμπονὰ ἀντίκρυσε μπρός του τὸν ἀντιβασιλέα καὶ παραξενεύτηκε.

—Γιατί παραξενεύεσαι; ρώτησε ὁ ἀντιβασιλεύς. Τὸ μεσημέρι ἔχω συνέντευξι μὲ τὸν ἱππότη, ὅπως ξέρεις.

—Ἐγὼ ὅμως ἐνόμιζα ὅτι ἡ διαταγὴ τῆς συλλήψεώς του ποὺ ὑπογράψατε ἔθετε τέρμα σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, εἶπε ὁ Ντυμπονά.

—Ἐγὼ ἐν τούτοις ἀτεφάσισα ν' ἀναβεντάσω ἀκόμα μιὰ φορὰ μ' αὐτὸν τὸ δυστύχισμένο νέο, μήπως καὶ τορθώσω νὰ τὸν πείσω νὰ παραιτηθῆ τῶν παρατόλμων σχεδίων του, εἶπε ὁ ἀντιβασιλεύς.

—Καὶ ἂν σᾶς ὑπακούσῃ;

—Τότε δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νὰ καταδιωχθῆ.

—Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν θὰ παραστῆ ἀνάγκη νὰ δείξετε τὴν ἐπιείκειά σας.

—Ὥστε νομίζεις ὅτι δὲν θὰ μεταβάλῃ γνώμη;

—Εἶμαι περισσότερο ἀπὸ βέβαιος γι' αὐτό. Ὑποσχεθῆτε μου ὅμως ὅτι θὰ τὸν παραδώσετε στὰ χέρια μου, ἂν ἐπιμένῃ νὰ σᾶς δολοφονήσῃ.

—Ναί, μὰ δὲν θὰ σοῦ τὸν παραδώσω ἐδῶ. Τὸ καλύτερο θἄναι νὰ τὸν πιάσῃς στὸ Ξενοδοχεῖο ὅπου μένει.

—Στὸ «Ἐρωτικὸ Μόδιο» εἶνε ἀδύνατο νὰ γίνῃ τέτοιο πρᾶγμα, γιατὶ ἡ γειτονιὰ ἔχει ἀναστατωθῆ ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐξαφάνισι τοῦ ξενοδόχου. Πολλοὶ μάλιστα ὑποπτεύονται τὸν Ταπὲρ ὡς ἔνοχο σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι. Ἐγὼ εἶμαι τῆς γνώμης νὰ συλλάβω τὸν ἱππότη καθὼς θὰ μπαίνῃ σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ σπίτι. Τ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ μάλιστα ἐτοποθέτησα ἐδῶ γύρω τέσσερες ἀνθρώπους μου, οἱ ὁποῖοι θὰ τὰ κατασέρουν μιὰ χαρά. Ἀφοῦ ἐπιμένετε λοιπὸν νὰ ἰδῆτε ἀκόμα μιὰ φορὰ τὸ νέο, θὰ τροποποιήσω λιγάκι τὸ σχέδιό μου. Ἀντὶ νὰ τὸν πάσουν ὅταν θὰ μπαίνῃ, τὸν πάνουν ὅταν θἄβγαίνῃ σ' ἔτσι κανονίζεται ἡ δουλειά. Στὴν πόρτα θὰ περιμένῃ ἄλλο ἁμάξι κι' ὁ ἁμαξᾶς ποὺ θὰ τὸν φέρῃ ὡς ἐδῶ δὲν θὰ μάθῃ τί-ἀπίχνιε.

—Κάμε ὅ,τι κρίνεις σκοπιμώτερο.

—Οἱ ἄλλοι ὅμως;

—Ποιοὶ ἄλλοι;

—Οἱ συνωμόται τῆς Βρετάνης, οἱ σύντροφοι τοῦ συμπαθοῦς νέου μας, τῶν ὁποίων μάλιστα κατόρθωσα ἐν τοιαύτῃ νὰ μάθω καὶ τὰ ὀνόματα. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ πληροφορηθ

ΤΟ ΝΤΟΜΙΝΟ

Τοῦ ΕΡΙΧ ΕΜΠΕΡ

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ" (ΑΡΙΘ. 370)

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ Ι. Η. ROSNY

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ...

Δέκα ὁλόκληρα χρόνια ζῶ σὰν ἐξόριστος σ' αὐτὸ τὸ ξερονῆσι, ὅπου ἡ κυβέρνησίς μου μ' ἔχει στείλει ὡς πρόξενο, ἂν καὶ ὅλοι ὅσοι μὲ γνωρίζουν δὲν διστάζουν νὰ ὁμολογήσουν ὅτι μὲ τὰ προσόντα ποὺ ἔχω θὰ μποροῦσα, ἂν δὲν μοῦ συνέβαινε ἕνα φλιβερὸ περιστατικὸ στὴ ζωή μου, νὰ ἤμουνα σήμερα πρέσβυς ἢ καὶ πρωθυπουργὸς ἀκόμη.

Ἀλλοίμονο ὅμως! Μιὰ γυναῖκα μοῦ κατέστρεψε τὸ μέλλον μου, κ' ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶνε — ποιά νομίζετε;— ἡ ἴδια ἡ βασίλισσα τῆς πατρίδος μου!

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἤμουνα δεκαεννέα χρονῶν παιδί. Κάποιο ὥμορφο χειμωνιάτικο ἀπόγευμα, ἀφοῦ ἔκανα ἕνα μακρυνὸ περίπατο μέσ' στὸ βασιλικὸ πάρκο, κάθισα ἔπειτα νὰ ξεκουραστῶ κοντὰ σὲ μιὰ μικρὴ λίμνη. Μιὰ ὑποβλητική, μυστηριώδης σιωπὴ ἁπλωνόταν γύρω μου, μιὰ σιωπὴ ποὺ διεκόπτετο μόνο ἀπὸ τὸν ἁπαλὸ φλοϊσβο τῆς λίμνης. Μακρυά, στὴν ἄκρη τῆς δενδροστοιχίας μὲ τὰ κέδρα, διέκρινε κανεὶς τὸ παλάτι, βαρύ, σκοτεινό, μελαγχολικό...

Ἐκεῖνο τὸ δειλινὸ μιὰ ἀκαθόριστη, ἀνεξήγητη ἀνησυχία μὲ εἶχε κυριεύσει. Ἐξαφνα, μέσα στὴ σιωπή, ἕνας ἀνάλαφρος θόρυβος κουπιῶν ποὺ ἔσκιζαν ἁπαλὰ τὰ νερά, ἔφτασε ὡς τ' αὐτιά μου.

Γύρισα καὶ κύτταξα. Καὶ εἶδα μέσ' ἀπ' τὰ φυλλώματα καὶ τὶς καλαμιὲς μιὰ βάρκα... Μέσα στὴ βάρκα μιὰ γυναῖκα ὑψηλή, χλωμή, μὲ εὐγενικό, ὑπέροχο πρόσωπο, τραβοῦσε μὲ χάρι τὰ κουπιά. Μόλις τὴν εἶδα, ἕνα αἴσθημα τρυφερότητος καὶ μελαγχολίας μὲ κυρίευσε. Κρύφτηκα ἀμέσως πίσω ἀπὸ τὰ χαμόκλαδα, κρατῶντας τὴν ἀνάσα μου καὶ προσπαθῶντας νὰ πνίξω τοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς μου.

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν ἡ βασίλισσα, ἡ γυναῖκα ποὺ ἀγαποῦσα ἀπὸ καιρὸ καὶ ποὺ συλλογιζόμουνα ὁλόκληρο ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα. Ἕνας νεαρός, ὡραιότατος πρίγκηπας, ὁ ἀνηψιός της, καθισμένος στὴν πρύμνη τῆς βάρκας, κρατοῦσε τὸ τιμόνι, ὅπως τὶς ἄλλες μέρες τὴ συνώδευε στὶς τρελλὲς ἱλιγγιώδεις ἱππασίες της στὶς γύρω ἐξοχές. Ἦταν περίφημη ἀμαζόνα...

Καὶ τώρα, μελαγχολική, ἐκεῖ ἀντίκρυ μου, μὲ τὸν πάλλευκο κύκνειο λαιμό της γυρμένο ἐλαφρὰ πρὸς τὰ πίσω, ἡ βασίλισσα ἔκλαιγε ἀδιάκοπα.

Ὤ, θεία, μαγικὴ ὀπτασία!

Ἔξαφνα, ἄκουσα ἕνα ξεφωνητό. Συγχρόνως εἶδα τὴ βάρκα νὰ γέρνῃ δεξιὰ καὶ τὸ νεαρὸ πρίγκηπα νὰ πέφτῃ μέσα στὴ λίμνη. Τὸ ὥμορφο βασιλόπουλο εἶχε σκύψει σὲ μιὰ στιγμὴ νὰ κόψῃ ἕνα νούφαρο, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του κ' ἔπεσε στὸ νερό.... Ἡ βασίλισσα, βλέποντας τὸν πρίγκηπα νὰ γέρνῃ τὸ κορμί του πρὸς τὰ ἔξω, ἔγειρε ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ κ' ἔτσι κατώρθωσε νὰ κρατήσῃ τὴν ἰσορροπία τῆς βάρκας, εἰδ' ἄλλως θὰ πέφτανε κ' οἱ δυὸ μέσ' στὴ λίμνη.

Δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὴν ἀγωνία, τὴ φρίκη τῆς δυστυχισμένης γυναίκας, ὅταν εἶδε τὸν ἀνηψιό της νὰ πέφτῃ στὴ λίμνη. Ἄφησε ἀμέσως τὰ κουπιὰ καὶ κάνοντας μιὰ μάταιη, ἀπελπισμένη κίνησι νὰ τὸν πιάσῃ, ἔφερε ἔπειτα τ' ἀλαβάστρινα χέρια της στὸ πρόσωπό της καὶ ξεφώνισε ἄγρια, σπαραχτικά:

—Βοήθεια! Βοήθεια! Ὁ μικρὸς Κάρολος πνίγεται!

Κι' ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα....

Ἐγὼ τότε, χωρὶς νὰ χάνω καιρό, ἔπεσα ἀμέσως στὴ λίμνη καί, πάνοντας τὸν πρίγκηπα ἀπὸ τὰ μαλλιά, τὸν ἔβγαλα στὴν ὄχθη, ὅπου ἡ βασίλισσα ἐντωμεταξὺ εἶχε πλησιάσει μὲ τὴ βάρκα. Τῆς ἔδωσα τὸ ἕνα χέρι καί, κρατῶντας την μὲ τὸ ἄλλο ἐλαφρὰ ἀπὸ τὴ μέση, τὴν ἐβοήθησα νὰ βγῇ ἀπὸ τὴ βάρκα. Τὰ μπράτσα μου ἔσφιξαν γιὰ μερικὰ λεπτὰ τὸ ἁβρό, εὐλύγιστο σῶμα της ποὺ μονάχα βασιλιάδες καὶ πρίγκηπες μποροῦσαν νὰ τὸ χαροῦν.

Ἡ βασίλισσα, μόλις μὲ ἀντίκρυσε, μὲ κύτταξε χλωμή, σιωπηλή, μὲ τὰ ὡραῖα τρομαγμένα της μάτια, κ' ἔπειτα, γέροντας τρυφερὰ πάνω ἀπὸ τὸν πρίγκηπα ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε συνέλθει ἀκόμη ἐντελῶς, μοῦ εἶπε μὲ τὴ γλυκειά, παθητικὴ φωνή της:

—Σᾶς χρωστᾶ τὴ ζωή του ὁ μικρός!... Νὰ εἶσαστε βέβαιος πὼς ὁ,τιδήποτε κι' ἂν ζητήσετε θὰ τὸ ἀποκτήσετε ἀμέσως!

—Ὁ,τιδήποτε;... τραύλισα.

Μιὰ φαθερὴ ταραχή, ἕνας φλογερὸς πόθος μὲ εἶχε κυριεύσει... Ἡ βασίλισσα, ἀκούοντας τὴ φωνή μου, μὲ κύτταξε μ' ἔκπληξι κ' ἔγινε κατακόκκινη. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἤμουν, ὅπως σᾶς εἶπα, ἕνα ὥμορφο παιδί. Ἡ βασίλισσα μὲ ἤξερε πολὺ καλὰ καὶ πολλὲς φορὲς τὴν εἶχα δῆ νὰ μὲ κυττάζῃ παράξενα. Μὲ ἀνεγνώρισε. Τὰ μάτια της τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἐπρόδιδαν μιὰ ζωηρὴ συγκίνησι, μιὰ συγκίνησι ποὺ μ' ἔκανε καὶ μένα νὰ σκιρτῶ ἀπὸ ἡδονὴ μπροστὰ στὴ θεϊκὴ ὡμορφιὰ τοῦ προσώπου της.

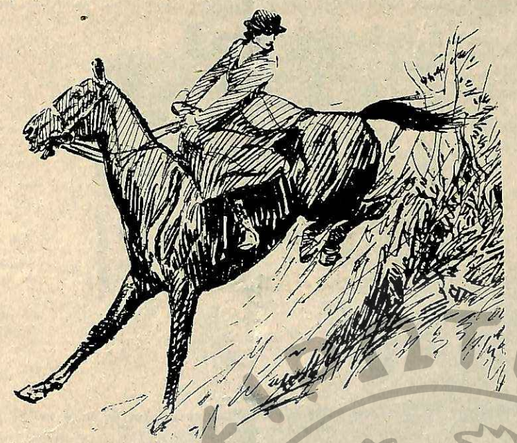
Χλωμός, τρέμοντας ὁλόκληρος, προσπάθησα νὰ χαμογελάσω καὶ ρώτησα μὲ πνιγμένη φωνή:

—Ὁ,τιδήποτε λοιπὸν κ' ἂν ζητήσω, Μεγαλειοτάτη, δὲν θὰ μοῦ τὸ ἀρνηθῆτε;...

—Εἶσθε τόσο εὐγενής, τόσο γενναιόψυχος, ὥστε τίποτα δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀρνηθῶ, ἀπάντησε αὐτὴ κοκκινίζοντας περισσότερο.

—Τότε ζητῶ ἕνα φιλί... ἕνα φιλὶ ἀπὸ σᾶς! εἶπα.

—Τί τρελλόπαιδο! Τί τρελλόπαιδο ποὺ εἶσθε! ἐφώναξε μὲ χάρι, σὰν νὰ ἤθελε νὰ μὲ ἐπιπλήξῃ γιὰ τὰ λόγια μου.

Ἦταν περίφημη ἀμαζόνα.

Τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι ἦταν πολὺ συγκινημένη κι' αὐτή. Μὲ κύτταξε τόσο παράξενα, τόσο τρυφερὰ καθὼς ἔστεκα μπροστά της μὲ τὰ μουσκεμένα ροῦχα μου κολλημένα ἐπάνω στὸ σῶμα μου, ὥστε ἐννοιωθα τὸ θάρρος μου νὰ δυναμώνῃ. Τὴ στιγμὴ αὐτὴ δὲν μποροῦσε νὰ μὲ φοβίσῃ οὔτε αὐτὸς ὁ θάνατος ἀκόμη.

—Ἐδώσατε τὴν ὑπόσχεσί σας, Μεγαλειοτάτη, τῆς εἶπα, καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ τὴν ἀθετήσετε. Μοῦ εἴπατε πὼς ὁ,τιδήποτε κι' ἂν ζητήσω, θὰ μοῦ τὸ δώσετε. Θέλω ἕνα φιλὶ λοιπὸν ἀπὸ σᾶς!...

Προχωρῶντας τότε μερικὰ βήματα, ἔπιασα τὸ κεφάλι της μὲ τὰ δυό μου τὰ χέρια καί, προτοῦ ἀκόμη προφτάσῃ ν' ἀντιληφθῇ καλὰ - καλὰ τί συνέβαινε, ἐκόλλησα μὲ πάθος τὰ χείλη μου πάνω στὰ δικά της...

Εἶδα τότε ὅτι στὸ φιλί μου αὐτὸ ἡ βασίλισσα δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίστασι!... Ὤ, δὲν θὰ ξεχάσω ποτέ μου τὴν ἀνέκφραστη γλύκα, τὴ λεπτότατη μέθη ἐκείνου τοῦ φιλιοῦ! Νομίζω ὅτι αἰσθάνομαι ἀκόμη τὴν εὐωδιαστὴ ἀνάσα τῶν χειλιῶν τὰ νὰ μοῦ φλογίζῃ τὸ πρόσωπο. Μ' ἀλλοίμονο! αὐτὸ τὸ φιλὶ μοῦ κατέστρεψε ἀνεπανόρθωτα τὸ μέλλον μου!... Ὅταν ἡ βασίλισσα μὲ ἀπώθησε ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της, ζωηρὰ ταραγμένη, εἴδαμε ὅτι ἕνας αὐλικὸς μᾶς παρακολουθοῦσε κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ κρυμένος μέσα στὶς καλαμιές.

Ἐπαγώσαμε καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸν τρόμο μας...

Ὅταν τὸ ἔμαθε ὁ βασιληᾶς, ἐζήτησε ἐξηγήσεις ἀπὸ τὴ βασίλισσα γι' αὐτὴ τὴν παρεκτροπή της. Ἡ βασίλισσα φαίνεται ὅτι ἔρριξε ὅλη τὴν εὐθύνη σὲ μένα, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα ἦταν συνένοχος κι' αὐτή.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ βασιλεὺς μὲ διέταξε ν' ἀναχωρήσω ἀμέσως. Μὲ ἀπομάκρυνε ἀπὸ τ' ἀνάκτορα, ὅπου ὑπηρετοῦσα, γιὰ νὰ σκεπάσῃ τὸ σκάνδαλο. Καί, ὅπως βλέπετε, περνῶ ὁλόκληρα χρόνια τώρα τὴ μονότονη κι' ἀνιαρὴ ζωή μου σ' αὐτὸ τὸ ξερονῆσι, χωρὶς καμμιὰ ἐλπίδα νὰ ξαναγυρίσω στὴν πρωτεύουσα. Ὁ βασιλεὺς μὲ τιμώρησε σκληρά....

Ἔρχονται στιγμὲς ποὺ μετανοῶ γι' αὐτὴ τὴ νεανικὴ τρέλλα μου, κι' ἄλλοτε πάλι ἡ ἀνάμνησις τοῦ φιλιοῦ τῆς βασιλίσσης μοῦ εἶνε τόσο ζωντανή, ὥστε νοιώθω τὸν ἑαυτό μου εὐτυχισμένο...

Αὐτὸ συμβαίνει τὶς ἡμέρες τοῦ Πάσχα. Κάθε χρόνο, τέτοια ἐποχή, λαβαίνω ἕνα ταχυδρομικὸ δέμα μὲ λίγους χλωμοὺς νarκίσσους. Μοῦ τοὺς στέλνει ἡ βασίλισσα... Αὐτὸ μὲ κάνει εὐτυχισμένο, γιατὶ σκέπτομαι ὅτι ὑπάρχει, μακρυά, στὴν πατρίδα, κάποια γυναῖκα, ἡ ὁποία πάντοτε μὲ θυμᾶται καὶ μὲ νοσταλγεῖ...

Ο ΦΟΝΤΕΝΕΛΛΟΣ

ΚΑΙ Η ΩΡΑΙΑ ΚΥΡΙΑ

Μιὰ νεαρὴ καὶ ὥμορφη Γαλλὶς ἀριστοκράτις, ἡ ὁποία ἐσχετίζετο ἐρωτικῶς μὲ κάποιο μαρκήσιο, ἐδέχθη ἔνα πρωὶ τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Φοντενέλλου. Ἦταν στὸ κρεββάτι της ἀκόμη τὴν ὥρα ἐκείνη καὶ χάριν τοῦ διασήμου συγγραφέως ἔσπευσε νὰ σηκωθῇ ἀμέσως, λέγοντάς του μὲ γλυκύτητα:

—Βλέπετε, φίλε μου, σηκώθηκα ἐπίτηδες γιὰ σᾶς...

—Αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια, κυρία μου, τῆς ἀπάντησε τότε ὁ παμπόνηρος συγγραφέας. Σηκωθήκατε βέβαια γιὰ μένα, ἀλλὰ καταλίνεσθε γιὰ ἄλλον!....

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ικανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΑΠ' ΤΑ ΑΙΜΑΤΩΒΑΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΡΣΙΚΗΣ

Η ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΔΟΤΗ

Ἕνα παληὸ οἰκογενειακὸ μῖσος. Οἱ Κοῦκκι καὶ οἱ Νικολάϊ. Φόνοι καὶ ἀντεκδικήσεις. Τὸ ὀρφανὸ ποὺ πληρώνει τὴν εὐεργεσία μ' ἀχαριστία. Ἡ φυγὴ τοῦ κακούργου στὰ βουνά. Πῶς ἐξαπατοῦσε τ' ἀποσπάσματα. Ἡ ἁρπαγὴ τῆς Ροζίνας. Οἱ δυό φυγόδικοι συλλαβάνουν τὸν προδότη Καναρέλλι. Ἡ ἱκεσίες τῆς ἀρραβωνιαστικιᾶς του. Μπροστὰ στὸ συγκεντρωμένο πλῆθος. Ὅπου κανεὶς δὲν ἐγγυᾶται γιὰ τὸν προδότη. Οἱ φυγόδικοι τιμωροῦν. Ἡ δίκη, κλπ.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ περασμένου αἰῶνος, στὴν κωμόπολι Λοτζιάλι τῆς Κορσικῆς, ζοῦσαν δυὸ μεγάλες οἰκογένειες, οἱ Κοῦκκι καὶ οἱ Νικολάϊ, ποὺ τὶς χώριζε μιὰ παληὰ ,πατροπαράδοτη ἔχθρα. Διακόσια καὶ παραπάνω χρόνια διαρκοῦσε ἡ ἔχθρα αὐτή, ἡ ὁποία, ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια κ' ἡ γενεές, τόσο καὶ πιὸ πολὺ μεγάλωνε, γιατὶ κάθε τόσο καινούργιες ἀντεκδικήσεις καὶ φόνοι γιγάντωναν τὸ μῖσος τῶν δύο οἰκογενειῶν. Ὡστόσο, μετὰ τὸ 1830, οἱ φόνοι εἶχαν σταματήσει κ' ἕνα εἶδος ἀνακοχῆς εἶχε ἐπέλθει μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων οἰκογενειῶν. Ἕνας μοιραῖος ὅμως ἄνθρωπος παρουσιάστηκε τότε γιὰ νὰ χύσῃ καινούργιο λάδι στὴ φωτιὰ καὶ νὰ ξαναζωντανέψῃ τὴν παληὰ ἔχθρα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ Ἀντώνιος Καναρέλλι, ἕνα ὀρφανὸ παιδί, γυιὸς ἑνὸς φυγοδίκου, ὁ ὁποῖος εἶχε σκοτωθῆ σὲ συμπλοκὴ μὲ τ' ἀποσπάσματα. Οἱ Κοῦκκι εἶχαν περιμαζέψει τὸ ὀρφανὸ αὐτὸ καὶ τὸ ἀνάθρεψαν σὰν παιδί τους. Ἐκεῖνο ὅμως, ὅταν μεγάλωσε, πλήρωσε τὴν εὐεργεσία αὐτὴ μὲ φριχτὴ ἀχαριστία.

Ἦταν ὡραῖο παλληκάρι, ρωμαλέο, χεροδύναμο, ἀνδρειωμένο, κι' ὅλα τὰ κορίτσια τοὔριχναν κουφὲς ματιές. Περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες ὅμως τὸν καμάρωναν ἡ κόρη τοῦ προστάτου του Φραντσέσκο Κοῦκκι, ἡ ὡραία Λουΐζα, καὶ ἡ κόρη τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Φραντσέσκο, ἡ τσαχπίνα Λετίτσια.

Ὁ Καναρέλλι, ἀντὶ νὰ σκεφθῆ ὅτι ἡ κόρες αὐτὲς ἦσαν θετὲς ἀδελφές του, τἄφτειαξε καὶ μὲ τὶς δυὸ καὶ γρήγορα ἡ σχέσεις τους πῆραν ἄσχημο δρόμο. Ἔτσι ἔφτασε μιὰ **μέρα ποὺ** θἀρχόντουσαν σὲ φῶς οἱ καρποὶ τῶν σχέσεων ἐκείνων.

Τότε ὁ κακοῦργος, ποὺ ἤξερε τί τιμωρία τὸν περίμενε γιὰ τὸ ἀνοσιούργημά του, ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι τῶν προστατῶν του καὶ ζήτησε καταφύγιο στοὺς Νικολάϊ, τοὺς θανάσιμους ἐχθρούς των. Αὐτοί, ὅπως ἦταν φυσικό, τὸν δέχτηκαν μὲ χαρὰ γιὰ νὰ τὸν χρησιμοποιήσουν ὡς ὄργανο ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τους. Καὶ ὁ Καναρέλλι δὲν διέψευσε τὶς ἐλπίδες τους.

Ἐντωμεταξὺ οἱ Κοῦκκι ἀναζητοῦσαν μανιασμένοι τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ τιμωρήσουν τὸν προδότη καὶ συγχρόνως νὰ ἐκδικηθοῦν τοὺς Νικολάϊ ποὺ τοῦ εἶχαν δώσει καταφύγιο καὶ προστασία.

Κ' ἔτσι, ἕνα ἀπόγευμα τοῦ Σεπτεμβρίου, **καθὼς** δυὸ κορίτσια τῶν Νικολάϊ, ἡ Ροζίνα **καὶ** ἡ Ροζαμποῦντα, γύριζαν ἀπὸ ἕνα κτῆμα τους στὴν ἐξοχή, ξαφνικὰ βγῆκαν μπροστά τους δυὸ νέοι ὡπλισμένοι, οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ κυνήγησαν τὴ Ροζίνα μέσ' στὰ χωράφια, τὴν ἅρπαξαν καὶ τὴν πῆραν μαζύ τους στὰ βουνά. Οἱ ἁπαγωγεῖς ἦσαν δυὸ πρωτοξαδέρφια, ὁ Φραντσέσκος καὶ ὁ Χριστόφορος Κοῦκκι. Ἡ Ροζαμποῦντα, ποὺ κατώρθωσε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τους, ἔτρεξε στὸ χωριὸ καὶ ξεσήκωσε τοὺς δικούς της. Μάταια ὅμως. Μόνο τὴν ἄλλη μέρα οἱ ἅρπαγες ἄφησαν τὴ Ροζίνα νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι της, σὲ κακὴ κατάσταση.

Ὁ Ἀντώνιος Καναρέλλι, ποὺ φοβόταν πάντα τὴν ἐκδίκησι τῶν Κοῦκκι, κατήγγειλε τὸ πρᾶγμα στοὺς ἀστυνομικούς, κ' ἐπειδὴ ἤξερε ὅλα τὰ κατατόπια στὰ ὁποῖα μποροῦσαν νὰ κρυφτοῦν οἱ Κοῦκκι, ἀνέλαβε ὁ ἴδιος νὰ ὁδηγήσῃ τὰ ἀποσπάσματα. Τότε ὁ Φραντσέσκος κι' ὁ Χριστόφορος ἀναγκάστηκαν νὰ καταφύγουν στὰ δάση καὶ νὰ ζήσουν ἐκεῖ φυγόδικοι.

Περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες τὸν καμάρωναν ἡ Λουΐζα κ' ἡ τσαχπίνα Λετίτσια...

Ἀπὸ τότε ξανάρχισαν πάλι τὰ φονικὰ μεταξὺ τῶν δύο οἰκογενειῶν. Τὸ 1860 οἱ Κοῦκκι σκότωσαν τὸν Τζιάκομο Νικολάϊ. Τὸν ἑπόμενο χρόνο βρέθηκε σκοτωμένος κάποιος Φραντσέσκος Κοῦκκι, ἐξάδελφος τοῦ φυγοδίκου. Ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ δὲν μπόρεσε νὰ ἐξακριβώσῃ τίποτε γιὰ τοὺς δυὸ φόνους. Οἱ Κοῦκκι ὅμως ἐξακρίβωσαν ὅτι τὸ δικό τους συγγενῆ τὸν εἶχε κοτώσει ὁ ἴδιος ὁ Καναρέλλι. Τότε οἱ δυὸ φυγόδικοι ἀποφάσισαν νὰ τὸν τιμωρήσουν παραδειγματικά.

Εἶχαν μάθει ὅτι ὁ Καναρέλλι εἶχε σχέσεις μὲ κάποια κόρη σ' ἕνα χωριό, ἔξω ἀπὸ τὸ Κατζιάλλι, **καὶ** ὅτι πήγαινε κάθε βράδυ κρυφὰ καὶ τὴν ἐβλεπε. Κάθε βράδυ λοιπὸν οἱ δυὸ φυγόδικοι τοῦ ἔστηναν καρτέρι στὸ δρόμο. Ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ καταλάβαινε τί τὸν περίμενε, φυλαγόταν πολύ. Καί, καθὼς ἦταν πολὺ κατεργάρης καὶ χρησίμευε ὡς ὁδηγὸς στὰ ἀποσπάσματα, τὶς περισσότερες φορὲς μεταχειριζόταν ἕνα ἔξυπνο τέχνασμα γιὰ τὴν ἀσφάλειά του. Ζητοῦσε ἕνα ἀπόσπασμα γιὰ νὰ τὸ ὁδηγήσῃ δῆθεν στὸ μέρος ποὺ βρισκόντουσαν οἱ δυὸ φυγόδικοι, κ' ἔτσι πήγαινε στὸ χωριὸ τῆς φιλενάδας του. Ἐκεῖ τὸ ἔβαζε νὰ ψάξῃ σὲ δυὸ - τρία μέρη κ' ἔπειτα τὸ ἄφηνε νὰ τὸν περιμένῃ, λέγοντας ὅτι θὰ πήγαινε νὰ μάθῃ ἀπὸ τοὺς κατασκόπους του τί ἔγιναν οἱ φυγόδικοι. Στὴν πραγματικότητα ὅμως πήγαινε στὴ φιληνάδα του κ' ἔμενε μαζύ της. Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ - τρεῖς ὧρες ξαναγύριζε στὸ ἀπόσπασμα, λέγοντας ὅτι οἱ φυγόδικοι τὰ μυρίσθηκαν κ' ἔφυγαν. Κ' ἔτσι ξαναγύριζε στὸ Κατζιάλλι μαζὺ μὲ τὸ ἀπόσπασμα.

Ἕνα βράδυ, τέλος, στὶς 29 Ἰουνίου 1851, οἱ δυὸ φυγόδικοι κατώρθωσαν νὰ τὸν πιάσουν. Τότε τὸν ἔδεσαν πισθάγκωνα καὶ τὴν αὐγὴ τὸν πῆγαν στὴν κεντρικὴ πλατεία τοῦ Κατζιάλλι. Ἐκεῖ ἄρχισαν νὰ χτυπᾶνε τὶς καμπάνες τῆς ἐκκλησίας. Ὅταν πειὰ συγκεντρώθηκε ἀρκετὸς κόσμος, ὁ Φραντσέσκος Κοῦκκι ἀπαρίθμησε μεγαλόφωνα τὰ ἐγκλήματα τοῦ προδότη καὶ ἀνήγγειλε πὼς ἔφτασε ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας του. Κανένας **ἀπὸ τοὺς κατοίκους** δὲν ἐναντιώθηκε, γιατὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν συμπαθοῦσαν τὸν προδότη ἀφ' ἑτέρου καμάρωναν **τοὺς** δυὸ φυγοδίκους γιὰ τὸν **ἀντρίκειο** τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἐκδικοῦντουσαν.

Ξαφνικὰ ὅμως ἔφτασε τρέχοντας ἡ νέα ποὺ ὁ Καναρέλλι πήγαινε κ' ἐβλεπε κάθε νύχτα. Πέρασε ἀλαφιασμένη ἀνάμεσα στὸν κόσμο, ἔφτασε ὡς τοὺς ἐκδικητὰς καὶ γονατιστή, κλαίγοντας, ἄρχισε νὰ τοὺς παρακαλῆ νὰ τοῦ χαρίσουν τὴ ζωή.

—Μὴ μοῦ σκοτώνετε τὸν ἀραβωνιαστικό μου, τοὺς ἔλεγε, γιατὶ σὲ τρεῖς μῆνες θὰ γεννήσω παιδί, τὸ ὁποῖο, ἂν ἐντωμεταξὺ αὐτὸς δὲν μὲ παντρευθῆ, θὰ μείνῃ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ἀτιμασμένο... Γιὰ τ' ὄνομα τῆς Παναγίας, κάντε αὐτὸ τὸ ψυχικό!...

Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο μιλοῦσε ἡ κόρη καὶ τὰ δάκρυά της συγκίνησαν τὸν Φραντσέσκο καὶ τὸν Χριστόφορο πού, μολονότι ἦσαν φυγόδικοι, εἶχαν καρδιὰ αἰσθηματική.

—Ἄκουσε, κοπέλλα μου, τῆς εἶπε τότε ὁ Φραντσέσκος. Σὲ λυπόμαστε καὶ ἔχουμε ὅλη τὴ διάθεσι νὰ σοῦ κάνουμε τὴ χάρι ποὺ μᾶς ζητᾶς. Ἀλλὰ συγχρόνως θέλουμε ν' ἀσφαλιστοῦμε κ' ἐμεῖς ὅτι ὁ ἐλεεινὸς αὐτὸς προδότης θὰ πάψῃ νὰ μολύνῃ τὸν τόπο μας μὲ τὶς ἀτιμίες του καὶ νὰ χύνῃ αἷμα ἀθῴων μὲ τὶς προδοσίες του. Ἂς μᾶς ἐγγυηθοῦν δυὸ κάτοικοι τοῦ Κατζιάλλι ὅτι, ἂν τοῦ χαρίσουμε τὴ ζωή, θὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ χώρα καὶ δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ ποτε; Νεκρικὴ σιγὴ ὑποδέχτηκε τὰ λόγια του ἐκεῖνα.

Ἡ κόρη ἄρχισε γονατιστὴ νὰ παρακαλῆ ἕναν - ἕναν ὅλους τοὺς κατοίκους, ἀλλὰ κανένας δὲν τολμοῦσε ἢ δὲν ἤθελε ν' ἀναλάβῃ τὴν τρομερὴ εὐθύνη.

Ὁ Φραντσέσκος Κοῦκκι ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησί του ἄλλη μιὰ φορά, ἀλλὰ καὶ πάλι κανένας δὲν ἀποκρίθηκε. Μάταια ἡ κόρη τοὺς ἐκλιπαροῦσε μὲ λυγμοὺς ὅλους...

Γιὰ τρίτη φορὰ ὁ Φραντσέσκος ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησί του, μὰ καὶ πάλι δὲν ἔλαβε ἀπάντησι.

—Βλέπεις, κοπέλλα μου!...τῆς εἶπε. Καί, γυρίζοντας πρὸς τὸν προδότη, τοῦ φώναξε:

—Τὸ βλέπεις καλὰ ὅτι εἶσαι καταραμένος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀναθεματισμένε προδότη, καὶ καταδικασμένος ὁριστικὰ σὲ θάνατο!

Καὶ τραβῶντας ἀμέσως τὸ πιστόλι του, τὸ κόλλησε στὸ κεφάλι τοῦ προδότη καὶ πυροβόλησε. Ὁ Καναρέλλι σωριάστηκε νεκρός, ἐνῶ ἡ ἀρραβωνιαστικιά του ἔπεφτε λιπόθυμη.

—Ἔτσι θὰ πεθάνουν ὅλοι οἱ προδότες! φώναξε ὁ Φραντσέσκος. Καὶ τώρα, πηγαίνετε νὰ ἀναφέρετε στοὺς δικαστὰς ὅ,τι εἴδατε, γιὰ νὰ μὴν τυχὸν ἐνοχοποιήσουν κανέναν ἀθῷο, γι' αὐτὸν τὸ φόνο!

Καὶ πραγματικά, ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ πολλοὺς μῆνες, τὰ ἀποσπάσματα κατώρθωσαν νὰ τοὺς συλλάβουν καὶ ἔγινε ἡ δίκη τους τὸ 1853, οἱ δυὸ φυγόδικοι ὁμολόγησαν θαρραλέα τὴν πρᾶξι τους καὶ γιὰ μόνη δικαιολογία εἶπαν:

—Τὸν σκοτώσαμε, γιατὶ ἦταν τέτοιος προδότης ποὺ κανένας δὲν δέχτηκε νὰ ἐγγυηθῆ ὅτι θὰ ζοῦσε στὸ ἑξῆς τίμια. Ἐνῶ γιὰ μᾶς θὰ παρουσιασθῆ ὅλη ἡ Κορσικὴ νὰ ἐγγυηθῆ...

Ἡ διαγωγὴ τους ἐκείνη συγκίνησε τοὺς ἐνόρκους, κ' ἐνῶ ὁ εἰσαγγελεὺς ζήτησε τὴν καταδίκη τους εἰς θάνατο, τὸ δικαστήριο τοὺς κατεδίκασε μόνο σὲ ἰσόβια δεσμά... Ἀργότερα τοὺς δόθηκε χάρις.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΖΕΡΜΑΙΝ ΑΛΛΕΡ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΝΤΡΟΠΗ

—Ζάνα! φώναξε αὐτός.

—Τοτό! φώναξε ἐκείνη.

Μὰ μόλις πρόφεραν τὰ ὑποκοριστικὰ αὐτὰ τῶν ὀνομάτων τους, οἱ δυὸ νέοι κοκκίνισαν, χαμήλωσαν τὰ μάτια τους καὶ ξαναεῖπαν σὲ τόνο λιγώτερο οἰκεῖο:

—Σουζάν!

—Βίκτωρ!

Ὕστερα ἔμειναν ἀκίνητοι, ὄρθιοι ὁ ἕνας ἀπέναντι στὸν ἄλλο, κατεχόμενοι ἀπὸ βαθειὰ συγκίνηση.

Ἦταν πολὺ φυσικὸ νὰ εἶνε τόσο συγκινημένοι...

Ἡ Σουζὰν καὶ ὁ Βίκτωρ, ἐδῶ καὶ τρία χρόνια, ἕνα πρωϊνὸ τοῦ Μαΐου, σὰν τὸ σημερινό, στὸ ἴδιο αὐτὸ μέρος, εἶχαν συναντηθῆ γιὰ τελευταία φορὰ κ' εἶχαν ἀποχωρισθῆ ὁριστικά, γιὰ πάντα....

Πρὶν ἀπ' τὸ χωρισμό τους ἐκεῖνο, οἱ δυὸ νέοι εἶχαν συναντηθῆ σὲ κάποιο ταξεῖδι, εἶχαν ἀγαπηθῆ τρυφερὰ κ' εἶχαν δώσει ἀμοιβαία ὑπόσχεσι γάμου. Ἡ οἰκογένειές του ὅμως εἶχαν ἀντιταχθῆ στὴν ἕνωσί τους.

Οἱ γονεῖς τῆς Σουζὰν τῆς εἶχαν πῆ, γιὰ νὰ τὴν πείσουν νὰ λησμονήσῃ τὸν ἔρωτά της πρὸς τὸν Βίκτωρα καὶ γιὰ νὰ τὴν κάνουν νὰ μὴν τὸν σκέπτεται πλέον:

—Εἶσαι ὡραία, ἔξυπνη, μορφωμένη καὶ μπορεῖς νὰ πάρῃς εὔκολα κανένα πλούσιο ἄνδρα. Αὐτὸς ὁ Βίκτωρ δὲν ἔχει καμμιὰ ἐλπίδα προκοπῆς. Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δημοσιογράφου ποὺ διάλεξε, δὲν ἔχει ποτὲ μέλλον. Ἔτσι, ἂν τὸν πάρῃς, θὰ ζήσῃς γιὰ πάντα φτωχὴ καὶ κακομοιριασμένη. Τί θὰ τὸν κάνῃς; Κ' ἔπειτα αὐτοὶ οἱ δημοσιογράφοι συνδέονται πάντοτε μὲ ἕνα σωρὸ ἐλαφρὲς γυναῖκες τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ κόσμου τῶν γλεντιῶν καὶ θὰ σὲ ἀπατᾶ διαρκῶς....

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πάλι κ' οἱ γονεῖς τοῦ Βίκτωρος εἶχαν πῆ στὸ γυιό τους, γιὰ νὰ ψυχράνουν τὸν ἔρωτά του:

—Ἐσὺ ἔχεις μέλλον μπροστά σου, γιατὶ εἶσαι νέος μὲ ταλέντο, μὲ μόρφωσι, μὲ λεπτοὺς τρόπους καὶ μὲ τόσο καλὲς σχέσεις. Μπορεῖ νὰ βρεθῆ καμμιὰ πλούσια ἀριστοκράτισσα νὰ σ' ἀγαπήσῃ καὶ νὰ σὲ πάρῃ... Τί νὰ τὴν κάνῃς αὐτὴ τὴν ξιπασμένη τὴ Σουζάν, ποὺ θαρρεῖ πὼς ὅλος ὁ κόσμος τῆς ἀνήκει, ἐνῶ δὲν ἔχει οὔτε φόρεμα ν' ἀλλάξῃ;... Γιατὶ μάθαμε θετικὰ πὼς δὲν ἔχει οὔτε ἕνα φράγκο προῖκα....

Αὐτὰ κι' ἄλλα πολλὰ τοὺς εἶχαν πῆ οἱ γονεῖς τους καὶ στὸ τέλος ἔπεισαν τοὺς δυὸ νέους νὰ χωρίσουν ὁριστικῶς.

Καὶ ἀκριβῶς, ἐδῶ καὶ τρία χρόνια, μιὰ τέτοια ἀνοιξιάτικη μέρα, στὴν ἴδια αὐτὴ λεωφόρο, εἶχαν σπάσει τὸ δεσμὸ τῆς ἀγάπης ποὺ τοὺς ἕνωνε καὶ τράβηξε ὁ καθένας του ξεχωριστὸ δρόμο στὴ ζωή...

Πρὸ δύο χρόνων **εἶχαν κ' οἱ δυὸ** παντρευθῆ. Καὶ τώρα ξαναβλέπονταν, γιὰ πρώτη φορά, ὕστερα ἀπὸ τὸν ἀποχωρισμό τους καὶ τὸ γάμο τους.

**

Ἀφοῦ λοιπὸν ἔμειναν ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα ἀκίνητοι καὶ σιωπηλοί, ὁ νέος μίλησε πρῶτος:

—Εἶσαι, βλέπω, πάντοτε ξανθὴ καὶ πάντοτε ὄμορφη!... Τὰ ὡραῖα γαλανὰ σου μάτια δὲν ἔχασαν οὔτε μιὰ λάμψι ἀπὸ τὸ γοητευτικὸ φῶς τους καὶ φαίνεσαι πιὸ νέα τώρα, σχεδὸν σὰν ἕνα μικρὸ κοριτσάκι μὲ τὰ κομμένα σου **μαλλιά**...

—Μὰ κ' ἐσὺ εἶσαι ὁλίδιος, τοῦ ἀπάντησε ἡ Σουζάν. Μόνο ποὺ σὲ βρίσκω λίγο πιὸ παχύ... **καὶ** μοῦ φαίνεται σὰν **ν'** ἀραίωσαν κάπως τὰ μαλλιά σου. Λίγη φαλάκρα ὅμως σοῦ πάει...

—Πόσο, ἀλήθεια, εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ σὲ ξαναβλέπω, Σουζάν! Πάντρεύτηκες, ἐμαθα...

—Ναί! κ' ἐσὺ νομίζω ἔκανες τὸ ἴδιο;...

—Ναί!

Τώρα ὁ Βίκτωρ, ποὺ εἶχε πάρει περισσότερο θάρρος, ἐπρότεινε στὴ Σουζάν, ἀντὶ νὰ στέκωνται στὴ μέση τοῦ δρόμου, ν' ἀποτραβηχτοῦν στὸ πεζοδρόμιο, ἢ καλύτερα νὰ πάρουν ἕνα ταξί, νὰ πάνε νὰ καθίσουν κάπου, κ' ἐκεῖ νὰ μιλήσουν πιὸ ἥσυχα, νὰ ἐξιστορήσουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὴ ζωή τους...

—Εἶσαι λοιπὸν εὐτυχής; τὴ ρώτησε ὁ νέος μόλις κάθισαν στὸ ἥσυχο ἐξοχικὸ κέντρο ποὺ τοὺς ὁδήγησε τὸ **ταξί**.

—Βέβαια, εἶμαι! ἀπάντησε ἡ νέα μὲ κάποιο ἀγέρωχο ὕφος. Ὁ ἄνδρας μου, ἕνας Ἄγγλος μεγαλοβιομήχανος, μὲ λατρεύει κυριολεκτικῶς....

—**Κ' εἶνε νέος, ὡραῖος**, κομψὸς ὁ ἄνδρας σου, **Σουζάν;**

—**Πολύ, Βίκτωρ.** Σοῦ τὸ βεβαιώνω μάλιστα μὲ λύπη μου, γιατὶ φοβᾶμαι μὴ σὲ λυπήσω...

—Μπᾶ! ἀπάντησε ὁ νέος, κ' ἐγὼ ξέρεις, πῆρα μιὰ νέα ἀσύγκριτη σὲ δλα...

—Ὥστε, σὰ νὰ λέμε, εἶπε ἡ νέα, καλὰ κάναμε ποὺ χωρίσαμε τότε, ἀφοῦ καὶ οἱ δυό μας πετύχαμε τόσο πολὺ στὸ **γάμο** ποὺ κάναμε...

—Ὄχι δλωσδιόλου!... εἶπε **τότε** ὁ Βίκτωρ, γιατὶ ὁμολογῶ ὅτι τὸ ὕνειρο τῆς εὐτυχίας ἤσουν γιὰ μένα **μονάχα ἐσύ**, Σουζάν...

Ἡ νέα κοκκίνισε καὶ βεβαίωσε τὸ νέο ὅτι κι' αὐτὴ τὰ ἴδια ἀκριβῶς σκεπτόταν...

Καὶ τότε στέναξαν καὶ οἱ δύο βαθειὰ καὶ μὲ πραγματικὴ λύπη...

Ἡ ὁμιλία τους στράφηκε κατόπιν στὶς ἐρωτικές τους ἀναμνήσεις, στὰ ὄνειρα ποὺ εἶχαν κάνει, στὶς ἀπραγματοποίητες ἐλπίδες τους, ποὺ τὶς σκόρπασε, σὰν ἄνεμος ποὺ σκορπᾶ τὰ πέταλα τῶν λουλουδιῶν, ὁ ἀποχωρισμός τους....

Ὁ Βίκτωρ ἀφοῦ τῆς φίλησε τὸ χέρι ἀποκρύβηκε...

.....

Πλησίαζε πειὰ μεσημέρι.

Ἡ νέα κύτταξε **μὲ** νευρικότητα τὸ ρολογάκι τοῦ χεριοῦ της κ' ἔκανε ἕνα κίνημα **ποὺ** ἐσήμαινε ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ ἄνδρας της **θὰ** τὴν περίμενε μὲ ἀνυπομονησία...

Τότε ὁ Βίκτωρ ριψοκινδύνευσε καὶ τῆς ἔκανε μιὰ πρόταση:

—Θὰ ἤθελες, Σουζάν, νὰ ξαναϊδωθοῦμε καμμιὰ μέρα πάλι;...

—Αὐτὸ θἄταν κακό, φίλε μου..., τοῦ ἀπάντησε ἡ Σουζάν, χωρὶς ὅμως καὶ ν' ἀρνηθῆ τὸ προτεινόμενο ραντεβοῦ.

—Θἄμαστε ὅμως φρόνιμοι, προσέθεσε.

—Α! δσο γιὰ φρόνιμοι, ἀσφαλῶς, μὴ φοβᾶσαι..., τὴν ἐβεβαίωσε ὁ Βίκτωρ.

Καί, πρὶν χωρισθοῦν, ὥρισαν νὰ συναντηθοῦν στὸ ἴδιο ἐξοχικὸ κέντρο, ὅπου εἶχαν καθίσει, μετὰ μιὰ ἑβδομάδα.

Τότε ὁ Βίκτωρ τὴν ἐπαβίβασε σ' ἕνα ταξὶ κι' ἀφοῦ τῆς ζήτησε νὰ τοῦ ὑποσχεθῆ ὅτι θἀρχόταν στὸ ραντεβοῦ τους, τῆς φίλησε τὸ χέρι κι' ἀπομακρύνθηκε γιὰ νὰ γυρίσῃ κ' αὐτὸς στὸ σπίτι του.

**

Τὸ βράδυ ὅμως τῆς ἴδιας ἐκείνης ἡμέρας ἡ τύχη τἄφερε ἔτσι ὥστε νὰ πάνε στὸ ἴδιο θέατρο ὁ Βίκτωρ μὲ τὴ γυναίκα του καὶ ἡ Σουζὰν μὲ τὸν ἄνδρα της, καὶ μάλιστα νὰ ἔχουν τὰ θεωρεῖα τους πλάϊ - πλάϊ.

Στὴν ἀρχὴ τὸ πρᾶγμα φάνηκε στοὺς δυὸ νέους σὰν μιὰ εὐχάριστη ἔκπληξις. Σὲ λίγο ὅμως καὶ οἱ δύο κυριεύθηκαν ἀπὸ μιὰ βαθύτατη στενοχώρια.

Ἡ Σουζάνα εἶχε πῆ στὸν Βίκτωρα ὅτι ὁ ἄνδρας της ἦταν ἕνας ὡραῖος καὶ κομψὸς νέος. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἦταν καθόλου ἀληθινό. Ὁ ἄνδρας της ἦταν ἕνας κοιλαρᾶς, πάνω ἀπὸ πενῆντα χρονῶν, μὲ μιὰ μύτη μελανισμένη καὶ μὲ μάγουλα φουσκωμένα.

Ὁ Βίκτωρ πάλι εἶχε πῆ στὴ Σουζὰν ὅτι ἡ γυναίκα του ἦταν μιὰ χαριτωμένη νέα. Κι' αὐτὸς εἶχε πῆ ψέμματα. Γιατὶ ἡ γυναῖκα του ἦταν πολὺ ἄσχημη, σχεδὸν τέρας.

Κ' οἱ δυὸ ἔπαψαν μεμιᾶς νὰ κυτάζωνται. Ἕνα αἴσθημα ἀπερίγραπτης ντροπῆς τοὺς κατακλημίρισε. Μπροστὰ στὴ φρικιαστικὴ ἀσχημιὰ τῶν δύο πλασμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα εἶχαν σμίξει γιὰ πάντα τὴν τύχη τους, ἐνῶ μποροῦσαν, ἂν παράβλεπαν τοὺς ταπεινοὺς συμφεροντολογικοὺς ὑπολογισμοὺς ποὺ τοὺς χώρισαν, νὰ παρθοῦν καὶ νὰ εἶνε σήμερα ἑνωμένοι, εὐτυχεῖς καὶ ὑπερήφανοι ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον, ἔνιωσαν τὸν ἐγωϊσμό τους νὰ θερειέψῃ καὶ νὰ τοὺς τρώγῃ τὰ σπλάχνα...

Κ' ἡ ντροπὴ κι' ὁ πόνος τοὺς κατακουρέλλιασαν.

**

Ἀπὸ τὸ βράδυ ἐκεῖνο ὁ Βίκτωρ καὶ ἡ Σουζὰν βασανίζόντουσαν μὲ τὴν ἴδια ἀγωνία. Ἤθελαν νὰ πάνε στὸ ραντεβοῦ τους καὶ ντρεπόντουσαν...

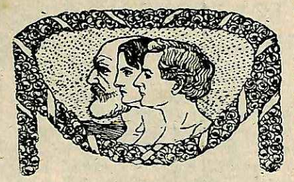
—Πῶς νὰ παρουσιασθῶ μπροστά του; ἔλεγε ἡ Σουζὰν καὶ δάγκωνε, ματώνοντας, τὰ χείλη της.

—Πῶς νὰ παρουσιασθῶ μπροστά της; ἔλεγε κι' ὁ Βίκτωρ μόνος του κ' ἔπανε μὲ τὰ δυό του χέρια τὸ βαρὺ καὶ πονεμένο κεφάλι του...

Τέλος ἔφτασε κ' ἡ μέρα τοῦ ραντεβοῦ. Ὁ Βίκτωρ δὲν τόλμησε νὰ πάῃ. Ἔστειλε μόνο στὸ κέντρο ποὺ εἶχαν ὁρίσει γιὰ νὰ συναντηθοῦν, ἕνα ὡραιότατο μπουκέτο ἀπὸ λιλιόρσια μυρωμένα τριαντάφυλλα καὶ μιὰ ἐπιστολή, ζητῶντας συγγνώμη ἀπὸ τὴ Σουζὰν καὶ προφασιζόμενος «ὅτι κάποιο ἀπρόοπτο ταξεῖδι τὸν ἐμπόδιζε νὰ πάῃ στὸ ραντεβοῦ τους...»

Μὰ τὸ μπουκέτο τοῦ Βίκτωρα, καθὼς καὶ τὸ γράμμα του, ἔμειναν στὰ χέρια τοῦ ξενοδόχου, γιατὶ κ' ἡ Σουζὰν δὲν πῆγε στὸ ραντεβοῦ....

ΖΕΡΜΑΙΝ ΑΛΛΕΡ

ΕΝΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΗΣ

ΓΡΑΚΧΟΣ ΜΠΑΜΠΕΦ

Ἡ συγκεντρώσεις στὸ καφενεῖο τῶν «Κινέζικων Μπάνιων». Ἡ προπαρασκευὴ τοῦ κινήματος. Ὁ προδότης λοχαγὸς Γκριζέλ. Ἡ τελευταία συνεδρίασις τοῦ «Συλλόγου τῶν Ἴσων». Ἡ κατακτολὴ τοῦ κινήματος κατὰ τὴν παραμονὴ τῆς ἐκρήξεώς του. Ἡ προκήρυξις τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ Μπαμπὲφ συλλαμβάνεται! Ἡ φυλάκισίς του. Μιὰ δίκη ποὺ διαρκεῖ ἕνα χρόνο. Ἡ τελευταία νύχτα τοῦ Μπαμπέφ. Ἐπὶ τοῦ ἐκρικτήματος, κλπ.

III

Τὸ γνωστότερο καὶ ἐπισημότερο κέντρο τοῦ «Συλλόγου τῶν Ἴσων» ἦταν τὸ καφενεῖο «Τὰ Κινέζικα Μπάνια». Ἐκεῖ γινόντουσαν τακτικώτατα ἡ συνεδριάσεις καὶ ἡ συσκέψεις των κ' ἐκεῖ ἔβλεπε κανεὶς τὰ πιὸ ὕποπτα ὑποκείμενα τοῦ Παρισιοῦ, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις εἶχαν μυηθῆ στὴ συνωμοσία τοῦ Μπαμπέφ. Στὰ «Κινέζικα Μπάνια» οἱ «Ἴσοι» ἢ ἔπαιζαν, ἔπιναν κ' ἄνοιγαν θορυβώδεις καὶ φλογερὲς συζητήσεις, ἢ, μαζεμένοι στὶς γωνιές, ἔκαναν διάφορες μυστηριώδεις κουβέντες.

Ἐντωμεταξὺ ὁ Μπαμπὲφ περίμενε τὴν κατάλληλη στιγμὴ γιὰ νὰ δώσῃ τὸ σύνθημα τῆς ἐξεγέρσεως. Δὲν τὸ ἔδιδε ἀκόμη, γιατὶ φοβόταν μήπως ὁ λαὸς δὲν ἦταν ἀκόμη ἀρκετὰ προετοιμασμένος γιὰ μιὰ νέα ἐπανάστασι καὶ μήπως γι' αὐτὸ τὸ λόγο τὸ κίνημά του ἀπετύγχανε.

Ὡστόσο, ὅλες ἡ ἐκθέσεις ποὺ τοῦ ἔστελναν οἱ πράκτορές του ἦσαν ἐνθαρρυντικές. Ἕνας μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς τοῦ ἔγραφε: «Καὶ ἡ γυναῖκες ἀκόμη ἔχουν κατακτηθῆ ἀπὸ τὶς νέες ἰδέες καὶ δὲν βλέπουν τὴν ὥρα νὰ ξεσπάσῃ ἡ ἐπανάστασις!»

Τὰ πάντα λοιπὸν ἐφαίνοντο εὐνοϊκὰ στὴν ἐπιτυχία τοῦ κινήματος τοῦ Μπαμπέφ, ὅταν, τὴν παραμονὴ ἀκριβῶς τῆς ἐκρήξεώς του, ἐξ αἰτίας ἑνὸς ἀνθρώπου, κατεστάλη πρὶν ἀκόμα ἐκραγῆ.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν κάποιος Γκριζέλ, λοχαγὸς τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς, ὁ ὁποῖος εἶχε κατορθώσει, κρύβοντας τὴν πραγματική του ἰδιότητα, νὰ γίνῃ μέλος τοῦ «Συλλόγου τῶν Ἴσων». Εἶχε συντάξει μάλιστα καὶ μιὰ προκήρυξι ἐπαναστατικὴ γιὰ τοὺς στρατιωτικούς, ἡ ὁποία ἐσημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία. Ἔτσι, πολὺ γρήγορα, ἔγινε ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνεργὰ μέλη τοῦ συλλόγου, ἔχοντας ὅμως πάντοτε τὸν ἀπώτερο σκοπὸ νὰ μάθῃ τὰ μυστικά του καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν σύλληψι τῶν πρωτεργατῶν.

Ὅπως εἴπαμε, ὅλα ἦσαν ἕτοιμα γιὰ τὴν ἔκρηξι τοῦ κινήματος. Τότε ὁ Μπαμπέφ, τοῦ ὁποίου οἱ δισταγμοὶ εἶχαν ἐκλείψει πειά, συγκάλεσε τὶς πρῶτες ἡμέρες τοῦ Μαΐου σὲ μυστικὴ σύσκεψι ὅλα τὰ σημαίνοντα μέλη τοῦ σύσκεψι ὅλα τὰ σημαίνοντα μέλη τοῦ συλλόγου. Κατὰ τὴ σύσκεψιν αὐτὴ ἀπεφασίσθη ἡ ἔκρηξις τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ὁρίσθη μάλιστα καὶ ἡ ἡμέρα. Ὅλοι οἱ μετασχόντες εἰς τὴν συνεδρίασιν ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῶν ριζικῶν μέσων, καὶ ἀπεφάσισαν, ἅμα τῇ ἐκρήξει τῆς ἐπαναστάσεως, νὰ ξεκάνουν ὅλους τοὺς ἐχθρούς της. Μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως, οἱ βουλευταί, οἱ βασιλικοί, οἱ ἀνώτεροι στρατιωτικοὶ κλπ.

Ἡ ἐπανάστασις εἶχε ὁρισθῆ γιὰ τὴν 11 Μαΐου. Τὸ σύνθημα ἐπρόκειτο νὰ τὸ δώσῃ ὁ Μπαμπέφ.

Τότε ὁ Γκριζέλ, ὁ ὁποῖος μετέσχε στὴ συνεδρίασι, ἔσπευσε ν' ἀνακοινώσῃ τὸ γεγονὸς στὴν κυβέρνησι, καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἔλαβε ἀμέσως ὅλα τὰ μέτρα γιὰ νὰ συλλάβῃ τοὺς συνωμότας στὰ σπίτια των, λίγες ὧρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἔκρηξι τοῦ κινήματος.

Τὴν παραμονὴ τοῦ κινήματος ἡ κυβέρνησις τοιχοκόλλησε στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ τὴν ἑξῆς προκήρυξι:

«Πολῖται, μιὰ τρομερὴ συνωμοσία θὰ ξεσπάσῃ αὔριο τὰ ξημερώματα. Μιὰ σπεῖρα λωποδυτῶν καὶ δολοφόνων ἀπεφάσισε νὰ δολοφονήσῃ τοὺς βουλευτάς, ὅλα τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐπιτελείου καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ἐξουσιῶν. Ἡ ἐπανάστασις αὐτὴ θὰ δώσῃ τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῆς γενικῆς διαρπαγῆς καὶ τοῦ φόνου μεγάλου ἀριθμοῦ πολιτῶν. Ἀλλά, ἡσυχάσετε, καλοὶ πολῖται, διότι ἡ κυβέρνησις ἀγρυπνεῖ. Γνωρίζει τοὺς ἀρχηγαὺς τῆς συνωμοσίας καὶ λαβε ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα γιὰ νὰ ματαιώσῃ τὰ σχέδιά των!»

Ἔτσι, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ οἱ τοιχοκολλήται τῶν «Ἴσων» εἶχαν ἀρχίσει τὴν περιοδεία των γιὰ νὰ κολλήσουν τὶς προκηρύξεις τῶν ἐπαναστατῶν, ἡ ἀστυνομία περικύκλωνε ὅλα τὰ σπίτια τῶν συνωμοτῶν καὶ ἐνεργοῦσε τὴ σύλληψί των. Στὸ κέντρο τοῦ συλλόγου βρέθηκαν μόνον ὁ Μπαμπὲφ καὶ ἕνα ἄλλο μέλος, ὁ Μπουναρότι. Ὁ Μπαμπὲφ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔγραφε τὶς πρῶτες λέξεις τῆς προκηρύξεως, ἡ ὁποία θὰ ἀνήγγελλε, ἔναμι μέλος μάλιστα τοῦ συλλόγου, γιὰ νὰ ξεφύγῃ, χώθηκε ἀνάμεσα σὲ δυὸ στρώματα, ὅπου λίγο ἔλειψε νὰ σκάσῃ. Ἔγιναν ἀκόμη καὶ πολλὲς ἄλλες συλλήψεις τὴν ἡμέρα ἐκείνη, τόσο στὸ Παρίσι ὅσο καὶ στὶς ἐπαρχίες, ὅπου ὁ «Σύλλογος τῶν Ἴσων» εἶχε διακλαδώσεις.

***

Οἱ συνωμόται ἐκλείσθησαν σὲ διάφορες φυλακὲς καὶ ὁ Μπαμπὲφ στὸ Τάμπλ, ἐκεῖ ἀκριβῶς ὅπου εἶχε φυλακισθῆ ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος 16ος καὶ ἡ οἰκογένειά του. Ὁ Μπαμπὲφ ὡστόσο δὲν ἔχασε καθόλου τὸ θάρρος του, καὶ τὴν ἄλλη μέρα τῆς συλλήψεώς του ἀπὸ τὴ φυλακή του ἀπηύθυνε στὸ Διευθυντήριο μιὰ θρασύτατη ἐπιστολή, στὴν ὁποία ἔγραφε, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἀντιληφθῆκατε, πστεύω, τί δύναμι διαθέτω! Ἀντιληφθῆκατε ἐπίσης ὅτι, πλήττοντας ἐμένα, θὰ πλήξετε ὅλη τὴ Γαλλικὴ Δημοκρατία; Ξέρετε δὲ ὅτι αὐτὸ δὲν εἶνε τόσο μικρὸ πρᾶγμα ὅσο στὴν ἀρχὴ φαντασθήκατε. Ἡ ἰδέα μας ἔχει παντοῦ ρίζες καὶ παρακλάδια. Τοῦ κάκου θὰ προσπαθήσετε νὰ σβύσετε τὸ ἱερὸν πῦρ ποὺ καίει καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ καίῃ μέσα στὰ στήθη τῶν ἀληθινῶν πατριωτῶν...»

Σὲ λίγο ὅμως ὁ Μπαμπὲφ ἀντελήφθη ὅτι εἶχε κακὰ ὑπολογίσει, γράφοντας στὸν ὑπεροπτικὸ αὐτὸν τόνο στὸ Διευθυντήριο. Τὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα περίμενε, μαθαίνοντας τὴ σύλληψί του, νὰ στασιάσουν, σὔτε κουνήθηκαν καθόλου ἀπὸ τὴ θέσι τους. Ἡ σύγχρονες δὲ συλλήψεις ὅλων τῶν συναρχηγῶν, τὰ ἔκαναν νὰ παραλύσουν ἀπὸ τὸν φόβο. Οἱ φίλοι του τὸν ἐγκατέλειψαν καὶ ὁ λαός, ἀπὸ τὸν ὁποῖον περίμενε τὸ πᾶν, ἔδειχνε ὅτι ἀδιαφοροῦσε γιὰ τὴν τύχη του.

Ἐντωμεταξύ, αὐτὸς καὶ 65 συνένοχοί του μεταφέρθηκαν γιὰ νὰ δικασθοῦν στὸ Βαντόμ, μιὰ μικρὴ πόλι, ὅπου δὲν ὑπῆρχε φόβος, λόγῳ τοῦ ὀλιγαρίθμου τοῦ πληθυσμοῦ, νὰ προκληθοῦν ταραχές.

Ἡ νίκη τοῦ Μπαμπέφ διήρκεσε... ἕναν ὁλόκληρο χρόνο!... Σὲ κάθε ἐρώτησι ποὺ τοῦ ὑπέβαλλον, ὁ κατηγορούμενος ἀπαντοῦσε μὲ ὁλόκληρη διάλεξι. Τώρα ὅμως ἡ στάσις του εἶχε ἀλλάξει. Ἐκλιπαροῦσε τὸ ἔλεος τῶν δικαστῶν γιὰ τὴ γυναίκα του καὶ γιὰ τὰ παιδιά του. Ἔλεγε ὅτι εἶχε ἀγωνισθῆ γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ λαοῦ, γιὰ τὴν ἐλευθερία, γιὰ τὴν ἑδραίωσι τῆς Δημοκρατίας.

Ὅταν ὁ πρόεδρος, χάνοντας τὴν ὑπομονή του, τοῦ συνιστοῦσε νὰ συντομεύῃ τὶς ἀτελείωτες ἀπαντήσεις του, δικηγόροι καὶ κατηγορούμενοι ἐσηκώνοντο ὅλοι μαζὺ καὶ διεμαρτύροντο ὅτι ἡ ὑπεράσπισις δὲν ἦτο ἐλευθέρα. Ὁ τύπος ἀνέγραφε μὲ τὶς μεγαλύτερες λεπτομέρειες τὶς ἀπαντήσεις τῶν κατηγορουμένων καὶ ὁλόκληρη ἡ Γαλλία παρακολουθοῦσε πυρετωδῶς τὴ γιγαντιαία αὐτὴ δίκη.

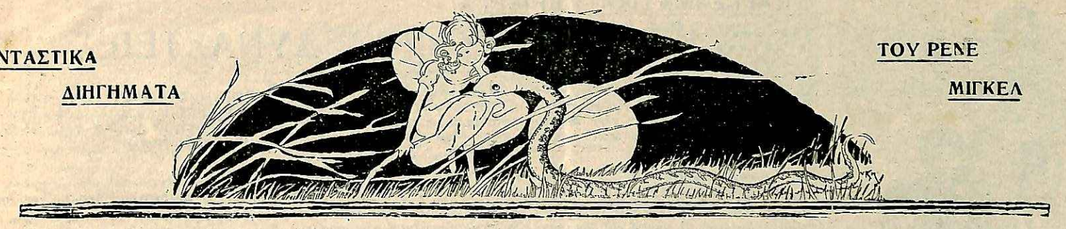
Ὁ Μπαμπὲφ μάλιστα, πρὸς στιγμήν, ἐπρόβαλε τὴν ἀξίωσι νὰ μὴ δικασθῆ, ἂν δὲν προσήρχοντο στὸ δικαστήριο τέσσαρες μάρτυρες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ ἕνας βρισκότανε στὸ Ἀλγέρι, ὁ ἄλλος στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ οἱ δυὸ ἄλλοι στὴν... Ἀμερική. Φυσικά, ἡ παράλογη αὐτὴ ἀξίωσίς του ἀπερρίφθη.

Γιὰ νὰ δικαιολογηθῆ γιὰ τὴ δρᾶσι του, προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἀποδώσῃ στὴν ἐπίδρασι τῶν ἰδεῶν τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ νὰ τὴν χαρακτηρίσῃ ὡς ἐντελῶς θεωρητική.

«Δὲν δικάζετε, κύριοι, ἐμένα, αὐτὴ τὴ στιγμή — ἔλεγε στοὺς δικαστάς του — δικάζετε ὁλόκληρη τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάστασι. Ἡ τύχη της θὰ ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τὴν ἀπόφασί σας!

Τὰ μέλη τοῦ «Συλλόγου τῶν Ἴσων» στὸ καφενεῖο τῶν «Κινέζικων Μπάνιων»

ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΡΕΝΕ ΜΙΓΚΕΛ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΚΟΡΡΙΓΚΑΝ

Ὁ δυνατὸς θαλασσινὸς ἀέρας, ποὺ σηκώθηκε ξαφνικά, ἄρχισε νὰ κουνάῃ τὶς κορυφὲς τῶν ἰτιῶν. Τ' ἀστέρια λαμποκοποῦσαν στὸν οὐρανό. Ὁ χορὸς καὶ τὸ γλέντι τελείωναν πειά. Τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ ξεκίνησαν νὰ γυρίσουν σπίτια τους. Περπατούσανε καὶ σήκωναν ψηλὰ τὸ δάχτυλό τους γιὰ νὰ καμαρώσουν τὰ μολυβένια δαχτυλίδια ποὺ τοὺς εἶχαν χαρίσει οἱ καλοί τους. Οἱ νέοι πάλι εἶχανε πάρει τὸν ἄλλο δρόμο. Περπατούσανε τραγουδῶντας μὲ δύναμι κ' ἐλπίδα — ἐνῶ τὰ κορίτσια τοὺς ἄκουγαν ἀπὸ μακρυά, γλυκαναστενάζοντας.

Σὲ λίγο νύχτωσε.

Καί, ξαφνικά, παρουσιάστηκε στὴν καμπὴ ἑνὸς μονοπατιοῦ, ὁ Λάο, ὁ περίφημος τραγουδιστὴς ποὺ ἤτανε νἄρθῃ ἀπὸ τὸ γειτονικὸ χωριό, γιὰ νὰ τραγουδήσῃ τὴν ἄλλη μέρα στὸ μεγάλο αὐτὸ πανηγῦρι ποὺ θὰ βαστοῦσε τρεῖς μέρες.

Τὸ πρόσωπό του ἤτανε κόκκινο σὰν φεγγάρι τοῦ Μάρτη. Τὰ μαῦρα μαλλιά του ἀνεμίζονταν ἀπὸ τὸν ἀέρα. Κρατοῦσε στὸ χέρι τὴ μαγικὴ κιθάρα του, ποὺ ἔκανε καὶ τὶς γρηὲς ἀκόμα ν' ἀναστενάζουν ὅταν ἄκουγαν τοὺς γλυκοὺς ἦχούς της.

Ὁ Λάο ἔσμιξε στὸ δρόμο μὲ τὶς κοπέλλες καί, ἀφοῦ προχώρησαν μαζὺ λίγο, ἔφτασαν σ' ἕνα σταυροδρόμι, ὅπου ἦταν στημένος ἕνας ψηλὸς γρανιτένιος σταυρός. Τὰ κορίτσια σταμάτησαν τότε καὶ εἶπανε:

—Ἂς πάρουμε τὸ μονοπάτι ποὺ κατεβαίνει στὴ θάλασσα.

Μὰ ὁ Λάο τοὺς ἔδειξε, πάνω ἀπὸ ἕνα ψηλὸ λόφο, τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Πλουξὼ καὶ τοὺς εἶπε:

—Γιατί νὰ μὴν πᾶμε ἀπὸ κεῖ γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ χωριό;

—Γιατὶ ἀπὸ κεῖ εἶνε ἡ πόλις τῶν Κορριγκάν, τοῦ ἀποκρίθηκαν τὰ κορίτσια φοβισμένα. Καὶ ὅποιος περάσῃ ἀπὸ κεῖ τὴ νύχτα χωρὶς νὰ εἶνε καθαρὸς κ' ἀκριμάτιστος σὰν μικρὸ παιδί, θὰ πάθῃ μεγάλο κακό...

Ὁ Λάο ἔμπηξε τὰ γέλια ὅταν ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια.

—Μπᾶ! εἶπε ἀνασηκώνοντας τοὺς ὤμους. Ἐγὼ ἔχω κάνει τοῦ κόσμου τὶς ἁμαρτίες στὴ ζωή μου. Ἐπέρασα ὡστόσο νύχτα ἀπ' ὅλα τὰ καταραμένα χωριὰ τῆς Γαλλίας καὶ ὅμως ποὺθενὰ δὲν εἶδα βρυκόλακες καὶ φαντάσματα. Δείχτε μου λοιπὸν τὸ δρόμο ποὺ βγάζει στὴν πολιτεία τῶν Κορριγκάν, καὶ θὰ πάω ἐκεῖ νὰ τραγουδήσω...

Ἀμέσως τὰ κορίτσια φώναξαν ὅλα μαζύ:

—Δὲν κάνει, Λάο, νὰ προκαλῆστε Θεό. Ὁ Θεὸς ἔκανε μερικὰ πράγματα ποὺ δὲν πρέπει νὰ τὰ ξέρουμε, καὶ μερικὰ ἄλλα ποὺ πρέπει νὰ τὰ φοβόμαστε. Ἄφησε, λοιπόν, τοὺς Κορριγκὰν νὰ χορεύουν μόνοι τους γύρω ἀπὸ τὰ γκρεμισμένα σπίτια τους.

—Ἤθελα νὰ ξέρω, εἶτε ὁ Λάο χωρὶς νὰ ταραχθῆ καθόλου, ἂν οἱ Κορριγκὰν ἔχουν τραγουδιστὲς ὅταν χορεύουν...

—Πῶς! ἔχουν τὸ σφυρίγματα τοῦ ἀέρα καὶ τὸ λάλημα τῶν πουλιῶν...

—Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, θέλω νὰ τοὺς κάνω ν' ἀκούσουν σήμερα καὶ τὸ τραγοῦδι ἑνὸς χριστιανοῦ... Ναί, θὰ πάω νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν πολιτεία τους, γιὰ νὰ τοὺς τραγουδήσω μὲ τὴν κιθάρα μου τὰ καλύτερα τραγούδια μου!...

Καὶ ὁ Λάο, ἀφοῦ εἶπε αὐτά, πῆρε τὸ μονοπάτι ποὺ ἔβγαζε στὴ στοιχειωμένη πολιτεία τῶν Κορριγκάν.

Τὰ κορίτσια σταυροκοπήθηκαν φοβισμένα κ' ἔφυγαν πρὸς τὴν ἄλλη διεύθυνσι.

Καὶ ὁ Λάο συνέχισε τὸ δρόμο του, περπατῶντας ἄφοβα καὶ παίζοντας τὴν κιθάρα του...

Ὅσο προχωροῦσε, ἐννοιωθε μέσα του μεγαλείτερο θάρρος καὶ ἡ φωνή του γινότανε πιὸ δυνατή.

Εἶχε κάνει τὸ μισὸ δρόμο, ὅταν, ξαφνικά, εἶδε ἀπὸ μακρυὰ τὰ μισογκρεμισμένα σπίτια τῶν Κορριγκάν.

Τοῦ φάνηκε τότε ὅτι ἄκουγε ἕνα ψιθυρητό, ποὺ γινότανε ὁλοένα καὶ πιὸ δυνατό.

Στὴν ἀρχὴ ἔμοιαζε μὲ τὸ κελλάρισμα μιᾶς πηγῆς, ὕστερα μὲ τὸ θόρυβο ἑνὸς ποταμοῦ, κατόπιν μὲ τὸ μούγκρισμα τῆς ταραγμένης θάλασσας.

Καὶ μέσα στὸ δυνατὸ αὐτὸ μουγκρητὸ μποροῦσες νὰ διακρίνῃς ἕνα σωρὸ ἄλλους θορύβους: πνιχτὰ γέλια, μανιώδη σφυρίγματα, σιγανὰ ψιθυρίσματα, λυγμοὺς καὶ παράπονα, κατάρες καὶ βλαστήμιες...

Ὁ Λάο ἄρχισε νὰ χάνῃ τώρα τὸ θάρρος του. Ἔρριχνε γύρω του ἀνήσυχες καὶ φοβισμένες ματιές. Τοῦ φαινόταν ὅτι οἱ θάμνοι σάλευαν καὶ περπατοῦσαν μόνοι τους μέσα στὴ σκιά, παίρνοντας μορφὴ νάνων, ἐνῶ ἡ ἀκαθόριστες φωνὲς ἄρχισαν νὰ γίνωνται πιὸ εὐδιάκριτες...

Ἄξαφνα τὸ φεγγάρι πρόβαλε στὸν οὐρανὸ ὁλόγεμο — καὶ ὁ Λάο ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ χαρούγκι τρόμου.

Δεξιά, ἀριστερά, μπρός, πίσω, ὅπου κι' ἂν ἔπεφταν τὰ βλέμματά του, ἔβλεπε πλῆθος Κορριγκὰν νὰ τρέχουν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές!...

Ὁ Λάο ἔννοιωσε τότε τὸ αἷμα του νὰ παγώνῃ στὶς φλέβες του, ὑπισθοχώρησε κι' ἀκούμπησε στὸν κορμὸ ἑνὸς δένδρου γιὰ νὰ μὴν πέσῃ καταγῆς...

Μὰ οἱ Κορριγκὰν τὸν εἶδαν...

Ἔτρεξαν κοντά του, τὸν περιχύλωσαν καὶ φώναζαν — μὲ φωνὴ ποὺ ἔμοιαζε μὲ τοῦ τζίτζικα:

—Εἶνε ὁ Λάο, ὁ ὤμορφος τραγουδιστής, ποὺ ἤρθε νὰ βάλῃ τοὺς Κορριγκὰν νὰ χορέψουν!

Ὁ Λάο δοκίμασε νὰ σταυροκοπηθῆ. Οἱ Κορριγκὰν ὅμως τὸν πλησίασαν περισσότερο καὶ τοῦ φώναξαν:

—Εἶσαι δικός μας τώρα, Λάο. Δὲν μπορεῖς νὰ γλυτώσῃς ἀπὸ μᾶς. Ἐμπρός, λοιπόν, ὤμορφε τραγουδιστή, παῖξε τὴν κιθάρα σου, τραγούδησέ μας κάτι...

Τοῦ κάκου ὁ Λάο προσπαθοῦσε ν' ἀντισταθῆ. Κάποια ἀκαταμάχητη δύναμι τὸν ἔσπρωχνε — καὶ ἄρχισε νὰ παίζῃ τὴν κιθάρα του, ἐνῶ οἱ Κορριγκὰν σχημάτιζαν κύκλο τριγύρω του.

Ὅ ἕνας τὸν τραβοῦσε ἀπὸ τὴ ζώνη, ὁ ἄλλος τοῦ εἶχε πάρει τὸ καπέλλο του μὲ τὶς πολύχρωμες κορδέλλες, γιὰ νὰ τὸ φορέσῃ αὐτός...

Καὶ κάθε φορὰ ποὺ ὁ Λάο ἔκανε πὼς σταματοῦσε, οἱ Κορριγκὰν τοῦ φώναζαν ὅλοι μαζύ:

—Παῖζε, ὤμορφε τραγουδιστή, παῖξε τὴν κιθάρα σου νὰ χορέψουν οἱ Κορριγκάν!

Καὶ ὁ Λάο ἐξακολουθοῦσε νὰ παίζῃ. Ἔπαιζε ὅλη τὴ νύχτα...

Ὅσο ὅμως τ' ἀστέρια λιγοθυμιοῦσαν στὸν οὐρανό, οἱ ἦχοι τῆς κιθάρας τοῦ Λάο γινότανε πιὸ ἀδύνατοι...

Καὶ ὅταν ἡ αὐγὴ ἐρρόδισε στὸν ὁρίζοντα, καὶ ὅταν τὰ κοκκόρια ἄρχισαν νὰ λαλοῦνε στὰ γειτονικὰ ὑποστατικά, οἱ Κορριγκὰν — τὰ καταραμένα αὐτὰ στοιχειὰ — ἔγιναν καπνὸς καὶ χάθηκαν...

Ὁ Λάο ἔπεσε τότε ἀναίσθητος μπρὸς στὸ δένδρο. Ἡ κιθάρα γλύστρησε ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ τὸ κεφάλι του χαμήλωσε κ' ἔγειρε πάνω στὸ στῆθος του, ἐνῶ μιὰ δυνατὴ φωνὴ ἀκούστηκε στὸν ἀτρεμον ἀέρα:

—Κοιμήσου τώρα γιὰ πάντα, ὤμορφε τραγουδιστή. Ἔκανες τοὺς Κορριγκὰν νὰ χορέψουν — δὲν θ' ἀξιωθῆς πειὰ ποτὲ σου νὰ χορέψῃς σὲ χορὸ Χριστιανῶν!...

Κ' ἔτσι ὁ Λάο ξεψύχησε...

ΡΕΝΕ ΜΙΓΚΕΛ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ

(Τοῦ Ἄργους)

Χήρας ὑγιὸς σκοτώνεται σὲ μαυρομ-
(μάτας πόρτα
καὶ κίνησε τὸ αἷμα του σὰν σιγαλὸ πο-
(τάμι.
Κ' ἡ μάνα του τὸ μάζευε μ' ἕνα ξερὸ
(σφουγγάρι,
μέσ' στὸ ποτῆρι τῶρριχνε καὶ τὸ συ-
(χνορωτοῦσε:
—Ἀρνήσου, γυιέ μου, τὶς ξανθές,
(ξανθὲς καὶ μαυρομμάτες.
—Ἀρνήσου, μάνα, τὸ Χριστὸ καὶ τὸ
(ἱερὸ Βαγγέλιο,
τότε κ' ἐγὼ θ' ἀπαρνηθῶ ξανθὲς καὶ
(μαυρομμάτες.

Τὰ τέσσερα μεγαλείτερα παιδιὰ τῆς οἰκογενείας Κρέμο, ὁ Συλβέστρος, ὁ Κάρολος, Ἔλλη καὶ Λίνα

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΕΣ

Οἱ δυσφημισμένοι καλλιτέχναι τοῦ ἱπποδρομίου. Ἡ ἐργατικότης τους, ἡ φιλοδοξία τους καὶ ἡ ἀγάπη τους πρὸς τὴν οἰκογενειακὴ ζωή. Ἡ δυναστεία τῶν Σαΐφερ. Ὁ μικρὸς Ραστέλλι ποὺ ἔγινε ταχυδακτυλουργὸς παρὰ τὴν θέλησι τοῦ πατέρα του. Ὁ Κρέμο καὶ τὰ δεκατρία παιδιά του. Ἡ Κρεμολίνα καὶ ὁ γυιός της. Μιὰ οἰκογένεια περιφήμων ποδηλατιστῶν.

Γιὰ κανένα ἄλλο ἐπάγγελμα δὲν ἐπικρατοῦν τόσο ἐσφαλμένες ἀντιλήψεις, ὅσο γιὰ τοὺς καλλιτέχνας ποὺ ἐργάζονται στὰ διάφορα βαριετὲ καὶ στὰ ἱπποδρόμια. Γενικῶς θεωροῦνται ὡς ἄνθρωποι ἐκμεταλλευόμενοι τοὺς κατωτέρους των ἢ ἐκμεταλλευόμενοι ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους των, χωρὶς ἠθικὲς ἀντιλήψεις καὶ ἀρχές, χωρὶς πατρίδα καὶ χωρὶς οἰκογένεια.

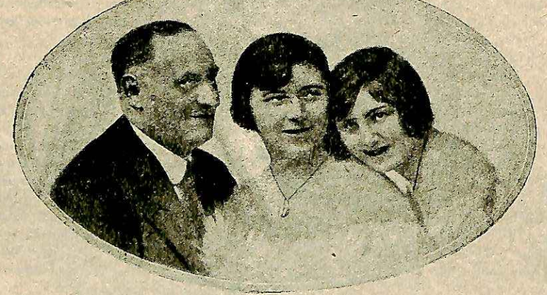
Ὅποιος ὅμως ρίξη ἕνα βλέμμα πίσω ἀπὸ τὴ σκηνὴ τῶν θεάτρων, στὰ ὁποῖα ἐργάζονται οἱ καλλιτέχναι αὐτοί, θὰ ἰδῇ ὅτι τίποτε δὲν εἶνε πιὸ ἐσφαλμένο ἀπὸ τὶς ἀντιλήψεις αὐτές. Θὰ ἰδῇ ἀνθρώπους ἐργαζομένους μὲ τὴν μεγαλείτερη προσοχὴ καὶ ἐπιμέλεια, τῶν ὁποίων ἡ φιλοδοξία καὶ ἡ ἄμιλλα τοὺς κεντάει διαρκῶς τὴν καλλιτεχνικὴ φιλοτιμία καὶ τοὺς κάνη νὰ ἐξασκοῦνται μὲ ὁλόενα μεγαλείτερο ζῆλο καὶ προθυμία, θὰ ἰδῇ ἀνθρώπους ἠθικωτάτους, προθύμους νὰ βοηθήσουν, καὶ νὰ θυσιασθοῦν ἀκόμη γιὰ τοὺς συναδέλφους των, καὶ θὰ βρῇ, πρωτίστως, τελείους οἰκογενειάρχας.

Ὁ πλανόδιος βίος ποὺ εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ ζοῦν οἱ διάφοροι αὐτοὶ καλλιτέχνες, οἱ ὁποῖοι ποτὲ δὲν μποροῦν ν' ἀποκτήσουν μόνιμο κατοικία σ' ἕναν τόπο, ἀλλὰ γυρίζουν διαρκῶς σὲ ὅλες τὶς χῶρες τῆς γῆς, τοὺς ἀναπτύσσει σὲ μεγάλο βαθμὸ τὸ οἰκογενειακὸ αἴσθημα καὶ τοὺς κάνει ὥστε, μέσα στὴν οἰκογένειά τους, νὰ βρίσκουν καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὸ σπίτι ποὺ τοὺς λείπει.

Ἡ περισσότερες ἀπὸ τὶς καλλιτεχνικὲς αὐτὲς οἰκογένειες διακρίνονται γιὰ τὴν πολυμέλειά τους. Ἔτσι οἰκογένειες μὲ δέκα καὶ δώδεκα παιδιὰ εἶνε πρᾶγμα συνηθέστατο. Στὰ παιδιὰ δὲ αὐτὰ πρέπει κανεὶς νὰ προσέξη καὶ τοὺς διαφόρους μαθητευομένους καὶ μαθητευόμενες ποὺ παραδίδονται στὸν ἀρχηγὸ τῆς οἰκογενείας ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους γιὰ νὰ τοὺς διδάξη τὴν τέχνη του. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ψυχοπαίδια αὐτὰ παίρνουν ἀργότερα τὸ καλλιτεχνικὸ ὄνομα τοῦ δασκάλου των κ' ἔτσι γίνονται κι' αὐτὰ μέλη τῆς οἰκογενείας.

Στὶς καλλιτεχνικὲς οἰκογένειες, σχεδὸν κατὰ κανόνα, τὰ παιδιὰ ἀκολουθοῦν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατέρα τους κ' ἔτσι τὸ ἐπάγγελμα μεταβιβάζεται ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ καὶ δημιουργοῦνται πραγματικὲς καλλιτεχνικὲς δυναστείες.

Μιὰ ἀπὸ τὶς ἀρχαιότερες αὐτὲς δυναστείες εἶνε ἡ οἰκογένεια Σαΐφερ. Ἰδρυτὴς τῆς δυναστείας ἦταν ὁ Ἰωάννης Σαΐφερ ἀπὸ τὴ Βιέννη. Ὁ Σαΐφερ ἔμεινε ὀρφανὸς σὲ ἡλικία 15 ἐτῶν καί, γιὰ νὰ βγάξη τὸ ψωμί του, ἀποφάσισε νὰ πάη ὡς μαθητευόμενος στὸ θίασο τοῦ Ἰταλοῦ ἱμπρεσσαρίου Καρόλου Ράπτο. Ὁ μικρὸς ὀρφανὸς ἔδειξε τέτοια φιλομάθεια κ' ἐπιδεξιότητα, ὥστε σὲ λίγον καιρὸ κατώρθωσε νὰ γίνη ἕνας ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους καλλιτέχνας τῆς ἐποχῆς του. Ἀργότερα ἔλαβε μέρος σὲ τρεῖς πολέμους, στοὺς ὁποίους καὶ διακρίθηκε, καὶ παντρεύτηκε κατόπιν μὲ μιὰ Βιεννέζα ἀκροβάτιδα, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπέκτησε πέντε παιδιά : τὸν Συλβέστρο, τὸν Σεβῆρο, τὸν Σεβάλδο, τὸν Σιδόνιο καὶ τὴν Σουσάννα. Ἐπὶ χρόνια πολλὰ ἐξακολούθησε ὁ Σαΐφερ νὰ περιοδεύῃ μὲ τὴν οἰκογένειά του σὲ ὅλες τὶς πόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ νὰ θαυμάζεται ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο, ὅπου κι' ἂν πήγαινε. Ὅταν τέλος ἀπεφάσισε, λόγῳ ἡλικίας, νὰ πάψη νὰ ἐργάζεται, ὁ γυιός του, ὁ Συλβέστρος, ἦταν κιόλας διάσημος καλλιτέχνης. Ὁ Συλβέστρος Σαΐφερ προκάλεσε τὴν προσοχὴ ὅλου τοῦ κόσμου, χάρις στοὺς νεωτερισμοὺς ποὺ εἰσήγαγε στὴν ἀκροβατικὴ τέχνη. Αὐτὸς πρῶτος χρησιμοποίησε γαϊδουράκια καὶ πόνεϊ γιὰ τὶς ἀκροβατικὲς ἱππασίες, χρησιμοποίησε πρῶτος τὰ τραπέζια καὶ τὶς καρέκλες γιὰ τὰ διάφορα ἀκροβατικὰ γυμνάσματα καὶ ἦταν ὁ πρῶτος ταχυδακτυλουργὸς ποὺ ἐνεφανίσθη στὸ κοινὸ φορῶντας φράκο ἀντὶ τῶν χρυσοκεντημένων στολῶν ποὺ φοροῦσαν ὡς τότε ὅλοι οἱ συνάδελφοί του! Ἐπίσης ὁ Σαΐφερ ἦταν ὁ πρῶτος καλλιτέχνης στὸ εἶδος του ποὺ μετέφερε πάντοτε μαζύ του, στὶς ταξεῖδια του τὶς διές του σκηνοθεσίες. Ὁ Συλβέστρος Σαΐφερ ἔπαψε νὰ ἐργάζεται τὸ 1902, ἀφοῦ ἐπὶ 40 ὁλόκληρα χρόνια προκάλεσε τὸ θαυμασμὸ ὅλης τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς μὲ τὰ κατορθώματά του. Προτοῦ ὅμως ν' ἀποσυρθῇ ἀπὸ τὴ σκηνή, ἐπροφάβασε νὰ ζήσῃ τὸ μεγαλείτερο θρίαμβο τῆς ζωῆς του. Ἡ «Μητροπόλιταν Ὄπερ» τῆς Νέας Ὑόρκης, τὸ θέατρο ποὺ δὲν δέχεται παρὰ τοὺς διασημοτέρους καλλιτέχνας ὅλου τοῦ κόσμου, τοῦ ἄνοιξε τὶς πύλες της, πρᾶγμα ποὺ δὲν εἶχε γίνει γιὰ κανένα καλλιτέχνη τοῦ εἴδους του ὡς τότε.

Ὁ Συλβέστρος Κρέμο μὲ τὶς κόρες του.

Ὁ Συλβέστρος Σαΐφερ ἀγόρασε ἀργότερα ἕνα ἀγροτικὸ κτῆμα στὴν Γκρὸς - Καίρις τῆς Οὐγγαρίας κι' ἐκεῖ ἀφοσιώθηκε ἀποκλειστικὰ στὴν ἀνατροφὴ τοῦ γυιοῦ του, ὁ ὁποῖος κι' αὐτὸς ὠνομαζόταν Συλβέστρος, ὅπως καὶ ὁ πατέρας του. Ὁ διάσημος αὐτὸς καλλιτέχνης ποὺ διέπρεψε ἀργότερα ὡς σκοπευτής, ὡς ταχυδακτυλουργός, ὡς ἱππεύς, ὡς ζωγράφος, ὡς ἰσορροπιστής, ὡς βιρτουόζος τοῦ βιολιοῦ, ὡς θηριοδαμαστὴς καὶ ὡς ἀθλητής, κατὰ τὴν παιδικὴ του ἡλικία ἦταν ἐξαιρετικὰ ἀδύνατος καὶ φιλάσθενος. Γι' αὐτὸ ὁ πατέρας του ἄρχισε νὰ τὸν γυμνάζῃ ἀπὸ τριῶν ἐτῶν καὶ κατώρθωσε, μὲ τὸν ὑγιεινὸ τρόπο ζωῆς ποὺ τοῦ ἐπέβαλε καὶ μὲ τὴ γυμναστικὴ ἐξάσκησι, ὄχι μόνο νὰ κάνη γερὸ καὶ εὔρωστο τὸ φιλάσθενο γυιό του, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν καταστήσῃ ἀντάξιο διάδοχό του!...

Ὡς κλασικὸ παράδειγμα τοῦ ζήλου καὶ τῆς ἀκούραστης ἐργατικότητος τῶν καλλιτεχνῶν αὐτῶν, μπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὁ Ἰταλὸς Ραστέλλι. Ὁ Ραστέλλι ἀνήκει κι' αὐτὸς σὲ μιὰ παληὰ καλλιτεχνικὴ οἰκογένεια, γιατὶ καὶ ὁ πατέρας του καὶ ὁ παπποῦς του ἦσαν διακεκριμένοι καλλιτέχναι. Ὁ πατέρας ὅμως τοῦ Ραστέλλι, ἀντιθέτως πρὸς τὸν Σαΐφερ, δὲν ἤθελε νὰ τὸν διαδεχθῇ ὁ γυιός του στὴν τέχνη του. Ἤθελε νὰ τὸν σπουδάσῃ ἢ νὰ τοῦ μάθῃ κάποια ἄλλη δουλειὰ γιὰ νὰ κερδίζῃ ἔτσι περισσότερα. Ὁ μικρὸς φανερὰ δὲν ἔφερε ἀντίρρησι. Κρυφὰ ὅμως ἀπὸ τὸν πατέρα του ἐξησκεῖτο μὲ τὴν πιὸ ἀκούραστη ἐπιμονὴ στὴν ταχυδακτυλουργία, ὥς ποὺ τέλος μιὰ μέρα, ὁ πατέρας του τὸν ἔπιασε ἐπ' αὐτοφώρῳ τὴν ὥρα ποὺ γυμναζόταν. Ἡ ἔκπληξίς του καὶ ὁ θαυμασμός του γιὰ τὰ κατορθώματα τοῦ ὀκταετοῦς αὐτοῦ καλλιτέχνου, ἦταν τόσο μεγάλος, ὥστε ὄχι μόνο δὲν τὸν μάλλωσε ἀλλὰ μὲ δάκρυα τὸν ἀγκάλιασε καὶ ἀπεφάσισε νὰ τοῦ διδάξη ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς τέχνης του. Κ' ἔτσι ὁ Ἐρρῖκος ἔγινε κι' αὐτὸς καλλιτέχνης, ὅπως ὁ πατέρας του. Καὶ δὲν μετάνοιωσε ποτέ του γιὰ τὴν ἀπόφασί του αὐτή! Σὲ ἡλικία 11 ἐτῶν ἔκανε τὴν πρώτη ἐπίσημη ἐμφάνισί του σ' ἕνα πλανόδιο ἱπποδρόμιο. Μέσα δὲ σὲ δυὸτρία χρόνια ἀπέκτησε τέτοια φήμη, ὥστε σὲ ἡλικία 15 ἐτῶν τὸν προσκάλεσαν στὴ Ρωσσία. Ὁ Ἐρρῖκος δέχτηκε πρόθυμα τὴν πρόσκλησι καὶ πῆγε στὴ Ρωσσία, ὅπου ἄρχισε νὰ περιοδεύῃ στὶς διάφορες πόλεις. Ἔξαφνα τότε κηρύχτηκε ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν περιοδεία του. Ἀπεναντίας μάλιστα ὁ ἐνθουσιασμός μὲ τὸν ὁποῖον τὸν ὑπεδέχετο παντοῦ τὸ Ρωσσικὸ κοινόν, τὸν ἔκανε ν' ἀποφασίσῃ νὰ περιοδεύσῃ ὁλόκληρη τὴ Ρωσσία. Στὸ Ταρκὼφ συνήντησε μιὰ ἐξισου διάσημη συνάδελφό του, τὴ χαριτωμένη ἀκροβάτιδα Πράϊς, τῆς ὁποίας ἡ ὡμορφιὰ καὶ ἡ τέχνη τὸν κατέκτησαν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, κ' ἔτσι, χωρὶς πολλὲς διαδικασίες, ἀποφάσισε νὰ τὴν παντρευθῇ. Δυστυχῶς ὁ μὴν τοῦ μέλιτός των δὲν διήρκεσε παρὰ λίγες μέρες, γιατί, τόσο τὸ δικό του συμβόλαιο, ὅσο καὶ τῆς γυναίκας του, τοὺς ἀνάγκαζε καὶ τοὺς ὑὸ νὰ τραβοῦν πρὸς διαφορετικὲς κατευθύνσεις.

Ὅταν ἐξερράγη ἡ Ρωσσικὴ ἐπανάστασις, ὁ Ραστέλλι βρισκόταν ἀκόμα στὴ Ρωσσία καὶ ἀναγκάστηκε νὰ μείνῃ ἐκεῖ ὥς τὸ 1922. Τότε κατώρθωσε ἐπὶ τέλους νὰ φύγῃ καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ κάνη καλλιτεχνικὲς περιοδεῖες καὶ στὴν ὑπόλοιπη Εὐρώπη, ἀκολουθούμενος τώρα κι' ἀπὸ τὴ γυναίκα του. Ὁ ἀκατάβλητος αὐτὸς καλλιτέχνης ἐργάζεται ὀχτὼ ὁλόκληρες ὥρες τὴν ἡμέρα, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ὥρες κατὰ τὶς ὁποῖες παίζει στὸ θέατρο.

Μία ἄλλη ἐνδιαφέρουσα καλλιτεχνικὴ οἰκογένεια εἶνε ἡ οἰκογένεια Κρέμο. Ὁ ἰδρυτὴς τῆς οἰκογενείας Κάρολος Κρέμο ἦταν διάσημος ἀκροβάτης. Ἡ ἐργασία του ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ εἶνε πρότυπον οἰκογενειάρχου καὶ ν' ἀποκτήσῃ καὶ πολυμελεστάτη οἰκονένεια, ἀποτελουμένη ἀπὸ δεκατρία παιδιά, ἑπτὰ ἀγόρια καὶ ἕξη κορίτσια. Καὶ τὰ δεκατρία παιδιὰ του ἔτυχαν κι' αὐτὰ ἀκροβάτες καὶ ταχυδακτυλουργοί, ὅπως ὁ πατέρας τους, περισσότερο ὅμως ἀπ' ὅλα διέπρεψε ὁ μεγαλείτερος γυιός του Συλβέστρος, ποὺ ἔγινε διάσημος ἀκροβάτης καὶ θριαμβεύει τώρα μὲ τὶς κόρες του στὴν Εὐρώπη. Ἐπίσης καὶ ἡ δεύτερη ἀπὸ τὶς κόρες τοῦ Καρόλου Κρέμο, ἡ Λίνα, ὑπὸ τὸ ὄνομα Λὰ Κρεμολίνα, ἔγινε μιὰ ἀπὸ τὶς περιφημότερες σύγχρονες καλλιτέχνιδες. Ἡ Κρεμολίνα ἔχει διαπρέψει καὶ ὡς χορεύτρια, καὶ ὡς ἀκροβάτις, καὶ ὡς ταχυδακτυλουργός, καὶ ὡς μεταμορφωτής, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὡς σύζυγος καὶ μητέρα. Ὁ μεγαλείτερος γυιὸς της μάλιστα, ὁ Μπούπι, βαίνει ἐπὶ τὰ ἔνδοξα ἴχνη τῆς μητέρας του.

Διάσημη ἐπίσης καλλιτεχνικὴ οἰκογένεια ἦταν καὶ ἡ οἰκογένεια Κλάϊν. Αὐτὴ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸν πατέρα, τὴν μητέρα καὶ τὰ πέντε παιδιά. Ὁ πατέρας ὅμως πέθανε νωρὶς καὶ τὴν ἀρχηγία τῆς οἰκογενείας ἀνέλαβε ὁ μεγαλείτερος γυιός του Ἀρθοῦρος, ὁ ὁποῖος τότε ἦταν μόλις 15 ἐτῶν. Οἱ Κλάϊν ἦσαν ὅλοι ποδηλατισταί. Ἡ ἐπιδόσεις τους καὶ ἡ ἐπιτυχίες τους ἦσαν μοναδικὲς σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο. Ὁ Ἀρθοῦρος Κλάϊν ἔκανε τὰ περίφημα ἀκροβατικὰ γυμνάσματά του ὄχι μόνο σὲ ποδήλατα μὲ δυὸ ρόδες ἢ μὲ μιὰ ρόδα, ἀλλὰ καὶ σ' ἕνα μικροσκοπικὸ ποδηλοτάκι μήκους 30 ἑκατοστῶν, ποὺ τὸ διηύθυνε μὲ καταπληκτικὴ δεξιοτεχνία, ξετρελλαίνοντας τὸ κοινὸν ὅλης τῆς Εὐρώπης. Ὁ διασημότερος αὐτὸς καλλιτέχνης ἔπεσε πρὸ πέντε ἐτῶν θῦμα ἑνὸς αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος ἔξω ἀπὸ τὸ ἐξοχικό του σπίτι, στὸ Γκρὸς-Καίρις τῆς Οὐγγαρίας.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ζωὴ τῶν καλλιτεχνῶν τοῦ ἱπποδρομιου πού, χάρις στὰ πεφυτευτειώδη μυθιστορήματα τῆς περασμένης γενεάς, ἔχουν ἀποκτήσει μιὰ τόσο κακὴ φήμη. Ἡ ἀκούραστη ἐργατικότητος τους, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἐπάγγελμά τους καὶ τὸ οἰκογενειακὸ φίλτρο ποὺ τὸ ἔχουν σὲ τέτοιο βαθμὸ ἀνεπτυγμένο, προκαλοῦν ὄχι μόνο τὸν θαυμασμό μας γιὰ τὴν τέχνη τους, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκτίμησί μας γιὰ τὰ προτερήματά τους.

Ἡ οἰκογένεια Κλάϊν τὸ 1898

ΙΝΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΛΥΧΝΑΡΙ ΚΙ' Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Ζοῦσε μιὰ φορὰ σ' ἕνα χωριό, κοντὰ στὸν Γάγγη, μιὰ γυναίκα, τῆς ὁποίας ὁ ἄνδρας ἔλειπε σὲ μακρυνὸ ταξεῖδι. Χρόνια καὶ χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ εἶχε φύγει καὶ ὅμως οὔτε μήνυμα εἶχε στείλει στὴ γυναίκα του ποὺ τὸν περίμενε μὲ λαχτάρα, οὔτε σημεῖα ζωῆς εἶχε δώσει.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ἄνδρες πολλοὶ τριγυρίζαν τὴν καϋμένη τὴ γυναίκα, ποὺ ἦταν ἀκόμη νέα, σὰν πρωτόβγαλτο βλαστάρι, ὡραία σὰν μαγιάτικο λουλοῦδι καὶ σεμνὴ κ' ἐργατικὴ σὰν μέλισσα. Καὶ ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός, τόσο καὶ πιὸ ἐπίμονα τὴν τριγύριζαν οἱ ωνηστῆρες καὶ τῆς ἔλεγαν:

—Ὁ ἄνδρας σου δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ πειά! Θάχη πεθάνει ἀπὸ πολὺν καιρό, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲν θ' ἄφηνε τόσα χρόνια μόνη κ' ἐγκαταλελειμένη μιὰ γυναῖκα ὡραία, μιὰ γυναῖκα σὰν καὶ σένα ποὺ εἶσαι ἀληθινὸς θησαυρός. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ξαναπαντρευθῇς καὶ νὰ πάρῃς ἄνδρα ἕναν ἄνθρωπο ποὺ θὰ σὲ κάνη εὐτυχισμένη...

Ἐκείνη ὅμως δὲν ἐννοοῦσε νὰ παρασυρθῇ κ' ἐξακολουθοῦσε νὰ περμμένῃ καρτερικὰ τὸν ἀγαπημένο της. Στὸ τέλος, ὅταν πειὰ πέρασε πολὺς καιρός, καὶ οἱ μνηστῆρες ἔγιναν ὑπερβολικὰ φορτικοί, ἡ γυναῖκα ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ ἕνα τέλος σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι.

Καὶ μιὰ νύχτα, πῆρε ἕνα μεγάλο λυχνάρι, τὸ γέμισε μὲ λάδι καὶ πῆγε, κρατῶντας το στὸ χέρι, κοντὰ στὴν ὄχθη τοῦ Γάγγη. Ἐκεῖ στάθηκε, ἔκανε μιὰ προσευχὴ καὶ εἶπε μέσα της :

—Θ' ἀνάψω αὐτὸ τὸ λυχνάρι καὶ θὰ τὸ ἀφήσω ἀπάνω στὰ νερὰ τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ. Ἡ φλόγα του εἶνε ἡ ζωὴ τοῦ ἀνδρός μου. Ἂν ἡ φλόγα σβύση, τότε θὰ πέσω κ' ἐγὼ μέσα στὸ ποτάμι νὰ πνιγῶ, γιατὶ αὐτὸ θὰ πῇ πὼς ὁ ἄνδρας μου ἔχει πεθάνει, καὶ χωρὶς αὐτὸν δὲν ὑπάρχει πειὰ γιὰ μένα εὐτυχία ἀπάνω στὴ γῆ. Ἂν πάλι ἡ φλόγα ἐξακολουθήσῃ νὰ καίῃ, τότε θὰ πῇ πὼς ὁ ἄνδρας μου ξῇ κα ὅτι πρέπει νὰ κάνω ὑπομονὴ ὥσπου νὰ γυρίσῃ.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἄναψε τὸ λυχνάρι κ' ἐτοιμαζόμπηκε νὰ τὸ βάλῃ ἀπάνω στὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ.

Τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴ σηκώθηκε μιὰ δυνατὴ θύελλα, ποὺ ἄρχισε ν' ἀναταράζῃ τὰ νερὰ τοῦ Γάγγη τόσο δυνατὰ καὶ νὰ σηκώνῃ κύματα τόσο μεγάλα. Ὥστε νόμιζε κανεὶς πὼς ἦσαν τὰ κύματα τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ. Τὰ χιλιόχρονα δένδρα τοῦ ὄχθες ἄρχισαν νὰ λυγίζουν καὶ νὰ σκύβουν σὰν νὰ ἤθελαν νὰ προσκυνήσουν τὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ. Τότε, στὸ καθρεφτισμα ποὺ ἔκανε τὸ φῶς ἐκεῖνο ἀπάνω στὰ νερά, φάνηκε ἕνας δεύτερος Οὐρανὸς μὲ ἄλλες τόσες χιλιάδες ἀστέρια, ὅσες ἦ-ε κι' ὁ πρῶτος.

Καὶ τότε ὁ παντοδύναμος Θεὸς Σιβδά, γυρίζοντας πρὸς τὸν Οὐρανό, εἶπε:

—Ὦ, Οὐρανέ, βλέπεις ἐκεῖ ἀπάνω στὰ νερὰ ἕναν δεύτερο οὐρανὸ μὲ μιριάδες ἀστέρια ;

—Τὸν βλέπω, ἀποκρίθηκε γελῶντας ὁ Οὐρανός, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ οὐρανός, καθὼς καὶ τ' ἀστέρια του, εἶνε ἡ πλάνη, ἕνα φανταστικὸ κι' ἀνύπαρκτο πρᾶγμα....

Ὁ Θεὸς Σιβδὰ ἐγέλασε κι' αὐτο μὲ τὴ σειρά του καὶ εἶπε:

—Τί ἀφελὴς ποὺ εἶσαι, Οὐρανέ!

Πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι καὶ σὺ μαζὺ μὲ ὅλες τὶς χιλιάδες τ' ἀστέρια σου εἶσαι μιὰ αὐταπάτη, κάτι τὸ φανταστικὸ κι' ἀνύπαρκτο, ἀκριβῶς ὅπως κι' αὐτὸς ὁ οὐρανὸς ποὺ βλέπεις ἐπάνω στὰ νερὰ τοῦ Γάγγη. Ἡ μοναδικὴ πραγματικότης ποὺ ὑπάρχει μέσα στὸ ἄπειρο, εἶνε αὐτὸ τὸ λυχναράκι μὲ τὴ μικρὴ φλόγα, γιατὶ αὐτὸ εἶνε ἡ πίστις καὶ ἡ ἀφοσίωσις μᾶς γυναίκας. Ἡ ἀφοσίωσις τῆς γυναίκας εἶνε τὸ πιὸ σπάνιο πρᾶγμα στὸν κόσμο, ἀλλά, ὅταν ὑπάρχῃ, εἶνε τὸ πιὸ πραγματικὸ καὶ πιὸ ἀληθινὸ ἀπ' ὅλα τὰ πράγματα τοῦ σύμπαντος. Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ δικαιώνεται.

Τὰ κύματα τοῦ Γάγγη ἠρέμησαν ἐντελῶς καὶ τὸ λυχνάρι ἔφεγγε ὅλη τὴ νύχτα.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα γύρισε στὸ σπίτι του ὁ ἄνδρας τῆς πιστῆς καὶ ἀφοσιωμένης γυναίκας.

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ

Κάποτε παιζόνταν στὸ Μάντσεστερ οἱ «Παληάτσοι» τοῦ Λεονκαβάλο. Ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ βρεθῇ στὴν πόλι αὐτὴ ὁ συνθέτης, πῆγε ἀπὸ περιέργεια στὸ θέατρο νὰ δῇ πῶς θὰ παιζόταν τὸ ἔργο του. Ἐνῶ καθόταν στὴν πλατεία καὶ παρακολουθοῦσε τὴν παράστασι, ἄκουσε τὸ διπλανό του νὰ ἐκφράζεται μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὸ ἔργο. Ὁ Λεονκαβάλο, θέλοντας νὰ γελάσῃ, τοῦ εἶπε :

—Δὲν ἔχετε καθόλου δίκηο, ἀγαπητέ μου. Αὐτὸ ἀριστούργημα ; Κουφοβέξαλα ! Ἐγὼ εἶμαι μουσικὸς καὶ καταλαβαίνω ἀπὸ τέτοια. Ἂν δὲν φοβόμουν μάλιστα μήπως σᾶς δυσαρεστήσω, θὰ σᾶς ἔλεγα πῶς ὅλα τοῦ εἶνε κλεμένα. Ἕνα μέρος τῆς πρώτης πράξεως εἶνε παμένο ἄπο τον Μπερλιόζ, τὸ ντουέττο ἀπὸ τὸν Γκουνὼ καὶ οὔτω καθεξῆς.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ὁ μουσουργός, ἀνοίγοντας μιὰ ἀπὸ τὶς σημαντικώτερες ἐφημερίδες τοῦ Μάντσεστερ, διάβασε κατάπληκτος τοὺς ἑξῆς χτυπητοὺς τίτλους : «Ἡ γνώμη τοῦ Λεονκαβάλο διὰ τὸ μελόδραμα του οἱ «Παληάτσοι». — Ὁ μουσουργὸς λέγει ὅτι τὸ ἔργον του ἀποτελεῖται ἀπὸ κλεμένα τεμάχια!... — Μία πρωτότυπος καὶ διασκεδαστικὴ ἐξομολόγησις !...»

Καταλαβαίνετε τί εἶχε συμβῇ; Ὁ διπλανὸς τῆς περασμένης βραδειὰς τοῦ θεάτρου ἦταν ἕνας δημοσιογράφος, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τὸν Λεονκαβάλο κ' ἔπαιξε καλύτερα τὸ ρόλο του ἀπὸ τὸν ἄτυχο μουσουργό.

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται πρὸς 3 δραχμ. ἕκαστον.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἦταν κουρασμένος ἀπὸ τὴ ζωὴ κ' ἐσκόπευε νὰ τὴν τερματίση διὰ τῆς αὐτοκτονίας.

Γιατί ὅμως δὲν ἐπραγματοποίησε τὸ σχέδιό του αὐτό; Ὅσο ἄσχημο κι' ἂν ἦταν νὰ τελειώση τὴ ζωή του ὑπ' αὐτοὺς τοὺς δρους, θὰ ὑπέφερε τοὐλάχιστον λιγώτερα ἀπ' ὅσα ἔμελλε νὰ ὑποφέρη.

Ὁ Φίλιππος ὡστόσο ἄφησε νὰ περάσουν δυὸ ἑβδομάδες χωρὶς νὰ κάνη τίποτε. Φαινόταν πὼς περίμενε νὰ τοῦ παρουσιαστῆ μιὰ εὐνοϊκὴ εὐκαιρία.

Καὶ ἡ εὐκαιρία αὐτὴ τοῦ παρουσιάστηκε.

Στὶς 17 Ἰανουαρίου 1567, ὁ δὸν Κάρλος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπελπισία ἦταν τὴν ἡμέρα ἐκείνη μεγαλείτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, μπῆκε ἄξαφνα στὰ διαμερίσματα τῆς βασιλίσσης.

Ἡ Ἐλισσάβετ βρισκόταν μόνη της ἐκείνη τὴν ὥρα. Τὴν ἐπλησίασε, ἐνῶ ἡ τρέλλα ἔλαμπε στὰ μάτια του, στὴ φωνή του, σὲ ὅλο του τὸ εἶναι.

—Ἐλισσάβετ, φώναξε γονατίζοντας μπροστὰ στὴ βασίλισσα, θὰ πεθάνω! Πρέπει νὰ πεθάνω! Μὰ προηγουμένως θὰ γίνετε δική μου!... Τέτοιον ὅρκο ἔχω κάνει!...

Ἡ βασίλισσα, τρομαγμένη ἀπὸ τ' στάσι του, προσπάθησε νὰ τὸν ἀπωθήση, μὰ ἐκεῖνος γαντζωνόταν ἐπάνω της.

Τότε ἡ βασίλισσα ἄρχισε νὰ κλαίη.

Μὰ ὁ δὸν Κάρλος δὲν ἄκουγε τοὺς λυγμούς της, δὲν ἔβλεπε τὰ δάκρυά της...

Ἡ Ἐλισσάβετ ἔκλαιγε βλέποντάς τον ἔτσι μεταμορφωμένον ἀπὸ τὴν τρέλλα... Φοβόταν... Δὲν ἤξερε τί ἔμελλε νὰ συμβῆ...

Ἄξαφνα ἤχος βημάτων ἀκούστηκε καί, σὲ μιὰ στιγμή, ὁ βασιλεὺς παρουσιάστηκε στὴν πόρτα τοῦ δωματίου, ὅπου θρισκόταν ἡ Ἐλισσάβετ καὶ ὁ δὸν Κάρλος.

Ἡ βασίλισσα, βγάζοντας μιὰ κραυγὴ φρίκης, ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ διαδόχου καὶ σωριάστηκε κάτω ἀναίσθητη.

Ὁ δὸν Κάρλος ὅμως οὔτε σάλεψε ἀπὸ τὴ θέσι του. Ἔμεινε, ὅπως ἦταν, γονατιστός, ἀψηφῶντας τὰ βλέμματα τοῦ ἀντιξήλου του, τοῦ πατέρα του.

—Κύριε, τοῦ εἶπε ψυχρὰ ὁ τελευταῖος, ὑποθέτω πὼς σᾶς εἶχα ἀπαγορεύσει νὰ ξαναρθῆτε ἐδῶ!

—Ὑποθέτετε;... ἀπάντησε ὁ διάδοχος μ' ἕνα τόνο εἰρωνικό. Ἐ, λοιπόν! λυποῦμαι πολὺ γι' αὐτό, κύριε, μὰ μοῦ ἀρέσει νὰ ἔρχωμαι νὰ κουβεντιάζω μὲ τὴ βασίλισσα καὶ θἄρχωμαι στὸ ἑξῆς κάθε μέρα...

—Ἀ! εἶπε ὁ Φίλιππος εἰρωνικὰ μὲ τὴ σειρά του. Τότε τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει!... Ὥστε δὲν εἶμαι πειὰ ἐγὼ κύριος ἐδῶ;...

Ὁ δὸν Κάρλος ὕψωσε τοὺς ὤμους του καὶ ἀπάντησε:

—Ὄχι!... Δὲν εἶστε πειὰ τίποτε γιὰ μένα! Τίποτε! Τίποτε! Τίποτε! Οὔτε κύριός μου, οὔτε πατέρας μου!

—Φτάνει! ἔκανε ψυχρὰ πάλι ὁ βασιλεύς. Σημειώνω μόνο τὴ δήλωσί σας αὐτή...

Καὶ λέγοντας αὐτά, ὁ Φίλιππος Π ἀπομακρύνθηκε...

... ...

Τὴν ἄλλη μέρα ἀνήγγειλε στοὺς συμβούλους του ὅτι ὁ διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων τῆς Μαδρίτης τοῦ εἶχε ἀναφέρει πὼς ὁ δὸν Κάρλος τὸν διέταξε νὰ τοῦ ἔχει ἕτοιμα, γιὰ τὴ μεθεπομένη τὸ πρωΐ, ἄλογα.

Ἄλογα!... Ὁ δὸν Κάρλος εἶχε ξητήσει νὰ τοῦ ἑτοιμάσουν ἄλογα!... Ἤθελε λοιπὸν νὰ φύγη, νὰ ἐγκαταλείψη τὴν Ἱσπανία;... Νὰ ἐκπατρισθῆ;...

Ἀμέσως μόλις ὁ Φίλιππος ἀνεκοίνωσε στοὺς συμβούλους του τὴν πληροφορία αὐτή, ὅλοι ἔσπευσαν νὰ τοῦ ὑποδείξουν ὅτι, γιὰ τὸ συμφέρον τῆς

Ἡ σύλληψις τοῦ δὸν Κάρλου εἶχε προκαλέσει ταραχὲς ποὺ πνίγηκαν στὸ αἷμα..

Ἱσπανίας, ἔπρεπε νὰ ματαιωθῆ ἡ φυγὴ τοῦ διαδόχου.

—Ἠσυχάσετε, κύριοι, τοὺς ἀπάντησε ὁ βασιλεύς. Ἐντὸς τῆς νυκτὸς ὁ διάδοχος θὰ συλληφθῆ!... Σᾶς τὸ ὑπόσχομαι...

Καὶ ἀμέσως ἀνέθεσε τὴ σύλληψι τοῦ γυιοῦ του στὸν κόμητα ντὲ Λέρμ.

Ὁ δὸν Κάρλος, ὁ ὁποῖος ἤξερε καλὰ ὅτι τὰ πάντα μποροῦσε νὰ φοβᾶται ἐκ μέρους τοῦ πατέρα του, εἶχε λάβει προφυλάξεις, τὶς ὁποῖες νόμιζε πὼς κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν δὲν ἐγνώριζε. Ὡστόσο οἱ ἀστυνομικοί, μὲ τοὺς ὁποίους ὁ Φίλιππος κατασκόπευε τὸ γυιό του, ἤξεραν τὰ πάντα.

Ἔτσι, τὴν ὥρα ποὺ ὁ δὸν Κάρλος κοιμόταν, τὸ διαμέρισμά του κατεκλύσθη ἀξαφνα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόμητος ντὲ Λέρμ, οἱ ὁποῖοι κατέσχον ἀμέσως τὰ σπαθιὰ καὶ τὰ πιστόλια ποὺ εἶχε ὁ διάδοχος κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι του, καὶ τὰ ἄλλα ὅπλα του ποὺ εἶχε στὴν κάμαρή του καὶ τὴν ἔκαναν νὰ φαίνεται σὰν φρούριο, χωρὶς ἐκεῖνος νὰ ξυπνήση ἀπ' ὅλον αὐτὸν τὸ θόρυβο.

Τέλος, ὁ βασιλεύς, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν πρίγκηπα τοῦ Ἔμπολι, τὸ δοῦκα τῆς Φέρια, τὸν Μώρικ ντὲ Λάρα καὶ τὸν πρωθυπουργό του Ρουΐ Γκομὲζ ντὲ Σύλβα, ἐπλησίασε στὸ κρεββάτι τοῦ δὸν Κάρλου, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιμᾶται ἀκόμη βαθύτατα.

Μὲ τὸ θόρυβο ποὺ ἔκανε ὁ βασιλεύς, διατάζοντας ἀνυπόμονα νὰ τὸν ξυπνήσουν, ὁ δὸν Κάρλος ἀνατρίχιασε στὸ κρεββάτι του, καὶ μόλις εἶδε τὸν πατέρα του, φώναξε:

—Εἶμαι χαμένος!

Ἔπειτα, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν βασιλέα, εἶπε:

—Ἡ Μεγαλειότης Σας ἦρθε ἐδῶ γιὰ νὰ μὲ σκοτώση;

—Εἶσθε τρελλός! τοῦ ἀπάντησε ὁ Φίλιππος.

—Κύριε, εἶπε τότε ὁ δὸν Κάρλος, δὲν εἶμαι τρελλός, ἀλλὰ ἀπελπισμένος ἀπὸ ὅσα γίνονται ἐναντίον μου...

—Περιφρονήσατε πάντοτε τὶς συμβουλές μου καὶ τὶς διαταγές μου, εἶπε ὁ βασιλεύς. Ὑβρίσατε τοὺς ὑπουργούς μου, τοὺς μεγιστάνας τῆς Αὐλῆς μου, οἱ ὁποῖοι σᾶς μιλοῦσαν ἐν ὀνόματί μου ἢ ἀπὸ στοργὴ καὶ ἐνδιαφέρον γιὰ σᾶς, τοὺς ἐξευτελίσατε καὶ τοὺς ἀποπέμψατε. Δὲν ἐδείξατε συμπάθεια παρὰ γιὰ τοὺς ἐχθρούς μου καὶ γιὰ τοὺς ἐχθροὺς τῶν κρατῶν μου.... καὶ ἐκάνατε τὰ πάντα, ὥστε ν' ἀναγκάζωμαι τώρα νὰ μεταχειρίζωμαι σᾶς, τὸ γυιό μου, ὡς ταραχοποιὸ ἢ ἐπαναστάτη... Ὡστόσο, κι' αὐτὸ ποὺ κάνω σήμερα, τὸ κάνω γιὰ τὸ συμφέρον σας...

Κ' ἐνῶ μιλοῦσε ἀκόμη, παρ' ὅλες τὶς ἔντονες διαμαρτυρίες τοῦ δὸν Κάρλου, ὁ Φίλιππος ἄνοιξε μιὰ κασσετίνα τὴν ὁποία εἶχε βρῆ στὸ κρεββάτι τοῦ γιυοῦ του καὶ στὴν ὁποία ὁ ἀτυχὴς νέος εἶχε κλείσει ὅλες τὶς μυστικὲς του σκέψεις, γραμμένες ἐν εἴδει ἡμερολογίου.

Λένε μάλιστα ὅτι στὴν κασσετίνα αὐτὴ ὁ βασιλεὺς βρῆκε ἐπιστολὲς τῆς βασιλίσσης πρὸς τὸ γυιό του.

Ἡ φύλαξις τοῦ διαδόχου ἀνετέθη στὸν κόμητα ντὲ Λέρμ καὶ σὲ ἄλλους πέντε εὐγενεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔλαβαν διαταγὴ νὰ ἐξασκήσουν ἀπάνω του τὴ μεγαλείτερη ἐπίβλεψι.

Κάθε τρόπος ἀλληλογραφίας ἢ ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς φίλους του ἀπεκλείσθη. Ὅλοι του οἱ ὑπηρέτες διώχτηκαν καὶ ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ ἄλλους, τῶν ὁποίων ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὸν βασιλέα ἦταν ἐξασφαλισμένη. Καί, ἐπὶ πλέον, γιὰ νὰ μὴ ἀπατᾶται ὁ φτωχὸς πρίγκηπ ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς φυλακίσεώς του, ὅλα τὰ ἔπιπλα, ἡ εἰκόνες, τὰ χρυσώματα καὶ τ' ἀντικείμενα τέχνης καὶ πολυτελείας ἐπάρθηκαν ἀπ' τὸ διαμέρισμά του, κ' ἕνα παληὸ στρῶμα, πεταμένο σὲ μιὰ γωνιά, ἦταν στὸ ἑξῆς ἡ κλίνη τοῦ πρίγκηπος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴ γέννησί του ἦταν προωρισμένος νὰ φέρη μιὰ μέρα στὸ κεφάλι του τὸ στέμμα τοῦ μεγαλειτέρου καὶ ἰσχυροτέρου τότε βασιλείου τοῦ κόσμου...

Τέλος ὁ Φίλιππος μὲ μιὰ ἀνήκουστη σκληρότητα, διέταξε νὰ φοράη ὁ γυιός του μόνο πένθιμα φορέματα. Τὸ ἴδιο διέταξε καὶ γιὰ τοὺς ὑπηρέτες του.

Ὅταν ὁ δὸν Κάρλος συνῆλθε ἀπὸ τὴν πρώτη κατάπληξι ποὺ τοῦ εἶχαν προκαλέσει ὅλ' αὐτὰ τὰ γεγονότα, ἡ συναίσθησις τῆς δυνάμεώς του καὶ τῶν δικαιωμάτων του ξαναγύρισε σ' αὐτόν, μαζὺ μὲ τὴν προειδοποίησι τῆς τύχης ἡ ὁποία τὸν ἀπειλοῦσε...

Ἡ ἰδέα μιᾶς αἰχμαλωσίας, τῆς ὁποίας δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη τὸ σκοπό, τοῦ ἦταν ἀνυπόφορη.

Καὶ ἄρχισε τότε νὰ ἐπικαλῆται τὸ θάνατο μὲ τέτοια λόγια, ὥστε οἱ ἴδιοι οἱ φρουροί του ἀκούγοντάς τον ἀνατρίχιαζαν.... Ἦταν ἡ ἀπελπισία ποὺ τὸν εἶχε καταλάβει, ἦταν ἡ λύσσα, ἡ τρέλλα...

Παρ' ὅλη τὴν ἐπίβλεψι τῶν φρουρῶν του, παρ' ὅλα τὰ μέτρα ποὺ εἶχαν ληφθῆ, ἔσχισε τὰ ροῦχα του καί, γιὰ ν' αὐτοκτονήση, ρίχτηκε μέσα στὴ φωτιὰ ποὺ ἔκαιγε στὸ μεγάλο τζάκι τῆς κάμαρής του, ἀπ' ὅπου μὲ δυσκολία κατώρθωσαν νὰ τὸν βγάλουν...

Ἀποπειράθηκε ἀκόμα νὰ πεθάνη μὴ τρώγοντας καὶ μὴν πίνοντας τίποτε.

Μιὰ ἄλλη φορὰ κατάπιε ἕνα μεγάλο διαμάντι γιὰ νὰ πνιγῆ...

Ἐντωμεταξύ, ἐπειδὴ ἡ σύλληψις τοῦ δὸν Κάρλου εἶχε προκαλέσει ταραχὲς ποὺ πνίγηκαν στὸ αἷμα, ὁ Φίλιππος ἔστελνε στὴν αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

«Πολυαγαπημένη μου ἀδελφή,

»Δὲν ἀμφιβάλλω πὼς ἡ ἀπόφασις τὴν ὁποίαν ἔλαβα νὰ φυλακίσω τὸν πρίγκηπα δὸν Κάρλο, ἀνεψιό σας καὶ γυιό μου, θὰ προξενήση στὴν Ὑμετέρα Αὐτοκρατορικὴ Μεγαλειότητα τόση θλίψι, ὅση κατάπληξι προκάλεσε καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμο. Κ' ἐμένα μὲ γεμίζει ἀπόγνωσι τὸ πρᾶγμα αὐτό, ἀλλὰ ὁ Θεός, ποὺ ξέρει τὶς πιὸ μυστικὲς σκέψεις τῶν ἀνθρώπων, θὰ μὲ δικαιώση ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως γιὰ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔλαβα ἐπὶ ζημίᾳ τῆς φήμης μου.

»Ὡς ὅτου ἔλθη ἡ ἡμέρα αὐτή, πρέπει νὰ πῶ, γιὰ παρηγοριά δική μου καὶ δική σας, ὅτι ποτὲ δὲν ἀνακάλυψα στὸ γυιό μου κανένα μεγάλο ἐλάττωμα, καμμιὰ ἐγκληματικὴ τάσι ἱκανὴ νὰ τὸν ἀτιμάση, μολονότι βρῆκα σ' αὐτὸν ἀρκετὰ μικροελαττώματα, τὰ ὁποῖα ἀποδίδω στὴ φλόγα τῆς ὁρμητικῆς του νεότητος.

»Ὡστόσο, γιὰ καλό του, ἀναγκάστηκα νὰ τὸν φυλακίσω στὰ διαμερίσματά του. Τὸ ἔκανα αὐτὸ ἐπίσης καὶ γιὰ τὸ καλὸ τῶν βασιλείων μου καὶ γιὰ τὴ γαλήνη τους, τὴν ὁποία ἀσφαλῶς δὲν πρέπει ν' ἀγαπῶ λιγώτερο ἀπὸ τὸ παιδί μου...»

**

Ὥστε, ἔτσι λοιπόν, γιὰ τὸ καλό του, καὶ γιὰ τὸ καλὸ τῆς Ἱσπανίας, ὁ Φίλιππος Π ἐσκότωσε τὸ δὸν Κάρλο, ὅπως θὰ δοῦμε σὲ λίγο...

Γιατὶ αὐτὸς τὸν ἐσκότωσε, ὅπως βεβαιώνουν, χωρὶς κανένα δισταγμό, ὅλοι οἱ ἀμερόληπτοι ἱστορικοί. Μονάχα ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς ἔχει δική του ἐκδοχὴ ὡς πρὸς τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο συνετελέσθη τὸ ἔγκλημα...

... ...

Ὁ δὸν Διέγκος ντὲ Μπριμπίσκα, μετὰ τὴ σύλληψι τοῦ δὸν Κάρλου, διετάχθη ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Ἐξέτασι νὰ ἐνεργήση τὶς ἀνακρίσεις, ἡ ὁποῖες θὰ προηγοῦντο τῆς δίκης του. Ἐξήτασε τοὺς μάρτυρες καί, ἀφοῦ ἐδιάβασε τὰ ἐγγραφα ποὺ εἶχαν ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὸν πρίγκηπα, ὁ Μπριμπίσκα συνέταξε τὸ κατηγορητήριο, στὸ ὁποῖο ἔγραφε ὅτι ὁ δὸν Κάρλος ἔπρεπε νὰ παραπεμφθῆ σὲ δίκη ἐπὶ ἀποπείρᾳ πατροκτονίας καὶ ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ! Ὡστόσο ὁ βασιλεύς, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους, εἶχε τὸ δικαίωμα, ἂν ἤθελε, νὰ ματαιώση τὴ δίκη τοῦ γυιοῦ του.

Ἔτσι ἡ Ἱερὰ Ἐξέτασις παρέδιδε τὸ γυιὸ δεμένο χειροπόδαρα καὶ μὲ τὸ σχοινὶ στὸ λαιμό, στὸ Φίλιππο Π.... ἀφίνοντας στὸν πατέρα τὴ φροντίδα νὰ τὸν σκοτώση....

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΦΑΛΑΚΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΣΠΡΟΜΑΛΛΗΣ

Μιὰ μέρα συναντήθηκαν δυὸ φίλοι στὸ δρόμο, ὁ ἕνας φαλακρὸς καὶ ὁ ἄλλος ἀσπρομάλλης.

—Βλέπω ὅτι τὰ μαλλιά σου ἄρχισαν ν' ἀσπρίζουν, εἶπε ὁ πρῶτος στὸ δεύτερο.

—Ναί, ἀπάντησε ὁ ἄλλος, κυττώντας τὴ φαλάκρα τοῦ συνομιλητοῦ του. Ἔχω ὅμως ἀρκετὰ γιὰ ν' ἀσπρίσουν...

—Ἔχεις δίκηο, πρόσθεσε ὁ ἄλλος. Τὰ δικά μου ὅμως προτίμησαν τὸ θάνατο... ἀπὸ τὴν ἀτιμία!

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Ὁ Μέγας δοὺξ καὶ ἡ ὑπηρέτρια.

Στὰ 1782, ὁ μέγας δοὺξ Παῦλος τῆς Ρωσσίας καὶ ἡ γυναίκα του ἐκαναν περιοδεία σ' ὅλη τὴ Γαλλία μὲ τὸ ψευδώνυμο «κόμης καὶ κόμησσα τοῦ Βορρᾶ».

«Στὸ πρῶτο πανδοχεῖο ποὺ καταλύσαμε, ἀφηγεῖται στὰ ἀπομνημονεύματά του ὁ ἀκόλουθος τοῦ δουκὸς κόμης ντὶ Κοντραί, μᾶς ὑποδέχθηκε μιὰ χαριτωμένη ὑπηρετριοῦλα, ἡ ὁποία προκάλεσε ἀμέσως τὴ συμπάθεια τῆς δουκίσσης. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς ἡ μικροῦλα αὐτὴ ἦταν ὥμορφη σὰν ἄγγελος καὶ φαινόταν πολὺ ἔξυπνη. Ἡ δούκισσα τὴν ἔδειξε στὸν ἄνδρα της, ὁ ὁποῖος ἀρχισε νὰ τὴν περιεργάζεται μὲ προσοχή, πρᾶγμα που ὡστόσο δὲν ἔκανε τὴ μικρὴ νὰ κοκκινίση.

—Ὡμορφη κοπέλλα! εἶπε σὲ λίγο ὁ πρίγκηψ.

Ἡ μικρὴ σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ χαμογέλασε.

—Πῶς ὀνομάζεσαι, παιδί μου; ρώτησε ἡ πριγκήπισσα.

—Ἰωάννα, ἀπάντησε ἡ μικρή. Μὲ λένε ὅμως καὶ Ζαβόττα, ἐπειδὴ εἶμαι πολυλογοῦ!

—Ἄ! Ὥστε, ἀφοῦ σ' ἀρέσει ἡ πολυλογία, εἶπε ὁ πρίγκηψ, θέλεις νὰ φλυαρήσουμε λίγο μαζύ;

—Πολὺ εὐχαρίστως!

—Δὲν εἶσαι, βλέπω, ντροπαλή...

—Δὲν ντρέπομαι μπροστά σας, κύριε... Τὸ ξέρω βέβαια πὼς εἶσαστε ἕνας πρίγκηπας γεμάτος μεγαλεῖα καὶ πλούτη, τόσο πλούσιος, σὰν τὸ βασιλιᾶ μας... Φαινόσαστε ὅμως καλὸς ἄνθρωπος καὶ γι' αὐτὸ δὲν σᾶς ντρέπομαι περισσότερο ἀπ' ὅ,τι ντρέπομαι τοὺς ὑπολοχαγοὺς τοῦ τόπου μας!

—Ἐ, τότε λοιπόν, Ζαβόττα, εἶπε γελῶντας ὁ πρίγκηψ, ἀφοῦ βρίσκεις ὅτι εἶμαι καλὸς ἄνθρωπος, τί θέλεις νὰ κάνω γιὰ σένα;

—Διάβολε!... Ξέρω κ' ἐγώ, κύριε;...

—Δὲν ξέρεις; Γιὰ σκέψου καλά...

Ἡ Ζαβόττα ἄρχισε νὰ χαμογελάη, δείχνοντας ἔτσι ὅλη τὴ σειρὰ τῶν μαργαριταρένιων της δοντιῶν, καὶ ψιθύρισε, κατακόκκινη τώρα:

—Νά... Νά... Θέλω...

—Λέγε λοιπόν, εἶπε ὁ δούξ. Νὰ σὲ βοηθήσω ἐγὼ νὰ μᾶς πῆς τί θέλεις;...

—Καὶ βέβαια!...

—Ἔχεις κανένα φιλαράκο;

Ἡ Ζαβόττα κοκκίνισε περισσότερο, χαμήλωσε τὰ μάτια καί, παίζοντας μὲ τὴν ἄκρη τῆς ποδιᾶς της, εἶπε:

—Ναί...

—Πῶς τὸν λένε;

—Μπαστιὲν Ρολλέ...

Καὶ ἡ μικροῦλα ἔκανε μιὰ χαριτωμένη ὑπόκλισι.

—Τί δουλειὰ κάνει;

—Δουλεύει στὶς πέτρες... Εἶνε καὶ δουλειά, κουραστικὴ μονάχα...

—Γιατὶ δὲν τὸν παίρνεις;

—Ἀ!... Ἐδῶ εἶνε ἀκριβῶς ὁ κόμπος, κύριε!...

—Εἶνε πλούσιος;

—Ἀλλοίμονο! Ὄχι...

—Καὶ σύ;

—Ἐγώ, ἔχω τοὺς μισθούς μου: Δέκα σκοῦδα τὸ χρόνο...

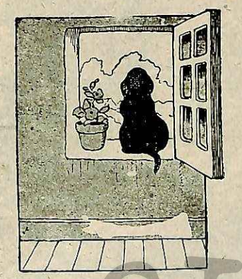
—Γι' αὐτὸ δὲν παντρευόσαστε;

—Γι' αὐτό, βέβαια, Ὑψηλότατε... Ἐσεῖς, ἂν εἰσαστε στὴ θέσι μας, θὰ παντρευόσαστε;... Κι' ὅμως, ἂν ξέρατε πόσο τὸ θέλουμε, κι' αὐτὸς κ' ἐγώ, νὰ παντρευτοῦμε!...

—Εἶνε ὥμορφο παιδί;

—Ὦ, βεβαιότατα, κύριε... Ὅσο γι' αὐτό, δὲν ἔχει τὸ ταῖρι του! Σὰν φορᾶει μάλιστα τὰ κυριακάτικά του, εἶνε καλύτερος ἀπ' ὅλους τοὺς ἀρχόντους...

—Καὶ πόσα χρήματα θὰ χρειαζόντουσαν γιὰ νὰ παντρευθῆτε;

—Ὦ, πολλά, πάρα πολλὰ χρήματα. Περισσότερα ἀπ' ὅσα κρατᾶτε ἴσως ἀπάνω σας, Ὑψηλότατε...

—Δηλαδή; Πόσα;

—Νά... τοὐλάχιστον ἑκατὸ σκοῦδα!...

Τρομαγμένη καὶ ἡ ἴδια ἀπὸ τὸ τρομερὸ ποσὸν ποὺ εἶπε, ἡ μικροῦλα ὑπηρέτρια χαμήλωσε τὸ κεφάλι καὶ ξανάγινε κόκκινη σὰν παπαροῦνα. Ὁ πρίγκηψ ἐκύτταξε τότε χαμογελῶντας τὴ γυναίκα του. Ἤθελε νὰ τῆς παραχωρήση τὴν εὐχαρίστησι νὰ φανῆ αὐτὴ γενναιόδωρη.

—Ἔλα δῶ, Ζαβόττα, εἶπε ἡ πριγκήπισσα. Ἄνοιξε τὴν ποδιά σου...

Ἡ Ζαβόττα, τρέμοντας ἀπὸ τὴ συγκίνησι, προχώρησε καὶ ἄπλωσε τὴ ποδιά της. Ἡ πριγκήπισσα τότε ἄνοιξε τὸ σακκουλάκι μὲ τὰ χρήματά της καὶ τὰ ἔριξε μέσα στὴν ποδιὰ τῆς ὑπηρετριούλας.

Ἡ Ζαβόττα, σὰν εἶδε τὸ χρυσάφι, τάχασε. Ἡ χαρά της καὶ ἡ ἔκπληξίς της ἦταν τόση, ὥστε ἄφησε τὰ χρυσᾶ νομίσματα νὰ κυλήσουν στὸ πάτωμα. Οὔτε συλλογίστηκε νὰ σκύψη νὰ τὰ μαζέψη. Μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα, ἐτροχώρησε, ἔσκυψε καὶ φίλησε τὰ πόδια τῆς πριγκηπίσσης, ψιθυρίζοντας σὰν τρελλή:

—Θεέ μου!... Εἶνε δυνατόν, λοιπόν... Εἶνε δυνατόν!...

Ὁ πρίγκηψ τότε, συγκινημένος, ἐγύρισε καὶ εἶπε στοὺς ἀκολούθους του:

—Ἡ μεγαλειτέρα νίκη σὲ μιὰ μάχη ἀξίζει τάχα ὅσο ἡ εὐτυχία ποὺ χαρίζει κανένας μὲ τὴν καλωσύνη σ' ἕνα ἀθῶο πλάσμα;... Καὶ ὅμως, ἡ νίκες μένουν ἀθάνατες στὴν ἱστορία καὶ δοξάζουν τοὺς ἀνθρώπους, ἐνῶ κανεὶς δὲν δίνει προσοχὴ κι' οὔτε ποτὲ ἀναφέρει μιὰ καλὴ πρᾶξι!...»

— Ὁ μισητότερος ἄνθρωπος τῶν Συρακουσῶν.

Διονύσιος ὁ Τύραννος, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀντιπαθέστατος στὰς Συρακούσας, εἶχε εὐεργετήσει κάποτε ἕνα μοχθηρὸ ἄνθρωπο.

—Γιατί τὸ ἔκανες αὐτό; τὸν ρώτησε ἕνας φίλος του. Τί σοῦ ἔκανε γιὰ νὰ τὸν εὐεργετήσης ἔτσι;

—Τὸ μεγαλείτερο καλὸ ποὺ μποροῦσε νὰ μοῦ κάνη, ἀπάντησε ὁ τύραννος. Ἂν δὲ ἦταν αὐτός, θὰ ἤμουν ὁ... μισητότερος ἄνθρωπος τῶν Συρακουσῶν!...

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Ἕνας ἀξιωματικὸς ἐβασάνιζε μιὰ φορὰ μὲ τὴ φλυαρία του τὸν Γερμανὸ καθηγητὴ Βίρχοφ, τὸν ὁποῖον εἶχε γείτονά του σ' ἕνα γεῦμα. Τοῦ μιλοσε γιὰ τὰ θαύματα τῆς Θείας Προνοίας καί, γιὰ νὰ τοῦ φέρη ἕνα ζωντανὸ παράδειγμα, τοῦ ἀνέφερε ὅτι μιὰ φορὰ ἡ πεθερά του ἐπρόκειτο νὰ ταξειδέψη γιὰ τὴν Ἀμερική. Ὅλα εἶχαν ἑτοιμασθῆ, τὸ εἰσιτήριο εἶχε ἀγορασθῆ, ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως εἶχε ὁρισθῆ, ὅταν, τὴν τελευταία στιγμή, ἔτυχε κάποιο ἐμπόδιο καὶ τὸ ταξειδι ἐματαιώθη. Τὸ βαπόρι ὅμως, μὲ τὸ ὁποῖο ἐπρόκειτο νὰ ταξειδέψη ἡ πεθερά, ἐναυάγησε στὸν ὠκεανὸ καὶ ὅλοι οἱ ἐπιβάτες πνίγηκαν.

Ὁ ἀξιωματικὸς κύτταξε ἐρωτηματικὰ τὸν Βίρχοφ καὶ τὸν ρώτησε ἂν αὐτὸ ποὺ συνέβη δὲν ἦταν πραγματικῶς ἕνα θαῦμα τῆς Θείας Προνοίας.

—Δὲν μπορῶ νὰ κρίνω, ἀπάντησε ὁ δυστυχὴς καθηγητής, γιατὶ δὲν γνωρίζω τὴν κυρία πεθερά σας!...

ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΛΑΩΝ

Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΙΓΚΟΡ

Ἕνα ἀριστουργηματικὸ ἔργο ἀγνώστου ποιητοῦ. Ἡ τρομερὴ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου. Τὸ ζήτημα τῶν δύο ἀντιπάλων στρατῶν. Ἡ πρώτη νίκη τῶν Ρώσσων. Ἡ αἱματηρὲς μάχες καὶ ἡ αἰχμαλωσία τοῦ Ἰγκόρ. Ἡ καταστροφὴ τῶν Ρώσσων. Μιὰ ποιητικὴ περιγρφή. Στὴν αἰχμαλωσία. Ἕνα προφητικὸ ὄνειρο. Ὁ Ἰγκὸρ δραπετεύει. Ὁ γυρισμὸς στὴν πατρίδα. Ἡ σύλληψις τοῦ νεαροῦ Βλαδιμήρου. Ὁ γάμος του μὲ τὴν κόρη τοῦ Χὰν Ἰζάκ, κλπ.

Ο ΛΟΙ παραδέχονται ὅτι ἡ μεσαιωνικὴ λογοτεχνία ἀνεπτύχθη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι τῆς βυζαντινῆς τέχνης. Μεταξὺ δὲ τῶν πρώτων λογοτεχνικῶν προϊόντων τῆς Ρωσσίας ἐξέχουσα θέσι κατέχει τὸ περίφημο «Ποίημα τῆς Ἐκστρατείας τοῦ Ἰγκόρ», τὸ ὁποῖο πολλοὶ συγκρίνουν μὲ τὸ Γαλλικὸ «Τραγούδι τοῦ Ρολάνδου», μὲ τὸ Γερμανικὸ «Νιμπελοῦγκεν» καί, πρὸ παντός, μὲ τὸν διχό μας «Διγενῆ Ἀκρίτα». Ὁ ποιητὴς τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ εἶνε ἄγνωστος, ὅπως ὅλοι οἱ μεγάλοι λαϊκοὶ δημιουργοί. Τὸ μόνο ποὺ ξέρουμε σχετικῶς, εἶνε ὅτι τὸ «Ποίημα τοῦ Ἰγκὸρ» ἐγράφη περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΕ' αἰῶνος.

Θέμα τοῦ ποιήματος αὐτοῦ εἶνε οἱ πόλεμοι καὶ ἡ ἄτυχες περιπέτειες τοῦ Ἰγκόρ, πρίγκηπος τοῦ Νοβγορόδ-Σιέβερσκ. Ὁ πρίγκηψ αὐτὸς ἀνέλαβε, τὸ 1185, νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα του, τὸ πριγκηπᾶτον τοῦ Κιέβου — τὸ ὁποῖον ἦτο τότε ἡ πιὸ σημαντικὴ περιφέρεια τῆς Ρωσσίας — ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἐχθροὺς ποὺ τὸ ἐλυμαίνοντο. Νικήθηκε ὅμως στὸν πόλεμο ποὺ ἔκανε μὲ αὐτοὺς καὶ συνελήφθη αἰχμάλωτος μαζὶ μὲ τὸ γυιό του τὸν Βλαδίμηρο, δὲν ἀπέκτησε δὲ τὴν ἐλευθερία του παρὰ μονάχα ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ βάσανα καὶ ἀφοῦ τἄφερε ἡ κατάρα ἕτσι, ὥστε νὰ πάρῃ ὁ γυιός του γυναῖκα τὴν ὡραία Σβομπόδα, κόρη τοῦ νικητοῦ του, τοῦ Χὰν Κοντσάκ.

**

Τὸ ποίημα αὐτὸ ἀρχίζει μὲ μιὰ ἐπίκλησι πρὸς τὸν Βοϊάνο, «τὸν θεῖο ψάλτη, τὸ ἀηδόνι τῶν περασμένων χρόνων». Ὁ Βοϊάνος αὐτὸς θὰ ἦταν ἀναμφιβόλως κανένας παλαιότερος ποιητής, θαυμαζόμενος τότε στὴ Ρωσσία, γιὰ τὸν ὁποῖον ὅμως δὲν διεσώθη δυστυχῶς καμμιὰ πληροφορία.

Κατόπιν ὁ ἄγνωστος ποιητὴς παρουσιάζει τὸν πρίγκηπα Ἰγκόρ, ἀποφασισμένο νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Πολόβτζυ, τοὺς ξένους ἐπιδρομεῖς ποὺ ἐλυμαίνοντο τὴ χώρα του, νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς στρατιῶτας του καὶ νὰ ξεκινᾶ, μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό του τὸ Βσεβολόδ, γιὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἐχθρούς.

Στὸ δρόμο τους ὅμως μιὰ ξαφνικὴ ἔκλειψις ἡλίου τοὺς ἀναστατώνει καὶ τοὺς γεμίζει τρόμο :

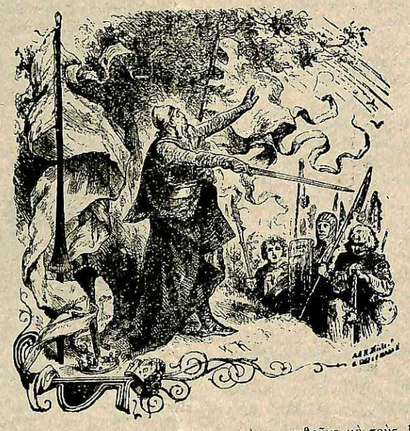
«Ὁ ἥλιος κρύφτηκε ἀπὸ τὰ μάτια τους — λέγει ὁ ποιητὴς — καὶ τὸ σκοτάδι ἁπλώθηκε ἄφαφνα στὴ γῆ, μουγκρίζοντας ἀπαίσια, ξυπνῶντας τὰ πουλιὰ ποὺ ἐκούρνιαζαν στὰ δέντρα. Βρυχηθμοὶ θηρίων ἀκούστηκαν τότε στὰ δάση κ' ἡ κουκουβάγια ἄρχισε νὰ κλαίῃ στὴν κορφὴ ἑνὸς δέντρου.

»Ἀμέσως οἱ στρατιῶτες φοβήθηκαν καὶ φώναξαν ὅλοι μαζύ: «Αὐτὸ εἶνε πολὺ κακὸ σημάδι!» Οἱ γέροι κατέβασαν τὸ κεφάλι τους καὶ ψιθύρισαν : «Θὰ μᾶς σκοτώσουν ἢ θὰ μᾶς πάσουν αἰχμαλώτους — ποὺ εἶνε πολὺ χειρότερο». Μὰ ὁ πρίγκηψ Ἰγκὸρ τοὺς εἶπε :

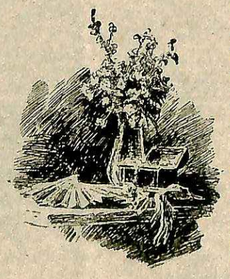
»—Κάλλιο, ἀδέρφια, νὰ σκοτωθοῦμε παρὰ νὰ μᾶς πάσουν αἰχμαλώτους. Κανένας ὅμως δὲν ξέρει ἀπὸ πρίν τὸ ριζικό του. Ἴσως νὰ βγοῦμε ἐμεῖς νικηταί. Ἂς ἀνεβοῦμε, λοιπόν, ἀδέρφια, στ' ἄλογά μας κι' ἂς πᾶμε νὰ πετα καὶ ἀναγάλλιασε ἡ μαύρη καρδιά τους.

»Οἱ λύκοι ἄρχισαν νὰ οὐρλιάζουν μέσα στὶς χαράδρες, οἱ ἀετοὶ καλούσανε μὲ στριγγὲς φωνὲς τ' ἄγρια θηρία νὰ ἑτοιμαστοῦν γιὰ ἕνα πλουσιοπάροχο τραπέζι καὶ ἡ ἀλεποῦδες ἔτρεχαν πίσω ἀπὸ τοὺς Ρώσσους πολεμιστές.

»...Ἔτσι οἱ δυὸ στρατοὶ βρέθηκαν ἀντιμέτωποι καὶ χτυπήθηκαν τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ἐνῶ ἡ στέππα ἄρχισε νὰ σκεπάζεται μὲ μιὰ ἀνάλαφρη γαλάζια ὁμίχλη. Τ' ἀηδόνια ἔπαψαν νὰ λαλοῦν. Καὶ οἱ Ρῶσσοι στρατιῶτες ἁπλώθηκαν, στὴν ἀπέραντη στέππα, σὲ μιὰ μακρυὰ μαύρη γραμμή, ἕτοιμοι νὰ χτυπηθοῦνε μὲ τοὺς Πολόβτζυ.

»Καὶ ἡ μάχη τῶν γιγάντων ἄρχισε. Στὴν ἀρχὴ οἱ Ρῶσσοι ἐνίκησαν τοὺς ἐχθρούς των καὶ τοὺς ἀνάγκασαν νὰ ὑποχωρήσουν. Ὕστερα ὅμως, φτεροπόδαροι, σὰν βέλη, στὰ ἐχθρικὰ χωριὰ καὶ ἅρπαξαν πολλὰ ὅμορφα κορίτσια τῶν Πολόβτζυ, καὶ πολὺ χρυσάφι, καὶ πολλὰ μεταξωτὰ καὶ γοῦνες, μὲ τὶς ὁποῖες ἔστρωσαν τὴ γῆ. Ὡστόσο, ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ πλούσια λάφυρα, ὁ Ἰγκὸρ δὲν πῆρε τίποτε, παρὰ μονάχα ἕνα ἄσπρο λάβαρο καὶ μιὰ πολύτιμη σημαία μὲ τὸ χρυσὸ κοντάρι της.

»Ὅταν βράδυασε, οἱ γενναῖοι στρατιῶτες τοῦ Ἰγκὸρ ἐπισαν νὰ κοιμηθοῦν. Ἐκείνη ὅμως τὴ νύχτα ἀπ' ὅλες τὶς ἄκρες τῆς στέππας μαζεύτηκε πλῆθος πολὺ ἐχθρῶν. Ἔτρεξε καὶ ὁ Χὰν Ἰζὰκ καὶ ὁ Χὰν Κοντσάκ — ἔτρεξαν σὰν λύκοι μὲ ὀλόκληρα φουσᾶτα, γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦν **τὴν πρώτη ἀποτυχία τοῦ στρατοῦ των.**

»Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ὁ ἥλιος πρόβαλε κατακόκκινος, σὰν βουτηγμένος στὸ αἷμα. Τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴ ἀκούστηκε καὶ μιὰ δυνατὴ ὀχλοβοὴ στὴν ἀπέραντη στέππα. Τί ἦταν αὐτὸς ὁ θόρυβος; Ὁ Ἰγκὸρ μάζευε τοὺς πολεμιστὲς του γιὰ νὰ ἑτοιμάζονται γιὰ τὴν καινούργια μάχη.

»...Οἱ δύο στρατοὶ πολέμησαν μιὰ μέρα,πολέμησαν δυὸ μέρες... Τὴν τρίτη, κατὰ τὸ μεσημέρι, ἡ σημαῖες τοῦ Ἰγκὸρ ἔγειραν κ' ἔπεσαν καταγῆς καὶ ὁ στρατός του κωρίστηκε στὴ μέση.

»Οἱ Πολόβτζυ χόρτασαν αἷμα κεῖνη τὴ μέρα. Ροφοῦσαν τὸ αἷμα ἀπὸ τὶς πληγὲς καὶ τῶν νεκρῶν ἀκόμη Ρώσσων...

»Κακιὰ καὶ μαύρη ἦταν ἡ μέρα ἐκείνη ἀδέρφια μου! Ἡ στέππα βάφηκε κόκκινη καὶ τὰ κορμιὰ τῶν Ρώσσων ἔθρεψαν τὰ κοράκια καὶ τοὺς λύκους — ποὺ δὲν μπορούσανε πειὰ νὰ περπατήσουν ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ πάχος!»

**

Ἡ τραγικὴ ἀποτυχία τοῦ Ἰγκὸρ ἐβύθισε σὲ πένθος ὅλο τὸ Κίεβο ! Τὸ γόητρο τῶν Ρωσσικῶν ὅπλων εἶχε σβύσει γιὰ πάντα ! Ἡ Ρωσσικὴ πατρίδα εἶχε ντροπιαστῆ, εἶχε ἀτιμαστῆ, ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ξανασηκώσῃ κεφάλι !

Ἡ ἀπελπισία ἔκανε πολλοὺς γνωστικοὺς ἀνθρώπους νὰ κατακρίνουν τὴν τόλμη τοῦ Ἰγκὸρ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του ποὺ κίνησαν γι' αὐτὸν τὸν τρομερὸ πόλεμο καὶ ἔπαιξαν στὴν τύχη τὸ μέλλον τῆς πατρίδας τους, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δοξαστοῦν.

Ὅσο γιὰ τὸ μεγάλο πρίγκηπα τοῦ Κιέβου, τὸ Σιατοσλαῦο τὸν Γ', ποὺ εἶχε προαισθανθῆ τὴν ἐκβασι αὐτοῦ τοῦ πολέμου ἀπὸ ἕνα προφητικὸ ὄνειρο, ἄκουσε μὲ ἀπερίγραπτη λύπη τὴν καταστροφὴ ποὺ ἔπαθε ὁ στρατὸς τῶν δύο νέων.

«Ὢ! Ἰγκὸρ καὶ Βσεβολόδ, αἷμα ἀπὸ τὸ αἷμα μου! — ἀνεφώνησε — σᾶς ἤτανε γραφτὸ ν' ἀτιμασθῆτε πηγαίνοντας νὰ ἐκδικηθῆτε μὲ τὸ τίμιο σιὰ θί σας τοὺς Πολόβτζυ καὶ ν' ἀποκτήσετε δόξα καὶ φήμη μεγάλη!...».

Μὰ δὲν ἦταν ἀπὸ κείνους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ χάνουν εὔκολα τὸ θάρρος των. Ἡ κρίσιμη θέσις τῆς χώρας του τοῦ ἔδωσε θάρρος καὶ δύναμι. Ἐσύναξε ὅλους τοὺς Ρώσσους πρίγκηπες καὶ τοὺς εἶπε :

«Ἐμπρός, πρίγκηπες, σηκῶστε τὸ κεφάλι σας! Φράξετε μὲ τὰ μυτερὰ βέλη σας τοὺς δρόμους ποὺ βγάζουν ἀπὸ τὴ στέππα στὴν πατρίδα μας ! Τρέξετε ὅλοι ἀπάνω στὸν ἐχθρὸ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς Ρωσσίας μας — γιὰ νὰ ἐκδικηθῆτε τὸ αἷμα τοῦ Ἰγκόρ!...»

**

Ἐνῶ στὸ Κίεβο ὁ Σβιατοσλαῦος **προσπαθοῦσε νὰ δώσῃ ἠθικὴ δύναμι στοὺς πρίγκηπές του, ἐκεῖ κάτω, στὴν** πόλι Πουτίβλ, ἡ γυναῖκα τοῦ Ἰγκόρ, ἡ κόρη τοῦ πρίγκηπος τῆς Γαλικίας, θρηνολογάει καὶ λέει:

«Θὰ γίνω μικρὸ πουλάκι καὶ θὰ πετάξω στὸ Δὸν τὸν ποταμό, νὰ πάρω νερὸ νὰ πλύνω τὴν πληγὴ τοῦ ἀντρός μου.

»Ὢ! ἄνεμε ποὺ φυσομανᾶς, ὦ! ἄνεμε ποὺ δέρνεις τῶν δένδρων τὶς κορυφές ! Γιατί, Θεέ μου, νὰ φυσᾶς τόσο δυνατά ; Γιατί σηκώνεις στ' ἀνάλαφρα φτερά σου τὰ βέλη τῶν Πολόβτζυ ποὺ πᾶνε νὰ πληγώσουν τοὺς πολεμιστὲς τοῦ ἀντρός μου;

»Ὢ! ἥλιε χρυσαφένιε, ὦ ! ἥλιε πορφυρέ! Γιὰ ὅλους λάμπεις, σὲ ὅλους σκορπίζεις τὴ χαρὰ καὶ τὴ ζέστη. Γιατὶ ὅμως νὰ φλογίζῃς τοὺς πολεμιστὲς τοῦ ἀντρός μου ποὺ δὲν θὰ ἔχουν τώρα νερὸ νὰ δροσίσουν τὸ στόμα τους καὶ τὶς πληγές τους;»

**

Μὰ ἔφτασε τέλος ἡ νύχτα ποὺ εἶχε ὁρίσει ὁ Θεὸς γιὰ νὰ δείξῃ στὸν πρίγκηπα Ἰγκὸρ τὸ δρόμο ποὺ ἔπρεπε νὰ πάρῃ γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴ Ρωσσικὴ γῆ, στὸ θρόνο τῶν πατέρων του. Ἦτανε μιὰ σκοτεινὴ καὶ κρύα νύχτα. Ὁ ἄνεμος φυσομανοῦσε. Καὶ ὁ Ἰγκόρ, ἐπωφελούμενος τῆς ἀδιαφορίας τῶν φρουρῶν του, βγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακή, πήδησε σ' ἕνα γοργοπόδαρο ἄλογο καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν πατρίδα του.

Δὲν ἄργησαν ὅμως ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι δραπέτευσε. Τὸν κυνήγησαν, μὰ τὸ ἄλογό του πετοῦσε τόσο γρήγορα, ὥστε δὲν πρόφτασαν νὰ τὸν πιάσουν. Κράτησαν μόνο αἰχμάλωτο τὸ νεαρὸ Βλαδίμηρο, τὸ γυιὸ τοῦ Ἰγκόρ.

Ὁ Χὰν Ἰζὰκ ἐπρότεινε νὰ τὸν σκοτώσουν, μὰ ὁ Χὰν Κοντσάκ, ποὺ ἤξερε ὅτι ὁ νεαρὸς πρίγκηπας ἀγαποῦσε κρυφὰ τὴν κόρη του, ἔκανε τότε τὴ σκέψι νὰ τοὺς παντρέψῃ.

Ἔτσι κ' ἔγινε.

Ἐντωμεταξὺ ὁ Ἰγκὸρ ἔφτασε στὸ Κίεβο καὶ πῆγε νὰ προσκυνήσῃ στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Παναγία γιὰ τὴ σωτηρία του.

Καὶ τὸ «Ποίημα τῆς Ἐκστρατείας τοῦ Ἰγκόρ», τὸ ρωμαλέο αὐτὸ φιλολογικὸ ἀριστούργημα τῆς Ρωσσίας, ἄκουσε μὲ ἀπερίγραπτη λύπη τὴν καταστροφὴ ποὺ ἔπαθε ὁ στρατὸς τῶν δύο νέων.

ΙΝΔΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Μὴν ἐμπιστεύεσαι σὲ φεῖδι, σὲ ἐλέφαντα, σὲ κακὸ συγγενῆ σου, σὲ ξένα χρήματα, σὲ ξένη γυναίκα καὶ στὴ δική σου ἀκόμα ἂν τύχῃ ν' ἀγαπάῃ ἄλλον.

—Ὅποιος εἶνε ἀπὸ καλὸ σπίτι πρέπει νὰ παίρνῃ γυναίκα ἀπὸ τζάκι, ἂς εἶνε κι' ἄσχημη.

—Νὰ μὴν εἶσαι εὐθὺς στὸ χαρακτῆρα. Ὅταν πᾶς ποτὲ στὸ δάσος θὰ ἰδῇς πὼς τὰ ἴσια δέντρα κόβονται, ἐνῶ τὰ στραβὰ μένουν ὁλόρθα πάντα.

—Πουλὶ ποὺ κελαϊδεῖ δὲν διψάει. Ἀρνὶ ποὺ βελάζει θέλει νὰ βυζάξῃ.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας. Γράψατέ μας : Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΑΠΟ ΠΑΛΗΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Ἕνας θίασος ποικιλιῶν στὴ Λίλλη. Οἱ κατώτεροι ἀξιωματικοὶ καὶ μιὰ διαταγὴ τοῦ Φρουράρχου. Ἕνα χαριτωμένο ἐπεισόδιο. Ὁ στρατάρχης ντὲ Σεγκὺρ στὸ Θέατρο. Πῶς κατελάμβαναν τὰ... καθίσματα οἱ ἀξιωματικοί. Ἀπὸ ἔκπληξι σ' ἔκπληξι !... Ὁ ὀξύθυμος ὑπολοχαγός. Μιὰ μονομαχία γίὰ ἀσήμαντη ἀφορμή. Γ' ἀποτελέσματα, κλπ.

Στὴ Λίλλη τῆς Γαλλίας εἶχε πάει κάποτε νὰ δώσῃ μιὰ σειρὰ παραστάσεων ἕνας Παρισινὸς θίασος ποικιλιῶν. Οἱ νεαροὶ ἀνθυπολοχαγοὶ καὶ ὑπολοχαγοὶ τῆς φρουρᾶς τῆς πόλεως, ἐνθουσιασμένοι ποὺ μποροῦσαν ἔτσι νὰ ξεσκάσουν λίγο ἀπὸ τὴ μονοτονία τῆς ἐπαρχιακῆς ζωῆς, ἐπήγαιναν κάθε βράδυ στὸ θέατρο κ' ἔπιαναν τὶς καλύτερες θέσεις τῆς πλατείας. Μὲ τὸν τρόπο ὅμως αὐτὸν συνέβαινε τὸ ἄτοπο ὥστε οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ νὰ μὴ βρίσκουν πολλὲς φορὲς θέσι στὸ θέατρο. Καὶ ὁ φρούραρχος τῆς πόλεως, θέλοντας νὰ διορθώσῃ τὸ ἄτοπο, ἐξέδωκε μιὰ διαταγή, διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγόρευε στοὺς κατωτέρους ἀξιωματικοὺς νὰ κάθωνται στὶς πρῶτες σειρὲς τῆς πλατείας πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τῆς α' πράξεως.

Ἡ αὐθαίρετη αὐτὴ διαταγὴ ἐπροκάλεσε, ὅπως ἦταν φυσικό, ἐξέγερσι στὶς τάξεις τῶν ἀξιωματικῶν. Οἱ ἀνώτεροι μάλιστα ἀξιωματικοί, ἂν καὶ γι' αὐτοὺς εἶχε ἐκδοθῆ ἡ διαταγή, ἀποφάσισαν, ἀπὸ ἐπιποτισμό, γιὰ νὰ μὴν προσβάλουν τοὺς κατωτέρους συναδέλφους των, νὰ μὴν κάθωνται καὶ αὐτοὶ στὶς πρῶτες σειρὲς πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τῆς α' πράξεως.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ συμβῇ ἕνα χαριτωμένο ἐπεισόδιο στὸ περίφημο ἱστορικὸ καὶ στρατάρχη κόμητα ντὲ Σεγκύρ. Ἂς ἀφήσουμε ὅμως τὸν ἴδιο νὰ τὸ διηγηθῇ, ὅπως τὸ ἀναφέρει στὰ «Ἀπομνημονεύματά» του :

«Ἐπειδὴ μόνο πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχα φτάσει ἀπὸ τὸ Παρίσι — γράφει ὁ ντὲ Σεγκὺρ — ἀγνοοῦσα τὴ διαταγὴ αὐτὴ τοῦ φρουράρχου τῆς Λίλλης καὶ τὴν ἀγανάκτησι ποὺ εἶχε προκαλέσει στὶς τάξεις τῶν ἀξιωματικῶν τῆς πόλεως αὐτῆς. Στὴ Λίλλη ἔφτασα τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσῃ ἡ παράστασις στὸ θέατρο. Μὴ ἔχοντας πῶς ἀλλιῶς νὰ περάσω τὴ βραδειά μου, διευθύνθηκα σ' αὐτὸ καὶ ἀγόρασα ἕνα εἰσιτήριο «διακεκριμένης» θέσεως. Ὅταν μπῆκα μέσα στὴν αἴθουσα παραξενεύθηκα βλέποντας ὅτι ἡ τρεῖς πρῶτες σειρὲς τῆς πλατείας ἦσαν ἄδειες, ἐνῶ ὅλη ἡ ἄλλη αἴθουσα ἦταν ἀφιχτικῶς γεμάτη ἀπὸ κόσμο. Ἡ ἔκπληξίς μου μεγάλωσε ἀκόμη περισσότερο, ὅταν παρατήρησα ὅτι ἐπάνω σ' ὅλα τὰ καθίσματα τῶν πρώτων σειρῶν ἦσαν τοποθετημένα διάφορα πιλήκια ἀξιωματικῶν. Τὰ πιλήκια αὐτά, καθὼς πληροφορήθηκα κατόπιν, τὰ εἶχαν τοποθετήσει οἱ κάτοχοι τους γιὰ νὰ κρατήσουν τὴ θέσι τους, καταστρατηγῶντας μὲ τὸν ἔξυπνο αὐτὸν τρόπο τὴν ἀπαγορευτικὴ διαταγὴ τοῦ φρουραρχείου.

Ἐκάθησα ὡστόσο σὲ μιὰ θέσι κα ἄρχισα νὰ παρακολουθῶ τὴν παράστασι. Σὲ λίγο ὅμως νέα ἐκπλήξεις μὲ περίμενε. Ὅταν ἐτελείωσε ἡ παράστασις καὶ ἔπεσε ἡ αὐλαία, ἕνα πλῆθος νεαρῶν ἀξιωματικῶν εἰσώρμησε ἀπ' ὅλες τὶς γωνίες τῆς αἰθούσης καὶ κατέλαβε τὰ πρῶτα καθίσματα ! Ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ ὑπολοχαγὸς ντὲ λὰ Βιλνέβ, διευθύνθηκε πρὸς τὸ μέρος μου καὶ μοῦ εἶπε :

—Ἐρρίξατε, κύριε, τὸ πιλήκιό μου, τὸ ὁποῖο βρισκόταν ἐπάνω στὴν καρέκλα σας !

Πράγματι, καθὼς εἶχα καθίσει ἀπρόσεχτα, εἶχα ρίξει τὸ πιλήκιό του κάτω. Ἔσκυψα, τὸ ἐσήκωσα καί, δίνοντάς του το, τὸν παρεκάλεσα, μὲ μεγάλη εὐγένεια, νὰ μὲ συγχωρήσῃ. Αὐτὸς ὅμως, μὲ ὕφος πολὺ νευρικό, μοῦ ἀπάντησε ὅτι, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ τέτοια αὐθάδεια ἐκ μέρους μου, δὲν μποροῦσε νὰ ἱκανοποιηθῇ μὲ μιὰ ξερὴ αἴτησι συγγνώμης.

—Μετὰ τὴν παράστασι, τοῦ ἀπάντησα τότε, εἶμαι πρόθυμος νὰ ἐξηγηθῶ μαζύ σας διαφορετικά. Δὲν φαντάζομαι ὅμως ἡ ἐξήγησις αὐτὴ νὰ εἶνε ἱκανοποιητικὴ γιὰ σᾶς.

Ὁ νεαρὸς ὑπολοχαγὸς κάθησε στὴ

διπλανή μου θέσι καὶ δὲν εἶπε τίποτα. Δὲν εἶχε τὴν ὑπομονὴ ὅμως νὰ περιμένῃ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως. Σὲ μέσον τῆς β' πράξεως σηκώθηκε ξαφνικὰ ἀπὸ τὴ θέσι του καὶ μοῦ ἔκανε νόημα νὰ τὸν ἀκολουθήσω.

Ὅταν βρεθήκαμε στὸ δρόμο, προχωρήσαμε λίγο σιωπηλοί. Ὁ νεαρὸς ἀντιπαλός μου ὅμως, ἂν καὶ ξύθυμος, κατὰ βάθος εἶχε πολὺ καλὴ καρδιά.

—Μὰ τὸ Θεό! μοῦ εἶπε ξαφνικὰ ἔμεινε γιὰ λίγο σκεπτικός, νομίζετε πὼς εἴμαστε τσελιοί ; Πᾶμε γαίνουμε τώρα νὰ πετσοκοψτοῦμε γι τοι, γιὰ μιὰ ἀσήμαντη ἀφορμή, γι ἕνα καπέλλο ποὺ ἔπεσε κάτω!...

Ἡ σκέψις σας αὐτὴ εἶνε πολὺ σωθῆ, τοῦ ἀπάντησα, δυστυχῶς ὅμως τὴν ἐκλάμτε πολὺ ἀργά!... Μιὰ φορὰ ἀρχίσαμε, πρέπει νὰ ξεμπερδεύουμε.

—Ὅπως θέλετε, μοῦ εἶπε τότε ὁ

ντὲ λὰ Βιλνέβ. Ἂς βγοῦμε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι.

—Καθόλου, τοῦ εἶπα. Εἶνε ἀργὰ ἡ ὥρα καὶ ὅποιος ἀπὸ τοὺς δυὸ μας πληγωθῇ δὲν εἶνε σωστὸ νὰ μείνῃ μόνος κ' ἔρημος στὴν ἐρημιά... Ἂς χτυπηθοῦμε ἐδῶ κοντά, σὲ καμμιὰ σκοτεινὴ γωνιά...

—Μὰ δὲν ξέρετε ὅτι ἡ μονομαχία ἀπαγορεύεται αὐστηρότατα;

—Τὸ ξέρω. Προκειμένου ὅμως ν' κάμῃ κανεὶς μιὰ τρέλλα, καλύτερα νὰ ξεμπερδεύῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.

Σὲ λίγο βρήκαμε τὴ σκοτεινὴ γωνιὰ ποὺ μᾶς χρειαζόταν, κι' ἀρχίσαμε νὰ χτυπόμαστε. Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ σπαθί μου μπῆκε βαθειὰ μέσα στὸ μηρὸ τοῦ ἀντιπάλου μου, ὁ ὁποῖος κλονίστηκε καὶ λίγο ἔλειψε νὰ πέσῃ κάτω. Ὡστόσο ἤθελε νὰ ἐξακολουθήσουμε τὴ μονομαχία, ἂν καὶ δὲν μποροῦσε νὰ σταθῇ στὰ πόδια του ἀπὸ τοὺς πόνους. Ἐπειδὴ ὅμως ἐγὼ ἀρνήθηκα, στηρίχθηκε στὸ μπράτσο μου γιὰ νὰ περπατήσῃ καὶ ἀπομακρυνθήκαμε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ὅταν μπήκαμε στὰ φῶτα, παρετήρησα ὅτι ἦταν γεμάτος αἵματα. Ἐκάλεσα ἀμέσως ἕνα ἀμάξι καὶ μὲ πολὺ κόπο κατώρθωσα νὰ τὸν ἀνεβάσω σ' αὐτό. Ἐτοιμάστηκα νὰ λάβω κ' ἐγὼ θέσι κοντά του. Αὐτὸς ὅμως μὲ ἐμπόδισε.

—Ἐξακολουθεῖτε νὰ εἶσθε θυμωμένος μαζύ μου ; τὸν ρώτησα μὲ ἔκπληξι.

—Καθόλου, μοῦ ἀπάντησε. Εἶμαι ἴσως ἐπιπόλαιος, λίγο παράξενος καὶ πεισματάρης, δὲν εἶμαι ὅμως ἄνοη..

"Οχι μόνον λοιπὸν δὲν σᾶς κρατῶ κάκια, ἀλλὰ θέλω νὰ τιμωρήσω ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτό μου περισσότερο ἀπ' ὅ,τι μὲ τιμωρήσατε σεῖς. Ὅλο τὸ ἄδικο τὸ ἔχω ἐγώ. Σᾶς ἐτροκάλεσα χωρὶς κανένα σοβαρὸ λόγο. Γι' αὐτὸ ἀπαιτῶ, ἔστω καὶ γιὰ δέκα λεπτὰ μόνο, νὰ γυρίσετε στὸ θέατρο καὶ νὰ ξανακαθίσετε στὴν καταμεμένη θέσι ποὺ ἔγινε ἀφορμὴ τῆς μονομαχίας. Κατόπιν, ἂν θέλετε, μπορεῖτε νὰ ἔλθετε νὰ μὲ περιτοιηθῆτε! Θὰ τὸ θεωρήσω μεγάλη μου τιμὴ κ' εὐχαρίστησι αὐτό. "Αν δὲν ἐκτελέσετε ὅμως τὴν ἐπιθυμία μου, ἔχω λάβει τὴν ἀπόφασι νὰ μὴ σᾶς ξαναϊδῶ ποτέ μου!...

Τοῦ κάκου τοῦ εἶπα τότε ὅτι δὲν μποροῦσα νὰ τὸν ἀφήσω σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι, χωρὶς κάν νὰ ξέρω ὅτι ἦταν ἐκτὸς κινδύνου. Εἰς ἀπάντησιν, ὁ πεισματάρης ὑπολοχαγὸς ἔκλεισε τὴν πορτιέρα τοῦ ἀμαξιοῦ, ἐνῶ συγχρόνως μοῦ ἔλεγε τὴ διεύθυνσι τοῦ σπιτιοῦ του.

Γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω, ξαναγύρισα στὸ θέατρο. Ἐκάθησα στὴ θέσι μου καὶ μετὰ μιὰ ὥρα πῆγα στὴ διεύθυνσι ποὺ μοῦ εἶχε δώσει.

Εὐτυχῶς δὲν ἦταν πολὺ σοβαρὰ πληγωμένος. Μετὰ ἕνα μῆνα εἶχε γίνει καλά.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΗΛΙΟΥ

ΠΩΣ ΑΝΑΤΡΕΦΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΖΟΥΝ ΟΙ ΓΚΕΪΣΣΕΣ

Ἡ ἐσφαλμένη ἀντίληψις ποὺ ἐπικρατεῖ στὴν Εὐρώπη γιὰ τὶς γκέϊσσες. Ποιὰ εἶνε ἡ πραγματικὴ δουλειά τους. Τί μαθαίνουν ἡ γκέϊσσες στὰ εἰδικὰ σχολεῖα. Οἱ χοροί, τὰ τραγούδια, ἡ ποίησις καὶ ἡ ἀνθοδετική. Οἱ μάϊκος καὶ ἡ γκέϊσσες. Οἱ πολυτελεῖς τουαλέττες τους. Σκράντα χιλιάδες δραχμὲς γιὰ κιμονό. Ἡ γκέϊσσες καὶ ἡ ἠθική τους, κλπ.

Ἐμεῖς οἱ Εὐρωπαῖοι ἔχουμε σχηματίσει γιὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς ἀπολύτως ἐσφαλμένες ἀντιλήψεις. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἐσφαλμένη εἶνε καὶ ἡ ἰδέα ποὺ ἔχουμε γιὰ τὶς γκέϊσσες, τὰ ἐξωτικὰ αὐτὰ λουλούδια ποὺ ἀνθίζουν μόνο στὴ μακρυνὴ Ἰαπωνία. Ἔτσι ὅλοι μας νομίζουμε πὼς ἡ γκέϊσσα εἶνε ἕνα εἶδος κοριτσιοῦ ἐλαφρῶν ἠθῶν, ποὺ ἐργάζεται στὰ Ἰαπωνικὰ τεϊοπωλεῖα, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα εἶνε μιὰ νέα ἀμέμπτου ἠθικῆς, ἡ ὁποία ἀντικαθιστᾶ τὴν Ἰαπωνίδα οἰκοδέσποινα στὰ καθήκοντά της.

Ὡστόσο, γιὰ ν' ἀντιληφθῇ κανεὶς καλὰ τί ἀκριβῶς εἶνε ἡ γκέϊσσα, πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὰ Ἰαπωνικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, τὰ ὁποῖα εἶνε πράγματι πολὺ περίεργα.

Ὁ Ἰάπων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Εὐρωπαῖο καὶ πρὸς τὸν Ἀμερικανό, ἅμα θέλει νὰ δεχθῇ τὴν ἐπίσκεψι ἑνὸς γνωστοῦ του ἢ κ' ἑνὸς ξένου, δὲν τὸν καλεῖ ποτὲ στὸ σπίτι του. Τοῦ ὁρίζει ἁπλούστατα ὡς τόπον ἐπισκέψεως ἕνα ἀπὸ τὰ ἄπειρα τεϊοποτεῖα τῆς πόλεώς του. Ἐκεῖ δὲ δέχεται τὴν ἐπίσκεψι, ὅπως ἐμεῖς θὰ τὴν δεχόμαστε στὸ σπίτι μας. Συγχρόνως ὅμως, μιὰ παληὰ Ἰαπωνικὴ συνήθεια ἐπιβάλλει νὰ μὴν ἀκολουθοῦν ποτὲ τὸν Ἰάπωνα οὔτε ἡ σύζυγός του, οὔτε τὰ ἄλλα θηλυκὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἐπομένως ὁ καλῶν θὰ ἔμενε μόνος του μὲ τὸν προσκεκλημένο του καὶ θὰ φρόντιζε μόνος του νὰ τὸν διασκεδάσῃ καθ' ὅλη τὴν ὥρα ποὺ θὰ διαρκοῦσε ἡ ἐπίσκεψις — πρᾶγμα βέβαια πολὺ δύσκολο καὶ κάπως ἀνιαρό. Μὰ στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἡ γκέϊσσες τοῦ παρουσιάζονται ὡς σανὶς σωτηρίας. Ἡ δουλειὰ ὅμως τῆς γκέϊσσας δὲν εἶνε νὰ χορεύῃ καὶ νὰ τραγουδῇ γιὰ νὰ διασκεδάζῃ τοὺς θαμῶνας τοῦ τεϊοποτείου, ἀλλὰ νὰ κάθεται στὸ ἴδιο τραπέζι μαζύ τους καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰ καθήκοντα τῆς κυρίας ἐκείνου ποὺ δέχεται τὴν ἐπίσκεψι.

Ὅταν λοιπὸν ἕνας Ἰάπων καλέσῃ μερικοὺς ξένους σὲ γεῦμα ἢ σὲ τσάϊ, ἀπέναντι σὲ κάθε ξένο του θὰ καθήσῃ καὶ μιὰ γκέϊσσα, ἡ ὁποία θὰ τὸν διασκεδάσῃ μὲ τὸν πιὸ χαριτωμένο καὶ εὐγενικὸ τρόπο καὶ θὰ μπορέσῃ νὰ συζητήσῃ μαζύ του ἐπάνω σὲ κάθε θέμα. Μέσ' στὸ πρόγραμμα τῆς διασκεδάσεως εἶνε καὶ κανένα τραγουδάκι ποὺ θὰ τραγουδήσῃ μιὰ γκέϊσσα ἢ ἕνας χορὸς ποὺ θὰ χορέψῃ μιὰ Μάϊκο. Γιατὶ πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι ἡ γκέϊσσα ποτέ της δὲν χορεύει, τραγουδάει μόνο. Αὐτὲς ποὺ χορεύουν εἶνε ἡ μάϊκο, ὁποίες θεωροῦνται κατὰ ἕνα βαθμὸ παρακάτω ἀπὸ τὶς γκέϊσσες.

Πῶς γίνονται ὅμως γκέϊσσες ἡ μικρὲς Ἰαπωνίδες;

Ἡ μέλλουσα γκέϊσσα πρέπει πρῶτα - πρῶτα, ἀπὸ μικρὸ παιδάκι ἡλικίας 5—6 ἐτῶν, νὰ δείξῃ ὅτι ἔχει πραγματικὸ ταλέντο γιὰ τὴ μουσικὴ καὶ γιὰ τὸ χορό καὶ νὰ δείχνῃ ὅτι θὰ γίνῃ ὥμορφη καὶ ἔξυπνη σὰν μεγαλώσῃ. Ἅμα λοιπὸν οἱ γονεῖς ἑνὸς κοριτσιοῦ ἀντιληφθοῦν πὼς ἐκεῖνο ἔχει πραγματικῶς τὰ προσόντα αὐτά, τὸ πηγαίνουν σ' ἕνα σχολεῖο γιὰ γκέϊσσες, μὲ τὸ ὁποῖο κάνουν συμβόλαιο γιὰ ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα, 15—20 ἐτῶν. Ἔτσι, ἂν τὸ κοριτσάκι εἶνε 6 ἐτῶν ὅταν μπῇ στὸ σχολεῖο, τὸ συμβόλαιό του θὰ λήξῃ ὅταν γίνῃ 21 ἔτους, ὁπότε εἶνε ἐλεύθερο νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι του, ἅμα θέλῃ, ἢ νὰ μείνῃ στὴ θέσι του.

Δύο Μάϊκος

Τὰ δυστυχισμένα ὅμως κοριτσάκια τὰ βρίσκουν πολὺ δύσκολα, ἰδίως κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια, στὰ σχολεῖα αὐτά, ὄχι γιατὶ τὰ κακομεταχειρίζονται, ἀλλὰ γιατὶ τὰ ἐπιβάλλουν νὰ μάθουν ἕνα σωρὸ πράγματα. Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ μάθουν μουσική. Σύμφωνα μὲ τὰ αὐστηρῶς τηρούμενα Ἰαπωνικὰ ἔθιμα, ἡ γκέϊσσες πρέπει νὰ μάθουν νὰ παίζουν τρία ὄργανα, οὔτε περισσότερα, οὔτε λιγώτερα!... Πρῶτα ἕνα εἶδος κιθάρας μὲ πολὺ μακρὺ λαιμό, ὕστερα ἕνα εἶδος τυμπάνου ποὺ τὸ λένε τάϊκο καὶ τρίτον ἕνα ἄλλο διπλὸ τύμπανο ποὺ λέγεται Σουζοῦμι. Τὴ μουσικὴ τὴ συνοδεύει πάντοτε ὁ χορός, οἱ δὲ Ἰαπωνικοὶ χοροὶ εἶνε φοβερὰ δύσκολοι στὴ διδασκαλία τους, γιατὶ ἀποτελοῦνται ἀπὸ αὐστηρότατα διαγεγραμμένες κινήσεις πολὺ παραμένουν ἡ ἴδιες ἀπὸ τὰ παληὰ τὰ χρόνια.

Τὸ δυσκολώτερο ὅμως ἀπ' ὅλα γιὰ τὶς μικροῦλες γκέϊσσες εἶνε τὰ μαθήματα ποὺ λαμβάνουν γιὰ νὰ μάθουν ὅλα ὅσα θεωροῦνται ἀπαραίτητα γιὰ μιὰ μορφωμένη Ἰαπωνίδα. Τὸ πρῶτο πρ. ποὺ πρέπει νὰ μάθῃ ἡ γκέϊσσα, εἶνε τὸ νὰ γράφῃ... ποιήματα, γιατὶ τίποτα δὲν ἐνθουσιάζει τόσο τὸν Ἰάπωνα, ὅσο ἕνα αὐτοσχέδιο ποίημα. Ἔπειτα πρέπει νὰ διδαχθῇ ὅλη τὴν πολύπλοκη διαδικασία τῆς προετοιμασίας καὶ τοῦ σερβιρίσματος τσαγιοῦ, πρᾶγμα ποὺ θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς Ἰάπωνας ὡς ἕνα εἶδος θρησκευτικῆς τελετῆς. Ἐπὶ πλέον πρέπει νὰ διδαχθῇ καὶ τὴν ἀνθοδετική, τὴν ὁποίαν οἱ Ἰάπωνες ἔχουν ἀναγάγει σὲ πραγματικὴ ἐπιστήμη. Ἔτσι, σὲ ἡλικία 12—13 ἐτῶν, ἡ μικρὴ Ἰαπωνίδα ἔχει τελειώσει τὶς πρῶτες σπουδές της καὶ λαβαίνει τὸ βαθμὸ τῆς μάϊκο, τῆς χορευτρίας δηλαδή.

Μερικὲς ἀπὸ τὶς διασημότερες γκέϊσσες καὶ μάϊκος τοῦ Κιότο.

Ἡ μάϊκο διακρίνονται ἀπὸ τὶς γκέϊσσες χάρις στὸ ἐντελῶς διαφορετικὸ ντύσιμό τους. Τὸ πιὸ χαρακτηριστικὸ διακριτικό τους εἶνε τὸ ὄμπι, ἡ γνωστὴ πλατειὰ ζώνη, τὴν ὁποίαν ἡ μάϊκο δὲν τὴν δένουν σὲ φιόγκο πίσω, ἀλλὰ τὴν δένουν ὥστε νὰ φαίνεται σὰν μαξιλαράκι, καὶ νὰ τὶς κάνῃ μάλιστα καὶ... λιγάκι καμπούρες!...

Μόλις γίνῃ μάϊκο, ἡ μικρὴ μαθήτρια θὰ πατήσῃ γιὰ πρώτη φορὰ τὸ πόδι της στὸ τεϊοποτεῖο. Θὰ πάῃ ὅμως σ' αὐτὸ μαζὺ μὲ ἄλλες συντρόφισές της καὶ συνοδευομένη ἀπὸ μιὰ ἐπιμελήτρια, ἡ ὁποία θὰ τὶς ἐπιτηρῇ αὐστηρότατα καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἑορτῆς καὶ θὰ τὶς φέρῃ τὸ βράδυ πίσω στὸ σχολεῖο τους. Μιὰ μάϊκο ἢ μιὰ γκέϊσσα σὲ τεϊοποτεῖο, χωρὶς ἐπιμελήτρια, εἶνε γιὰ τοὺς Ἰαπωνέζους ἕνα πρᾶγμα τόσο ἀδύνατο, ὅσο εἶνε γιὰ μᾶς ἕνα παιδάκι δύο ἐτῶν νὰ τρέχῃ μόνο του στὸ δρόμο. Γι' αὐτὸ τὰ σχολεῖα γκεϊσσῶν ἀναλαμβάνουν, ὑπ' εὐθύνην τους τὴν ἠθικὴ τῶν κοριτσιῶν ποὺ τοὺς ἐμπιστεύονται οἱ γονεῖς τους. Κι' ἀκόμη γιατὶ μιὰ καλὴ γκέϊσσα καὶ μιὰ καλὴ μάϊκο ἀποτελοῦν ἕνα σπουδαῖο κεφάλαιο γιὰ τὸ σχολεῖο, τὸ ὁποῖον θὰ χαθῇ ἐν ἢ περιπτώσει ἡ γκέϊσσα δὲν εἶνε ἀμέμπτου ἠθικῆς.

Σὲ ἡλικία 18 ἐτῶν, ἡ μικρὴ μάϊκο ἀλλάζει τὴν ἐνδυμασία της μὲ τὴν πολὺ ἁπλούστερη ἐνδυμασία τῆς γκέϊσσας καὶ γίνεται πειὰ γκέϊσσα. Ἡ γκέϊσσες δὲν φοροῦν τὰ πολύχρωμα καὶ παρδαλλὰ φορέματα, ὅπως νομίζουμε ἐμεῖς. Εἶνε ντυμένες ἁπλᾶ καὶ σοβαρά, ὅπως κάθε Ἰαπωνίδα κυρία, τὸ πολὺ δὲ νὰ ἔχουν τὸ κιμονό τους στολισμένο μὲ μικρὰ ζωγραφισμένα στάνια φορῶν μόνον ἡ μάϊκο. Ἄλλα χρώματα, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀντιπορεύεται πειὰ μὲ τὰ γοῦστα τῶν σημερινῶν Ἰαπώνων. Ἡ τουαλέττες δέ, εἶνε πραγματικῶς πανάκριβες! Τὸ κοστούμι μιᾶς γκέϊσσας, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα ἐσωτερικὸ κιμονό, ἕνα ἐξωτερικὸ κιμονὸ καὶ ἕνα ὄμπι, δηλαδὴ περίπου 40.000 δραχμές, ποσὸν πραγματικῶς μυθῶδες. Καὶ ἐπειδὴ μιὰ γκέϊσσα θεωρεῖ δυστυχισμένο ἐαυτό της ἅμα βρίσκεται ἀναγκασμένη νὰ φορέσῃ πολλὲς φορὲς τὸ ἴδιο κιμονό, εἶνε εὐνόητο ὅτι τὰ χρήματα ποὺ ξοδεύουν τὰ μικρὰ αὐτὰ κορίτσια γιὰ τὶς τουαλέττες τους ἀνέρχονται σὲ ἀφάνταστα ποσά!

Ἡ μάϊκο καὶ ἡ γκέϊσσες δὲν ἐπιτροῦνται μόνο ἀπὸ τὴ διεύθυνσι τοῦ σχολείου των, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἀπὸ εἰδικὴ ὑπηρεσία καθωρισμένη ἀπὸ τὴ κυβέρνησι, ἡ ὁποία ἀνακατεύεται σὲ ὅλα, ἀκόμη καὶ στὰ ζητήματα τῆς τουαλέττας των! Ἔτσι, κατὰ τὸ 1925, ποὺ ἦταν ἔτος οἰκονομικῆς κρίσεως γιὰ ὅλη τὴν Ἰαπωνία, βγῆκε, λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ Νέο ἔτος — τὴν κυριώτερη γιορτὴ τῶν Ἰαπώνων — ἕνα αὐτοκρατορικὸ οὐκάζιο, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύετο στὶς γκέϊσσες ν' ἀγοράσουν κατὰ τὸ δίδαστημα τοῦ ἔτους αὐτοῦ φορέματα ποὺ νὰ στοιχίζουν περισσότερο ἀπὸ 600 γιὲν (18000 δραχμὲς περίπου). Τὸ διάταγμα αὐτὸ ἐξεδόθη ἐπειδή, ἐξ αἰτίας τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, δὲν ἦταν κάθε γκέϊσσα σὲ θέσι νὰ ξοδέψῃ 2000 καὶ 8000 γιὲν γιὰ τὴν τουαλέττα της.

Ἅμα περάσουν τὰ χρόνια ποὺ ὁρίζει τὸ συμβόλαιο μὲ τὸ σχολεῖο, μπορεῖ κάθε γκέϊσσα εἴτε νὰ ἀνανεώσῃ τὸ συμβόλαιό της, εἴτε νὰ παντρευθῇ, εἴτε νὰ πάῃ σὲ ἄλλο κατάστημα. Ἐὰν ἔχῃ πραγματικὸ ταλέντο γιὰ γκέϊσσα, τότε ἡ δρᾶσις της ἀρχίζει ἀπὸ ἐκείνη τὴν ὥρα. Ἡ διασημότερες καὶ ἀκριβώτερες γκέϊσσες ἔχουν κατὰ μέγα μέρος περάσει τὰ τριάντα.

**

Καὶ τώρα ἂς ἔρθουμε σ' ἕνα ἄλλο σπουδαῖο ζήτημα.

Εἶνε πραγματικῶς τόσο αὐστηρῶν ἠθῶν ἡ γκέϊσσες; Καὶ πῶς συμβαίνει ὥστε νὰ ἔχουν ἀποκτήσῃ τόσο κακὴ φήμη στὴν Εὐρώπη;

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι, παρ' ὅλο ποὺ ἡ γκέϊσσες ἐπιτηροῦνται αὐστηρότατα, δὲν ἔχουν ὡστόσο καμμιὰ ὑποχρέωσι νὰ ζοῦν καὶ σὰν καλόγριες. Ἀπὸ τὸ χαρακτῆρα κάθε γκέϊσσας ἐξαρτᾶται νὰ ἔχῃ ἕναν ἢ περισσοτέρους θαυμαστάς. Πάντως ὅμως δὲν παρεκτρέπονται σχεδὸν ποτέ, γιατὶ μιὰ γκέϊσσα ποὺ δὲν δίνει μεγάλη προσοχὴ στὴν ἠθική της, χάνει γρήγορα καὶ τὴ φήμη της καὶ τὴ θέσι της! Κανένας ἀξιοπρεπὴς Ἰάπων δὲν θὰ καλέσῃ ποτὲ στὸ τραπέζι του μιὰ γκέϊσσα ποὺ νὰ ἔχῃ κακὴ φήμη.

Ἐξαιρετικὰ δύσκολο καὶ σπάνιο εἶνε νὰ συνάψῃ σχέσεις μὲ μιὰ γκέϊσσα ἕνας λευκός. Ὡς παράδειγμα ἀρκεῖ ν' ἀναφέρουμε τὴν περίπτωσι τοῦ γυιοῦ τοῦ παμπλούτου Ἀμερικανοῦ Τραπεζίτου Πιέρποντ Μόργκαν. Ὁ νεαρὸς αὐτὸς δολλαριοῦχος ἐρωτεύθηκε τρελλὰ μιὰ ἀπὸ τὶς γνωστότερες γκέϊσσες, τὴν «Γιούκι Σὰν» (δεσποινίδα «νεραΐδα τῆς χιόνος»). Ἐπειδὴ ὅμως, παρ' ὅλα του τὰ ἑκατομμύρια, δὲν μπόρεσε νὰ τὴν κάνῃ νὰ δεχθῇ μὲ ἄλλο τρόπο τὸν ἔρωτά του, γι' αὐτὸ στὸ τέλος ἀναγκάσθηκε νὰ τὴν παντρευθῇ μὲ κάθε ἐπισημότητα.

Ἡ Ἰαπωνίδες, τὶς ὁποῖες θεωροῦν οἱ Εὐρωπαῖοι γιὰ γκέϊσσες, δὲν εἶνε ἡ πραγματικὲς γκέϊσσες. Εἶνε ἡ λεγόμενες Νιμάϊ Κδανζατσοῦ. Τὰ κορίτσια αὐτὰ ἔχουν μάθει ὡρισμένους χοροὺς καὶ ὑπηρετοῦν ὡς σερβιτόρες, νὰ ποῦμε, στὰ τεϊοποτεῖα, Μ' αὐτὲς δὲ πραγματικῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ διασκεδάσῃ ἐλεύθερα, πρᾶγμα ποὺ δὲν συμβαίνει ποτὲ μὲ τὶς γκέϊσσες...

ΕΝΑΣ ΤΙΜΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Ὁ Μέγας Ναπολέων παρήγγειλε κάποτε στὸν ἀτεγκτο δικαστὴ Κλαδιὲρ νὰ ἐκδώσῃ καταδικαστικὴ ἀπόφασι ἐναντίον τοῦ ἀθῴου στρατηγοῦ Μαρφῆ, βεβαιώνοντάς τον ὅτι ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόφασι θὰ συγχωροῦσε τὸν κατάδικο.

—Ἀλλ' ἐμένα, ποιός θὰ μὲ συγχωρήσῃ;... τὸν ρώτησε ὁ Κλαδιέρ.

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

— Πετεινοί, γάτες, πιάνα...

Ἀπὸ μιὰ μεγάλη Ἀγγλικὴ ἐφημερίδα παραλαμβάνουμε τὴν παρακάτω περιεργοτάτη εἴδησι:

Ἕνας Λοντρέζος, ὀνομαζόμενος Νάϊτ, εἶχε ἀγοράσει τὸν περασμένο Ἀπρίλη μερικὲς κότες καὶ τρεῖς πετεινούς. Κάποιος γείτονάς του ὅμως, ὁ ὁποῖος ὀνομαζόταν Τζάϊκιν, τοῦ παραπονέθηκε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ γιατὶ τὸν ξυπνοῦσαν οἱ πετεινοὶ μὲ τὸ λάλημά τους τὰ μεσάνυχτα. Ὁ Νάϊτ ὅμως τοῦ ἀπάντησε ὅτι κ' αὐτὸν δὲν τὸν ἄφιναν νὰ κοιμηθῇ οἱ γάτοι του, οἱ ὁποῖοι περπατοῦσαν ὅλη τὴ νύχτα στὰ κεραμίδια τοῦ σπιτιοῦ καὶ τοῦ διέκοπταν τὸν ὕπνο μὲ τὶς συναυλίες τους.

Στὸ τέλος, γιὰ νὰ συμβιβάσῃ τὰ πράγματα, ὁ Νάϊτ ἐδέχτηκε νὰ σφάξῃ τοὺς πετεινούς του ἂν σκότωνε καὶ ὁ γείτονάς του τοὺς γάτους του. Ὁ Τζάϊκιν δέχτηκε τὴ συμφωνία αὐτὴ καὶ πράγματι τὴν ἄλλη μέρα ὁ Νάϊτ ἔσφαξε τὰ κοκόρια του. Ὁ γείτονάς του ὅμως δὲν ἐκράτησε τὸ λόγο του καὶ οἱ γάτοι του ἐξακολουθοῦσαν νὰ ἀπολαμβάνουν τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς. Τότε ὁ Νάϊτ, γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ, ἀγόρασε ἕνα πάνο ἀντὶ ἀρκετῶν λιρῶν. Κάθε φορὰ δὲ ποὺ ἄκουγε τὶ νύχτα νιαουρίσματα γάτων στὰ κεραμίδια του, σηκωνόταν ἀπ' τὸ κρεββάτι του, ἄνοιγε τὸ παράθυρο κ' ἄρχιζε νὰ παίζῃ διαρκῶς τὸ ἴδιο κομμάτι στὸ πάνο, πρᾶγμα ποὺ μποροῦσε νὰ ἐκνευρίσῃ καὶ τὸν ὑπομονετικώτερο ἄνθρωπο. Ὁ Τζάϊκιν, μὴ μποροῦντας νὰ βρῇ ἡσυχία, ἀγόρασε κι' αὐτὸς ἕνα φτηνὸ πάνο, τὸ ὁποῖον ἐφώδιασε μ' ἕνα ἠλεκτρικὸ μηχάνημα ποὺ νὰ παίζῃ διαρκῶς. Μόλις λοιπὸν ἄκουγε τὸ πάνο τοῦ γείτονά του, ἔβαζε κι' αὐτὸς σ' ἐνέργεια τὸ δικό του καὶ κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐδημιουργεῖτο ἕνας ἀνυπόφορος θόρυβος.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ χέρι κουράζεται, ἀλλ' ὄχι καὶ ὁ ἠλεκτρισμός, τὶς πρῶτες μέρες νικητὴς στὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἀνεδείχθη ὁ Τζάϊκιν. Στὸ τέλος ὅμως, ἐπειδὴ ἡ μουσικὴ μονομαχία συνεχιζόταν μὲ πεῖσμα καὶ ὅλη ἡ συνοικία εἶχε ἀναστατωθῇ, ἐπενέβη ἡ ἀστυνομία, ἡ ὁποία κατεδίκασε σὲ πρόστιμο καὶ τοὺς δύο ἀντιπάλους καὶ τοὺς ἀπαγόρευσε τὶς τρομερὲς συναυλίες κατὰ τὸ διάστημα τῆς νύχτας. Ἐκεῖνοι ὅμως ἐξακολουθοῦν τὴν πρωτότυπη μονομαχία τους κατὰ τὶς ὧρες τῆς ἡμέρας, πρᾶγμα ποὺ θ' ἀναγκάσῃ τοὺς γείτονας ν' ἀφήσουν τὰ σπίτια τους, ἂν δὲν ἐπέμβῃ ἐκ νέου ἡ ἀστυνομία ἐπιβάλλοντας ἀπόλυτη σιωπὴ στὰ πάνα τους.

— Ἡ συμβουλὴ τοῦ Αὐτοκράτορος

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκος Ἰωσὴφ, κατεβαίνοντας μιὰ μέρα στὶς οἰναποθῆκες τῶν ἀνακτόρων, εἶδε ἕναν ὑπηρέτη ποὺ φοροῦσε κάτασπρα ροῦχα κ' ἔπινε μαῦρο κρασί. Ὁ ὑπηρέτης, μόλις ἀντίκρυσε μπροστά του τὸν αὐτοκράτορα, τάραξε κ' ἔφησε νὰ πέσῃ κάτω τὸ ποτῆρι, τὸ ὁποῖο ἔσπασε καὶ λέρωσε τὰ ροῦχα του μὲ μερικὲς σταγόνες κρασιοῦ. Ὁ αὐτοκράτωρ τότε πλησίασε τὸν ὑπηρέτη κι' ὄχι μόνο δὲν τὸν ἐμάλλωσε, ἀλλὰ τὸν ἐχάϊδεψε στὸν ὦμο πατρικὰ καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἀπὸ δῶ καὶ μπρός, παλληκάρι μου, πρόσεχε, ὅταν πίνῃς μαῦρο κρασί, νὰ μὴ φορῇς ἄσπρα ροῦχα!...

— Μικρὰ περίεργα

Ὁ ἄνθρωπος ἀνοιγοκλείνει τὰ βλέφαρά του ἐντὸς ἑνὸς ἔτους περίπου 4.000.000 φορές.

Ἕνα ἀσημένιο νόμισμα γίνεται ἄχρηστο ἔπειτα ἀπὸ διαρκῆ κυκλοφορία 27 ἐτῶν.

— Ὅλοι γιατροί!...

Κάποτε ὁ δοὺξ τῆς Φεράρας, σὲ μιὰ φιλικὴ συγκέντρωσι, ἀπηύθυνε στοὺς παρευρισκομένους τὴν ἑξῆς ἐρώτησι:

—Ποιὸ ἐπάγγελμα νομίζετε ὅτι προτιμοῦν οἱ περισσότεροι;

—Τὴν ἰατρική, ἀπάντησε ἀμέσως ὁ γελωτοποιός του.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ δοὺξ δὲν ἐσυμφωνοῦσε μὲ τὴ γνώμη του, ὁ γελωτοποιὸς ἀνέλαβε ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν νὰ τοῦ ἀποδείξῃ πὼς ὁ ἰσχυρισμός του αὐτὸς ἦταν λογικώτατος. Τὴν ἄλλη μέρα λοιπὸν ἔβεσε μ' ἕνα πανὶ τὸ πρόσωπό του καί, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ σπίτι του, διεμηνύησε πρὸς τὰ ἀνάκτορα περνῶντας ἀπὸ τὸν κεντρικώτερο δρόμο τῆς πόλεως. Ὁ πρῶτος γνωστὸς του ποὺ ἀντάμωσε στὸ δρόμο, βλέποντάς τον ἔτσι μαντηλοδεμένο, τὸν ρώτησε τί ἔχει.

—Φοβερὸ πονόδοντο, ὑψηλότατε, ἀπάντησε ὁ γελωτοποιός.

—Φίλε μου, τοῦ εἶπε τότε αὐτός, ξέρω γιὰ τὸν πονόδοντο ἕνα φάρμακο πρώτης τάξεως ποὺ μόλις τὸ πάρῃς ἀμέσως θὰ σοῦ πάψῃ.

—Μὰ κ' ἐσεῖς ἀκόμα κάνετε τὸ γιατρό; φώναξε τότε ὁ γελωτοποιὸς ὀργίζοντας τὸν ἐπίδεμο τοῦ προσώπου του. Καὶ ποῦ νὰ ξέρατε πόσους ἄλλους γιατροὺς συναντήσα ὥσπου νὰ φτάσω ἐδῶ, σὲ διάστημα λιγώτερο ἀπὸ μιὰ ὥρα. Πάνω ἀπὸ διακόσιους!... Νά, ἔχω γράψει τὰ ὀνόματά τους σ' αὐτὸ τὸν κατάλογο... Στοιχηματίζω δὲ ὅτι στὴ Φεράρα θὰ ὑπάρχουν παραπάνω ἀπὸ δέκα χιλιάδες ἄνθρωποι ποὺ κάνουν τὸ γιατρό. Μπορεῖτε νὰ μοῦ βρῆτε σεῖς κανένα ἄλλο ἐπάγγελμα ποὺ νὰ ἔχῃ περισσότερους ὀπαδούς;

Ὁ δοὺξ τῆς Φεράρας, ἀκούγοντας τὰ ἀκατανίκητα αὐτὰ ἐπιχειρήματα, ἀναγκάσθηκε νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὸν ἔξυπνο γελωτοποιό του.

— Ἡ πόλις μὲ τὸν ἕνα ἀστυνομικό

Στὴν Καλλιφορνία ὑπάρχει μιὰ μικρὴ πόλις, ἡ Μπέρκλεϋ, ποὺ ἔχει μόνον ἕνα ἀστυνομικὸ γιὰ τὴν τήρησι τῆς τάξεως καὶ γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν κατοίκων. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ποτὲ ὡς σήμερα δὲν ἔλαβε ἀφορμὴ νὰ ἐξασκήσῃ τὰ ἀστυνομικά του καθήκοντα. Αὐτὸ ὀφείλεται ἴσως στὸ ὅτι στὸ Μπέρκλεϋ ἡ χρῆσις τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ἔχει ἀπαγορευθῇ πρὸ πεντηκονταετίας...

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ο "ΣΥΡΑΝΟ ΝΤΕ ΜΠΕΡΖΕΡΑΚ,,

Ὁ Ἐδμόνδος Ροστὰν πρὶν δώσει τὸν «Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ». Μιὰ ἀπαίτησις τοῦ μεγάλου τραγωδοῦ Κοκλέν. Πῶς ἐγράφη ὁ Συρανό. Σὲ τί χρησιμεύει ἡ ἐρωτική ἀπελπισία ἑνὸς φίλου τοῦ συγγραφέως. Μιὰ περίεργη διδασκαλία τοῦ ἐρωτευμένου. Πῶς ἄλλαξε αἰσθήματα ἡ φίλη τοῦ Ἐδμόνδου. Οἱ φόβοι τοῦ Ροστάν. Τὰ κακὰ προγνωστικὰ γιὰ τὸν Συρανό. Ὁ θρίαμβος κλπ.

Ὁ Ροστὰν ὡς Συρανὸ
(Γαλλογραφία τῆς ἐποχῆς)

Ποιὸς δὲν ξέρει τὸν «Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ», τὸ περίφημο αὐτὸ ἔργο τοῦ Ἐδμόνδου Ροστάν, καὶ ποιὸς δὲν ἔτυχε νὰ ἐνθουσιασθῆ διαβάζοντας ἢ ἀκούγοντας ἀπὸ σκηνῆς τοὺς θαυμασίους στίχους του, ποιὸς δὲν συγκινήθηκε μέχρι δακρύων παρακολουθῶντας τὶς περιπέτειες τοῦ μεγαλομύχου ὅσον καὶ γενναίου αὐτοῦ μυταρᾶ ἥρωος ; Ὁ «Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ» θεωρεῖται ὡς ἡ μεγαλείτερη θεατρικὴ ἐπιτυχία τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος μας, ἡ δὲ προμιέρα του παρέμεινε ἱστορικὴ στὰ θεατρικὰ χρονικά.

Ὁ Ἐδμόνδος Ροστὰν δὲν ἦταν ἄγνωστος στὸ Γαλλικὸ κοινὸν ὅταν παρέδωσε στὸ θέατρο τὸν «Συρανό». Ἀρκετὰ ἔργα του, ὅπως τὸ μονόπρακτο «Ὄνειρο», ἡ «Σαμαρεῖτις», ἡ «Μακρυνὴ Πριγκήπισσα» εἶχαν παιχθῆ ἤδη, εἶχαν ἀρέσει, εἶχαν ἐπιτύχει καὶ ὁ συγγραφεὺς τους εἶχε γίνει πειὰ ἀρκετὰ γνωστός. Μετὰ τὴν προμιέρα τοῦ «Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ» ὅμως ὁ Ἐδμόνδος Ροστάν, ἀπὸ γνωστός, ἔγινε μέσα σὲ λίγες ὧρες διάσημος καὶ ἔνδοξος!...

**

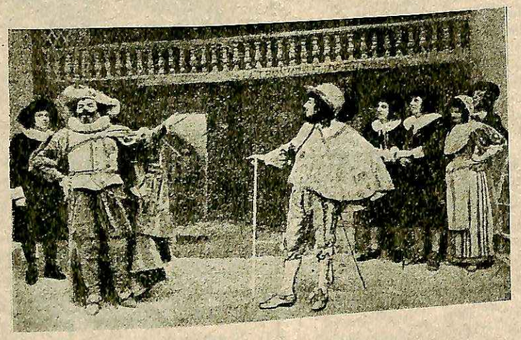
Κατὰ τὴν ἀνάγνωσι τῆς «Μακρυνῆς Πριγκηπίσσης» παρευρίσκετο, ἐκτὸς τῶν ἠθοποιῶν ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ὑποδυθοῦν τὰ πρόσωπα τοῦ ἔργου καὶ μερικῶν στενῶν φίλων του συγγραφέως, καὶ ὁ διάσημος τραγῳδὸς Κοκλέν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀναγνώσεως, ὁ Κοκλέν, ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὸ ἔργο καὶ τοὺς ὡραίους στίχους του, σηκώθηκε ὄρθιος καὶ μὲ τὴν βροντώδη φωνή του φώναξε στὸ Ροστάν :

—Τὸ ἔργο σου εἶνε ὑπέροχο, ἀλλὰ ἀπαιτῶ ἀπὸ σένα νὰ γράψῃς κ' ἕνα ἄλλο ἔργο, στὸ ὁποῖο νὰ πρωταγωνιστήσω ἐγώ.

Ὁ Ροστὰν ἐχαμογέλασε καὶ δὲν εἶπε τίποτα.

Ἐντωμεταξὺ ἡ δοκιμὲς τῆς «Μακρυνῆς Πριγκηπίσσης» συνεχίστηκαν κανονικά, τὸ ἔργο παρεστάθη, ἄρεσε... καὶ τότε μόνο ὁ Ροστὰν θυμήθηκε τὴν «ἀπαίτησι» τοῦ μεγάλου τραγωδοῦ, ἡ ὁποία ἄρχισε πειὰ νὰ τὸν ἀπασχολῆ σοβαρά. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸν ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸ φαινόταν ἀφηρημένος καὶ σκεπτικός, ὅταν, τέλος, μιὰ μέρα, κάποια λάμψις χαρᾶς φώτισε τὰ μάτια του.... Τελείωσε, εἶχε βρῆ πειὰ τὴν ὑπόθεσι τοῦ ἔργου τὸ ὁποῖο θὰ ἔγραφε γιὰ νὰ πρωταγωνιστήσῃ ὁ Κοκλέν. Θὰ «δραματοποιοῦσε» τὴ ζωὴ τοῦ διασήμου Γάλλου ξιφομάχου καὶ ποιητοῦ Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ, τοῦ τραγικοῦ αὐτοῦ ἐρωτευμένου, ὁ ὁποῖος δὲν τολμοῦσε νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματά του στὸ ἴνδαλμα τοῦ ἔρωτός του λόγῳ τῆς τρομερᾶ μεγάλης μύτης του, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ εἶχε προικίσει ἡ φύσις. Θὰ δραματοποιοῦσε τὸ γενναῖο Γασκῶνο πολεμιστή, ὁ ὁποῖος ἀντιπροσωπεύει, σὰν σύμβολο, ὅλα τὰ χαρίσματα τῆς Γαλλικῆς φυλῆς. Κ' ἔτσι ἔγράφη ὁ «Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ».

Τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1897, τὸ ἔργο ἦταν πειὰ ἕτοιμο. Ἕνα βράδυ, κατὰ

Μιὰ σκηνὴ ἀπὸ τὸ Συρανὸ

τὸ διάλειμμα τῆς παραστάσεως, ὁ Ροστὰν ἐπεσκέφθη τὸν Κοκλὲν στὸ καμαρίνι του καὶ τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι ἦταν ἤδη σὲ θέσι νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν «ἀπαίτησί» του: Τὸ ἔργο ποὺ τοῦ εἶχε ζητήσει εἶχε γραφῆ, καὶ μὲ δυὸ λόγια τοῦ ἀφηγήθηκε τὴν ὑπόθεσ' του. Ὁ Κοκλὲν τὸν ἄκουγε σοβαρός. ἐνῶ συγχρόνως «μακιγιαριζόταν» γιὰ τὴν παράστασι, γιὰ νὰ μὴ χάνῃ τὸν καιρό του.

—Πότε ἀρχίζουμε πρόβες; ρώτησε στὸ τέλος τὸ Ροστάν.

Ὁ Ροστὰν τἄχασε καὶ τοῦ ἀπάντησε :

Καλά, δὲν περιμένεις πρῶτα νὰ διαβάσῃς τὸ ρόλο σου, νὰ δῇς ἂν σ' ἀρέσῃ;...

—Δὲν περιμένω τίποτε!... Περιμένω... τὸ ἔργο μόνον... Ἐντὸς τοῦ μηνὸς θ' ἀναγγείλουμε τὴν πρεμιέρα!

Κ' ἔτσι ὁ «Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ» παρεδόθη στὸ θέατρο «Πὸρτ - Σαὶν - Μαρτὲν» καὶ ἡ «πρεμιέρα» ὡρίσθη γιὰ τὴν 27 Δεκεμβρίου 1807.

**

Πρὶν προχωρήσουμε ὅμως στὴ διήγησι τῶν ἐπεισοδίων ποὺ ἔλαβαν χώραν κατὰ τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ «πρεμιέρα», πρέπει ν' ἀφηγηθοῦμε ἕνα ἄλλο χαριτωμένο ἀνέκδοτο, ποὺ ἔδωσε ἀφορμὴ νὰ γραφῆ μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες καὶ χαρακτηριστικώτερες σκηνὲς τοῦ ἔργου.

Ὅταν εἶχε ἀρχίσει νὰ γράφῃ τὸ δρᾶμα του ὁ Ροστάν, κάποιο ἀπόγευμα βγῆκε νὰ κάμῃ ἕνα μικρὸ περίπατο, γιὰ νὰ ξεκουραστῆ. Στὸ δρόμο συνάντησε ἕνα νεαρὸ φίλο του, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴ θλίψη ζωγραφισμένη στὰ μάτια. Ἀγαθὸς καθὼς ἦταν, ὁ Ροστὰν ἐνδιαφέρθηκε ἀμέσως γιὰ τὴ στενοχώρια τοῦ φίλου του καὶ τὸν ρώτησε τί τοῦ συνέβαινε. Τότε ὁ φίλος του τοῦ εἶπε :

—Ἀλλοίμονο, ἀγαπητέ μου... Εἶμαι ἐρωτευμένος... Τὸ τραγικὸ ὅμως εἶνε ὅτι ἡ φίλη μου, παρ' ὅλη τὴν εὐγλωττία μὲ τὴν ὁποία τῆς ἐκφράζω τὴν ἀγάπη μου, δὲν φαίνεται νὰ δίνῃ μιὰ πεντάρα γι' αὐτή!

—Καλά, καὶ τί τῆς λές; ρώτησε ὁ Ροστάν, ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ γνωρίζῃ τὴν «σκληρὰν» φίλην τοῦ δυστυχοῦς ἐρωτευμένου.

—Τῆς λέω πὼς τὴν ἀγαπῶ!

—Κατόπιν;

—Τῆς ξαναλέω τὸ ἴδιο!!

—Καλά, καὶ ὕστερα;

—Ἔ, τί ἄλλο θέλεις νὰ τῆς πῶ; Δὲν εἶνε ἀρκετὰ αὐτά;

Ὁ Ροστὰν χαμογέλασε.

—Ὅταν σ' ἀγαπᾶτε, θὰ εἶνε ἀρκετά..., εἶπε στὸ φίλο του. Πρὸς τὸ παρόν, ὅμως, τί τὰ θέλεις, δὲν ἀρκοῦν ! Τὴ γνωρίζω τὴν ἐκλεκτή σου... Εἶνε λίγο «σνόμπ»... Περιμένει ν' ἀκούσῃ ἐξυπνες φράσεις, παραδοξολογίες... Ἂν θέλῃς, ἔρχου ἀπὸ αὔριο, κάθε μέρα, στὸ σπίτι μου γιὰ νὰ σοῦ μαθαίνω τί πρέπει νὰ λὲς στὴν ἀγαπημένη σου...

Καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἄρχισε ἡ παραδοξότερη διδασκαλία τοῦ κόσμου. Κάθε ἀπόγευμα ὁ νέος πήγαινε καὶ συναντοῦσε τὸ Ροστάν, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐμάθαινε «ἀπέξω» τί ἔπρεπε νὰ πῇ τὸ βράδυ στὴν ἀγαπημένη του! Ἡ διδασκαλία αὐτὴ βάσταξε ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα;... Ὑπῆρξε θριαμβευτικόν: Μιὰ μέρα, ἡ νέα συνάντησε σὲ κάποιο σαλόνι τ Ροστὰν καὶ τοῦ εἶπε :

—Ξέρετε, ἀλήθεια;... Ὁ μικρὸς ἐκεῖνος Ἀμεδαῖος (ἔτσι λεγόταν ὁ... μαθητὴς τοῦ Ροστάν), ὁ ὁποῖος στὴν ἀρχὴ φαινόταν τόσο σαχλός, ἐξελίχθηκε σὲ σοφό, σὲ διανοούμενο, σὲ πραγματικὸ ποιητή... Σᾶς ὁμολογῶ ὅτι ἀρχίζει νὰ μοῦ κινῇ ζωηρὴ συμπάθεια... Εἶδατε πῶς πέφτει ἔξω καμιὰ φορὰ κανεὶς στὶς κρίσεις του γιὰ τοὺς ἀνθρώπους;...

Ἐκτὸς ὅμως αὐτοῦ, τὸ χαριτωμένο αὐτὸ ἐπεισόδιο εἶχε κ' ἕνα ἄλλο, κώμη σπουδαιότερο, ἀποτέλεσμα : ἔγινε ἀφορμὴ νὰ γραφῇ ἡ περιφημοτέρη σκηνὴ τοῦ «Συρανό», ἡ σκηνὴ τοῦ μπαλκονιοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐρωτευμένος Συρανὸ ὑπαγορεύει τὰ τορφερώτατα ἐρωτικὰ λόγια στὸν ὡραῖο ἀλλὰ ἠλίθιο Χριστιανό, γιὰ νὰ τ' ἀπαγγείλῃ στὴ Ρωξάνη, τὸ κοινὸ ἴνδαλμα τοῦ ἔρωτός των...

**

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ «Συρανὸ» παρεδόθη στὸ θέατρο καὶ ἄρχισαν ἡ δοκιμές, ὁ Ροστὰν ἔπρεπε ν' ἀντιπαλαίσῃ μὲ χίλιους δυὸ ἐχθρούς. Καὶ πρῶτα μὲ τοὺς ἠθοποιούς, οἱ ὁποῖοι, μὴ δείχνοντας καμμιὰ συμπάθεια στὸ ἔργο, τὸ ὁποῖο χαρακτήριζαν ὡς ἀνῆκον στὴν «παλαιὰ σχολή», ἤθελαν νὰ «κόψουν» τὶς ὡραιότερες καὶ τὶς κυριώτερες σκηνές του. Ἔπειτα ἐναντίον τῶν δύο διευθυντῶν τοῦ θεάτρου, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐννοοῦσαν νὰ ξοδέψουν οὔτε μιὰ πεντάρα γιὰ τὶς σκηνογραφίες τοῦ ἔργου, καὶ τέλος ἐναντίον τῶν δυσμενῶν «προγνωστικῶν» τῶν ἐφημερίδων, ποὺ τὰ ἔγραφαν ζηλόφθονοι ἀντίπαλοι τοῦ ποιητοῦ... Φαντασθῆτε ὅτι εἶχε δημιουργηθῆ μιὰ τέτοια ἀτμόσφαιρα ἀπαισιοδοξίας γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου, ὥστε μία ἠθοποιός, ἡ Μαρία Λεγκώ, ποὺ προσελήφθη τὴν τελευταία στιγμὴ στὸ θίασο, δὲν ἐδέχθη νὰ ὑπογράψῃ συμβόλαιο γιὰ τὴ διάρκεια τῶν παραστάσεων τοῦ «Συρανό», ἂν δὲν τῆς ἐξησφαλίζετο διὰ ρητοῦ ἄρθρου τοῦ συμβολαίου, ὅτι πάντως θὰ παρέμενε στὸ θίασο τοὐλάχιστον ἐπὶ μίαν... ἑβδομάδα !...

Οἱ ἴδιοι ἠθοποιοί, ἐξ ἄλλου, εἶχαν τὴ χειρότερη ἰδέα γιὰ τὸ ἔργο. Τὸ βράδυ τῆς γενικῆς δοκιμῆς, ἕνας ἠθοποιὸς — ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστοῦντας μάλιστα — ὅταν τὸν ρώτησε κάποιος δημοσιογράφος πῶς προέβλεπε τὴν πρεμιέρα :

—Καταστροφή, φίλε μου! τοῦ ἀπάντησε.

Αὐτὰ ὅλα, φυσικά, τὰ ἐπληροφορεῖτο ὁ Ροστάν. Στὸ τέλος δέ, ἔχασε καὶ ὁ ἴδιος τόσο τὸ ἠθικό του, ὥστε τὸ βράδυ τῆς πρεμιέρας, ἕνα τέταρτο πρὶν ἀνοίξῃ ἡ αὐλαία τῆς α' πράξεως, ἐπλησίασε τὸν Κοκλὲν καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια του εἶπε :

—Συγγνώμην! ὦ, συχώρεσέ με, φίλε μου, ποὺ σὲ παρέσυρα κ' ἐσένα σ μιὰ τέτοια καταστρεπτικὴ περιπέτεια !...

**

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγη ὥρα, ἡ αἴθουσα ὁλόκληρη ἐδονεῖτο ἀπὸ τὰ χειροχροτήματα κι' ἀπὸ τὶς ἐνθουσιώδεις κραυγὲς τῶν θεατῶν. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως, τὸ κοινὸν παρέμεινε ὄρθιο, ἔξαλλο, ἀλλαλάζοντας ἐπὶ μιὰ ὥρα ἀκόμη! Ὁ Ροστὰν εἶχε γίνει πειὰ ἔνδοξος.

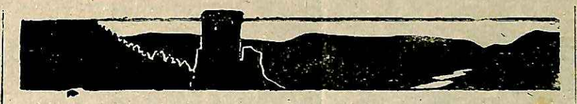
Αὐτὴ ἦταν ἡ «καταστρεπτικὴ περιπέτεια»!...

ΗΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ

Η ΠΡΩΤΕΣ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ

Ἡ ἀρχὴ τῶν ἱπποδρομιῶν ἀνάγεται στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι τὶς εἶχαν εἰσαγάγει στοὺς μεγάλους ἀγῶνας καὶ τοὺς ἔδιναν ἐξαιρετικὴ σημασία. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ρωμαῖοι εἶχαν ἱπποδρομίες. Ὁ Καλλιγούλας προσέφερε 2.000 σεστέρτια στὸν ἱππέα Εὔμαιο, ὁ ὁποῖος εἶχε νικήσει στοὺς ἱπποδρομικοὺς ἀγῶνας. Οἱ ἱππεῖς (οἱ τζόκεϋ) τῆς ἐποχῆς ἐκείνης φοροῦσαν ἄσπρες, πράσινες, γαλάζιες καὶ κόκκινες στολές, ὁ δὲ Δομιτιανὸς εἰσήγαγε ἀργότερα τὶς χρυσὲς καὶ τὶς πορφυρές. Στὴ Ρώμη κάθε ἱππεύς, ἐκτὸς τοῦ ἵππου τὸν ὁποῖον ἐκαβαλλίκευε, κρατοῦσε ἀπὸ τὸ ἡνία καὶ ἕνα ἄλλον ἵππο, ὁ ὁποῖος ἔτρεχε μαζύ του. Παρ' ὅλη δὲ τὴν ταχύτητα, πηδοῦσε εὐκολα ἀπὸ τὸ ἕνα ἄλογο στὸ ἄλλο, ὅταν τὸ πρῶτο κουραζόταν!... Στὴν ἀρχὴ χρησιμοποιοῦσαν ὡς ἀναβάτας μόνον τοὺς δούλους, ἀλλὰ ἀργότερα ἄρχισαν νὰ λαβαίνουν μέρος στὶς ἱπποδρομίες καὶ εὐγενεῖς Ρωμαῖοι. Ἡ ἀρχαιοτέρα γνωστὴ ἱπποδρομία τῆς Γαλλίας εἶνε ἐκείνη ποὺ ἔγινε στὰ 509 καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδόθη στὸ νικητὴ ὡς βραβεῖον ἡ...βασιλοποῦλα Πινδόρα!...

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΤΑΙ ὁ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων Ἐμπορορράπτης ἐτοίμων ἐνδυμάτων κ. Ἡρακλῆς Ζελιώτης ὅπως διέλθῃ ἐκ τοῦ Λογιστηρίου μας πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ λογαριασμοῦ του.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΤΣΑΡΙΝΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΚΑΙ Η ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΔΕΣ

Τὴν παλαιὰ ἐποχὴ ἡ κυρίες τῆς Ρωσσικῆς Αὐλῆς ἐτιμοροῦντο αὐτηρότατα ὅταν ἔκαναν τίποτε ποὺ δὲν ἐταίριαζε πρὸς τὴν ὑψηλή τους θέσι. Ἡ Τσαρίνα Ἐλισσάβετ ἰδίως ἔδωσε ξεχωριστὴ προσοχὴ στὸν τρόπο τοῦ φέρεσθαι καὶ στὴ διαγωγὴ τῶν κυριῶν τῆς Αὐλῆς της καὶ εἶχε ὁρίσει τιμωρίες πρωτοφανεῖς σ' αὐτές. ὁσάκις δὲν συμπεριεφέροντο καλά. Ἕνα οὐκάζιό της, ποὺ βγῆκε στὶς 4 Ἀπριλίου 1746, εἶνε χαρακτηριστικὸ γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἐπέβαλλε ἡ Τσαρίνα τὴ θέλησί της.

«Ἡ Αὐτῆς Αὐτοκρατορικὴ Μεγαλειότης — γράφει τὸ οὐκάζιο — κατεδέχθη νὰ διατάξῃ, ὅπως στὰ δωμάτια στὰ ὁποῖα γευματίζουν συνήθως ἡ κυρίες καὶ οἱ κύριοι τῆς Αὐλῆς, ὑπάρχῃ ἕνα βαρὺ σιδερένιο κιβώτιο γεμᾶτο ἁλυσσίδες, σὰν κι' αὐτὰ ποὺ εὑρίσκονται στὶς ἐκκλησίες. Ἂν, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μεσημβρινοῦ γεύματος ἡ τοῦ ἑσπερινοῦ δείπνου, κάνη ὁποιαδήποτε ἀπὸ τὶς κυρίες μιὰ ἀπρέπεια ἢ κάθεται ἀπρεπῶς, εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὴ θέσι της καὶ νὰ κρατήσῃ ὀρθὴ τὸ κιβώτιο αὐτὸ μέχρι τέλους τοῦ γεύματος. Ἔτσι θὰ τὴν βλέπουν καὶ ἡ ἄλλες καὶ θὰ παραδειγματίζωνται γιὰ νὰ μὴν ὑποπέσουν σὲ παρόμοιο σφάλμα καὶ ὑποστοῦν αὐτὸν τὸν ἐξευτελισμό!»

Ἕνα ἄλλο οὐκάζιο τῆς ἴδιας Τσαρίνας, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπαγορεύεται στὶς κυρίες τῆς Αὐλῆς τὸ ρούφηγμα τοῦ ταμπάκου στὴν ἐκκλησία, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Αὐτῆς Αὐτοκρατορικὴ Μεγαλειότης καταδέχεται διὰ τοῦ παρόντος οὐκαζίου της νὰ γνωστοποιήσῃ στὶς κυρίες τῆς Αὐλῆς τὴν αὐστηρὴ ἀπαγόρευσί της νὰ ρουφᾶ ὁποιοσδήποτε ταμπάκο μέσα στὴν ἐκκλησία κατὰ τὸ διάστημα τῆς θείας λειτουργίας. Ἐὰν ὅμως, παρὰ τὴ διαταγὴ τῆς Μεγαλειότητός της, χρησιμοποιήσῃ κανεὶς ταμπάκο στὴν ἐκκλησία, τοῦ ἀφαιρεῖται ἀμέσως ἡ ταμπακέρα του καὶ δὲν τοῦ ἐπιστρέφεται πλέον. Ἐκεῖνοι ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ζητηθῇ ἡ ταμπακέρα πρέπει νὰ τὴ δώσουν ἀμέσως, χωρὶς ν' ἀντιτάξουν καμμιὰ ἄρνησι, γιὰ νὰ παραδειγματίζουν καὶ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ τοὺς κάνουν νὰ συγκρατοῦν τὸ πάθος τῶν κατὰ τὸ διάστημα τῆς θείας λειτουργίας».

Ὁ ἀρχισιδηρουργὸς Δαβὶδ Οὐσίτωδ θὰ ἀναλάβῃ νὰ κατασκευάσῃ τὰ κιβώτια αὐτὰ καὶ νὰ ὁρίσῃ πόσο ὑλικὸ θὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ τὴν κατασκευή τους».

Ἂν ἡ διαταγὴ αὐτὴ τῆς Τσαρίνας ἔφερε ἀποτέλεσμα, εἶνε ἄγνωστο. Ὅσο γι' αὐτὸ ὅμως πολὺ ἀμφιβάλλουμε.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΙΑΤΡΕΙΕΣ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΛΕΞΙ

Τὸν περασμένο μῆνα ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ σὲ μιὰ ἐκκλησία τῆς Νέας Ὑόρκης ὁ γάμος τοῦ πλουσίου τραπεζίτου Μόλις Χόλιας καὶ τῆς μίσς Ἐλισσάβετ Μπλῶδελτ. Ὁ νεὸς ἦταν γαμάτος ἀπὸ συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ ἡ ἱεροτελεστία εἶχε ἀρχίσει. Ἄξαφνα ὅμως ἡ νύφη διέκοψε τὸν ἱερέα λέγοντάς του νὰ παραλείψῃ τὴ λέξι «ὑπακοὴ» ποὺ εἶχε ἀκούσει ἀνάμεσα στοὺς ψαλμούς. Ὁ γαμβρὸς δὲν διεμαρτυρήθη, δηλώσας ὅτι μὲ κανένα λόγο δὲν θὰ δεχόταν νὰ πάρῃ γυναῖκα ποὺ θὰ τοῦ ὑρχείτο ὑπακοή. Παρ' ἴλες δὲ τὶς παρακλήσεις τῶν συγγενῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπενέβησαν γιὰ νὰ διευθετήσουν τὸ ζήτημα, καὶ παρ' ὅλα τὰ κλάματα τῆς μελλονύμφου, ἡ ὁποία τὸν παρακολούθησε κλαίοντας νὰ δεχθῇ νὰ παραλειφθῇ ἡ ἐν λόγῳ λέξις, ὁ Χόλις ἔμεινε ἀμετάπειστος καὶ ἔτσι ὁ γάμος διελύθη.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΙΔΥΜΩΝ

Τὸ περιεργότερο ζευγάρι διδύμων ποὺ ὑπῆρξε ποτὲ στὸν κόσμο, ἦσαν ἀσφαλῶς οἱ δύο κόμητες ντὲ Πλασσόν. Φαντασθῆτε μόνο, ὅτι, ἂν καὶ δίδυμοι, εἶχαν γεννηθῆ σὲ δυὸ διαφορετικοὺς αἰῶνας... Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ θὰ σᾶς φανῇ ἴσως ἀπίστευτο καὶ ὅμως εἶνε ἀληθινό, γιατί, ἁπλούστατα, στὶς δώδεκα παρὰ τέταρτο τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1799 γεννήθηκε ὁ κόμης Ρενὲ ντὲ Πλασσὸν καὶ πέντε λεπτὰ μετὰ τὸ μεσονύκτιο, δηλαδὴ κατὰ τὴν 1η Ἰανουαρίου 1800 ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του ὁ ἀδελφός του Λουδοβίκος.

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔγιναν ἀξιωματικοί. Ὁ Ρενὲ ἔφθασε μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ συνταγματάρχου, ὁ δὲ Λουδοβίκος ἔγινε στρατηγός. Καὶ οἱ δυὸ τους ἔφθασαν σὲ μεγάλη ἡλικία, ὅταν δὲ ὁ κόμης Λουδοβίκος ἐπῆγε στὶς 31 Δεκεμβρίου 1879 γιὰ νὰ συγχαρῇ τὸν ἀδελφό του γιὰ τὴν ὀγδοηκοστὴ ἑπτέτειο τῶν γενεθλίων του, ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε χαμογελῶντας :

—Σ' εὐχαριστῶ, μικρέ μου. Ἔχεις δίκηο νὰ μὲ ἀτενίζῃς μὲ τέτοιο σεβασμό, γιατὶ εἶμαι κατὰ ἕνα ὁλόκληρο αἰῶνα μεγαλείτερός σου!...

**

Πρὸ ὀλίγου καιροῦ μιὰ κυρία τῆς ἀριστοκρατίας τῆς Νέας Ὑόρκης ἐξήτησε νὰ λάβῃ διαξύγιο ἀπὸ τὸν ἄνδρα της γιατὶ ἁπλούστατα ἦταν... δίδυμος μὲ τὸν ἀδελφό του!... Ἡ ζωὴ της δηλητηριαζόταν ἀπὸ τὸ νὰ μὴν ξέρῃ ποιὸ ἀπὸ τὰ δυὸ ἀδέλφια, ποὺ ἔμοιαζαν καταπληκτικὰ καὶ κατοικοῦσαν στὸ ἴδιο σπίτι, ἦταν ὁ σύζυγός της. Ἐξ ἄλλου δὲ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἦσαν τόσο ἀγαπημένοι μεταξύ τους, ὥστε δὲν ἐννοοῦσαν μὲ κανένα τρόπο νὰ κατοικήσουν χωριστά. Μόλις ὁ δικαστὴς ἐκάλεσε τοὺς δύο ἀδελφοὺς νὰ παρουσιασθοῦν μπροστά του, ἐξεπλάγη σὲ τέτοιο σημεῖο ἀπὸ τὴν καταπληκτικὴ τους ὁμοιότητα, ὥστε ἔδωσε ἀμέσως τὴν ἄδεια γιὰ τὸ διαξύγιο.

**

Πιὸ εὐτυχισμένοι ἀπ' αὐτοὺς εἶνε δυὸ δίδυμοι ἀδελφοὶ ποὺ κατοικοῦν στὴ Βιχίτα τῆς Ἀμερικῆς. Οἱ ἀδελφοὶ αὐτοὶ μοιάζουν τόσο καταπληκτικὰ μεταξύ τους, ὥστε οἱ φίλοι τους μπερδεύουν πάντοτε τὸν ἕνα μὲ τὸν ἄλλο. Καὶ οἱ δυὸ τους ἐρωτεύθηκαν δυὸ δίδυμες ἀδελφὲς καὶ, γιὰ ν' ἀποφύγουν τὶς συγχύσεις ποὺ μποροῦσαν νὰ γίνουν μεταξὺ τῶν τεσσάρων, συμφώνησαν νὰ ἐπισκέπτονται τὶς ἀρραβωνιαστικές τους τὴ μιὰ μέρα ὁ ἕνας καὶ τὴν ἄλλη ὁ ἄλλος. Ὁ διπλὸς γάμος ἔγινε τὴν ἴδια ὥρα στὴν ἴδια ἐκκλησία. Οἱ δύο γύρες ἦσαν ὅμοια ντυμένες, τὸ ἴδιο δὲ καὶ οἱ γαμβροί. Ὁ γάμος αὐτός, ἐννοεῖται, ἔμεινε μοναδικὸς στὰ χρονικὰ τῆς πόλεως. Καὶ στὶς δυὸ οἰκογένειες γεννήθηκαν σχεδὸν συγχρόνως δίδυμα καὶ ὅταν πήγαινε ἡ μιὰ ἀδελφὴ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἄλλη, μόνο ἀπὸ τὰ φορέματα ξεχώριζε τὰ παιδιά της ἀπὸ τ' ἀνήψια της!...

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Η ΚΡΑΥΓΗ

ΤΟΥ HANS ERASMUS FISCHER

Δ εἶχαν περάσει τρία χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ὁ διάσημος τενόρος Ἰωακεὶμ Ὀσσάτ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἦταν γνωστὸ σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, εἶχε γνωρίσει στὴ μικρὴ ἐπαρχιακὴ πόλι μιὰ γοητευτικὴ νέα, τὴν Ἑλένη.

Στὴν ἀρχὴ τῆς ἔκανε κόρτε μὲ τὸ περήφανο καὶ ἀλαζονικὸ ὕφος του, ὅπως συνήθιζε νὰ κάνη σ' ὅλες τὶς γυναῖκες ποὺ τοῦ ἄρεσαν, ἔπειτα ὅμως, ἡ ἀφέλεια κ' ἡ ἁπλότης τῆς μικρούλας, ἐλύγισε τὴν καρδιὰ του καὶ τὸν ἔκανε νὰ τὴ λατρεύση μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του. Κ' ἔτσι τέλος δὲν ἔβδινε πειὰ καιμιὰ προσοχὴ στὴ γλυκειά, τρυφερὴ κ' ἥσυχη Ἑλένη του, ζῶντας μόνο γιὰ τὶς θριαμβευτικὲς παραστάσεις του, γιὰ τὶς φωτιὲς τῶν ρεκλάμες τοῦ ὀνόματός του, γιὰ τὶς κριτικὲς τῶν ἐφημερίδων καὶ γιὰ τὴ δόξα καὶ τὶς εἰσπράξεις.

Ἕνα μῆνα τώρα γύριζε τὶς ἀριστοκρατικὲς λουτροπόλεις, σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔβδινε δυὸ - τρεῖς παραστάσεις, καὶ ἡ Ἑλένη ἥσυχη, στοργική, πρόθυμη καὶ τρυφερὴ τὸν ἀκολούθουσε παντοῦ, προσπαθῶντας νὰ τὸν κάνη μὲ τὴν ἀγάπη της νὰ ξαναγυρίση κοντά της.

Ἀλλὰ ὁ τενόρος ἔμενε ψυχρὸς κι' ἀδιάφορος σ' ὅλες της τὶς προσπάθειες κι' ἀπέφευγε ἐπίμονα τὴ συντροφιά της. Ὅταν τοῦ πρότεινε νὰ πᾶνε ἐκδρομὴ στὸ βουνό, τῆς ἀπαντοῦσε πὼς ὁ ἥλιος θὰ τοῦ ἔβλαπτε τὸ δέρμα, κι' ὅταν πάλι τοῦ ἔλεγε νὰ κάνουν μπάνιο στὴ θάλασσα, ὁ Ἰωακεὶμ θύμωνε λέγοντας πὼς ὁ τσίγκος τῶν λουτήρων ἤτανε βρωμερός.

***

Ἦταν ἕνα γοητευτικὸ καὶ λαμπρὸ ἀπόγευμα. Ὁ ἥλιος ποὺ βασίλευε, χρωμάτιζε βασιλικὰ τὸν ὁρίζοντα. Πέρα, μακρυά, ὥρθωνε τὴ σταχτιὰ ἐπιβλητική του σιλουέττα τὸ βουνό, κι' ἀπὸκάτω του ἁπλωνόταν ὁλοπράσινο καὶ βελουδένιο τὸ δάσος. Ἐμπρός τους ἁπλωνόταν γαλήνια, ἀπέραντη, ὁλοπόρφυρη ἡ θάλασσα.

—Ἰωακείμ, ἔλα νὰ πάρουμε μιὰ βάρκα καὶ νὰ πᾶμε περίπατο στ' ἀνοιχτά, ἐπρότεινε ἡ Ἑλένη. Θὰ εἶνε ὡραῖος περίπατος...

—Ἀγαπητὴ Ἑλένη, ἀπορῶ πὼς δὲν καταλαβαίνεις ὅτι ὁ βραδυνὸς ἀέρας κ' ἡ ὑγρασία τῆς θαλάσσης εἶνε ἐπιβλαβῆ στὴ φωνή μου!... Ἐξ ἄλλου μοῦ φαίνεται ὅτι κ' ἐδῶ εἶνε τόσο ὡραῖα ὅσο καὶ πέρα, στ' ἀνοιχτά, ἀπάντησε δύσθυμα ὁ τενόρος.

Καὶ εἶχε τοὺς λόγους του ποὺ ἦταν δύσθυμος. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς παραθερίζοντας δὲν ἔδινε προσοχὴ σ' αὐτόν. Μάταια φοροῦσε, μ' ἐκείνη τὴ ζέστη, ἄσπρα γάντια κι' ἄσπρες γκέτες γιὰ νὰ κινήση τὴν προσοχὴ τοῦ κόσμου, μάταια ἔπαιρνε πόζα αὐτοκράτορος καθὼς ἔκανε τὸν περίπατό του. Κανένας ἀπ' τοὺς λουομένους δὲν ἔβδιχνε πὼς τὸν πρόσεχε.

— *Ἑλένη... Ἑλένη... ἔρχομαι !...*

Ἡ Ἑλένη ἔσκυψε σὲ λίγο τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε:

—Καλά, λοιπόν, ἀφοῦ δὲν ἔρχεσαι, θὰ πάω μόνη μου.

Καὶ πράγματι μπῆκε ὁλομόναχη σὲ μιὰ βαρκοῦλα κ' ἄρχισε νὰ κωπηλατῆ ὅσο μποροῦσε δυνατώτερα πρὸς τ' ἀνοιχτά, σὰν νὰ βιαζόταν ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ κοντά του.

Ὁ Ἰωακείμ, ἀδιάφορος, ἐξακολούθησε τὸν περίπατό του κατὰ μῆκος τῆς προκυμαίας. Σὲ λίγο ἔφτασε σὲ μιὰ μικρὴ ξύλινη κ' ἀπόμερη γεφυροῦλα, καὶ στάθηκε ἐκεῖ κυττάζοντας τὸν ὁρίζοντα. Εἶδε κάτω ἀπὸ τὴ γέφυρα ἀραγμένη μιὰ βενζινάκατο καὶ λίγο πιὸ πέρα δυὸ κορίτσια ξαπλωμένα στὴν ἀμμουδιά. Ἐκεῖνα, μόλις τὸν ἀντίκρυσαν, ξέσπασαν σὲ γέλια δυνατά.

—Γάντια μ' αὐτὴ τὴ ζέστη! εἶπε ἡ μία τόσο δυνατὰ ὥστε ν' ἀκουσθῆ ἀπ' τὸν Ἰωακείμ.

—Καὶ γκέτες! ἐπρόσθεσε ἡ ἄλλη. Ἐδῶ σκάει ὁ τζίτζικας !...

Ὁ Ἰωακείμ κατσούφιασε ἀκόμη περισσότερο. Ἦταν συνηθισμένος νὰ βλέπη τοὺς ἀνθρώπους σιωπηλοὺς στὸ πέρασμά του, γεμάτους θαυμασμὸ καὶ εὐλάβεια. Καὶ νὰ τώρα δυὸ παληόκοριτσα ποὺ τὸν εἰρωνευόντουσαν...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μιὰ δυνατὴ φωνὴ ἀντήχησε πέρα ὡς πέρα στὴν ἀχρογιαλιά.

—Βοήθεια! Βοήθεια! Βο...ή..θει...α!

Γύρω ὅμως εἶχε ἀρχίσει ν' ἁπλώνεται τὸ βραδυνὸ σουρούπωμα κ' ἦταν δύσκολο νὰ ἰδῆ κανεὶς ποιὸς ζητοῦσε βοήθεια.

Ὁ Ἰωακείμ ὅμως τινάχτηκε ὁλόκληρος, γιατὶ ἀνεγνώρισε τὴ φωνή... Ἦταν ἡ φωνὴ τῆς Ἑλένης....

Ἕνα αἴσθημα ξαφνικό, ἀπροσδόκητο, δυνατὸ πλημμύρισε τὴν ψυχή του. Ἡ Ἑλένη φώναζε βοήθεια καὶ δὲν εἶχε κανένα ἄλλον ἀπ' αὐτὸν στὸν κόσμο...

Μὲ γρήγορες κινήσεις πέταξε τ' ἄσπρα γάντια του, τὶς γκέτες του κι' ὅλα τὰ ροῦχα του καὶ ρίχτηκε μέσ' στὸ νερό. Ἦταν ρωμαλέος κ' ἔκτὸς αὐτοῦ καὶ ἀρκετὰ γυμνασμένος. Κολυμποῦσε μὲ ὅλη τὴ δύναμί του καὶ συγχρόνως ἐφώναζε :

—Ἑλένη! Ἑλένη! Ἔρχομαι!

—Βοήθεια, Ἰωακείμ! Βοήθεια!

Ἡ φωνὴ της γινόταν ὁλοένα πιὸ ἀδύνατη. Ἀλλὰ ὅσο πιὸ ἀδύνατη γινόταν, τόσο περισσότερη δύναμι ἔδινε στὸν τενόρο ποὺ κολυμποῦσε.

«Ὦ, Ἐνένη, ψιθύρισε, ἐνῶ τὰ μπράτσα του χτυπούσανε σπασμωδικὰ τὸ νερό, δὲν θέλω νὰ πεθάνης! Ὄχι, δὲν θὰ πεθάνης! Εἶσαι ὁ μόνος ἄνθρωπος στὸν κόσμο ποὺ μ' ἀγάπησε πραγματικά, γιὰ τὸν ἑαυτό μου, καὶ ὄχι γιὰ τὴ φωνή μου καὶ τὰ πλούτη μου».

Πέρα, σ' ἕνα λοφίσκο τῆς ἀκρογιαλιᾶς, τὰ μάτια του εἶδαν ἕναν κατάσπρο μαρμάρινο σταυρό. Τὰ μάτια τοῦ Ἰωακείμ καρφώθηκαν ἀπάνω του. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του, ἀπ' τὰ παιδικά του χρόνια, τὰ χείλη του ψιθύρισαν μιὰ προσευχή:

—Θεέ μου, βοήθησέ με! εἶπε. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μ' ἀφήσης ἔτσι ἔρημο στὸν κόσμο! Καταλαβαίνω. Ἦταν μιὰ δικαία τιμωρία ποὺ ἤθελες νὰ ἐπιβάλης στὴ ματαιοδοξία μου, ἕνα μάθημα γιὰ νὰ μοῦ δείξης πὼς δὲν ἔπρεπε ν' ἀφοσιώνωμαι σὲ τιποτένια πράγματα, νὰ μοῦ δείξης ὅλη τὴν ἀξία τοῦ θησαυροῦ ποὺ μοῦ εἶχες χαρίσει...

Ἡ προσευχὴ αὐτὴ τὸν ἔκανε ν' ἀποκτήση καινούργιες δυνάμεις. Τὰ χέρια του τώρα ἔσπρωχναν τὸ νερὸ τόσο γρήγορα καὶ τόσο εὔκολα, ποὺ θάλεγε κανεὶς πὼς ἦτανε φτερὰ πουλιοῦ ποὺ φτερούγιζε στὸν ἀέρα. Πλησίαζε ὁλοένα περισσότερο στὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐρχόταν ἡ φωνὴ τῆς λατρευτῆς του.

—Νά την! ἐφώναξε σὲ μιὰ στιγμή.

Καὶ πράγματι, σὲ ἀπόστασι λίγων μέτρων, εἶδε τὴ βάρκα ἀναποδογυρισμένη καὶ τὴν Ἑλένη νὰ κρατιέται μὲ τὰ δυό της χέρια ἀπὸ τὴν ἄκρη της.

—Βοήθεια, Ἰωακείμ!

—Ἔφτασα! Κουράγιο! φώναξε δυνατὰ ἐκεῖνος.

Μὲ λίγες ἁπλὲς πέρασε τὴν ἀπόστασι ποὺ τοὺς χώριζε κ' ἔφτασε δίπλα της. Ἦταν ἀποκαμωμένος πειά. Ἡ ἀπελπισία ὅμως καὶ τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως τοῦ ἔδωσε ἀκόμη λίγη δύναμι. Ἅρπαξε τὴν Ἑλένη μὲ τὸ ἕνα χέρι καὶ μὲ τ' ἄλλο ἔδωσε ἕνα σπρώξιμο στὴ βάρκα καὶ τὴν ξανάφερε στὴ θέσι της. Βοήθησε τὴν Ἑλένη ν' ἀνεβῆ ἐπάνω, ἐνῶ αὐτὸς ἔμεινε πιασμένος ἀπ' τὴν κουπαστή.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκαν κρότοι μηχανῆς καὶ σὲ λίγα δευτερόλεπτα τοὺς διπλάρωσε μιὰ ἀτμάκατος. Ἦταν μιὰ παρέα λουομένων ποὺ ἐρχόταν νὰ τοὺς βοηθήση. Τοὺς ἀνέβασαν στὴν ἀτμάκατο καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴν προκυμαία.

Στὸ δρόμο ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες τῆς ἀτμακάτου τὸν κύτταξε καλὰ-καλὰ καὶ ρώτησε:

—Μήπως εἶσαστε ὁ Ἰωακεὶμ Ὀσσάτ, ὁ διάσημος τενόρος;

—Ὄχι! ἀποκρίθηκε ζωηρὰ ἐκεῖνος. Εἶμαι ὁ Ἰωακεὶμ Ὀσσὰτ ἁπλῶς.

Καὶ σκύβοντας στὸ αὐτὶ τῆς Ἑλένης, πρόσθεσε:

—Ὁ εὐτυχισμένος...

Ἐκείνη ἅπλωσε τὸ χέρι της γύρω στὸ λαιμό του καὶ εἶπε τρυφερά:

—Θὰ κρυώσης, Ἰωακείμ.

—Ὄχι. Νοιώθω μέσα μου ἕνα ὁλόκληρο ἡφαίστειο...

—Α! Ἰωακείμ, δὲν ἤξερα πὼς εἶσαι ἥρως. Ἔσωσες μιὰ ἀνθρώπινη ζωὴ μὲ κίνδυνο τῆς δικῆς σου...

—Λάθος κάνεις! ἀποκρίθηκε μὲ πρόσωπο ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ εὐδαιμονία ἐκεῖνος. Ἡ χαρυγή σου ἔσωσε τὴ δική μου ζωὴ ποὺ εἶχε πάρει ἕναν ἄσχημο κατήφορο. Μὲ ξανάφερες στὴ ζωὴ καὶ στὴν εὐτυχία, στὴν πραγματικὴ εὐτυχία...

Καί, λέγοντας αὐτά, τὴν ἔσφιξε τρυφερὰ στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴ φίλησε...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΣΑΜΦΟΡ

—Στὸν κόσμον αὐτόν, συνήθιζε νὰ λέη ὁ Σαμφόρ, ἔχει κανένας τριῶν εἰδῶν φίλους : Αὐτοὺς ποὺ τὸν ἀγαποῦν, αὐτοὺς ποὺ τὸν μισοῦν καὶ αὐτοὺς ποὺ ἀδιαφοροῦν ἂν ζῆ ἢ ἂν πέθανε. Πριτιμώτεροι, ἴσως, εἶνε οἱ τρίτοι !...

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,, (ΑΡΙΘ. 32)

ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Τοῦ ΠΙΕΡ ΖΕΡΟΜ

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

ΠΩΣ ΙΔΡΥΘΗ Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Ἡ τρομερὴ μάχη τοῦ Σολφερῖνο. 40.000 νεκροί!... Ἕνα βιβλίο ποὺ προκλεῖ καταπληκτικὴ ἐντύπωσι. Τραυματίες ποὺ περιμένουν βοήθεια 3—4 ἡμέρες στὸ πεδίον τῆς μαχης. Πόλεις ποὺ μεταβάλλονται σὲ ἀπέραντα νοσοκομεῖα. Εἰκόνες φρίκης καὶ ἀποτροπιασμοῦ. Τὰ μαρτύρια τῶν τραυματιῶν. Ἀφάνταστες τραγῳδίες. Πῶς πέθαναν οἱ τραυματίες, ἡ Διεθνὴς συνδιάσκεψις τοῦ 1863. Ἰωάννης Δουνάν, εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ περίθαλψις τῶν τραυματιῶν ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό, κλπ.

Εἶνε γνωστὴ ἡ δράσις τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὁ ὁποῖος κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια προσέφερε ἀνυπολόγιστες κι' ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες στὰ θύματα τῶν πολέμων. Τμήματα Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὑπάρχουν σ' ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη καὶ λειτουργοῦν μὲ ἀπαράμιλλη ὀργάνωσι. Ποιὸς ὅμως ἦταν ἐκεῖνος ποὺ ἔρριξε πρῶτος τὴ λαμπρὴ αὐτὴ ἰδέα καὶ ἔγινε αἰτία νὰ ἱδρυθῇ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρός;

Στὶς 24 Ἰουνίου 1859 συνεκροτήθη μεταξὺ Γάλλων καὶ Ἰταλῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ Αὐστριακῶν ἀφ' ἑτέρου πεισματώδης μάχη στὸ Σολφερῖνο, κατὰ τὴν ὁποία σκοτώθηκαν 40 χιλιάδες στρατιῶται. Στὴ μάχη αὐτὴ εἶχε παρευρεθῇ καὶ κάποιος Ἑλβετὸς ὀνομαζόμενος Ἰωάννης Δουνάν, ὁ ὁποῖος τόσο πολὺ συγκινήθηκε ἀπὸ τὶς ταλαιπωρίες καὶ τὰ βάσανα τῶν στρατιωτῶν, ὥστε ἀργότερα περιέγραψε τὶς ἐντυπώσεις του σ' ἕνα βιβλίο μὲ τὸν τίτλο «Ἀναμνήσεις τοῦ Σολφερίνου». Ἰδοὺ μερικὰ χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ βιβλίου, τὸ ὁποῖο, καθὼς θὰ ἰδοῦμε, ἐπροξένησε καταπληκτικὴ ἐντύπωσι σ' ὅλο τὸν κόσμο:

«...Οἱ τραυματίαι ἔπρεπε νὰ μεταφερθοῦν ἀπὸ τὸ πεδίο τῆς μάχης στὰ νοσοκομεῖα τῆς Λομβαρδίας γιὰ νὰ βροῦν τὴν ἀναγκαία περίθαλψι καὶ νὰ ὑποστοῦν τὶς ἀπαραίτητες ἐγχειρήσεις. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ μεταφορικὰ μέσα δὲν ἐπαρκοῦσαν, τοὺς ἄφηναν νὰ περιμένουν δυὸ καὶ τρεῖς ἡμέρες, ὥς ὅτου νὰ τοὺς μεταφέρουν στὴ Βρέσκια καὶ στὸ Καστιλλιόνε, τὶς δύο γειτονικὲς πόλεις ποὺ εἶχαν μεταβληθῆ σὲ ἀπέραντα νοσοκομεῖα. Τὰ νοσοκομεῖα, οἱ στρατῶνες, τὰ μοναστήρια καὶ ὅλες ἡ ἐκκλησίες εἶχαν γεμίσει ἀπὸ τὰ πλήθη τῶν τραυματιῶν, τοὺς ὁποίους ἐξάπλωναν ἐπάνω σὲ ἄχυρα, Ἐπειδὴ ὅμως τὰ κτίρια δὲν ἦσαν ἀρκετὰ νὰ τοὺς περιλάβουν, ἔριχναν ἄχυρα καὶ στοὺς δρόμους, στὶς αὐλὲς τῶν σπιτιῶν, στὶς δημόσιες πλατεῖες, καὶ ἀπάνω ἀπ' αὐτὰ κατασκεύαζαν μιὰ πρόχειρη στέγη ἀπὸ σανίδες κ' ἐκεῖ ἐστέγαζαν τοὺς περισσεύοντας τραυματίας. Γιὰ νὰ τοὺς προφυλάξουν δὲ ἀπὸ τὶς καυστικὲς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, κρεμοῦσαν ἀπὸ τὶς ξύλινες αὐτὲς στέγες πανιά. Μὰ οὔτε κι' αὐτὸ δὲν γινόταν γιὰ ὅλους, γιατὶ σὲ κάθε στιγμὴ κατέφθαναν τὰ ἀμάξια τῆς ἐπιμελητείας γεμᾶτα ἀπὸ νέους τραυματίες στρατιῶτες, ὑπάξιωματικοὺς καὶ ἀξιωματικοὺς παντὸς ὅπλου, στιβαγμένους τὸν ἕνα ἀπάνω στὸν ἄλλον, χωρὶς καμμιὰ φροντίδα... Ὅλοι τους ἦσαν κουρελλιασμένοι, καταματωμένοι καὶ σκεπασμένοι ἀπὸ τὴ λάσπη καὶ τὴ σκόνη τοῦ δρόμου. Ἐπειδὴ ὅμως τ' ἀμάξια δὲν ἐπαρκοῦσαν γιὰ τὴ μεταφορά, ἐχρησιμοποιοῦντο γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ καὶ τὰ μουλάρια τοῦ στρατοῦ. Ὅλα τὰ σπίτια τῆς πόλεως μετετράπησαν ἔτσι σὲ νοσοκομεῖα καὶ οἱ ἔνοικοι ἐβγῆκαν κατὰ δεκάδας τοὺς πληγωμένους. Ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς ἔτρεχαν στοὺς δρόμους γυρεύοντας γιατρὸ γιὰ τοὺς φιλοξενουμένους των, ἄλλοι πηγαινοήρχοντο ἀπελπισμένοι μὴ ξέροντας τί νὰ κάμουν τοὺς νεκροὺς στρατιῶτες οἱ ὁποῖοι εἶχαν πεθάνει στὰ σπίτια τους. Ὅσο δὲ περνοῦσαν ἡ ὧρες, ἔρχονταν καὶ καινούργιοι τραυματίαι, οἱ ὁποῖοι, στὸ τέλος, ἄρχισαν νὰ ἐγκαταλείπωνται στὴν τύχη τους. Οἱ τραυματιοφορεῖς καὶ οἱ κάτοικοι ἀδυνατοῦσαν νὰ ἐπαρκέσουν. Ἔτσι πολλοὶ τραυματίαι πέθαιναν ἀπὸ τὴν πεῖνα κι' ἀπὸ τὴ δίψα, γιατὶ δὲν ὑπῆρχε κοντά τους κανεὶς νὰ τοὺς δώσῃ ψωμὶ καὶ νερό, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἄλλως τε ὑπῆρχε ἄφθονο. Ἡ πληγές, κάτω ἀπὸ τὸν ἀφόρητο ἥλιο, ἀφημένες δίχως καμμιὰ περιποίησι, ὥρα μὲ τὴν ὥρα χειροτέρευαν, γαγγραίνιαζαν κι' ἀνέδιδαν μιὰ ἀπαισία μυρωδιά, ἡ ὁποία ἐμόλυνε τὸν ἀέρα. Πολλοὶ ἀπ' αὐτούς, ξαπλωμένοι μέσα στοὺς ναούς, δὲν εἶχαν τὴ δύναμι οὔτε νὰ μετακινηθοῦν, καὶ ἡ βλαστήμιες των ἀντηχοῦσαν ἀπαίσια κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους. Μὲ ὅλους τοὺς κόπους ποὺ εἶχαν τραβήξει, μὲ ὅλες τὶς αὐτὲς ποὺ εἶχαν περάσει, τοὺς ἦταν ἀδύνατο νὰ κλείσουνε μάτι. Μέσα στὴ φρικτὴ ἀγωνία τους ζητοῦσαν ἱκετευτικὰ τὸ γιατρὸ καὶ πέθαιναν ἔπειτα ἀπὸ ἀφάνταστα μαρτύρια μὲ τρομεροὺς σπασμούς. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς τραυματίες, νομίζοντας ὅτι τὸ κρύο νερὸ μποροῦσε νὰ μολύνῃ καὶ νὰ σκουληκιάσῃ τὶς βρώμικες πληγές των, δὲν ἄφιναν τοὺς νοσοκόμους νὰ τοὺς βρέξουν τὸν ἐπίδεσμο. Ἄλλοι πάλι ποὺ εἶχαν τὴ εὐτύχημα νὰ ἐπιδεθοῦν ἡ πληγές των στὸ πεδίο τῆς μάχης, εἶχαν ἀφεθῆ τώρα στὴν τύχη τους καὶ κανεὶς πειὰ δὲν τοὺς ἐφρόντιζε.Ἔτσι οἱ ἐπίδεσμοί τους, ποὺ εἶχαν δεθῆ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ σφιχτὰ γιὰ νὰ μὴ λυθοῦν στὸ δρόμο ἀπ' τὰ τινάγματα τῶν ἁμαξιῶν, εἶχαν κατανήσει γι' αὐτοὺς πραγματικὸ μαρτύριο, γιατὶ οὔτε εἶχαν ἀλλαχτῆ, οὔτε εἶχαν ξεσφιχτῆ καθόλου. Ἄλλοι μὲ τὸ πρόσωπο γεμᾶτο ἀπὸ μυῖγες, γύριζαν παντοῦ περίτρομα τὰ

μάτια τους, ζητῶντας βοήθεια, χωρὶς νὰ εἰσακούωνται ἀπὸ κανένα. Πιὸ πέρα, τὸ αἷμα μερικῶν ἄλλων σχημάτιζε στὰ ροῦχα τους μιὰ συμπαγῆ μάζα ποὺ δὲν ξεκολλοῦσε μὲ κανένα τρόπο. Ἐδῶ κάποιος δυστυχισμένος, μὲ τὴ γλῶσσα κρεμασμένη ἔξω ἀπὸ τὸ στόμα καὶ μὲ σαγόνι σπασμένο, ἐκινεῖτο ἀπεγνωσμένα, ἐκεῖ ἕνας ἄλλος μὲ τὴ μύτη καὶ τὰ χείλη κομένα ἀπὸ σπαθιά, μὴ μπορῶντας νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ δῇ μπροστά του, χειρονομοῦσε μὲ ἀπελπισία βγάζοντας ἀσθενικὲς κραυγές, ἐνῶ παρέκει ἕνας τρίτος μὲ τὸ κρανίο ἀνοιγμένο ξεψυχοῦσε. Σὲ λίγο τὸ μναλό του σκορπιζόταν ἀπάνω στὶς πλάκες καὶ οἱ σύντροφοί του τὸν ἔσπρωχναν πέρα μὲ τὰ πόδια τους γιὰ νὰ περνοῦν εὔκολα ἀπὸ κεῖ. Ἡ μεταφορὰ τῶν τραυματιῶν, ὅπως εἴπαμε, γινόταν μὲ φορτηγὰ ἁμάξια ποὺ τάσσερναν ἀργοπορᾶτητα βάδια μὲ τὰ πόδια χωμένα ὡς τὴ μέση μέσα στὴ σκόνη. Οἱ πληγωμένοι, κάτω ἀπὸ τὸν καυστικὸ ἥλιο τοῦ καλοκαιριοῦ, ἐφώναζαν, ἔσκουζαν, βλαστημοῦσαν καὶ κάποτε παραμιλοῦσαν ἀπὸ τὸν πυρετό. Τὴν πρώτη ἑβδομάδα μετὰ τὴ μάχη, οἱ τραυματίαι, γιὰ τοὺς ὁποίους οἱ γιατροὶ εἶχαν χάσει κάθε ἐλπίδα σωτηρίας, ἐγκαταλείπονταν στὴν τύχη τους καὶ πέθαιναν χωρὶς τὴν ἐλαχίστη περιποίησι, ἐπειδὴ οἱ νοσοκόμοι ἦσαν ὑπερβολικὰ δυσανάλογοι πρὸς τοὺς πληγωμένους. Κι' αὐτοὶ ποὺ καταδικάζονταν ἔτσι σκληρὰ ἐκ τῶν προτέρων ἦσαν ἀναρίθμητοι καὶ τὶς περισσότερες φορὲς ἄκουγαν μὲ τὰ ἴδια τ' αὐτιά τους τὴν ἀδυσώπητη ἀπόφασι τῶν γιατρῶν. Σὲ λίγο παρατηροῦσαν ὅτι εἶχαν ἐγκαταλειφθῆ πειὰ καὶ πέθαιναν ἀργὰ μὲ σπαραγμένη τὴν καρδιὰ ἀπὸ τὸν πόνο. Κάποτε μάλιστα ἔβλεπαν τοὺς διπλανούς των νὰ πεθαίνουν κι' ἔτσι ἔπαιρναν ἀπὸ πρὶν μιὰ ἰδέα τοῦ θανάτου ποὺ τοὺς περίμενε. Ἀλλὰ οὔτε καὶ στὶς τρομερὲς ἐκεῖνες στιγμὲς δὲν ἔλειψαν οἱ ἱεροσύλοι, ποὺ ἐρευνοῦσαν τὶς τσέπες τῶν ἐτοιμοθανάτων γιὰ νὰ τοὺς πάρουν ὅ,τι εὕρισκαν μέσα... Ἡ σκηνές, ἡ ὁποῖες ἐλάμβαναν χώραν μέσα στὰ πρόχειρα αὐτὰ νοσοκομεῖα, ἦσαν ἀνώτερες ἀπὸ κάθε περιγραφή. Στὴν εἴσοδο μιᾶς κεντρικῆς ἐκκλησίας ἕνας Οὐγγρος ἐκραύγαζε ἀπελπισμένα γυρεύοντας βοήθεια. Ἡ ράχη καὶ οἱ ὦμοι του ἦσαν ἐξασχισμένοι ἀπὸ κομμάτια ὀβίδων καὶ ἡ σάρκες του εἶχαν πάρει ἕνα μαυροπράσινο χρῶμα. Γύριζε ἀκατάπαυστα ἀπὸ δῶ κ' ἀπὸ κεῖ, μὴ μπορῶντας νὰ σταθῇ ἥσυχος σ' ἕνα μέρος. Πιὸ πέρα ἕνας γέρος λοχίας, μὲ τὸ στῆθος σκεπασμένο ἀπὸ μετάλλια, παρεπονεῖτο διαρκῶς ὅτι, ἀφοῦ δὲν τοῦ παρεῖχαν καμμιὰ περιποίησι, θὰ πέθαινε τὸ βράδυ, ὅπως καὶ ἔγινε πραγματικά. Ἕνας δεκανέας, μόλις εἴκοσι χρονῶν, παρακαλοῦσε, ὅσους ἔβλεπε νὰ περνοῦν κοντά του, νὰ γράψουν στὸν πατέρα του γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὴ μητέρα του καὶ τὶς ἀδελφές του. Μόλις πρόφτασε νὰ δώσῃ τὴ διεύθυνσί του, ξεψύχησε μὲ φρικτοὺς σπασμούς. Πιὸ πέρα ἦταν ξαπλωμένος ἕνας ἄλλος, ὁ ὁποῖος ἐβεβαίωνε ὅτι εἶχε νὰ φάῃ τρεῖς μέρες. Τὰ ροῦχα του ἦσαν πηγμένα στὸ αἷμα καὶ τὸ πρόσωπό του δὲν διεκρίνετο ἀπὸ τὶς στεγνωμένες λάσπες. Ἕνας ἄλλος ἑτοιμοθάνατος, ποὺ ἤξερε ὅτι βρισκόνταν ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα στὸ ταχυδρομεῖο γράμματα ποὺ τοὔστειλαν ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τοῦ γλυκάνουν κάπως τὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς του, παρακαλοῦσε τοὺς ὑγιεῖς συναδέλφους του νὰ τοῦ τὰ φέρουν, ἀ, ἐκεῖνοι τοῦ ἀπαντοῦσαν ἀπότομα ὅτι δὲν ἔχουν καιρὸ γιὰ τέτοιες ψιλοδουλειές...»

Καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου ἐξακολουθεῖ νὰ περιγράφῃ μὲ παρόμοιο ρεαλισμὸ ὅλες τὶς ἀθλιότητες ποὺ ἔπεσαν στὸ μάτι του, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τραγικῆς ἐκείνης ἑβδομάδος. Χωρὶς νὰ περιορισθῇ ὅμως σὲ ἁπλὲς ὑποδείξεις γιὰ τὴν βελτίωσι τῶν ὅρων τῶν θυμάτων τοῦ πολέμου, θέλησε νὰ ἐνεργήσῃ πιὸ ἀποτελεσματικὰ γι' αὐτὸ τὸ μεγάλο φιλανθρωπικὸ σκοπό. Ἀπηυθύνθη λοιπὸν πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν διαφόρων κρατῶν καὶ κατώρθωσε νὰ συγκληθῇ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1863 μιὰ Διεθνὴς σχεδὸν συνδιάσκεψις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀποφασίστηκε ἡ σύστασις μιᾶς ὀργανώσεως, σεβαστῆς ἀπὸ ὅλους, ἡ ὁποία νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸ τὴν ἀποτελεσματικὴ περίθαλψι τῶν τραυματιῶν καὶ τῶν ἀσθενῶν τῶν πολέμων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἔθνους στὸ ὁποῖο ἀνῆκαν. Ἔτσι ἡ δραστήριες ἐνέργειες τοῦ Ἰωάννου Δουνὰν δὲν ἀργησαν νὰ φέρουν ἀποτελέσματα καὶ σιγὰ-σιγὰ ἄρχισαν νὰ σχηματίζωνται σὲ ὅλα τὰ κράτη παραρτήματα τῆς μεγάλης αὐτῆς φιλανθρωπικῆς ὀργανώσεως ποὺ ἔχει διεθνὲς σῆμα τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό.

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ J. AD. ARÈNNES

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣΣΗΣ

Ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι παραθέριζε στὴ Βενετία. Μεταξὺ πολλῶν ἄλλων προσώπων τὰ ὁποῖα εἶχα γνωρίσει ἐκεῖ, ἦταν καὶ ὁ ὑποκόμης Κάρολος Σαραζίνι, ἕνας πολὺ περίεργος τύπος, ὁ ὁποῖος, καθὼς ἔμαθα ἀργότερα, εἶχε φίλη τὴν ὡραιότερη γυναίκα τῆς Βενετίας καὶ τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα κρατοῦσε μυστικό.

Ὁ Σαραζίνι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦταν ἕνας φοβερὸς κατακτητής, ἀπὸ τὰ δίχτυα τοῦ ὁποίου καμμιὰ γυναίκα δὲν μποροῦσε νὰ ξεφύγῃ, ἦταν συγχρόνως κ' ἕνας ἐξυπνος καὶ φοβερὸς φαρσέρ. Στοὺς φίλους του εἶχε σκαρώσει ἕνα σωρὸ φάρσες, ἡ ὁποίες εἶχαν μείνει ἀλησμόνητες.

Μιὰ βραδειά, σὲ μιὰ κοσμικὴ συγκέντρωσι, δὲν ξέρω πῶς, ἔγινε λόγος καὶ γιὰ τὴν κόμησσα Μαλδάτι, τὴν ὡραία καὶ ἀτίθασση αὐτὴ βενετσιάνα, ἡ ὁποία διεκήρυσσε μ' ἐπαρσι ὅτι κανένας ἄντρας δὲν κατώρθωσε ποτὲ νὰ κατακτήσῃ τὴν καρδιά της. Ἡ παράξενη αὐτὴ γυναίκα εἶχε τώρα τελευταία ἐξαφανισθῆ μυστηριωδῶς ἀπὸ τοὺς κοσμικοὺς κύκλους καὶ οἱ φίλοι της δὲν ἤξεραν τί νὰ ὑποθέσουν γι' αὐτήν. Πάντως, κανεὶς βέβαια δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῇ ὅτι ἡ ἐξαφάνισις τῆς κομήσσης Μαλβάτι ὀφείλετο σὲ ἐρωτικοὺς λόγους, γιατὶ ὅλοι ἤξεραν πολὺ καλὰ τὸ χαρακτῆρα της.

Ὁ ὑποκόμης Σαραζίνι, καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς συνομιλίας μας χαμογελοῦσε αἰνιγματικά. Ὁμολογῶ ὅτι, καθὼς ἄκουγα τοὺς φίλους μου νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν κόμησσα, ἄρχισα νὰ ἐνδιαφέρωμαι ζωηρὰ γι' αὐτὴν καὶ νὰ ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ τὴν γνωρίσω.

Ὁ ὑποκόμης Σαραζίνι ἐμάντεψε, φαίνεται, τὶς σκέψεις μου, γιατὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο μοῦ εἶπε, ἐξακολουθῶντας νὰ χαμογελᾷ αἰνιγματικά:

Ἐλᾶτε αὔριο τὸ βράδυ νὰ σᾶς γνωρίσω τὴν κόμησσα... Αὔριο, τέτοια ὥρα, θὰ σᾶς περιμένω στὸ σπίτι της... Εἶνε περιττὸ νὰ σᾶς πῶ ὅτι πρέπει νὰ ἔλθετε μὲ ἔνδυμα ἐποχῆς τῆς Ἀναγεννήσεως, γιατὶ ἡ κόμησσα μόνο μ' αὐτὸ τὸ ἔνδυμα δέχεται τοὺς προσκεκλημένους της.

Δέχτηκα μὲ πολλὴ εὐχαρίστησι τὴ πρόσκλησι τοῦ ὑποκόμητος, καὶ τὸ ἄλλο βράδυ, μόλις ἄρχισε νὰ δύῃ ὁ ἥλιος, ἔπηρα μιὰ γόνδολα, κι' ἀφοῦ εἶπα τὸ ὄνομα τῆς κομήσσης στὸ γονδολιέρη, ξεκινήσαμε γιὰ τὸ μέγαρό της.

Μόλις μπῆκα στὴ γόνδολα, ἄνοιξα τὸ φαρδὺ ἱπποτικὸ μανδύα μου κι' ἄρχισα νὰ φαυλάζω τὴν παράξενη φορεσιά μου. Ἡ χρυσὴ πόρπη τῆς ζώνης μου ἀνταναklοῦσε παράδοξα ἐκεῖνο τὸ βράδυ τὶς τελευταίες χλωμὲς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου...

Ἦταν ἕνα γλυκύτατο δειλινὸ τοῦ Ἰουλίου. Ἡ γόνδολες γλυστροῦσαν ἀπαλὰ πάνω στὰ ἥσυχα νερὰ τῶν καναλιῶν, κάτω ἀπὸ τὰ βαρειὰ μαυρισμένα τόξα τῶν γεφυρῶν, ἐνῶ ἀπὸ μακρυὰ ἔφταναν στ' αὐτιά μου οἱ ἦχοι μιᾶς παθητικῆς σερενάτας, ἠπερωδημένοι μὲ φωνὲς καὶ γέλια κοριτσιῶν...

Ἂν καὶ ὅμως ἐκ φύσεως μελαγχολικὸς καὶ σιωπηλός, ὅμως ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἔννοιωθα ἐξαιρετικὰ εὐδιάθετο τὸν ἑαυτό μου καί, θαυμάζοντας καθὲ τόσο τὸν ἱπποτικὸ μανδύα μου, αἰσθανόμουν τὴν ἀκατανίκητη ἐπιθυμία νὰ λησμονήσω τὴ θλιβερὴ ὕπαρξί μου καὶ νὰ ζήσω φανταστικὰ τὴν ὡραία, παθητικὴ καὶ περιπετειώδη ζωὴ αὐτοῦ τοῦ ἀνωνύμου ἱππότη τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνος, τοῦ ὁποίου τὸ μανδύα καὶ τὸ ξίφος φοροῦσα.

Ἀφοῦ περάσαμε τὸ Μεγάλο Κανάλι, ἔπειτα ἀπὸ λίγα λεπτά, ἡ γόνδολα σταμάτησε μπροστὰ στὶς μαρμάρινες σκάλες ἑνὸς παληοῦ, ἐπιβλητικοῦ μεγάρου, ρυθμοῦ Ἀναγεννήσεως, μὲ ὡραιότατο κῆπο. Ἦταν τὸ μέγαρο τῆς κομήσσης Μαλβάτι...

Ὁ γονδολιέρης, ἀφοῦ μὲ βοήθησε νὰ βγῶ ἀπὸ τὴ βάρκα, πλησίασε ἔπειτα στὴν πόρτα καὶ χτύπησε τὸ κουδούνι.

Σὲ λίγο ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ βρέθηκα σ' ἕναν εὐρύχωρο διάδρομο. Μὲ

— Θυμήσου τὴν ἡμέρα ποὺ μοῦ ἐξομολογήθηκες πὼς μ' ἀγαπᾶς...

ἕναν εὐγενικὸ χαμόγελο ἕνας ὑπηρέτης μὲ ὑποδέχθηκε καὶ μὲ ὁδήγησε σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα, ἡ ὁποία ἦταν ἐπιπλωμένη μὲ ἐκλεκτὸ γοῦστο καὶ φωτιζόταν ἀπὸ πολλὰ κηροπήγια. Ἡ κόμησσα ἔλειπε ἀκόμη.

Ἄφησα τὸ καπέλο μου καὶ τὸ μανδύα μου στὸν ὑπηρέτη καὶ ἄρχισα νὰ περπατῶ μέσα στὴν αἴθουσα, ἐξετάζοντας μὲ περιέργεια τὰ ἔπιπλα καὶ τοὺς πίνακες ποὺ κρεμόντουσαν στοὺς τοίχους. Ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα μιᾶς πόρτας ἔβλεπα ἕνα ἄλλο δωμάτιο, ἐπιπλωμένο μὲ ἀκόμη περισσότερη πολυτέλεια καὶ γοῦστο ἀπὸ τὸ πρῶτο. Ἐκεῖ μέσα ἦταν κρεμασμένοι στοὺς τοίχους ἀρκετοὶ πίνακες, ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους ξεχώριζε ἕνα μεγάλο πορτραῖτο γυναικός, ἔργο ἀναμφισβήτητα ἑνὸς μεγάλου ζωγράφου. Ἡ γυναίκα ποὺ εἶχε ζωγραφισθῆ ἦταν ἀπαράμιλλα ὡραία. Ἦταν ἡ κόμησσα Μαλβάτι, ἀναμφισβήτητα, ὅπως μοῦ τὴν εἶχαν περιγράψει!

Πλησίασα κ' ἔγειρα τὸ κεφάλι μου πάνω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό της. Τότε ἐκείνη ἄνοιξε τὰ μεγάλα γαλανὰ μάτια της, ποὺ ἦσαν γεμᾶτα καὶ σβησμένα ἀπὸ τὸν πυρετὸ καὶ τὴν ἀγωνία, καὶ προσπάθησε νὰ διακρίνῃ τὸ πρόσωπό μου. Ἡ λάμπα ὅμως, καθὼς μὲ φώτιζε ἀπὸ πίσω, ἔσκιαζε τὸ πρόσωπό μου κ' ἐμπόδιζε τὴν ἄρρωστη γυναίκα νὰ ξεχωρίσῃ τὰ χαρακτηριστικά μου.

Σὲ μιὰ στιγμή, ἡ κόμησσα μοῦ ἔπιασε τὸ χέρι καὶ μὲ φωνὴ τρεμάμενη, παλλομένη ἀπὸ μιὰ ἀνεκφραστη ὀδύνη, μὲ ρώτησε, ἐνῶ τὰ μάτια της ἔννοιωθα τὴν καυδιά μου νὰ χτυπᾷ δυνατά...

Μιὰ νέα, ὡραιοτάτη γυναίκα, ξαπλωμένη στὸ κρεββάτι, στέναζε, ἀναισαίνοντας μὲ κόπο...

Ἦταν ἡ κόμησσα Μαλβάτι, ἰδία, ἀπαράλλαχτη, ὅπως μοῦ τὴν εἶχαν περιγράψει!

Πλησίασα κ' ἔγειρα τὸ κεφάλι μου πάνω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό της. Τότε ἐκείνη ἄνοιξε τὰ μεγάλα γαλανὰ μάτια της, ποὺ ἦσαν θολὰ καὶ σβησμένα ἀπὸ τὸν πυρετὸ καὶ τὴν ἀγωνία, καὶ προσπάθησε νὰ διακρίνῃ τὸ πρόσωπό μου. Ἡ λάμπα ὅμως, καθὼς μὲ φώτιζε ἀπὸ πίσω, ἔσκιαζε τὸ πρόσωπό μου κ' ἐμπόδιζε τὴν ἄρρωστη γυναίκα νὰ ξεχωρίσῃ τὰ χαρακτηριστικά μου.

Σὲ μιὰ στιγμή, ἡ κόμησσα μοῦ ἔπιασε τὸ χέρι καὶ μὲ φωνὴ τρεμάμενη, παλλομένη ἀπὸ μιὰ ἀνεκφραστη ὀδύνη, μὲ ρώτησε, ἐνῶ τὰ μάτια της βούρκωναν:

Κάρολε Σαραζίνι! Γιατὶ μ' ἐγκατέλειψες..., γιατὶ φεύγεις τόσο σκληρὰ μαζύ μου;... Κάρολε, ἀγαπημένε μου Κάρολε, κοντὸ φρικτά!... Λυτήσου με. Θυμήσου τὴν ἡμέρα ποὺ μοῦ ἐξομολογήθηκες πὼς μ' ἀγαπᾶς!...

Ἄκουγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, λίγο ἔλειψε νὰ λιποθυμήσω... Τί συνέβαινε λοιτόν; Ὥστε ἡ κόμησσα Μαλδάτι ἀγαποῦσε τόσο τρελλά, τόσο παράφορα τὸν ὑποκόμη Σαραζίνι; Ὥστε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κατώρθωσε νὰ σύρῃ τὴν κόμησσα σκλάβα στὰ πόδια του, νὰ τὴν κάνῃ παιχνίδι του, ἔριμιο τοῦ πάθους του, τὴ γυναίκα αὐτὴ τὴν τόσο ψυχρή, τὴν τόσο ἀγέρωχη; Κ' ἀφοῦ τῆς πῆρε τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά, ἀφοῦ τὴν ἐξευτέλισε, τὴν ἐγκατέλειψε ἔπειτα τόσο σκληρά, τόσο ἀπάνθρωπα; Καὶ μένα, ὤ, ἐμένα, γιὰ ποιὸ λόγο μὲ ὁδήγησε ἐκεῖ, κοντὰ στὸ προσκέφαλο μιᾶς ἄρρωστης, μιᾶς ἑτοιμοθάνατης, μιᾶς γυναίκας ποὺ πέθαινε ἀπὸ θλίψι καὶ ἔρωτα; Ὥστε ἡ πρόσκλησις αὐτὴ δὲν ἦταν παρὰ μιὰ φάρσα, μιὰ θλιβερή, μακάβρια φάρσα, ἀπ' αὐτὲς ποὺ συνήθιζε νὰ κάνῃ στοὺς φίλους του!

Κάνοντας αὐτὲς τὶς σκέψεις, ἔννοιωσα τὸ πρόσωπό μου νὰ περιλούζεται ἀπὸ κρύον ἱδρῶτα!

Τρέμοντας ὁλόκληρος, ἔριξα μιὰ φοβισμένη ματιὰ στὴν πόρτα, κ' ἔκανα νὰ φύγω, νὰ λυτρωθῶ ἀπ' αὐτὸν τὸ φριχτὸ ἐφιάλτη. Ἡ κόμησσα ὅμως μὲ τράβηξε κοντά της, ἔπιασε τὰ δυό μου τὰ χέρια κι' ἀφοῦ τἄφερε στὸ στῆθος της, εἶπε μὲ φωνὴ σπαραγμένη:

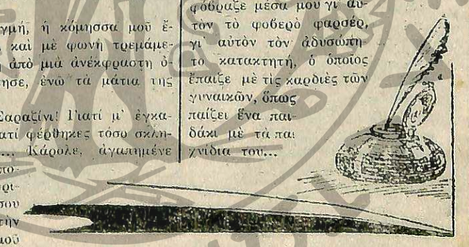
—Δὲν μ' ἀγαποῦσες, Κάρολε, τὸ ἤξερα αὐτό... Ἔπρεπε ὅμως νὰ σκοτώσῃς τόσο ἀπάνθρωπα αὐτὸν ποὺ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ σ' ἀγαπᾷ;

Ψιθύρισα κάτι μὲ πνιγμένη φωνὴ κι' ἀποτραβήχτηκα μὲ φρίκη... Ἡ κόμησσα, ἀκούγοντας τὴ φωνή μου, τέντωσε τὰ μεγάλα δακρυσμένα μάτια της καὶ, βλέποντας μπροστά της ἕνα ἄγνωστο πρόσωπο, ἄφησε μιὰ κραυγὴ τρόμου!

Δρασκέλισα τρεκλίζοντας τὸ δωμάτιο καὶ βρέθηκα στὸ διάδρομο, χλωμός, πεθαμένος ἀπὸ τὴν τρομάρα μου...

Καθὼς κατέβαινα τὴ σκάλα, ἄκουσα πίσω μου φωνὲς καὶ βήματα... Ἀσφαλῶς θὰ ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ προσωπικοῦ τῆς κομήσσης, οἱ ὁποῖοι μὲ κυνηγοῦσαν.

Ὅταν βρέθηκα ἔξω, ἐμπῆκα ξαλιασμένος σὲ μιὰ γόνδολα ποὺ περνοῦσε ἐκείνη τὴν ὥρα, καὶ ἔδωσα στὸ γονδολιέρη τὴ διεύθυνσι τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Σαραζίνι... Ἕνα ἄγριο μῖσος κου φοβοῦμαι μέσα μου γι' αὐτὸν τὸ φοβερὸ φαρσέρ, γι' αὐτὸν τὸν ἀδυσώπητο κατακτητή, ὁ ὁποῖος ἔπαιζε μὲ τὶς καρδιὲς τῶν γυναικῶν, ὅπως παίζει ἕνα παιδάκι μὲ τὰ παιγνίδια του...

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΠΤΩΣΙΣ ΜΙΑΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ

Ὁ ὄχλος μέσα στ' ἀνάκτορα. Ἡ φρικώδης σφαγὴ τῶν σωματοφυλάκων. Τὰ μακάβρια τρόπαια τῶν νικητῶν. Ὁ ἡρωϊκὸς θάνατος ἑνὸς ἀξιωματικοῦ. Ἡ ἀφοσιωμένες ὑπηρέτριες τῆς Μαρίας Ἀντουανέττας. Γιὰ νὰ σώσουν τὴ βασίλισσα!.. Στὰ ἰδιαίτερα βασιλικὰ διαμερίσματα. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ δημοκράτου δουκὸς της Ὀρλεάνης. Ὁ βασιλεὺς πρὸ τοῦ πλήθους, κλπ.

Στὰ προηγούμενα φύλλα ἐξιστορήσαμε πῶς ἄρχισε ἡ ὀχλοκρατία μέσα στὸ Παρίσι, πῶς δηλαδὴ ὁ στρατὸς τοῦ Λαφαγέτ, ἀδελφωμένος μὲ τὸν ὄχλο, ἀφοῦ κατέλαβε τὸ Δημαρχεῖο τῆς πόλεως, διευθύνθηκε πρὸς τ' Ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν, ὅπου ἐπείτε μιὰ ἐπιτροπὴ στὸ βασιλέα γιὰ νὰ τοῦ ὑποβάλη μερικὰ αἰτήματά του, τὰ ὁποῖα ἔγιναν, φυσικά, ἀμέσως δεκτά. Καὶ ὁ στρατὸς μέν, μετὰ τὴν πρώτη του αὐτὴ νίκη θεώρησε τὸν ἑαυτό του ἱκανοποιημένο καὶ ἀπεσύρθη. Ὁ φανατισμένος ὅμως ὄχλος δὲν ἠσύχασε καὶ ὅλη τὴ νύχτα τῆς 5 πρὸς τὴν 6 Ὀκτωβρίου τὴν πέρασε παραμονεύοντας ἔξω ἀπὸ τ' Ἀνάκτορα. Κατὰ τὰ χαράγματα, βρίσκοντας μιὰ μικρὴ πλάγια πόρτα ἀνοιχτή, εἰσήλασε μέσα στὸ παλάτι. Οἱ φύλακες, ποὺ προσπάθησαν νὰ συγκρατήσουν τὸ μανιασμένο αὐτὸ πλῆθος, ἐσφάγησαν ἀμέσως ἐπὶ τόπου καὶ τὰ κεφάλια τους ἀγριοτρύπησαν σὰν τρόπαια ἀπάνω στὶς λόγχες τοῦ ὄχλου. Κατόπιν οἱ ἐπαναστάται, ἀκάθεκτοι, ἄρχισαν νὰ προχωροῦν πρὸς τὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματα τῶν βασιλέων.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀρχίζει ἡ πρώτη πρᾶξις τῆς τραγωδίας: ἡ ἀγωνία τῆς Δυναστείας τῆς Γαλλίας...

***

Ἡ εἰσόρμησις τοῦ ὄχλου στὸ παλάτι ἦταν τόσο ξαφνική κι' ἀπροσδόκητη, ὥστε οἱ σωματοφύλακες τοῦ βασιλέως μόλις καὶ μετὰ βίας ἐπρόφθασαν νὰ κατέβουν ὡς τὴν κεντρικὴ αἴθουσα, μὲ τὴν πρόθεσι νὰ διώξουν τοὺς ἐπαναστάτες. Ἐκεῖ ὅμως, βλέποντας τὸ πλῆθος τῶν ἐπαναστατῶν, οἱ ὁποῖοι ἐκέρδιζαν διαρκῶς ἔδαφος, ὑπεχώρησαν καὶ συνετάχθησαν «εἰς διάταξιν μάχης» στὴ δεύτερη αἴθουσα, τὴν αἴθουσα τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Σὲ λίγο οἱ ἐπαναστάται ρίχτηκαν ἀκάθεκτοι ἐπάνω τους. Ἡ σκηνὴ ποὺ ἐπακολούθησε εἶνε πρωτοφανὴς στὰ ἱστορικὰ χρονικὰ γιὰ τὴν ὠμότητά της. Οἱ δυστυχεῖς σωματοφύλακες, ἀσυγκρίτως λιγώτεροι ἀπὸ τὸν ὄχλο, οὔτε κἂν ἐπρόφτασαν ν' ἀμυνθοῦν. Μέσα σὲ λίγα λεπτὰ συνελήφθησαν καὶ ἀφοπλίστηκαν. Τότε ἕνας ραψοσυλλέκτης ἡρακλείων διαστάσεων, ὁ Νικόλας Ζουρδάν, ρίχτηκε ἐναντίον μερικῶν σωματοφυλάκων καί, βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, ἀφοῦ τοὺς ἐμαχαίρωσε, ἔκοψε τὰ κεφάλια τους καὶ τὰ ἔμπηξε ἀπάνω σὲ λόγχες... Τὸ παρκέτο τῆς πολυτελοῦς αἰθούσης γέμισε ἀπὸ λίμνες αἵματος... Σὲ λίγο ἦρθε καὶ ἡ σειρὰ τῶν γυναικῶν νὰ δείξουν ὅλη τὴν ἀγριότητα τῆς ψυχῆς των. Ξεμαλλιασμένες, μαινόμενες, ἔκοβαν κομμάτια ψωμοῦ, τὰ βουτοῦσαν μέσ' στὸ αἷμα τῶν θυμάτων καὶ τὰ ἔτρωγαν. Ἔπειτα, διψῶντας ἀκόμη γιὰ αἷμα, ὥρμησαν οὐρλιάζοντας καὶ ἀκονίζοντας τὰ μαχαίρια τους πρὸς τὰ διαμερίσματα τῆς βασιλίσσης.

—Θέλομε τὸ κεφάλι της καὶ τὸ σκότι της! φώναζαν, συνοδεύοντας τὶς κραυγές τους μὲ τὶς χυδαιότερες ὑβρισιὲς γιὰ τὴν ἄτυχη βασίλισσα.

Καὶ ἀκάθεκτο πλέον τὸ πλῆθος τῶν δολοφόνων, ἀκολούθησε τὶς μαινάδες αὐτὲς ὡς τὸν ἀντιθάλαμο τῶν ἰδιαιτέρων βασιλικῶν διαμερισμάτων.

Βλέποντας τὸν κίνδυνο ποὺ ἀπειλοῦσε τοὺς κυρίους του, ἕνας ἀξιωματικὸς τοῦ παλατιοῦ κατώρθωσε, παραμερίζοντας τοὺς ἐπαναστάτας, νὰ τρέξη ὡς τὴν πόρτα τοῦ ἀντιθαλάμου καὶ νὰ τὴν ἀνοίξη.

Τύπος Γαλλίδος ἐπαναστάτιδος τοῦ 1789.

—Κυρία! ἐκραύγασε σὲ μιὰ καμαριέρα, ποὺ στεκόταν ἀποσβολωμένη ἀπὸ τὸν τρόμο πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα. Γιὰ τὸ Θεό! Σώσατε τὴ Βασίλισσα!...

Δὲν ἐπρόφτασε ὅμως νὰ προσθέση ἄλλο τίποτε. Πρὶν τελειώση καλὰ-καλὰ τὴ φράσι του, ὁ δυστυχὴς ἔπεσε νεκρός, χτυπημένος ἀπὸ τὰ μαχαίρια τοῦ ὄχλου ποὺ εἶχε φτάσει ἐντωμεταξύ...

«Ὅταν συνέβαιναν ὅλ' αὐτὰ — ἔγραφε ἀργότερα μιὰ καμαριέρα τῆς βασιλίσσης, ἡ κυρία ντὲ Καμπάν, στὰ Ἀπομνημονεύματά της — μόλις εἶχε ξημερώσει. Ἐὰν ἡ καμαριέρες τῆς βασιλίσσης ἐκοιμῶντο, ἡ βασίλισσα δὲν θὰ ἐγλύτωνε ἐκεῖνο τὸ πρωί...»

Καὶ πράγματι ἡ καμαριέρες, ποὺ ἦσαν ξύπνες, μόλις ἄκουσαν τὴν κραυγὴ τοῦ δυστυχοῦς ἀξιωματικοῦ, χωρὶς νὰ τὰ χάσουν διόλου, ὥρμησαν στὴν κρεββατοκάμαρα τῆς Μαρίας Ἀντουανέττας, τὴ σήκωσαν ἀπὸ τὸ κρεββάτι, τὴ φόρτωσαν ἀπάνω τους, ἔξαφνα νίσθηκαν ἀπὸ ἕνα στενὸ διάδρομο ποὺ ὡδηγοῦσε στὴν κρεββατοκάμαρα τοῦ βασιλέως.

Χάρις στὴν ψυχραιμία, στὴν ἀφοσίωσι, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐτοιμότητα τῶν ὑπηρετριῶν της, ἡ βασίλισσα εἶχε διαφύγει τὸν ἄμεσο κίνδυνο.

***

Στὸ μεταξὺ κι' ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος, ἀκούγοντας τὰ οὐρλιάσματα τοῦ μανιασμένου πλήθους, πετάχτηκε ἀνήσυχος ἀπὸ τὸ κρεββάτι του κ' ἔτρεξε πρὸς τὰ διαμερίσματα τῆς γυναικός του. Στὸ διάδρομο ὅμως συνήντησε τὴ συνοδεία τῶν ἀφοσιωμένων ὑπηρετριῶν, ἡ ὁποῖες μετέφεραν στὸ δωμάτιό του τὴ μισολιπόθυμη κυρία τους. Ὁ βασιλεύς, χωρὶς νὰ σταματήση οὔτε στιγμή, ὥρμησε στὰ διαμερίσματα τῆς γυναικός του, ὅπου βρισκόταν ἀκόμη ὁ μικρὸς διάδοχος μὲ τὴν γκουβερνάντα του. Ὁ Λουδοβίκος ἅρπαξε τὸ γυιό του στὴν ἀγκαλιά του καὶ ἐπέστρεψε τρέχοντας στὸ δωμάτιό του. Τώρα, ποὺ εἶχε κοντά του τοὺς δικούς του, ἦταν πειὰ κάπως ἥσυχος...

***

Ὅταν ὁ Λουδοβίκος ἐπέστρεψε στὴν κρεββατοκάμαρά του, βρῆκε συναθροισμένη ἐκεῖ ὅλη τὴν οἰκογένειά του: τὴν ἀδελφή του, τὴν ἐγγόρη Κυρία Ἐλισσάβετ, ἡ ὁποία μόλις τὸν εἶδε ἔπεσε κλαίγοντας στὴν ἀγκαλιά του, τὸν ἀδελφό του, ὁ ὁποῖος, μολονότι ἦταν ψυχραμένος λίγο μαζύ του ἐνέκα τῆς ὑποχωρητικότητος ποὺ εἶχε δείξει ἀπέναντι τοῦ λαοῦ, δὲν ἠμποροῦσε ὡστόσο νὰ κρύψη κι' αὐτὸς τὴ συγκίνησί του, τὴ βασίλισσα πού, μὲ τὰ ξανθά της μαλλιὰ ριχμένα ξέπλεκα στοὺς ὤμους της, ἀγκάλιασε σφιχτὰ καὶ καταφιλοῦσε μὲ ἀπόγνωσι τὸ μικρὸ διάδοχο, τὴ μικρή του κόρη, χλωμὴ ἀπὸ τὴν ἀγωνία...

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, βρισκόνταν ἀκόμη μέσα στὸ δωμάτιο καὶ μερικοὶ ἀφοσιωμένοι ὑπηρέτες...

Κανεὶς δὲν μιλοῦσε... Μιὰ τρομερὴ ἀγωνία τοὺς κατεῖχε ὅλους...

Ἄξαφνα, βήματα ἀκούστηκαν στὸ διάδρομο... Ἡ πόρτα ἄνοιξε σὲ λίγο καὶ μπῆκε μέσ' στὸ δωμάτιο ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης.

Στὸ ἀντίκρυσμά του ὅλοι ἀνατρίχιασαν... Τί γύρευε μέσα στὸ ὕστατο αὐτὸ καταφύγιο τῶν δυστυχῶν βασιλέων ὁ δημοκρατικὸς συγγενής των;(*)

Ὁ δοὺξ, βλέποντας τὴ θλίψη ποὺ κυριαρχοῦσε στὴν αἴθουσα, ἄφησε ἀμέσως τὸ ξέγνοιαστο ὕφος ποὺ εἶχε μπαίνοντας, καὶ μὲ ὀδύνη ἐξέφρασε τὴν ἀγανάκτησί του γιὰ τὰ ἐγκλήματα ποὺ εἶχαν διαπραχθῆ. Κανεὶς ὅμως δὲν τοῦ ἀπάντησε. Ὅλοι δυσπιστοῦσαν πρὸς αὐτόν. Τότε ὁ δοὺξ ἄρχισε νὰ κόβη νευρικὸς βόλτες μέσ' στὸ δωμάτιο, σταματῶντας κάθε τόσο μπροστὰ στοὺς καθρέφτες γιὰ νὰ διορθώση καμμιὰ λεπτομέρεια τῆς τουαλέττας του. Κατόπιν διευθύνθηκε πρὸς τὸ παράθυρο, ὅπου ἐστάθηκε γιὰ λίγο, χαμογελῶντας στὸ ἄχουσμα τῶν κραυγῶν τοῦ πρὸ τῶν ἀνακτόρων συγκεντρωμένου ὄχλου, ποὺ ἔφθαναν ἀσθενικὰ ὡς ἐκεῖ:

—Ζήτω ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης!... Ζήτω ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης!...

Ἐντωμεταξὺ τὸ τμῆμα τοῦ ὄχλου ποὺ εἶχε εἰσορμήσει μέσα στ' ἀνάκτορα, ἐξακολουθοῦσε νὰ μαίνεται ἔξω ἀπὸ τὸ βασιλικὸ διαμέρισμα. Ἀπὸ ἕναν ἔνστικτο ὅμως σεβασμοῦ δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ παραβιάση κι' αὐτό.

Τότε ὁ Λουδοβίκος, ἐλπίζοντας νὰ καθησυχάση πρὸς στιγμὴν τὰ πράγματα, προχώρησε ὥς τὸ παράθυρο, κρατῶντας τὸ μικρὸ διάδοχο στὴν ἀγκαλιά του.

Ἡ ἐμφάνισίς του αὐτὴ πράγματι ἔσωσε προσφορώτερα τὴν κατάστασι. Ἀκούστηκαν μάλιστα καὶ μερικὲς ζητωκραυγὲς ὑπὲρ τοῦ βασιλέως...

Τότε οἱ τολμηρότεροι ἀπὸ τὸ λαὸ ζητοῦν ἀπὸ τὸ βασιλέα ν' ἀκολουθήση ἀμέσως τὸ πλῆθος στὸ Παρίσι. Ὁ βασιλεὺς δέχεται, ἂν καὶ ὅλοι καταλαβαίνουν τί σημασία ἔχει ἡ ἀπαίτησις αὐτή... Ἡ ἀγωνία τῆς βασιλείας ἔχει φθάσει στὸ πιὸ κρίσιμό της σημεῖο... Καὶ ὁ βασιλεὺς ὑποκύπτει, χωρὶς συζήτησι, σ' ὅλες τὶς ἀξιώσεις τοῦ πλήθους.

Μερικοὶ πιστοὶ αὐλικοὶ ἱκετεύουν τότε τὴ Μαρία-Ἀντουανέττα νὰ δεχθῆ τοὐλάχιστον αὐτὴ νὰ φύγη, νὰ δραστερύση. Ἡ ἡρωϊκὴ ὅμως βασίλισσα ἀρνεῖται... Τῆς ὑποδεικνύουν τότε τοὺς κινδύνους ποὺ τὴν ἀπειλοῦν, ἂν ἀκολουθήση τὸν ἄνδρα της...

—Ξέρω ποιὰ τύχη μὲ ἀναμένει, ἀπαντᾶ θλιμμένα αὐτή. Τὸ καθῆκον μου ὅμως μοῦ ἐπιβάλλει νὰ πεθάνω στὸ πλάι τοῦ βασιλέως καὶ στὴν ἀγκαλιὰ τῶν παιδιῶν μου...

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἡ Γαλλικὴ βασιλικὴ οἰκογένεια εἶνε πειὰ αἰχμάλωτος τοῦ ὄχλου...

(*) Εἶνε γνωστὴ ἡ στάσις ποὺ ἐτήρησε ὁ Λουδοβίκος - Φίλιππος δούξ τῆς Ὀρλεάνης καὶ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως στὴν κρίσιμη αὐτὴ ἐποχή. Δημοκρατικῶν αἰσθημάτων ἐκ φύσεως, κατὰ τοὺς μέν, ἀπὸ ζήλεια πρὸς τὸν ἀδελφό του, κατὰ τοὺς δέ, εἶχε ταχθῆ εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Ἐπαναστάσεως μὲ τὸ μέρος τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος γι' αὐτὸ τὸν ἐλάτρευε καὶ τὸν εἶχε ἀποκαλέσει «Φίλιππος-Ἰσότης».

ΜΕΓΑΛΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΛΩΠΙΝΑΣ

Τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς ἑνὸς μεγάλου ἱεράρχου. Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν κλεισμένος σὲ μοναστῆρι. Ἡ φιλομάθεια τοῦ Ἀρσενίου καὶ ἡ βιβλιοθήκη τοῦ μοναστηριοῦ. Ἡ σπουδές του στὴ Σελεύκεια καὶ τὸ περιπετειῶδες ταξεῖδι γιὰ τὸ προσκύνημα. Ἡ αἰχμαλωσία του ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς. Πῶς μάγεψε τοὺς πειρατὰς μὲ τὰ λόγια του καὶ τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο. Πῶς ἔγινε ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας, κλπ.

Στὴν Κέρκυρα, κάθε χρόνο, στὶς 19 Ἰανουαρίου, γιορτάζεται ἡ μνήμη ἑνὸς Ἁγίου, ὄχι καὶ τόσο γνωστοῦ στὴν ἄλλη Ἑλλάδα, τοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου, τοῦ πρώτου ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας. Τὸν Ἅγιο Ἀρσένιο τὸν διεκδικεῖ, ὅπως θὰ δοῦμε, ὡς δικό της καὶ ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία, μὰ ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι πρόκειται περὶ Ἕλληνος καὶ Χριστιανοῦ ὀρθοδόξου μάλιστα.

Ὁ Ἅγιος Ἀρσένιος, ποὺ ἐπιλέγεται καὶ Λωπινᾶς, γεννήθηκε στὴ Βηθανία τῆς Παλαιστίνης κατὰ τὸ 876 μ. Χ., ὅταν αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου ἦταν ὁ Βασίλειος ὁ Μακεδών. Σχετικὰ μὲ τὴ γέννησί του, ἡ παράδοσις ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: Ἐπειδὴ οἱ γονεῖς τοῦ Ἀρσενίου εἶχαν φτάσει σὲ ἀρκετὰ προχωρημένη ἡλικία καὶ δὲν εἶχαν ἀκόμα ἀποκτήσει παιδιά, παρακαλοῦσαν νύχτα καὶ μέρα τὸ Θεό, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ζαχαρία καὶ τῆς Ἐλισσάβετ τῆς Γραφῆς, νὰ τοὺς χαρίση ἕνα παιδάκι. Ὁ καλὸς Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχὴ τῶν φτωχῶν χριστιανῶν καὶ τοὺς ἐχάρισε τὸν Ἀρσένιο, τὸν ὁποῖο, μόλις ἔγινε τριῶν χρονῶν οἱ γονεῖς του, εὐγνωμονοῦντες τὸν Ὕψιστο, τὸν παρέδοκαν στὸν ἡγούμενο κάποιου μοναστηριοῦ κοντὰ στὴ Βηθανία γιὰ νὰ ὑπηρετῆ τὴν Ἐκκλησία.

Ἀπὸ πολὺ μικρὸς ὁ Ἀρσένιος ἀφοσιώθηκε στὴ μελέτη, ὄχι μονάχα τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρχαίων. Τὰ μοναστήρια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχαν μεγάλες καὶ ἀξιόλογες βιβλιοθῆκες, τὶς ὁποῖες πάντοτε πλούτιζαν μὲ σοφὰ συγγράμματα διάφοροι εὐλαβεῖς πλούσιοι.

Ἡ ἥσυχη καὶ ἀτερίσπαστη ζωὴ τοῦ μοναστηριοῦ, ἡ θεία γαλήνη ποὺ βασίλευε ἐκεῖ, τὸ περιβάλλον τῶν σεβασμίων ἱεραρχῶν ποὺ ἦσαν ὅλοι ἀφοσιωμένοι στὴ μελέτη, ὅλα αὐτὰ καὶ ἀκόμη ἡ φυσικὴ κλίσις τοῦ μικροῦ Ἀρσενίου στὰ γράμματα, ἄναψαν μέσα στὴν ψυχή του τὴν ἔνθεη μανία τῆς μαθήσεως.

Πολὺ νέος ἀκόμα, διψῶντας μεγαλύτερα μάθησι, ὁ Ἀρσένιος πῆγε στὴ Σελεύκεια, ὅπου ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ὁ ἐκεῖ Μητροπολίτης, ἐκτιμῶντας τὴ φιλομάθειά του καὶ τὶς γνώσεις του, τὸν ἔκαμε συνοδικό.

Ὅσο ὅμως πλουτίζονταν ἡ γνώσεις του, τόσο καὶ πιὸ βασανιστικὰ τὸν ἔκαιγε ὁ πόθος ἀνωτέρων σπουδῶν. Ἔτσι, ἀφοῦ ἔμεινε μερικὰ χρόνια στὴ Σελεύκεια, ἀπεφάσισε νὰ πάη στὴν Κωνσταντινούπολι, τὴ «Βασιλίδα τῶν Πόλεων», ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν τὸ κέντρο κάθε γνώσεως καὶ κάθε σοφίας. Ἐκεῖ συγκεντρώνονταν ἀπὸ κάθε Ἑλληνικὴ γωνία, οἱ ἐκλεκτότεροι λόγιοι καὶ σοφοὶ τοῦ Ἔθνους. Προτοῦ ὅμως νὰ φύγη γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολι ὁ νεαρὸς ἱεράρχης ἀποφάσισε νὰ ἐπισκεφθῆ ἄλλη μιὰ φορὰ ἀκόμη τοὺς ἱεροὺς τόπους καὶ τὴ μικρή του πατρίδα.Τότε τοῦ συνέβη μιὰ περιπέτεια, ὄχι ἀσυνήθιστη γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Κατὰ τὸ ταξεῖδι, τὸ καράβι ποὺ τὸν μετέφερε, μαζὺ μὲ πολλοὺς ἄλλους προσκυνητὰς τῶν Ἁγίων Τόπων, στὴν Παλαιστίνη, ἔπεσε σ' ἑνέδρα κουρσάρων Σαρακηνῶν, οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ ἐλεηλάτησαν τὸ πλοῖο, ἐτράβηξαν τοὺς προσκυνητὰς σὲ μιὰ ἀπόμερη καὶ ἄγρια ἀκτή. Ἐκεῖ, γιὰ νὰ τοὺς χαρίσουν τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἐλευθερία τους, τοὺς ζητοῦσαν λύτρα. Ἀλλὰ ποῦ νὰ βρῆ τὰ χρήματα ὁ φτωχὸς Ἀρσένιος γιὰ νὰ ἐξαγοράση τὴν ἐλευθερία του καὶ νὰ συνεχίση τὸ ταξεῖδι πρὸς τὴν Ἱερὴ Πόλι τοῦ Χριστιανισμοῦ; Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν πλοῦτο τῶν γνώσεών του, ὁ Ἀρσένιος δὲν εἶχε νὰ διαθέση οὔτε μιὰ πεντάρα,"Ε-

φτανε ὅμως ὁ πλοῦτος αὐτὸς γιὰ νὰ ἐξαγοράση τὴ ζωή του καὶ τὴν ἐλευθερία του; Καὶ μολαταῦτα ἔφτασε. Ὁ σοφὸς κληρικὸς μίλησε μὲ τόση εὐφράδεια, μὲ τόση γλυκύτητα, μὲ τόση πραότητα στοὺς τρομεροὺς αὐτοὺς θαλασσινοὺς κατοπιρούς, ὥστε τοὺς μάγεψε, τοὺς ἀποκοίμησε τοὺς νόρκωσε. Ἡ γλυκύτης τοῦ ἔγιναν τὰ μάτια του, οἱ ἤμεροι τρόποι του καλάκωσαν τὶς αἰμοβόρες καρδιὲς τῶν φοβερῶν αὐτῶν κουρσάρων, οἱ ὁποῖοι τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο χωρὶς νὰ τοὺς πληρώση τὰ λύτρα τὰ ὁποῖα ἄλλως τε δὲν εἶχε.

Μετὰ τὸ προσκύνημά του στοὺς Ἁγίους Τόπους, ὁ Ἀρσένιος πῆγε στὴ «Βασιλίδα τῶν Πόλεων», τὴν Κωνσταντινούπολι. Ἐκεῖ γνωρίστηκε μὲ τὸν ἀνώτερο κλῆρο, μὲ τοὺς σοφοὺς ἱεράρχες, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἐξετίμησαν ὄχι μονάχα τὶς σπάνιες ἀρετές του καὶ τὸν ἀδαμάντινο χαρακτῆρα του, ἀλλὰ καὶ τὴ μοναδικὴ του μόρφωσι.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀρθρώματα προτερήματά του ἐκτιμῶντας ὁ τότε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Θεοφύλακτος, πρὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ τοῦ Λεκαπηνοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖο ἐγκρίνουσε ὁ Ἀρχιερατικὸς Θρόνος Κερκύρας, τὸν ἔστειλε ἐκεῖ ὡς ἀρχιεπίσκοπο. Μία ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἀρετὲς τοῦ Ἀρσενίου ἦταν ἡ ἄφθαστη ἀνταπόνησίς του ὑπὲρ τοῦ πομνίου του. Κατὰ τὸ 941, ἐπὶ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, τρομερὲς ληστρικὲς συμμορίες Σλάυων εἰσέβαλαν στὴν Ἤπειρο καὶ ἀφοῦ ἐλεηλάτησαν καὶ ρήμαξαν ὅλη τὴν χώρα, προχώρησαν ὡς κάτω στὴν παραλία, ἀντίκρυ στὴν Κέρκυρα, καὶ ἑτοιμάζονταν νὰ περάσουν καὶ σ' αὐτή.

Μόλις τὸ πληροφορήθηκε αὐτὸ ὁ Ἀρσένιος, ἀνηφῶντας τὴ ζωή του καὶ ἔχοντας πεποίθησι στὴ μαγικὴ δύναμι τῶν λόγων του, πέρασε μὲ βάρκα στὴν ἀντικρινὴ Ἠπειρωτικὴ ἀκτὴ καὶ προσπάθησε νὰ πείση τὶς ληστρικὲς αὐτὲς ὀρδὲς νὰ μὴν περάσουν στὴν Κέρκυρα. Οἱ Σλαῦοι κακοποιοί ὅμως, λιγώτερο αἰσθηματίες ἀπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς συναδέλφους των ποὺ τὸν εἶχαν αἰχμαλωτίσει ἄλλοτε, ὅταν ταξεῖδευε πρὸς τὴν Παλαιστίνη γιὰ τὸ προσκύνημα, δὲν συγκινήθηκαν καθόλου ἀπὸ τὰ λόγια του. Ἀφοῦ δὲ τὸν αἰχμαλώτισαν, τὸν πῆραν μαζύ τους στὰ πρωτόγονα πλοιάριά τους, κάτι χοντροκομμένα μονόξυλα, καὶ ἐξεστράτευσαν κατὰ τῆς Κερκύρας. Οἱ Κερκυραῖοι, ξαγριεμένοι ἀπὸ τὸ ἀνήκουστο παράδειγμα τοῦ Ἱεράρχη τους, μπῆκαν κι' αὐτοὶ στὰ πλοιάριά τους καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Σλάυων μὲ τέτοιο θάρρος, μὲ τέτοια λύσσα, μὲ τέτοιο θρησκευτικὸ φανατισμό, ὥστε κατώρθωσαν ὄχι μονάχα νὰ κατανικήσουν καὶ νὰ συντρίψουν τοὺς ἐπιδρομεῖς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐλευθερώσουν τὸν δεσπότη τους, τὸν ὁποῖον ἔφεραν θριαμβευτικὰ στὴν Κέρκυρα.

Ἀλλὰ τὸ παραπάνω παράδειγμα αὐτοθυσίας ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου του δὲν ἦταν τὸ μοναδικὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας Ἀρσενίου. Πολλὲς φορὲς μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του, ἔσωσε ἀπὸ ἐπιδρομὲς ληστοπειρατῶν ἢ ἐπαναστατῶν τὸ λαὸ τῆς Κερκύρας, ἐως ὁ τοῦ τέλους ἔπεσε θῦμα τῶν εὐγενικωτάτων αὐτῶν αἰσθημάτων του.

Ὁ τότε πολιτικὸς διοικητὴς τοῦ νησιοῦ, ἄνθρωπος τρομερὰ φιλοχρήματος καὶ αἰσχροκερδής, κατηγγειλε στὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνο τὸν Πορφυρογέννητο τοὺς προύχοντας τῆς Κερκύρας ἐπὶ ἐσκάτῃ προδοσίᾳ, ἐπειδὴ οἱ προύχοντες φώναζαν φανερὰ στὸ λαὸ τὶς παρανομίες καὶ τὶς ἀδικίες του. Ὁ αὐτοκράτωρ, πιστεύοντας στὰ κατηγγελλόμενα τοῦ πολιτικοῦ διοικητοῦ, ἐκάλεσε τοὺς προύχοντας στὴν Πόλι γιὰ νὰ δικαστοῦν.

Τότε οἱ δυστυχισμένοι προύχοντες, ἀπελπισμένοι καὶ μὴ γνωρίζοντες ποῦ νὰ καταφύγουν καὶ πῶς νὰ πραΰνουν τὴν ὀργὴ τοῦ αὐτοκράτορος, ζήτησαν τὴν προστασία τοῦ δεσπότη τους, τοῦ Ἀρσενίου, τοῦ μοναδικοῦ προστάτη τοῦ νησιοῦ.

Ὁ Ἀρσένιος, ἂν καὶ γέρος πειὰ καὶ ἀσθενικός, χωρὶς νὰ λογαριάση καθόλου οὔτε τὸ μακρινὸ καὶ περιπετειῶδες κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ταξεῖδι ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ὡς τὴν Κωνσταντινούπολι, οὔτε τὸ δριμύτατο χειμῶνα, ζήτησε τὴ σχετικὴ ἄδεια καὶ πῆγε στὴν πρωτεύουσα. Ἐκεῖ, χωρὶς πολλὲς δυσκολίες, κατώρθωσε νὰ παρουσιαστῆ στὸν αὐτοκράτορα, στὸν ὁποῖο, μὲ τὴ συνηθισμένη του εὐγλωττία, γλυκύτητα καὶ τραότητα, ἀνέπτυξε τὴν ὑπόθεσι καὶ τὸ δίκαιο τῶν προϊσχόντων τῆς Κερκύρας. Ἡ ὀργὴ τοῦ αὐτοκράτορος μαλάκωσε στὴ στιγμή, διέταξε νὰ ἐξαφανίσουν τὴ σικοφαντικὴ δικογραφία καὶ ἔδωκε ἰδιόχειρο ἐπίσημο γράμμα ἀθωωτικὸ στὸν Ἀρσένιο νὰ τὸ φέρη στὴν Κέρκυρα.

Χαρούμενος ὁ σεπτὸς ἱεράρχης πῆρε τὸ αὐτοκρατορικὸ γράμμα γιὰ νὰ γυρίση στὴν ἕδρα του. Ὁ χειμὼνας ὅμως ἦταν δριμὺς καὶ ὁ Ἀρσένιος, μὴ μπορῶντας ν' ἀνθέξη, ἀρρώστησε κατὰ τὸ ταξεῖδι καὶ ἀναγκάστηκε νὰ βγῆ στὴ Σκῦρο. Ἐκεῖ πάλεψε ἀρκετὲς μέρες μὲ τὸ θάνατο. Ἐπειδὴ ὅμως βιαζόταν νὰ γυρίση στὴν Κέρκυρα γιὰ νὰ φέρη τὸ αὐτοκρατορικὸ ἔγγραφο ποὺ μὲ τόση ἀγωνία τὸ περίμεναν οἱ συκοφαντημένοι προύχοντες τοῦ νησιοῦ, προτοῦ ν' ἀναλάβη ἀπὸ τὴν ἀρρώστειά του, ἐπιβιβάστηκε στὸ πλοῖο γιὰ νὰ συνεχίση τὸ ταξεῖδι του. Τὸ χῆμα ὅμως, ὁ βαρὺς χειμώνας, ἡ ἀφάνταστες κοπώσεις καὶ ἡ ἀρρώστειά ἔφεραν τὸ μοιραῖο τέλος μόλις ἔφτασε στὴν Κόρινθο. Οἱ συνοδοί του, συνεχίζοντας τὸ ταξεῖδι, ἔφτασαν στὴν Κέρκυρα, φέροντας τὸ ἀθώωτικὸ ἔγγραφο τοῦ αὐτοκράτορος. Ἀλλὰ καὶ τὴ διάβερη εἴδησι τοῦ θανάτου τοῦ σεπτοῦ ἱεράρχου.

Ὁ νεκρὸς τοῦ Ἀρσενίου μετεφέρθη ἀπὸ τοὺς εὐλαβεῖς Κορινθίους στὴν Κέρκυρα καὶ ἐτάφη στὸ Μητροπολιτικὸ ναὸ τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ὅπου σώζεται ἀκόμη τὸ παλιὸ Βενετσιάνικο κάστρο.

Ἡ περιπέτειες τῆς ὁποίες ἐγνώρισε κατὰ τὴ ζωή του ὁ Ἅγιος Ἀρσένιος ἐξακολούθησαν καὶ μετὰ τὸ θάνατό του. Ὅταν κάποιοι Φράγκοι κατέλαβαν τὴν Κέρκυρα, ἐσύλησαν τὴ Μητρόπολι καί, μαζὺ μ' αὐτήν, καὶ τὸν τάφο τοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἄρπαξαν τὰ ὀστᾶ του καὶ τὰ ἔπῆραν μαζύ τους. Ἔπίσης, γιὰ νὰ τὸν παρουσιάσουν ὡς ἐντελῶς δικό

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

Τί ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Τὰ περισσότερα βραδυνὰ φορέματα σήμερα συνηθίζονται πολὺ πλατειά, μὲ ἄφθονα γκοντὲ καὶ ἀλλεπάλληλα βολάν. Συνηθίζονται ὅμως ἐπίσης τελευταῖα καὶ βραδυνὰ φορέματα ἐφαρμοσμένα στὸ σῶμα, σὰν τὸ μαγιὸ τοῦ μπάνιου. Κάτω ἀπ' αὐτὰ προστίθεται ἕνα ἄνισο βολάν.

—Σὲ πολλὰ φορέματα τὰ κορσάζα πηγαίνουν μακρυὰ καὶ ἐφαρμοστὰ μέχρι τῶν γοφῶν, ἀπὸ τοὺς γοφοὺς δὲ καὶ κάτω φαρδαίνουν μὲ ἄφθονα γκοντὲ ἀπὸ τοῦλι, ἀπὸ δαντέλλες, μὲ πλισσέ, μὲ σφηκοφωλιὲς ἢ μὲ σούρες. Τὰ φορέματα ὅμως αὐτὰ ποὺ ἀφίνουν νὰ φαίνωνται καθαρὰ ἡ γραμμὲς τοῦ κορμοῦ καὶ φαρδαίνουν μόνο πρὸς τὰ κάτω, ἀπαιτοῦν σώματα λεπτὰ καὶ πολὺ καλοκαμωμένα. Γιὰ ὅσες πάλι δὲν ἔχουν τέλεια κορμοστασιά, ὑπάρχουν — καὶ συνηθίζονται πολὺ — τὰ φορέματα ποὺ φαρδαίνουν ἀπὸ πολὺ ψηλά, ὥστε νὰ κρύβουν τὶς ὄχι πάντα ἄψογες γραμμὲς τοῦ κορμιοῦ των.

—Τὸν τελευταῖον καιρὸ εἶνε πολὺ τῆς μόδας φορέματα ἀπὸ τοῦλι, ἀπὸ μουσσελίνα καὶ ἀπὸ δαντέλλες. Συνηθίζονται ὅμως ἐπίσης καὶ ὡραῖες βραδινὲς τουαλέττες ἀπὸ ταφτὰ καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ ταφτὰ κίτρινο ἀνοιχτό.

—Τὰ φορέματα ἀπὸ ταφτὰ ἔχουν συνήθως τὰ κορσάζα τους ἐφαρμοστά, μὲ ντεκολτὲ μιτερό, πολὺ ἀνοιχτὸ πίσω στὴν πλάτη, καὶ τὴ φούστα πλατειά, λήγουσαν ἐπίσης σὲ μύτη πίσω, καὶ γαρνιρισμένη στὴν τάγια μὲ δύο βολάν, ποὺ σχηματίζουν ἐπίσης δυὸ μυτερὲς ἄκρες πίσω.

—Εἶνε ἐπίσης τῆς μόδας καὶ φορέματα ἀπὸ ταφτὰ ἐμπριμέ, γαρνιρισμένα μ' ἕνα μεγάλο φιόγκο πίσω στὴν τάγια ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα.

—Ὡσαύτως τὰ φορέματα ἀπὸ φάϊγ, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ φάϊγ ἄσπρο ἢ κίντρινο, εἶνε πολὺ ἀν δόγκ γιὰ τὸ βράδυ. Τὰ φορέματα αὐτὰ γαρνίρονται μὲ δυὸ μεγάλα βολάν, προσαρμοσμένα στὴ φοῦστα μὲ σφηκοφωλιές.

—Στὰ δαντελλένια φορέματα ἡ φούστα γίνεται πάντοτε πολὺ ἄνιση καὶ τὰ κορσάζα ἴσια ἢ ἐλαφρῶς μπλουζάν. Τὰ δαντελλένια φορέματα τῆς τελευταίας μόδας γαρνίρονται μὲ μιὰ μικρὴ κάπα πίσω στὴν πλάτη ἀπὸ τὴν ἴδια δαντέλλα τοῦ φορέματος, ποὺ δίνει πολλὴ χάρι στὴ σιλουέττα.

—Τὰ "ἄνθη" ποὺ ἐστόλιζαν ἄλλοτε τοὺς ὤμους μας, τελευταῖα ἡ μόδα ἐπαιτεῖ νὰ τοποθετοῦνται στὴν ἄκρη τοῦ ντεκολτέ, ὥστε νὰ ἀκουμποῦν ἐπάνω στὸ δέρμα.

—"Αν καὶ εἶνε πολὺ τῆς μόδας γιὰ τὸ βράδυ τὰ διαδήματα καὶ τὰ χτενάκια στὸ κεφάλι, πολλὲς κυρίες προτιμοῦν νὰ μὴ στολίζουν μὲ τίποτε τὰ μαλλιά τους, ἀλλὰ νὰ τὰ χτενίζουν μόνο ὡραῖα, μὲ ἀντυλασιὸν καὶ μὲ μικρὲς μπουκλες, τὶς ὁποῖες συγκρατοῦν μὲ καρφίτσες κρυμμένες σ' αὐτά. Τὸ χτένισμα αὐτὸ θεωρεῖται πολὺ σίκ.

—Γιὰ τὶς ἀκρογιαλιὲς τῶν λουτροπόλεων συνηθίζονται φορεματάκια πολὺ ἰδιόρρυθμα, ἀπὸ εἰδικὰ ὑφάσματα φανταζί, ἐμπριμέ, μὲ διάφορες εἰκόνες θαλασσινές, ὅπως π. χ. δύσεις ἡλίου στὴ θάλασσα, ψάρεμα, βαρκοῦλες κλπ. Τὰ χρώματα τῶν ἐμπριμὲ αὐτῶν εἶνε ἀρκετὰ χτυπητά, ὥστε νὰ μὴν ὀχοιῶν κάτω ἀπὸ τὸ δυνατὸ φῶς τῆς ἡμέρας, σιμὰ στὴ θάλασσα.

—Τὰ φορέματα αὐτὰ γίνονται συνήθως σὲ σχέδιο ρόμπ μαντό, χωρὶς μανίκια. "Αν θέλετε ὅμως, μπορεῖτε νὰ προσθέσετε καὶ μανίκια.

—"Αν προτιμᾶτε γιὰ τὴν ἀκρογιαλιὰ φορεματάκια ἀπὸ ὕφασμα ἁπλό, μπορεῖτε νὰ φορέσετε ἕνα ἀνσάμπλ ἀπὸ λεπτὸ λαινὲζ ἄσπρο ἢ μὲ μικρὰ χρωματιστὰ σχέδια καὶ μὲ κοντὴ ζακέττα. Ἐπίσης μπορεῖτε νὰ διαλέξετε καὶ ἕνα φορεματάκι ἀπὸ τυσσόρ, χωρὶς μανίκια, μὲ μιὰ στενὴ ζώνη καὶ μιὰ φοῦστα πλισσέ, ἡ ὁποία φτάνει ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὸ γόνατο. Τὸ καπέλλο τῆς τουαλέττας αὐτῆς εἶνε ἀσορτὶ μὲ τὸ φόρεμα, μικρὸ καὶ μὲ κατεβαστὰ μπόρ.

—Φορέματα ἀκρογιαλιᾶς γίνονται καὶ ἀπὸ χρωματιστὸ λινό, γαρνιρισμένα μὲ δαντέλλα χροσσέ.

—Μὲ τὰ φορεματάκια αὐτὰ εἶνε ἀπαραίτητη σχεδὸν πάντα μιὰ μικρὴ βέστα σὲ σχῆμα σάκκου.

—Τὰ φορέματα τῶν ἐξοχῶν ποὺ εἶνε μακρυὰ ἀπὸ τὴ θάλασσα, γίνονται ἀπὸ κρεπὸν ἢ κρετὸν ἐμπριμὲ μὲ μεγάλα καὶ ζωηρόχρωμα λουλούδια, σὲ φόρμα στύλ, καὶ συνοδεύονται μὲ μεγάλες καπελλίν, γαρνιρισμένες μὲ λουλούδια ἢ μὲ κορδέλλες.

—Γιὰ τὴν ἐξοχὴ συνηθίζονται διμορέλλες καὶ τσάντες ἀπὸ κρετὸν ἐμπριμέ.

—Ἡ τελευταία νουβωτὲ εἶνε ταγιὲρ, ρόμπ-μαντὸ καὶ ἐπαγωφόρια καμωμένα ἀπὸ τὰ ὑφάσματα μὲ τὰ ὁποῖα γίνονται ἡ ἀνδρικὲς γραβάτες. Τὰ ὑφάσματα αὐτὰ εἶνε πολὺ ἰδιόρρυθμα σὲ σχέδια, μεταξωτά, καὶ πολὺ στερεά, γίνονται δὲ ἀπὸ αὐτὰ καὶ μικρὰ καπελλάκια ἀσορτὶ μὲ τὸ φόρεμα.

—Ὡραῖα ἀνσάμπλ, προϊὸν ἢ γιὰ σπόρ, γίνονται καὶ ἀπὸ τζέρσεϊ χρωματιστό, πρὸ πάντων γκρίζο ἢ ρόζ.

—Τὰ φορέματα σπόρ ἀπὸ τυσσὸρ συνοδεύονται σύνηθες ἀπὸ μικρὰ ἐπανωφόρια χωρὶς μανίκια, καμωμένα ἀπὸ λεπτὸ κασμίρ.

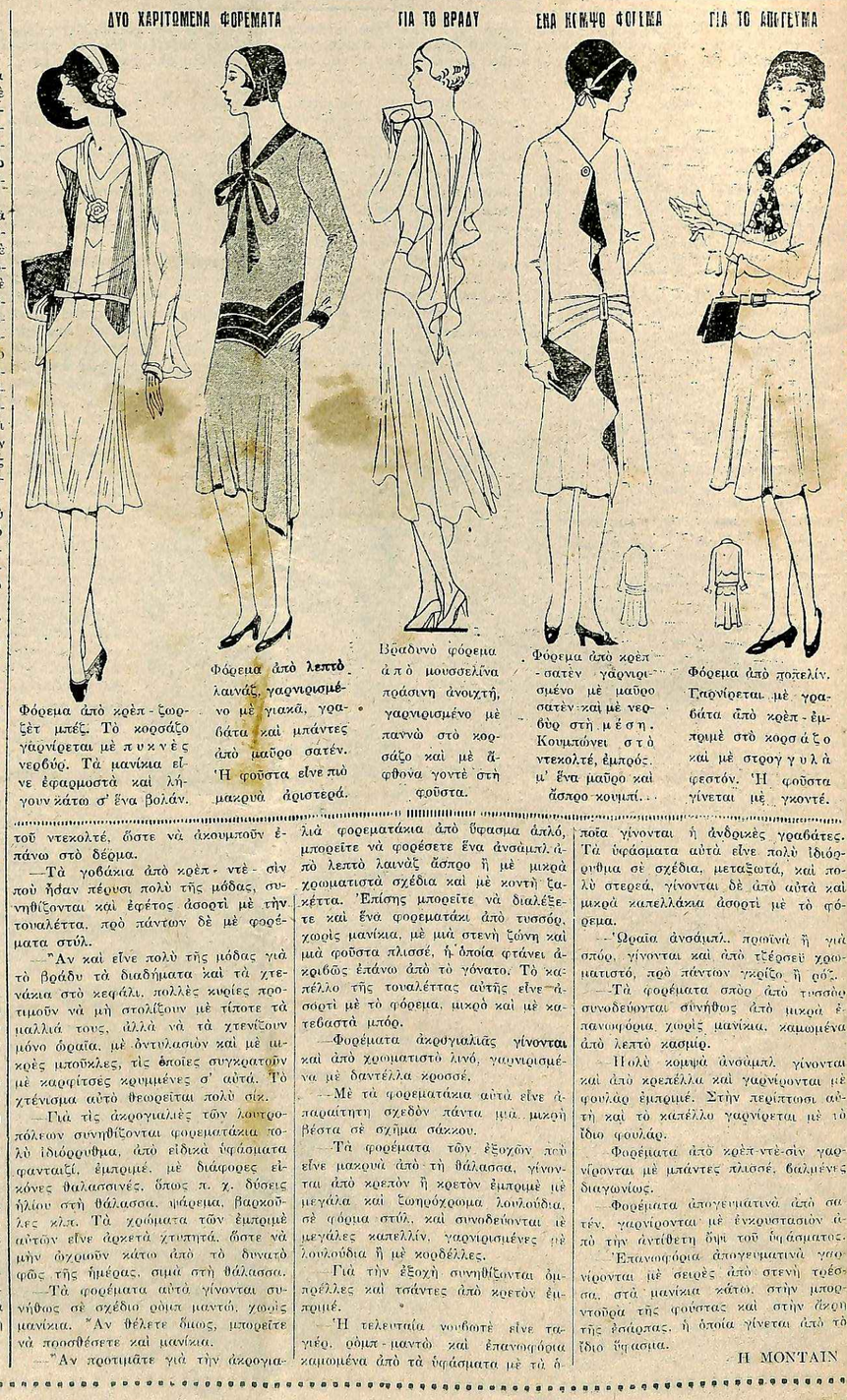
—Πολὺ κομψὰ ἀνσάμπλ γίνονται καὶ ἀπὸ κρεπέλλα καὶ γαρνίρονται μὲ φουλὰρ ἐμπριμέ. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ καὶ τὸ καπέλλο γαρνίρεται μὲ τὸ ἴδιο φουλάρ.

—Φορέματα ἀπὸ κρεπ-ντε-σὶν γαρνίρονται μὲ πάντες πλισσέ, βαλμένες διαγωνίως.

—Φορέματα ἀπογευματινὰ ἀπὸ σατέν, γαρνίρονται μὲ ἐγκρουστασιὸν ἀπὸ τὴν ἀντίθετη ὅψι τοῦ ὑφάσματος.

—Ἐπανωφόρια ἀπογευματινὰ γαρνίρονται μὲ σειρὲς ἀπὸ στενὴ τρέσσα, στὰ μανίκια κάτω, στὴν μπροντοῦρα τῆς φούστας καὶ στὴν ἄκρη τῆς ἐσάρπας, ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

Φόρεμα ἀπὸ κρεπ-ζωρζὲτ μπέζ. Τὸ κορσάζο γαρνίρεται μὲ πυκνὲς νερβύρ. Τὰ μανίκια εἶνε ἐφαρμοστὰ καὶ λήγουν κάτω σ' ἕνα βολάν.

Φόρεμα ἀπὸ λεπτὸ λαινάζ, γαρνιρισμένο μὲ γιακᾶ, γραβάτα καὶ μπάντες ἀπὸ μαῦρο σατέν. Ἡ φούστα εἶνε πιὸ μακρυὰ ἀριστερά.

Βραδινὸ φόρεμα ἀπὸ μουσσελίνα πράσινη ἀνοιχτή, γαρνιρισμένο μὲ παννὸ στὸ κορσάζο καὶ μὲ ἄφθονα γκοντὲ στὴ φούστα.

Φόρεμα ἀπὸ κρεπ-σατὲν γάρνιρισμένο μὲ μαῦρο σατὲν καὶ μὲ νεροβὺζ στὴ μέση. Κουμπώνει στὸ ντεκολτέ, ἐμπρός, μ' ἕνα μαῦρο καὶ ἄσπρο κουμπί...

Φόρεμα ἀπὸ πορτελίν. Γαρνίρεται μὲ γραβάτα ἀπὸ κρεπ-ἐμπριμὲ στὸ κορσάζο καὶ μὲ στρογγυλὰ φεστόν. Ἡ φούστα γίνεται μὲ γκοντέ.

Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ περάσετε εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας εἶνε νὰ προμηθευθῆτε τὰ βιβλία τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου». Ὅπου κι' ἂν βρεθῆτε, στὴν ἐξοχή, σὲ ταξείδια, στὶς λουτροπόλεις, εἴτε ἂν παραμείνετε εἰς τὰς πόλεις σας ἡ «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» θὰ εἶνε ὁ πιὸ εὐχάριστος, ὁ πιὸ διασκεδαστικὸς σύντροφός σας.

Εἰς τὴν «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» συμπεριλαμβάνονται ἔργα τῆς Παγκοσμίου Λογοτεχνίας, ἀριστουργηματικά, τὰ ὁποῖα ἔχουν μεταφρασθεῖ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου καὶ ἔχουν κυκλοφορήσει εἰς ἑκατομμύρια ἀντιτύπων καὶ ποὺ μόνον τὸ ὄνομα τῶν συγγραφέων των ἀποτελεῖ ἐγγύησιν περὶ τῆς ἀξίας των.

Ἰδοὺ ὁ λεπτομερὴς κατάλογος τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου» :

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ
Τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ

(Σελίδες μεγ. σχημ. 640. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 60 ἐξωτ. δρ. 80).

Ὁ «Καπετὰν Φάντασμα, ἔργον μυστηριῶδες, αἰσθηματικώτατον, περιπαθέστατον, πλῆρες δραματικῶν καὶ τραγικῶν ἐπεισοδίων, ἐξελίσσεται εἰς τὴν Ἱσπανίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ναπολέοντος, περὶ τὸν πῦργον ἑνὸς εὐγενοῦς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου βαρύνει ἡ σκληροτέρα μοῖρα.

Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ
Τοῦ ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

(Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20, ἐξωτ. δρ. 30).

Μέσα στὶς σελίδες τῆς «Πληγωμένης Καρδιᾶς» περιγράφεται ἕνα τρυφερώτατον εἰδύλλιον μεταξὺ μιᾶς κόρης καὶ τοῦ ἐξαδέλφου της, μὲ βασανιστὴν τῶν δύο αὐτῶν ἀγνῶν ἐραστῶν, τὸν σκληρὸν καὶ ἀφαντάστως φιλάργυρον πατέρα τῆς κόρης.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ
Τοῦ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ

(Σελίδες 424. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 30, ἐξωτ. δρ. 40.

Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» δὲν χρειάζεται ἄλλη σύστασις εἰς ὅσους δὲν τὸν ἔχουν διαβάσει παρὰ νὰ ἐρωτήσουν ἕναν ποὺ νὰ τὸν ἐδιάβασεν ὅταν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ «Μπουκέτο». Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἐσημείωσε τὴν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν ἐξ ὅσων μυθιστορημάτων ἐδημοσιεύθησαν ὡς τώρα εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ
Τοῦ ΕΝΤΚΑΡ ΠΟΗ

(Δύο τόμοι. Ἕκαστος τόμος ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. 20).

Ἕνα ἀπὸ τ' ἀθάνατα ἔργα τῆς φιλολογίας εἶνε καὶ αἱ «Περιπέτειαι τοῦ Πύμ», αἱ ὁποῖαι ἔχουν μεταφρασθῆ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου. Ἕνα τραγικὸ ταξεῖδι στὸν Νότιον Πόλον, πρὸ τῶν τραγικῶν μυστηρίων τοῦ ὁποίου παλαίουν σκληρὸν ἀγῶνα οἱ ἥρωες τοῦ ρωμάντζου, γραμμένο ἀπὸ ἕναν τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν τοῦ κόσμου.

Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ
Τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

(Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20, ἐξωτ. δρ. 30).

Ἡ «Σφὶγξ τῶν Πάγων» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τοῦ μυθιστοριογράφου τῶν παραδόξων ταξειδίων Ἰουλίου Βέρν. Μυστηριῶδες, ρομαντικόν, πολύπλοκον, κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου.

Η ΣΟΝΙΑ
Τῆς ΕΡΡ. ΓΚΡΕΒΙΛ

(Σελίδες 150. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Αἰσθηματικώτατον μυθιστόρημα, γραμμένο ἀπὸ τὴν τρυφερὰν Γκρεβίλ, ἐκτυλίσσεται μέσα στοὺς κύκλους τῶν εὐγενῶν τῆς Ρωσσίας, τῶν ὁποίων μ' ἐξαιρετικὴ λεπτότητα περιγράφει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔθιμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ
Τοῦ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ

(Σελίδες 120. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Περιεργότατον καὶ τρομακτικώτατον μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς συνεχῆ ἀγωνίαν τὸν ἀναγνώστην μὲ τὴν δραματικὴν πλοκήν του καὶ τὸ μυστήριόν του, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὸ τέλος διαφωτίζεται.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ
Τῆς ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ

(Σελίδες 100. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἡ Λάγκερλεφ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα συγγραφεὺς τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἔχει τιμηθῆ μὲ τὸ Παγκόσμιον βραβεῖον Νόμπελ. Αὐτὸ μόνον δύναται νὰ ἐγγυηθῆ διὰ τὴν «Κόρην τοῦ Μεγάλου Βάλτου», ἡ ὁποία εἶνε ἀληθὲς ἀριστούργημα.

Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ
Τοῦ ΜΥΡΖΕ

(Σελίδες 183. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἡ «Μονμάρτρη» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς τέχνης γραμμένο ἀπὸ τὸν ἀθάνατο συγγραφέα τῶν «Μποέμ». Ἡ ζωὴ τῶν φοιτητῶν στὸ Παρίσι, οἱ ἐρωτές των, οἱ φτώχειες των περιγράφονται μὲ δραματικότητα εἰς τὰς σελίδας τῆς «Μονμάρτρης».

Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ

(Σελίδες 136. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρχ. 20.

Ἕνα μικρὸ Ἀθηναϊκὸ μυθιστόρημα, γραμμένο μ' ἐξαιρετικὴ τέχνη καὶ χάρι, γεμᾶτο αἴσθημα καὶ ἐνδιαφέρον.

ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ
Τοῦ ΗΛΑΤΩΝΟΣ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ

(Σελίδες 48. Τιμὴ ἐσωτ. δρχ. 5, ἐξωτ. δρχ. 8.

Συμπαθητικὸ διήγημα τοῦ ἀποθανόντος Ἕλληνος λογοτέχνου, τὸ ὁποῖον διακρίνει ἡ ποιητικὴ του περιγραφή, ἡ εὐχάριστη πλοκή του καὶ τὸ βαθύ του αἴσθημα.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης ὑπάρχουν καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας οἱ προηγούμενοι τόμοι τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» οἱ ὁποῖοι πωλοῦνται ὁ μὲν πρῶτος πρὸς δραχμὰς 375, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς δραχμὰς 250 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχμὰς 375 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Ἕκαστος τόμος τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» εἶνε ὁλόκληρος βιβλιοθήκη, ἡ ἐκλεκτικότης τῆς ὁποίας εἶνε ἐξαιρετική. Εἰς ἕκαστον τόμον περιέχονται ὑπερεκατὸν ἀκόμη διηγήματα καὶ ἑκατοντάδες ποιημάτων, ἀνεκδότων, κωμῳδιῶν, ποικίλων, περιέργων, καὶ ὑπερχίλιαι εἰκόνες χρωματισταὶ καὶ μή.

Εἰς τὸν πρῶτον τόμον τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ὑπάρχουν τὰ μυθιστορήματα «***Ἡ γυναῖκα τοῦ ἄλλου***», «***Ἡ διαβολογυναῖκα***», «***Τὸ ἡμερολόγιο τῆς Εὔας***», «***Δύο καρδιὲς ποὺ ἀγαπηθῆκαν***» καὶ τὸ δρᾶμα τοῦ Μαίτερλιγκ «***Ἡ πριγκήπισσα Μαλλαίν***».

Εἰς τὸν δεύτερον τόμον «***Ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας***», «***Ἡ δολοφονημένη***», «***Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ θάνατος***», ἡ ἀρχὴ τοῦ «***Ἐξαδέλφου τοῦ Διαβόλου***» καὶ τῆς «***Μούμιας ποὺ ζωντάνεψε***».

Εἰς τὸν τρίτον ἡ συνέχεια τοῦ «***Ἐξαδέλφου τοῦ Διαβόλου***» καὶ τῆς «***Μούμιας ποὺ ζωντάνεψε***», ἡ «***Καινούργια ἀγάπη καὶ παληά***», «***Τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Γαβριηλίδη***», τὰ «***Ἀνέκδοτα ἐξεχόντων Ἑλλήνων***» καὶ τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξενοπούλου «***Πιστὴ στὸν ἔρωτα***».

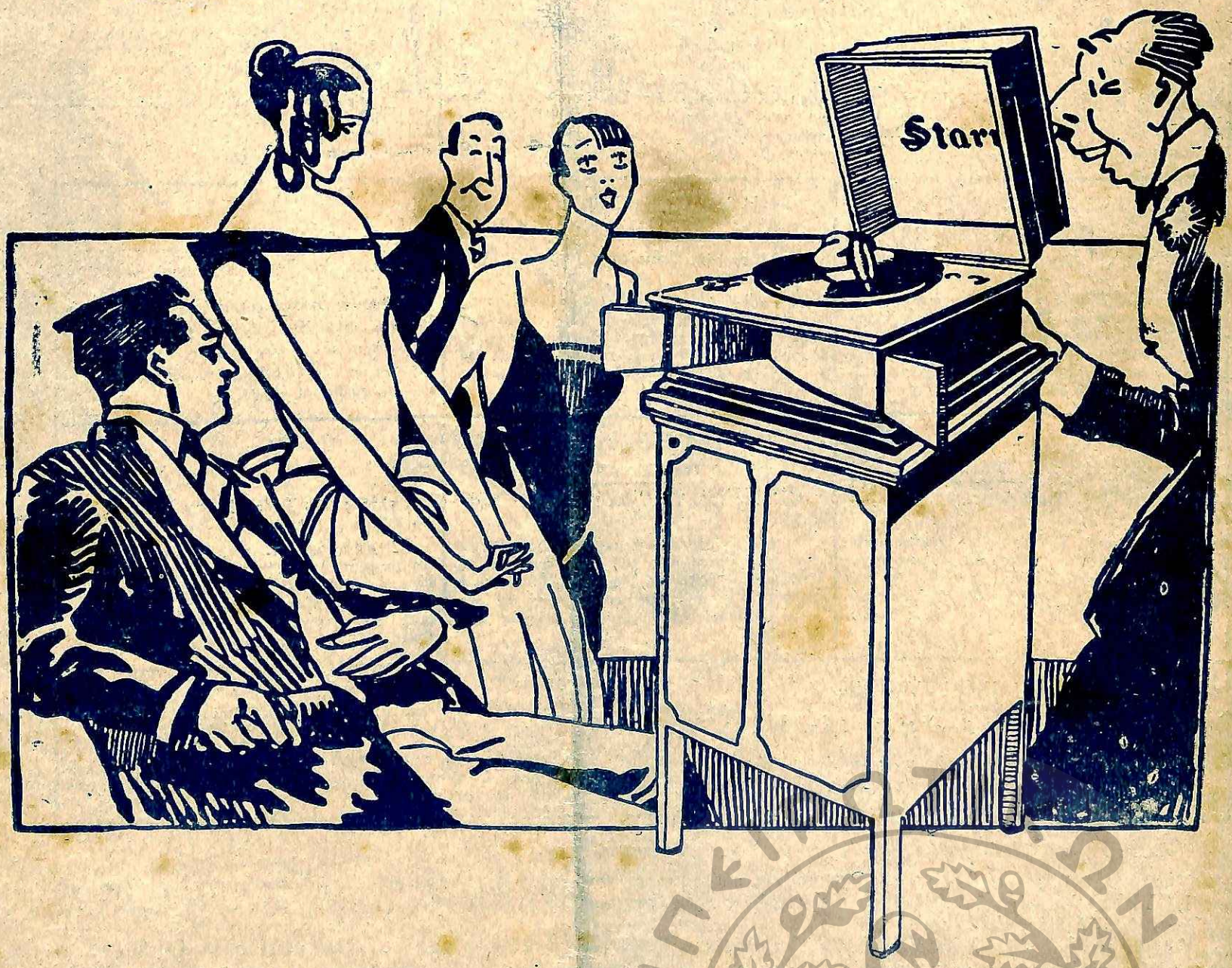
Εἰς τὸν τέταρτον τόμον ὁ «***Μπαλασόφ***», «***Ἡ τελευταῖες ἐπιστολὲς τοῦ Ἰακώβου Ὄρτις***», «***Μέσα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς νύχτας***» καὶ «***Τὰ φιλολογικὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Παύλου Νιρβάνα***».

Ἐπίσης πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ περίφημα Ἡμερολόγια τοῦ «Μπουκέτου» τῶν ἐτῶν 1926, 1927, 1928 καὶ 1929 πρὸς δραχμὰς 25 ἕκαστον ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

ΤΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟΝ ΣΤΑΡΡ

ΤΥΠΟΣ XXII

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΟΛΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ

ΕΤΑΙΡΙΑ Π. ΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ

ΑΘΗΝΑΙ: ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 12

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: ΟΔΟΣ ΦΙΛΩΝΟΣ 48